

**LAUKU SIEVIEŠU
VEIKSMES GRĀMATA**

2005

SATURS

1. SADAĻA – IEVADVĀRDI	5
Laimdota Straujuma	7
Baiba Rivža. Labo stāstu krājumu atverot	8
Maiga Krūzmētra. Kas ir veiksmē?	9
Rasma Freimane	10
2. SADAĻA – LAUKU SIEVIEŠU VEIKSMES STĀSTI	11
Aizkraukles rajons	
„Rokdarbniece Astra” (Astra Saveljeva), Ērbērges pagasta sieviešu apmācības un kultūras centrs „Ērbērgietes”	13
„Valles Pūce” (Silva Bērenfelde), Valles pagasts	14
Skaidrīte Batureviča, Valles pagasts	15
„Nebaidies riskēt!” (Zinta Kalniņa), Valles pagasts	16
Alūksnes rajons	
„Integrācija praksē”, Jaunalūksnes pagasta Bejas interešu klubs „Pīlādzis”	17
„Veiksmei patīk spēlēt pasīpēs” (Daiga Sliņķe), Alūksne	18
„Izbauda jauneklīgu prieku un enerģiju”, Alūksnes veco ļaužu interešu klubs „Optimisti”	19
„Labais slinkums”, Ilzenes pagasta dāmu klubs „Baltā puķe”	20
Balvu rajons	
Baltinavas etnogrāfiskais ansamblis	21
Balvu sieviešu kopiena „Smaids”	22
Genovefa Štāle, Rugāju pagasts	23
Lauku sievietes veiksmes stāsts „Sabiedrības dvēsele” (Olīta Loseva), Lazdukalna sieviešu kopa	24
„Dziesma – dvēseles atslēga lūgšanai”, Šķilbēnu katoļu draudzes koris	25
„No neveiksmes līdz veiksmē” (Skaidrīte Stableniece), Lazdukalna sieviešu grupa	26
Šķilbēnu pagasta kopiena „Aicinājums”	27
„Upītes bērnu un jauniešu aktivitātes tradicionālajā kultūrā”, Šķilbēnu pagasts	28
„Prieks dod spēku dzīvot!”, Viļakas dāmu klubs „Marienhauzena”	29
„Veiksme „Rudzupuķēs”” (Maruta Paidere), Balvu rajona sieviešu biedrība „Rudzupuķe”	30
„Veiksme – partneru atbalsts”, Tilžas pagasta sabiedriskā organizācija „Tilžas oāze”	31
„Veiksmīga saimniece Latgales laukos” (Indra Madarniece), Lazdukalna pagasts	32
Bauskas rajons	
„No sirds uz sirdi”, Iecavas sieviešu klubs „Liepas”	33
„Veiksmīgā sieviete Agita” (Agita Hauka), Iecavas pagasts	34
„Manu veiksmes stāstu veido daudzas mazas veiksmītes” (Astrīda Vitola), Iecavas pagasts	35
„Mīli otru kā sevi pašu” (Beāta Miļgrāve), Iecavas pagasts	36
„Uz sēravota takas”, Bārbeles pagasta sieviešu klubs „Bārbelīte”	37
Skaistkalnes pensionāru kopa „Saulgriezies”	38
Skaistkalnes pagasta biedrība „Mēmelīte”	39
Bauskas rajona lauku sieviešu klubs „Apvārsnis”	40
Ineta Dūna, Codes pagasts	41
Sieviešu klubs „Maijas”	42
Cēsu rajons	
„Dzīvo vesels Veselavā”, Veselavas pagasta sabiedriskā organizācija „Ieva”	43
Raunas aušanas pulciņš	44
„Aija Dzērve – sieviete ar ticību tam, ko dara”, Straupes pagasts	45
Līgita Gulbe, Cēsu rajona zemniece	46
Cēsu rajona lauku sievietes	47
Liepas pagasta sieviešu klubs „Brigīta”	48
Skujenes pagasta apzaļumotāju pulciņš „Margrieta”	49
Biruta Mežale, LLSA Cēsu rajona nodaļa	50
Daugavpils rajons	
„Veselības skola” Naujēnē	52
Līksnas sieviešu mikrokredīta grupa	53
Dobeles rajons	
„Dienas centra „Tevi gaida” izveide Penkulē, Penkules pagasta sieviešu klubs „Liepas”	54
Māriete Hincenberga – radoša sieviete, Auces pagasts	55
Gulbenes rajons	
„Sapņi piepildās” (Vivita Pozņaka), Lizuma pagasts	56
Jelgavas rajons	
„Labs piemērs pamudina”, Vilces dāmu klubs	57
Jēkabpils rajons	
„Sēliete Madara” (Madara Purena), Sēlpils sabiedriskā organizācija „Sēlietes”	58
Atašienes pagasta „Lauku sieviešu klubs Dore”	59
Irēna Sproģe, Salas pagasts	60
Anita Pastare, Viesītes pilsēta ar lauku teritoriju	61
Krāslavas rajons	
Romualda Umbraško, Skaistas sieviešu klubs „Harmonija”	62
Marija Černenoka, Skaistas atbalsta centrs	63
Skaistas atbalsta centrs	64
„Noticēt sev” (Anita Ratkeviča), Skaistas sieviešu klubs „Harmonija”	65
Kuldīgas rajons	
„Dzīve” (Ilgita Kociņa), Māra Bergmane, Latvijas Bioloģiskās lauksaimniecības organizāciju apvienība	66
Liepājas rajons	
„Prieks būt kopā”, Durbes pagasta sieviešu interešu klubs	67
Bārtas sieviešu klubs „Aija”	68
Grobiņas radošais klubs „Efeja”	69
Limbažu rajons	
Maija Martinova, Puikules lauku sieviešu klubs „Naktsvijoles”	70

Jolanta Rābante, Limbažu pagasts	71
Ziedīte Jirgensone, Brīvēznieku pagasts.....	72
Salacgrīvas lauku sieviešu sabiedriskā organizācija „Mežābele”	73
Ludzas rajons	
„Zem guloša akmens ūdens netek” (Ināra Mīze), Malnavas pagasts	74
Madonas rajons	
„Poruka ielas svētki”, Madonas rajona sieviešu apvienība „Dainava”	75
„Dzīve kā krāsains piedzīvojums”, Ļaudonas pagasta sieviešu klubs „Mežrozīte”	76
„Mārtiņrozēm pieci bagāti gadi”, Cesvainas sieviešu klubs „Mārtiņrozēs”	77
„Rast gaismu dzīvē”, sieviešu klubs „Vestienas varavīksne”	78
„Teiksmains veiksmes stāsts”, Liezeres pagasta sieviešu klubs „Teiksma”	79
„Sapnis, kurš pārtop īstenībā”, Madonas invalīdu centrs.....	80
Ogres rajons	
Sieviešu klubs „Ķeguma Saulespuķes”	81
Zinta Mihaļska, Ogres senioru deju kopa „Ogrēnietis”	82
„Kā iet „Lidzi dzīvei””, Ogres KC Starptautisko senioru deju grupa „Artava”	83
Atklātais sabiedriskais fonds „Lazdukalni 2000”	84
Preiļu rajons	
Vija Ancāne, Aglonas pagasts	85
Sabiedrības forums.....	86
„Mārites veiksmes stāsts” (Māriete Mežiniece), Aglonas pagasts.....	87
Sutru pagasta sieviešu klubs „Artava”	88
„Nesavtīgs cilvēks” (Lidija Pundure), Rožupes pagasta sieviešu klubs	89
Sarmīte Slūka, Šilukalna pagasts	90
Sieviešu nometne „Atelpa”	91
Biedrība sabiedriskais centrs „Aizkalne”	92
Rēzeknes rajons	
„Sidrabrasas lepnums” (Anna Adijāne).....	93
Rēzeknes rajona sabiedriskā organizācija „Sidrabrasa”	94
Vīļānu pusaudzis centrs „Sliekšanās”	95
Aija Kazāka, Dekšāru pagasts.....	96
Silvija Assare, Feimaņu pagasts	97
Izolde Beķere, Feimaņu pagasts.....	98
„Zemnieces veiksmē” (Rita Ikauniece), Dekšāru pagasts	99
Aija Kuzminska, Kaunatas pagasts	100
Latgales puķu dārzu sasaukšanās, radošā sieviešu kopa „Riekšava”	101
Rīgas rajons	
„Augšanas un sasaukšanās prieks”, Siguldas dāmu klubs „Madaras”	102
Saldus rajons	
„No lauku sētas līdz Briselei” (Maija Zāluma), Latvijas Lauku sieviešu apvienība	103
„Anitas izaugsme” (Anita Hmeļnicka), Saldus pagasts	104
Saldus rajona sieviešu Vasaras skola „Mūsu zeme”, dienasgrāmata	105
„Ābelēm” savas mājas”, Jaunlutriņu pagasta sieviešu klubs.....	106
Talsu rajons	
Sabīles novada amatniecības centrs	107
Ģibuļu pagasta Spāres dāmu kluba „Harīta” veiksmē.....	108
Tukuma rajons	
„Ekstraklases” izaugsme, Džūkstes pagasta sieviešu klubs	109
„Intas veiksmē – gandarījums”, Jaunpils pagasta dāmu klubs „Vigriēzes”	110
Iveta Meiere, Lapmežciema sieviešu klubs „Spridzenes”	111
Jaunpils pagasta dāmu klubs „Vigriēze”	112
„Viesos „Zaķīšu pirtiņā””, Pūres pagasta sieviešu klubs „Pūres dzirnas”	113
Valkas rajons	
Sarmīte Mašina, Palsmanes pagasts.....	114
Maija Miķelsone, Variņu pagasts.....	115
„Ceļš uz mikrokreditu” (Iveta Purmale), Launkalnes pagasts.....	116
Valmieras rajons	
„Biocentrs Valmieras rajonā”, Rencēnu pagasta kooperatīvā biedrība	117
„Rudīte Kleinberga – visnotaļ neparasta sieviete”, Sieviešu kultūras un apmācību centrs „Burtniecēs”	118
Zaiga Rozenberga, Brenguļu pagasts	119
„Darbs savam un citu priekam”, Valmieras rajona lauku sieviešu apvienība.....	120
Dienas centra izveide Ķoņu pagastā	121
Sieviešu klubs „Kauguriete”	122
Ventspils rajons	
Puzes pagasta sabiedriskā organizācija „Niedre”	123
Valda Porniece, Puzes pagasts.....	124
Ventspils sieviešu biedrība „Spārni”	125
„Vasaras nometne bērniem”, Latvijas Bērnu fonda Ventspils nodaļa	126
Krīzes centrs ģimenēm ar bērniem „Paspārne”	127
Elita Reinharde. Pārdomas	128
3. SADAĻA – LATVIJAS LAUKU SIEVIEŠU APVIENĪBA	129
Darbības mērķi un sasniegtais 2003. gadā	131
Darbības mērķi un sasniegtais 2004. gadā	133
LLSA vadība un kontaktinformācija	135
LLSA struktūra.....	136
4. SADAĻA – BALTIJAS SIEVIEŠU KONFERENCE	137
Igaunijas, Latvijas un Lietuvas sieviešu konferences rezolūcija (2004. gada oktobris).....	139
Sapratnes memorands (2003. gada oktobris)	140

1. Sadaļa

IEVADVĀRDI

LAIMDOTA STRAUJUMA, ZEMKOPĪBAS MINISTRIJAS VALSTS SEKRETĀRE

Cienījamās Latvijas sievietes!

Esmu priecīga sveikt visas Latvijas aktīvās sievietes kā laukos, tā pilsētās, kas ar savu darbu pierādījušas varēšanu un sekmējušas savas saimniecības, reģiona un valsts augšupeju, tajā pašā laikā neaizmirstot par vissvarīgāko – saviem tuvajiem. Latvijas Lauku sieviešu apvienības izdotā grāmata par lauku sieviešu aktivitāšu un grupu attīstību Latvijā apliecina mūsu valsts lauku reģionos dzīvojošo sieviešu lielo uzņēmību un spēju rosīgi saimniekot jaunajos apstākļos pēc iestāšanās Eiropas Savienībā.

Latvijas sievietes ir pietiekami izglītotas, kompetentas un uzņēmīgas, lai spētu aizstāvēt savas intereses un tiesības un līdzvērtīgi līdzdarbotos Eiropas Savienības mērogā un varētu sagatavot un realizēt dzīvotspējīgus attīstības projektus. Vēlos pateikt paldies uzņēmīgajām lauku sievietēm par iniciatīvu un drosmi sākt patstāvīgu un aktīvu uzņēmējdarbību, tādējādi ar savu darbu dodot artavu Latvijas novadu un valsts attīstībā. Novēlu jums strādāt tā, lai jūs izmantotu visas piedāvātās iespējas. Īpaši gandarīta esmu par lauku sieviešu aktīvo līdzdalību sabiedriskajos un kultūras pasākumos, kas, nenoliedzami, bagātina mūsdienu Latvijas lauku iedzīvotāju ikdienu.

Un, kas nav mazsvarīgi, mūsdienu lielajā steigā, kad lauku darbi „dzen” cits citu, ir svarīgi neaizmirst par sevi. Kopīgi satikšanās svētki ir brīnišķīga iespēja kaut uz brīdi atpūsties, aizmirst par pienākumiem un raizēm, kopā priecāties un dalīties zināšanās un pieredzē.

Novēlu visām Latvijas sievietēm pēc jau izvirzīto mērķu sasniegšanas izvirzīt nākamos – vēl augstākus – un sasniegt arī tos! Lai jums izdodas palikt tikpat radošām, dzīvespriecīgām un drošām!

2005. gada septembrī

AKADĒMIĶE BAIBA RIVŽA LABO STĀSTU KRĀJUMU ATVEROT . . .

Eiropas Savienība 20. jūnijā ir pieņēmusi jauno Lauku attīstības regulu, kas nosaka lauku attīstības pasākumus 2007.–2013. gadam visās ES dalībvalstīs. Regulā ir trīs galvenie virzieni – asis –, kuros tiks sniegts nozīmīgākais atbalsts.

Pirmā ass izvirza nosacījumus lauksaimniecības un mežsaimniecības sektora konkurētspējas paaugstināšanai.

Otrā ass ir lauku ainavas un vides uzlabošana.

Trešā ir lauku dzīves kvalitātes paaugstināšana un ekonomikas dažādošana.

Līdztekus tam tiek paredzēta arī „LEADER” programmas ietveršana. Šī programma pirms nākamā plānošanas pamatā sniegs atbalstu aktivitātēm, kas virzītas uz nepieciešamo prasmju iegūšanu, lai sagatavotu lauku kopienas vietējo lauku attīstības stratēģiju izstrādei un realizācijai. Arī Latvija izstrādā savu Lauku attīstības programmu 2007. – 2013. gadam. Bet katra vislielākā un vismazākā aktivitāte sākās ar pirmo soli – lēmumu par darīšanu, izstrādātu projektu vai aizpildītu pieprasīto formu.

Tiekoties ar lauku sievietēm semināros, esmu dzirdējusi par šaubām, nedrošību un uzskatu „Ko tad es? Ko tad cilvēki teiks? Tur nekas nevar sanākt!” Tomēr pat kāda nesanākšana ir labāka par nekā nedarīšanu, jo tad jau nu noteikti nesanāks. „Nebaidies!” „Uzdriksies!” Arvien biežāk mēs sakām šos divus vārdus un katru reizi nodomājam, cik labi, ja būtu kāds piemērs, kāds cilvēks, kas teiktu – es darīju un man iznāca! Pamēģini arī Tu! Tev noteikti izdosies!

Tagad mums ir vienreizēja iespēja apkopot labos stāstus un izplatīt tos pa visu Latviju, lai katrs labais darbs rosinātu sekotājus. Vai tas būtu stāsts par Īslīces pagasta māsām un Māru Biti, kas veidoja pirmo mikrokredītu grupu Latvijā un iedvesmoja vairāk nekā 30 citas grupas visā Latvijā vai Ilzi Daņilovu, Elenoru Maisaku un Maiju Vēveri no Vecumnieku mikrokredītu grupas, vai Dairu Jātnieci no Codes grupas, vai varbūt Viju Ancāni par Aglonā atvērto Maizes muzeju . . .

Aicinot lasīt stāstus uzmanīgi, pārdomājot un piemeklējot, es gribētu mūs visus iedvesmot ar Lafontēna fabulu, ko atdzejojis tautas mīlētais Ēvalds Valters:

*„To (druvu) nepārdod nekad, tā – senču mantojums,
Jo paslēpts tanī zelts, tik nezinu es – kur,
Bet daudz maz drosmi, pacietību
Ar labu gribu...
To gūsit! Uzariet un rociēt šur vai tur,
Lai nepaliek neviena vieta
Ko roka veicot nepaveic.”*

Ja dzejnieka vārdus mazliet paanalizē, tad slavinājumu smagam darbam, par ko viņš runājis, var attiecināt uz labajiem darbiem, jo katrā no tiem slēpjas kāds zelta grauds. Tāpēc šis labo piemēru krājums ir tik svētīgs. Lai katra tā lasītāja atrod aicinājumu un iedrošinājumu tieši sev.

*Es aicinu būt drosmīgām. Zem guļoša akmens ūdens taču netek! Vai ne?
Kļūdijs? Nekas! Mēģini no jauna!*

2005. gada septembrī

MAIGA KRŪZMĒTRA KAS IR VEIKSME?

Vai mēs vienmēr pa īstam apzināties, kas ir veiksmē manā dzīvē?

Latviešu valodas vārdnīcā ir skaidrots, ka ar vārdu veiksmē apzīmē vēlamu gaidītu norisi, vēlamu, gaidītu iznākumu, kā arī panākumus. Veiksmīgs ir tas, kas labi izdevies, sekmīgs, panākumiem bagāts.

Un tagad mēģināsim padomāt, kas tad mūsu dzīvē var būt labi izdevies, sekmīgs un panākumiem bagāts. Tradicionāli, par pirmo mēs varētu minēt kādu padarītu darbu. Ja pārskatām iesūtītos veiksmes stāstus, tad pa lielākai daļai tie tiešām ir labo darbu uzskaitījums; ir sakopts..., ir iekārtots..., ir izdots...

Tomēr, ja mēs padomājam mazliet dziļāk, tad veiksmē gan man personīgi, gan arī vēl kādām desmit sievietēm var būt sava sieviešu klubiņa izveidošana un darbības uzsākšana.

Mēs vairs neesam pa vienai, katra ar savām problēmām. Mēs tagad esam kopā un asākās problēmas centīsimies risināt kopā. Mums ir kolektīvs prāts un kolektīvs spēks. Vai tā nav veiksmē, ka esmu atradusi domu biedrenes? Un vai tā nav veiksmē arī tam pagastam, kur darboties ir uzsākušas sieviešu grupas un veic gan mazus, gan arī lielus darbus?

Un, beidzot, vai tā nav mana veiksmē, ka es, parasta laukos dzīvojoša sieviete, caur šo darbošanos kopā ar citām esmu kļuvusi zinošāka, pārliecinātāka, aktīvāka, daudz ko jaunu protoša? Es taču esmu izaugusi kā personība!

Ja visu iepriekš minēto saliek kopā, tad veidojas veiksmē mūsu valstij, mūsu Latvijai.

Lai vēl daudz panākumu, veiksmju ir mūsu tālākajā darbībā!

Labu vēlēdama, Maiga Krūzmētra
2005. gada septembrī

RASMA FREIMANE, LATVIJAS LAUKU SIEVIEŠU APVIENĪBAS VALDES PRIEKŠSĒDĒTĀJA

Latvijas Lauku sieviešu veiksmes grāmatu atverot, gribas izvērtēt, kā organizācijai gājis šajos piecos darbības gados. Lielākā veiksmē ir cilvēki. Vispirms jāmin Astrīda Mangale un Jolanta Knope, kuras noorganizēja pirmo lielāko lauku sieviešu sanākumi 2000. gada 6. jūnijā Bulduros, kopā pulcējot ap 500 sievu no visiem lauku rajoniem. Toreiz satikušās sapratām – ir jānācās, jāiegūst jaunākā informācija, lai kopīgi varam risināt tās problēmas, kuras mūs tik ļoti uztrauca tobrīd.

Īpašs prieks par sapratni Zemkopības ministrijā. Šeit mūs vienmēr atbalsta Valsts sekretāre L. Straujuma un Lauku attīstības departamenta direktore Ņ. Rakstiņa. Šī ministrija visus piecus gadus ir mūs atbalstījusi materiāli un morāli, ministrija, kura nebūt nav vienīgā atbildīgā par problēmām laukos.

Veiksmīga ir sadarbība ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes mācību spēkiem profesori B. Rivžu un docenti M. Krūzmētru. Šajos piecos gados organizācijas padomes locekles neklātienē ir „absolvējušas” sociālo zinātņu fakultāti, lai varētu veiksmīgi risināt sarunas ar Ministru Prezidentu par „māmiņu algām”, Labklājības ministrijā runāt par nodarbinātības problēmām laukos, Bērnu un ģimenes lietu ministrijā iesniegt atklātu vēstuli ar 1000 parakstiem pret vardarbības popularizēšanu plašsaziņas līdzekļos.

2003. gada oktobrī pirmā Baltijas valstu lauku sieviešu konference, kuras ietvaros tika parakstīts kopīgs sadarbības memorands. Veiksmīgi darbojoties starptautiskā projektā FEM INTERREG III B „Sieviešu uzņēmējdarbības attīstība Baltijas jūras reģionā”. Projektā, kurā kopīgi darbojas 9 Baltijas jūru aptverošās valstis. Veiksmīgi sadarbojoties ar Tartu (Igaunija) uzņēmējdarbības centru, piedaloties starptautiskās izstādēs „Prasmīgā sieviete” Vilandē un Valgā, pašas šogad uzsākam realizēt savu pirmo ESF projektu “Lauku iedzīvotāju – mājamatnieku apmācības un konsultācijas komercdarbības attīstībai”.

Veiksme – tās ir sievietes, kuras par savu dzīves veidu ir izvēlējušās laukus, vietu, kurā viņas var uzplaukt kā īpaši ziedi ar saviem labajiem darbiem un veiksmītēm, saglabājot šo krāšņo vidi – LATVIJU.

**Rasma Freimane,
LLSA padomes priekšsēdētāja**

2005. gada septembrī

2. Sadaļa

LAUKU SIEVIEŠU VEIKSMES STĀSTI

ROKDARBNIECE ASTRA

Astra Saveljeva – smaidīga, sirsnīga, centīga, darbīga, radoša – dzīvo Aizkraukles rajona Mazzalves pagasta “Purva Bērziņos”, ļoti skaistā lauku mājā. Ar viņu iepazīnāmies sieviešu apmācības un kultūras centra “Ērberģietes” organizētajos kursos klūdziņu pīšanā... Astra izglītojās dažādosursos: “Tavs skaistais dārzs”, “Iniciatīvas veidošana lauku attīstībā”, “Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības vides attīstība lauku teritorijās”. Un tieši laikā nāca informācija par pīšanas kursiem Mazzalves pagastā. Radās jauns mērķis apgūt klūdziņu pīšanas noslēpumus, iegūt arī sev tikamu nodarbi. Tikai tā lauku sieviete var pierādīt – es varu, es sev ticu. Ar sev raksturīgo sirdsdegsmi Astra

sāka darboties. Tapa pirmie pinumi. Darbā iesaistījās arī viņas ģimene: vīrs Andris, bērni Ilva un Lauris. Vīrs viņas darbību gan sponsorē, gan atbalsta morāli. Pēc klūdziņu pīšanas kursu vadītājas Virgīnijas Volodkienes ieteikuma Astra iestājās TLMS “Vācelīte”, kuru vada Jāzeps Radziņš. Tas bija straujais dzīves pagrieziena punkts – pati Laima sniedza viņai pretī roku un virzīja tālāk. Astra nav slīktāka par citām, viņa var! Ne velti viņas mīļākais teiciens ir: “Nevērtē sevi par zemu!”

Varbūt tāpēc tik ilgi bija jāmeklē sevi, lai atklātu, ka tieši šis ir ilgi gaidītais dzīves papildījums. Kad pilnībā būs apgūta praktiskā ievirze visās pīšanas jomās, Astras klusais, bet cerīgais sapnis – izveidot savu radošo darbnīcu, kurā varētu darboties ne tikai pinēji, bet arī citi radoši cilvēki, kuriem netrūktu ne spēka, ne ideju savu darbu realizācijai, lai tas nestu peļņu, var piepildīties. Lauku sieviete nedrīkst nokārt galvu, nedrīkst gaidīt, viņai jāmeklē sevi, jāiet pasaulē. Astra to dara! Ar saviem darbiem viņa piedalījies izstādēs ne tikai Mazzalvē, kaimiņpagastos Neretā, Vallē, Koknesē, bet arī Vīlandē (Igaunijā). Astra ir atradusi sevi, radot darbus “ar rozīnītēm”, ieliekot katrā darbā dvēseles stūrīti. “Es esmu laimīga, jo varu darīt to, kas patīk,” tā par sevi saka Astra Saveljeva. Šis ir veiksmīgs piemērs, kā vaļasprieks pārvēršas uzņēmējdarbībā.

CRAFTS WOMAN ASTRA

Astra Saveljeva is crafts woman and she lives in the country side in Mazzalves local municipality. To raise her self confidence and obtain skills she started to participate in training courses about gardening, development of local initiatives, non agricultural activities. Her objective is to develop her own crafts workshop and invite other craftsmen to join her, to produce crafts, to sell them and to generate some income. Astra wants her hobby to become her business.

РЕМЕСЛЕННИЦА АСТРА

Астра Савельева – ремесленница, она проживает в сельской местности самоуправления Маззалве. Чтобы обрести веру в себя и приобрести навыки, она начала участвовать в обучающих курсах по озеленению, в развитии местных инициатив, деятельности, не связанной с сельским хозяйством. Ее цель состоит в том, чтобы организовать свою собственную ремесленную мастерскую и пригласить других мастеров присоединиться к ней работать по своей специальности, продавать сделанные ими изделия и получать некоторый доход. Астра хочет, чтобы ее хобби стало ее бизнесом.

Kontaktpersona / Contact person / Контактное лицо
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Žanna Miežite
 Liepu 4-9, p/n Ērberģi, Aizkraukles rajons, LV-5133
 +371 9339832

Silva Bērenfelde, "Valles pūce"

VALLES PŪCE

Esmu Pūce jeb Pūcīte... Tā mani visbiežāk atpazīst cilvēki, ar kuriem esmu bijusi kopā semināros,ursos, vai kolēģes no Latvijas Lauku Sieviešu apvienības. Ikdienas dzīvē mani sauc Silva Bērenfelde. Dzīvoju Aizkraukles rajona Valles pagastā. Mana lielākā bagātība ir divi dēli, raiba dzīves pieredze un sabiedriskais darbs, ko cenšos darīt ar prieku. Dzīves moto: dzīve ir nežēlīgi īsa, tāpēc jāpaspēj maksimāli daudz izdarīt. Un vispār jēga no mūsu dzīves ir tikai labajiem darbiem...Vaļasprieks: braukšana ar auto un vientulība mežā. Nodarbošanās: zemnieku saimniecība „Pūces bode”, precizāk, neliels veikaliņš, kur var iegādāties ziedus, augļus, dārzeņus, keramiku, bet bieži vien arī vienkārši parunāties un relaksēties. Ir grūti atdalīt dažādas lietas: biznesu no privātās dzīves, sabiedrisko darbu no ģimenes. Ļoti cenšos to iemācīties. Ja izdodas, tad viss ir kartībā.

Pēc vidusskolas beigšanas studijas, darbs un dažādi „dzīves līkloči” aizveda mani projām. Pēc 20 „klejojuma” gadiem atgriezās Vallē. Sagadījās, ka tieši tobrīd te sākās Eleonoras Maisakas vadītais apmācību cikls „Kā uzsākt biznesu un kļūt līderim?” Rezultātā ieguvu zināšanas un drosmi uzsākt savu biznesu. Tālāk Liktenis iegrožīja lietas tā, ka radās nevalstiska organizācija „Valles pūces”, ka atradu sabiedrisko organizāciju „Latvijas Lauku Sieviešu apvienība”(LLSA).

Caur šīm organizācijām esmu atradusi veidu, kā savu enerģiju un zināšanas varu atdot Vallei un sabiedrībai. Esmu Aizkraukles rajona pārstāve LLSA padomē un gribu pateikt dažus vārdus par šo organizāciju. Diezin vai ir plašāka, demokrātiskāka un atsaucīgāka organizācija par šo. Arī mūsu pašapziņa ir stipri cēlusies. Pēdējā gada laikā bijušas daudzas veselības un personiskas problēmas, bet tiekoties ar padomes „meitenēm” vienmēr gūstu spēku, prieku un izturību. Ejot ar atklātu sirdi, arī pretī nāk atklātība, mīlestība. Paldies visām LLSA „meitenēm”! Būsim drosmīgas, pašpārliecinātas un uzdrīkstēsimies darīt dažādas lietas! Neielaidīsim sevī tumsu un apvainojumus, tas mums dos prieku strādāt! Lai mums visiem veicas!

VALLE'S OWL

Silva Berenfelde lives in Valles rural municipality and owns her business „Puces bode” (Owl's shop) with a small shop where one can buy flowers, fruit, vegetables, ceramics or just come and talk to neighbours. When after 20 years she came back to her home land in rural Valle, first she attended training courses „How to start own business” and then started her business. Silva is active in community life. She is a board member of Latvia's Rural Women Association. Silva wants to encourage other women to dare and to try new things.

СОВА В ВАЛЛЕ

Сильва Беренфельде живет в сельском муниципалитете Валле и имеет свой собственный бизнес – маленький магазин „Pūces bode” (магазин Совы), где можно купить цветы, фрукты, овощи и керамику или просто прийти и поговорить с соседями. После возвращения через 20 лет на родную землю в село Валле, она сначала посещала учебные курсы “Как начать собственный бизнес” и затем занялась своим бизнесом. Сильва активна в общественной жизни. Она – член правления Объединения Сельских Женщин Латвии. Сильва хочет побудить других женщин рискнуть и попробовать новые виды деятельности.

Kontaktpersona / Contact person / Контактное лицо
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Silva Bērenfelde
 Valles pagasts, Aizkraukles rajons, LV-5106
 +371 9123991
 vallespuces@inbox.lv

SKAIDRĪTE BATUROVIČA

Skaidrīte Baturoviča (no labās)
izstādes atklāšanā A. Briedīša muzejā 2000. g.

“Hedvigas kundzes avīze”. Raksta rokdarbu aprakstus un publicē tos laikrakstos. Rokdarbi tiek publicēti arī žurnālā “Zeltene”.

Sākumā Skaidrīte izstādes rīko savās mājās par prieku radiem un draugiem, bet tad Valles pagasta bibliotēkā un aktieru Amtmaņu muzejā “Zvanītāju Bukās”. Pēc paziņu un draugu ierosinājuma sāk vadīt rokdarbu pulciņu, kurā dalībnieces apgūst tamborēšanu, izšūšanu, adīšanu, mezglōšanu. Tāpat tiek rīkotas rokdarbu pulciņa darbu izstādes, kurās arī Skaidrīte piedalās ar saviem darbiem. Apgūstot Eleonoras Maisakas vadītos biznesa kursus, izstrādā biznesa plānu zemnieku saimniecības “Upescelmiņi” karoga izšūšanai. Tas arī tiek realizēts. Tad sākas arī aktīva darbošanās sabiedriskajā organizācijā “Valles pūces”. Sadarbojoties ar Latvijas Lauku Sieviešu apvienību, Skaidrīte ar saviem rokdarbiem piedalās arī apvienības pasākumos, katru rudenī Rānavā izstādēs “Lauku sēta”. Mezglōjumi divus gadus izstādīti arī starptautiskajās izstādēs Igaunijā.

SKAIDRITE BATUROVICA

Skaidrite Baturovica's hobby is needlework. When she lost her job, needle work became her business. After completing business training courses for women, she developed her business plan and implemented it. Skaidrite's pieces of needlework have been exposed in many exhibitions, local and international.

СКАЙДРИТЕ БАТУРОВИЧ

Хобби Скайдрите Батурович – рукоделие. Когда она потеряла работу, вязание стало ее бизнесом. После окончания обучающих бизнес-курсов для женщин она разработала свой бизнес-план и осуществила его. Сделанные Скайдритой вещи демонстрировались на многих местных и международных выставках.

Kontaktpersona / Contact person / Контактное лицо
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Silva Bērenfelde
 Valle, Aizkraukles rajons, LV-5106
 +371 9123991
 vallespuces@inbox.lv

Zinta Kalniņa, "Valles pūces" dalībniece
pieredzes apmaiņas braucienā Holandē

NEBAIDIES RISKĒT!

Es, Zinta Kalniņa, dzīvoju un strādāju Rīgā, taču tagad jau 6 gadus saimniekoju vectēva mājās Valles pagastā. Sākumā uz dzimtas mājām braucām kā ekskursanti vasarā atpūsties. Atgūstot dzimtas īpašumu, bija jāprivatizē kolhoza ferma. Tā pamazām, kopā ar saviem vecākiem, no pilsētnieces kļuva par laucinieci.

Iesākums lauksaimniecībā nebija viegls, jo zināšanu nebija, vienīgi iespēja riskēt un uzsākt kaut ko jaunu. Mācījos kursus un ieguvu pirmās pakāpes lauksaimniecības izglītību. Vadot saimniecību, lieti noder agrāk iegūtās ekonomista grāmatveža zināšanas, jo arī šeit nepieciešami rūpīgi aprēķini. Sāku regulāri apmeklēt seminārus un izmantoju lauksaimniecības konsultāciju biroja speciālistu ieteikumus. Pabiju Vācijā un Holandē pieredzes braucienā, atvedot atziņas par to, kā saimniekot laukos. Lielu morālu atbalstu radīja iesaistīšanās sabiedriskajā organizācijā "Valles pūces", kur kopā sanākam dažāda vecuma, dažādu profesiju sievietes. Kopā gūstam pieredzi, uzzinot viena no otras par dažādām aktivitātēm, veiksmeš un neveiksmeš, viena otru iedrošinām izmēģināt ko jaunu. Pamudinājumu darboties un ticību saviem spēkiem vēl vairāk nostiprināja SO "Valles pūces" organizētās psiholoģijas lekcijas.

Lai attīstītu savu saimniecību, nepieciešami līdzekļi, tādēļ jebkurš atbalsts ir nozīmīgs. Uzzinot par mikrokredītu, nodibinājām mikrokredīta grupu. Esmu pirmā no mūsu grupas, kas jau saņēma šo naudu, kas ir nozīmīgs atbalsts biznesā. Balstoties uz savu pieredzi, iesaku nebaidīties, kļūt aktīvākiem, realizēt idejas, piesaistot šai darbībai citus cilvēkus, nepārtraukt mācīties, jo jaunas zināšanas dzīvē vienmēr noder!

DARE TO TAKE A RISK!

Zinta Kalnina left Riga and moved to her father's farm in Valle. In the beginning it was not easy as Zinta did not have knowledge and skills in farming. She obtained first level agricultural education and joined other courses and seminars. Zinta participated in study tours and visited Germany and Holland, bringing back home new ideas how to develop farming. She is an active member of local women's group in Valle. She is also a participant of local women's micro credit group. Zinta wants to encourage other women to become active, to learn and to implement their business ideas.

НАБЕРИТЕСЬ СМЕЛОСТИ РИСКНУТЬ!

Зинта Калниня оставила Ригу и переехала на ферму своего отца в Валле. В начале было нелегко, поскольку Зинта приобретала знания и навыки в сельском хозяйстве. Она получила первый уровень сельскохозяйственного образования и посещала другие курсы и семинары. Зинта принимала участие в обучающих поездках и посетила Германию и Голландию, привезла домой новые идеи, как развивать сельское хозяйство. Она – активный член местной женской группы в Валле. Она также участник местной женской группы микрокредитования. Зинта хочет способствовать активизации других женщин, чтобы они изучали и воплощали свои бизнес-идеи.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Zinta Kalniņa
 Valle, Aizkraukles rajons, LV-5106
 +371 6557106

INTEGRĀCIJA PRAKSĒ

Pļaušanas svētku šovs

Bejas interešu klubīnš "Pīlādzis" Jaunalūksnes pagastā dibināts 18. februārī 1999. gadā. Mērķi un uzdevumi:

- Cēlt lauku sieviešu pašapziņu,
- Dot dalībniekiem pilnveidošanās un izglītības iespējas,
- Sniegt informāciju un organizēt izklaidējošas aktivitātes,
- Integrēt etniski un sociāli cittautiešus.

Klubiņā aktīvi darbojas 27 dalībnieki un ir vairāki līdzdalībnieki, vecums no 37 līdz 82 gadiem, tautība: latvieši 74%, cittautieši 26%, nodarbības notiek 2 reizes mēnesī, mums ir savs karogs, himna. Sadarbojamies ar Alūksnes NVO atbalsta centru. Klubiņa dalībniekiem tiek dota iespēja uz klausīt interesantus cilvēkus (viesus no

rajona un republikas), izteikt savu viedokli, runāt dzeju un to rakstīt, spēlēt teātri, dziedāt, praktiski darboties, asināt prātu, piedalīties didaktiskajās spēlēs, paplašināt savus daiļdārzus ar jauniem augiem, piedalīties gan klātienes, gan neklātienes ceļojumos, mācīties angļu valodu. Klubiņā notiek arī fiziskās aktivitātes. Tā, atsaucību guvām 04.05.04. šovā "Iesoļojam Eiropā" – notika gan soļošana, gan daudz kas cits interesants. Šopavasār mums izdevās skatītājus sajūsmināt ar "Ruslanas ugunīgajām dejām".

Par klubiņa aktivitātēm nu jau vairāk nekā 6 gadu garumā var izlasīt nodarbību žurnālos, mūsu kopīgajā dienasgrāmatā, mums un par mums rakstīto presē, var redzēt foto albumos. Lai veicas tiem klubiņiem, kuri vēlas, var un prot realizēt idejas!

INTEGRATION IN PRACTICE

Women's interest club „Piladzis” in Beja community was created in 1999 with the aim to raise self confidence of rural women, to provide them information and opportunities to develop and to learn, to promote ethnic and social integration within the community. The club comprises local women in age 37 to 82. They organize various community activities, drama group, poetry group, have training courses. Beja women want to encourage other women groups to realise their ideas!

ИНТЕГРАЦИЯ НА ПРАКТИКЕ

Женский клуб по интересам „Пиладзис” в населенном пункте Бея был создан в 1999 году с целью помочь сельским женщинам обрести веру в себя, предоставить им информацию и возможности развития и обучения, продвигать этническую и социальную интеграцию в рамках поселка. Клуб включает в себя местных женщин в возрасте от 37 до 82 лет. Они организуют различные мероприятия для поселка, драматический и поэтический кружки, учебные курсы. Женщины Беи хотят поддержать других женщин, воплощающих в жизнь свои идеи!

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Ārija Bērziņa
 "Strautiņi", p/n Beja, Alūksnes rajons, LV-4357
 +371 4342334

VEIKSMEI PATĪK SPĒLĒT PASLĒPES

Ir latviski par savu veiksmi nerunāt. Ka nenoskauž. Ka nesāk aprunāt. Ka neiznāk kādā vietā vai lietā misēties, un tad visi teiks: – Redz, izlielijās, bet patiesībā... Taču ir latviešu garā arī likt bēdu zem akmeņa un iet pāri lepnā spītībā paceltu galvu. Esmu Daiga Sliņķe. Mana veiksmē sakās visai neveiksmīgi. Skolā, ko absolvēju aizvadītā gadsimta astoņdesmito gadu sākumā, lielā cieņā bija skolēni ar dotībām fizikā un matemātikā, toties sacerējumu rakstītājus tur uzskatīja par sapņotājiem bez nākotnes. Diemžēl es piederēju pie pēdējiem un, izsniedzot dokumentus par vidējās izglītības iegūšanu, direktors pateica bez aplinkiem: – Ar tavām zināšanām fizikā un matemātikā studēt nav nekādas jēgas, labāk ej un meklē darbu fermā! Biju šokā. Nē, es nepazudīšu! Es izturēšu! Es cīnīšos par spīti visam. Un tad es ieraudzīju Dievnamu. Taču jau diendienā biju tam garām braukusi, tomēr allaž celtne šķita neinteresanti pelēka. Nu staltā ēka, čaklu roku pacietīgi veidotais tornis mani uzrunāja un it kā mudināja: – Pacel galvu! Iztaisno muguru! Paveries augšup! Tu esi vērtība!

Kopš tās dienas pagājuši jau vairāk nekā divdesmit gadi. Esmu ieguvusi augstāko izglītību. Man ir labs darbs, sapņi un ticība, ka ar Dieva atbalstu un gudrību tos arī piepildīšu. Pa šiem gadiem esmu sapratusi, ka īsta veiksmē bez kārtīga kritiena nemaz nav iedomājama. Tikai tas, kurš kādu brīdi vienīgi no ceptiem kartupeļiem pārticis, spēj tā īsti novērtēt pīrāga sātīgo treknumu un kūkas nomierinošo saldmi. Jeb, kā raksta Ogs Mandino savā brīnišķīgajā sacerējumā “Pasaules dižākais tirgonis”: “Man jāpieredz nakts, lai varētu novertēt dienu. Man bieži jācieš neveiksmē, lai baudītu vienu veiksmi.” Visas mūsu likstas, mazdūšības brīži un sirdssāpes patiesībā ir lielas, slēptas iespējas. Katra situācija sevī ietver gan veiksmes, gan neveiksmes sēklu, taču visu nosaka tas, kuru no abām mēs izvēlamies.

GOOD LUCK AND BAD LUCK

Daiga Slinke from Aluksne town tells about her personal and professional achievements. Her life story is a good example how to dare and overcome difficulties in order to achieve one's goals. She wants to encourage other women to be active, saying that each situation has its bad luck and its good luck, the choice depends on each individual.

УДАЧА И НЕУДАЧА

Дайга Слинке из городка Алуксне рассказала о своих личных и профессиональных успехах. История ее жизни – хороший пример, как надо рисковать и преодолевать трудности, чтобы достигать своих целей. Она хочет побудить других женщин быть активными, говоря, что каждая ситуация имеет свою темную и светлую стороны и этот выбор зависит от каждого человека.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Daiga Sliņķe
 Laurences 4/2-6, Alūksne, LV-4301
 +371 4381472, +371 6808175
 daiga.slinke@aluksne.lv

IZBAUDA JAUNEKĻĪGU PRIEKU UN ENERĢIJU

Alūksnes veco ļaužu interešu klubs "Optimisti"

Alūksnes veco ļaužu interešu klubs "Optimisti", ko vada Gaida Gožēvica, aizsākās kādā pensionāru sapulcē 1998. gadā. Tika runāts par daudzām senioriem aktuālām tēmām un, kā jau tādās reizēs notiek, kāds izteica nevienam konkrēti neadresētu pārmetumu par to, ka vienīgā saturīgā laika pavadīšanas iespēja ārpus mājām pilsētas vecākā gadagājuma cilvēkiem ir dziedāšana korī "Brūklenājs", bet daudziem taču ir arī citas intereses. Gaida, kas ilgus gadus Valkas rajonā bija vadījusi ārstnieciskās vingrošanas grupu nodarbības, šajā pārmetumā saklausīja tieši sev izteiktu piedāvājumu. Dažas dienas vēlāk vietējā laikrakstā tika publicēts aicinājums atsaukties pensionārus, kuri vēlas uzlabot savu

veselību un saturīgi pavadīt brīvo laiku. Atsaucība bija necerēti liela. Uz pirmo tikšanos ieradās pārsimts alūksniešu. Telpas nodarbībām laipni izbrīvēja Alūksnes pilsētas bērnu un jaunatnes sporta skola, īres maksai nepieciešamo finansējumu piešķīra Alūksnes pilsētas dome, un vingrošana varēja sākties.

Pa šiem gadiem gājis visādi. Kluba dalībnieku skaits sarucis no dažiem simtiem līdz desmit dāmām vecumā no piecdesmit līdz septiņdesmit gadiem, kas regulāri vingro divas reizes nedēļā. "Optimistu" kopābūšana vairs neaprobežojas tikai ar vingrošanu. Četras reizes gadā tiek rīkoti kopīgi pasākumi, kuros labprāt piedalās arī tuvinieki un citi interesenti. Oktobrī dāmas pulcējas jaunā treniņgada uzsākšanas ballē, kuras gaitā tiek sveikti vasaras jubilāri un degustēti pašu gatavotie konservi un ievārījumi. Ziemassvētkus kluba biedri tradicionāli svin sporta skolas zālē, kur visas izdarības raisās ap grezni posto eglīti. Savukārt Lieldienās "optimisti" dodas uz sporta un atpūtas bāzi "Mežinieki", kur notiek olu kaujas, šūpošanās un rotaļas. Sezona noslēdzas ar pasākumu aprīlī, kura gaitā tiek sveikti ziemas jubilāri. Gaida atzīst, ka kluba izveides sākotnējā iecere – "izvilkt" no mājām, radīt draudzīgu kolektīvu – ir īstenojusies. Pašas kluba dalībnieces, no kurām tikai četras ir ģimenes cilvēki, bet pārējās – šķirtenes vai atraitnes, joko, ka nākot kopā četru iemeslu dēļ, proti, lai: vingrotu, draudzētos, izsmietos un justu līdzīgu vienu otram priekus un bēdās.

ENJOYS YOUTHFUL ENERGY

Elderly people club „Optimisti” in Aluksne started in 1998. They started with a singing group but it was important to develop other activities so that more people could join the club. Gaida Gozevica took the initiative and put information in local paper. More than 100 people in age 50 to 70 joined the club and participated in various activities. To date 10 ladies are members of the club and they come together to have regular physical exercises, to have fun and to support each other.

НАСЛАДИСЬ ЭНЕРГИЕЙ МОЛОДОСТИ

Клуб пожилых людей „Оптимисты” в Алуksне начал свою деятельность в 1998 году. Они начали с группы певцов, но было важно развивать и другие виды деятельности, чтобы как можно больше людей могло стать членами клуба. Гаيدا Гозевич взяла инициативу в свои руки и поместила информацию в местную газету. Более 100 человек в возрасте от 50 до 70 присоединились к клубу и участвовали в различных видах деятельности. До настоящего времени 10 женщин являются членами клуба, они собираются для того, чтобы регулярно заниматься физическими упражнениями, развлечься и поддержать друг друга.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Daiga Sliņķe
 Laurences 4/2-6, Alūksne, LV-4301
 +371 4381472 +371 6808175
 daiga.slinke@aluksne.lv

LABAIS SLINKUMS

Vai Jums patīk slinkot? Mums, Ilzenes pagasta dāmām, slinkošana patīk un padodas. Teiksiet, ar to nevajadzētu lepoties, bet gan jācenšas šo netikumu pārvarēt? Atļaušos iebilst. Kāpēc cilvēks izgudroja velosipēdu? Jo viņam bija slinkums staigāt kājām! Kad likās par grūtu arī mīt pedāļus, cilvēks radīja mašīnu. Kad cilvēkam aiz slinkuma vairs negribējās kāpt ārā no gultas, viņš izgudroja TV pulti. Gluži tāpat ir arī ar visām citām ierīcēm un izgudrojumiem, kurus mēs tagad saucam par modernās tehnoloģijas brīnumiem. Kāds secinājums? Uz priekšu mūs virza tikai mūsu milzīgais iedzimtais slinkums...

Ilzenes pagasta dāmu klubs "Baltā puķe" dibināts 2002. gada 9. oktobrī. Uz pirmo tikšanos ieradās septiņas pagasta aktīvākās dāmas. Zinājām, ka vārds "Ilzene" ir cēlies no igauņu valodas un tulkojumā nozīmē "skaista vieta". Savukārt konversācijas vārdnīcā atradām, ka skaistā vieta Ilzene kādreiz ir saukta par "balto puķi". Mums iepatikās šis apzīmējums, tādēļ arī savam klubīņam devām nosaukumu "Baltā puķe". Kluba dalībnieces tiek divas reizes mēnesī – pirmdienās. Mūsu galvenie darbības virzieni ir aktīva un veselīga dzīvesveida popularizēšana, pagasta vispārējās attīstības veicināšana un labdarības pasākumu rīkošana. Organizācija raksta projektus, lai piesaistītu finansējumu savu ieceru īstenošanai. Gada laikā pie Ilzenes dāmām ir viesojušies dažādi cilvēki, kas stāstījuši par savu darbu un vaļaspriekiem. Tā kā par "balto puķi" mēdz dēvēt pipeni un ezerrozi, kas ir tuberkulozes apkarošanas simboli visā pasaulē, tad uz pirmo tikšanos aicinājām mediķi Ināru Dukuli. Esam tikušās arī ar mācītāju Andžeju Keziku, kādreizējo dzimtsarakstu nodaļas vadītāju Ilgu Stradiņu, stilisti Ingu Svarupu, relaksējušās Ilzenes pirtnieces Ārijas Vērses pirtī, kā arī devušās ekskursijās. Šīs tikšanās "Baltās puķes" dalībniecēm dod netveramu kopības izjūtu, kuras tik ļoti pietrūkst ikdienā. Organizācijas "Baltā puķe" dalībnieces ir rīkojušas vairākas labdarības akcijas "No sirds uz sirdi". To laikā pašvaldības iedzīvotājus mudinājām ziedot apģērbu, rotaļlietas, apavus un grāmatas tiem pagasta cilvēkiem, kuriem klājas visgrūtāk. Jūtot reālu labumu no dāmu aktivitātēm, kluba darbību atbalsta arī pagasta pašvaldība. Pavisam nesen kluba lietošanā tika nodotas telpas, kas nākotnē tiks izmantotas kluba saietiem un semināriem. Ja arī Jūs vēlaties kultūrāli un izglītoti slinkot, piebiedrojieties mums! Nenožēlosiet!

GOOD LAZINESS

The women's club „Balta Puke” was established in 2002 in Ilzenes community (Aluksne district) with the aim to promote local development and to organize charity events. The women discovered the formula of development: progress is made because of the laziness! Are You enjoying being lazy? This is a good laziness... So the women organize weekly meetings, invite interesting people, have training courses because it helps them develop as personalities and contribute to local development.

ХОРОШАЯ ЛЕНОСТЬ

Женский клуб «Балта Пуке» был основан в 2002 году в сообществе Илzene (Алуksненский район) для содействия местному развитию и организации благотворительных мероприятий. Женщины открыли формулу развития: прогресс движется благодаря лени! Вам нравится бездельничать? Это хорошая лень... Так женщины организовали еженедельные встречи, приглашают интересных людей, занимаются на обучающих курсах, потому что это помогает им развиваться как личностям и делать свой вклад в местное развитие.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Oļīvija Jēgere
 Laurences 4/2-6, Alūksne, LV-4301
 +371 4381472 +371 6808175
 daiga.slinke@aluksne.lv

BALTINAVAS ETNOGRĀFISKAIS ANSAMBLIS

Baltinavas etnogrāfiskais ansamblis

Baltinavas etnogrāfiskajam ansamblim 2008. gadā apritēs 30 gadi. Kamolā būs ietiti saulaini pavedieni, pelēcīgi grūta darba pavedieni, neizpaliks arī melnais dzijas pavediens. Daudz skaista un laba ir bijis kopīgajos darba un sadziedāšanās gados. Reti kurš pagasta pasākums ir noticis bez ansambļa sievu atbalsta. Koncertējušas gan mūsu rajonā, gan visā Latvijā. Neskaitāmas reizes ir piedalījušās „Baltica” festivālos, dziedāts svētkos Rīgā un Latgales novada saietos. Sievas ir ar raženu mūža gājumu, bet vienmēr priecīgas, darbīgas un strādīgas. Sava mūža daļa ziedota skolai, smagajam darbam lopkopībā un laukkopībā p.s „Baltinava”. Nerimstošais darba spars vēl joprojām ir

ansambļa dalībniecēs. Piemēram, Tekla Ločmele, kura, dzīvodama astoto gadu desmitu, vēl spēj sēdēt stellēs, aust, izšūt rakstus blūzēm, lakatiņiem, adīt skaistus, rakstainus cimodus un zeķes. Arī šogad, klausoties sievu sniegumu Jāņu vakarā Baltinavas parka estrādē, skatītāju acis priecēja sievu skaistie svārki un izšūtās blūzes, ko bija darinājusi Tekla Ločmele. Visas sievas var lepoties, ka ir izaudzinājušas krietnus bērnus, daudzi turpina vectēvu iesākto darbu – mīl un kopj savu zemīti, sagaidīti mazbērni.

Lai dziesmas skanētu vēl skaistāk, sievas aicina ansambļa dalībnieces Lūcijas Keišas ģimenes lauku kapellu, kuras sastāvā muzicē visa ģimene. Tautas instrumentu muzikanti arī piedalās ansambļa sievu priekšnesumos, piemēram, tautas vijolnieks Andrejs Rancāns. Dzijas kamolā ir ietīts arī melnais pavediens. 2004. gadā aizsaulē aizgāja ilggadējā ansambļa vadītāja Antonija Logina. Ko mūsu paaudze var mācīties no etnogrāfiskā ansambļa sievām? Paņemt sev mīlestību uz tautasdziesmu, jo šīs sievas neļauj mums aizmirst latgaliešu dziesmu, tradīcijas un godus. Lai mūsu tautastērpu raksti un krāsas nebalo saulē un lai ir pielocītas pūra lādes ar rakstainiem cimdiem un zeķēm! Dzīvosim baltās krāsas pasaulē, radīsim sev apkārt baltu pasauli un pa baltu ceļu iesim mēs un mūsu nākamās paaudzes!

BALTINAVA ETHNOGRAPHIC ENSEMBLE

Baltinava community ensemble was founded 30 years ago. The Baltinava women sing old Baltinava folk songs and participate in various festivals, for example, in „Baltica” festival. The women introduce folklore also to the younger generation. All of them have had hard working life in farming, cattle breeding, school. Lucija Keisa’s family country side band often joins the concerts. Baltinava women take care of national folklore heritage, folk songs, traditional costumes, and skills like weaving, embroidering (Tekla Locmele).

ЭТНОГРАФИЧЕСКИЙ АНСАМБЛЬ ИЗ БАЛТИНАВА

Ансамбль населенного пункта Балтинава был основан 30 лет назад. Женщины Балтиनावы поют старые народные песни и участвуют в различных фестивалях, например, в фестивале „Балтика”. Они также представляют народное творчество молодому поколению. У всех них была трудная работа в сельском хозяйстве, животноводстве или школе. Музыкальная группа семьи Луции Кейши часто участвует в концертах. Женщины Балтиनावы заботятся о национальном фольклорном наследии, народных песнях, традиционных костюмах и таких ремёслах как плетение, вышивание (Текла Лочмеле).

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Zinaida Keiša
 Pazlovka, Baltinavas pag., Balvu raj., LV-4594
 +371 4500405
 daiga.slinke@aluksne.lv

BALVU SIEVIEŠU KOPIENA "SMAIDS"

Balvu pilsētas kopiena "Smaids"

Balvu pilsētā tika izveidota dažādu tautību sieviešu kopiena "Smaids". Tas notika pateicoties ES PHARE programmas "Sabiedrības integrācijas veicināšana Latvijā" atbalstītā Balvu pilsētas pašvaldības aģentūras "Sociālais serviss" un Balvu pilsētas bāriņtiesas projekta "Dažādu mazākumtautību un sociālo grupu integrācijas un dzimumu līdztiesības skola" ietvaros. Kopienas "Smaids" sievietes ir ieguvušas zināšanas par sociālajām tiesībām, garantijām un pienākumiem. Projekta laikā rastas zināšanas par dzimumu līdztiesības jautājumiem un apmeklētas sociālpsholoģisko treniņu grupas.

Dažādu tautību kopienai "Smaids" Balvos, Daugavpils ielā 73a, ir izveidota sava kopienas kopā sanākšanas telpa, kura ir aprīkota ar jaunām mēbelēm, datortehniku un interneta pieeju. Sievietes kopā svin vārda un dzimšanas dienas. Dalībiece Ludmila ir veikla šuvēja un zīmētāja, kura darinājusi kopienas simbolu "Smaids" uz papīra, gan uzšuvusi auduma smaidiņus. Natālija aizraujas ar aromaterapijas un spāņu valodas apguvi. Pateicoties šai dalībniecei kopienas sievietes, lai uzlabotu emocionālo stāvokli un tonusu, pielieto dažādas aromātiskās eļļas un ir iepazinušās ar spāņu virtuves un kultūras tradīcijām. Kopā sievietes dzied latviešu un krievu dziesmas. Projekta aktivitātes jūlijā beidzās, bet sievietes sanāk kopā uz pasākumiem, kurus pašas organizē, lai pasmaidītu viena otrai, citiem. Sievietes saprata, ka tautība un valoda nav šķērslis, lai kopā darbotos un izglītos. Smaidīt dažādu tautību sievietēm vienādi arī ir veiksmē!

BALVI WOMEN COMMUNITY GROUP „SMILE”

Balvi community group „Smile” comprises women of different nationalities. It was established to foster ethnic and social integration of local community within the EU Phare integration programme. The women have created their meeting place with internet access and training room. The women participate in training courses, common events, and they share their own experiences. They learn Latvian and Russian songs and other things. The women have understood that the language and nationality is not the barrier to communicate and to educate.

БАЛВСКАЯ ОБЩЕСТВЕННАЯ ЖЕНСКАЯ ГРУППА "УЛЫБКА"

Балвская общественная группа "Улыбка" включает женщин различных национальностей. Это способствует этнической и социальной интеграции местного сообщества в рамках программы интеграции ЕС – ФАРЕ (Phare). Женщины организовали свое место для собраний с доступом в Интернет и учебной комнатой. Женщины участвуют в обучающих курсах, общественных мероприятиях и делятся своим личным опытом. Они изучают латышские и русские песни, проводят различные занятия. Женщины поняли, что язык и национальность не барьер для общения и обучения.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Ilona Džigure
 Daugavpils iela 73 a, Balvi, LV-4501
 +371 4522773

GENOVEFA ŠTĀLE

Genovefa Štāle "Rūķīšu" dārzā, Rugāju pagasts, Balvu raj.

Braucot no Balviem Rēzeknes virzienā tūlīt aiz Rugāju ciema ceļa malā redzams uzraksts „Rūķīši”, kas vēsta, ka pēc 900 m ir brīvdienu māja, treileru laukums un iespēja iegādāties svaigus dārzeņus. Tūlīt jau pamanāms kļūst vesels rūķīšu ciems. Te dzīvo un saimnieko Štālu ģimene – ļoti enerģisks un radošs tētis, trīs patstāvīgi bērni un visam pa vidu saimniece – Genovefa, kas pati par sevi saka, ka tagad ir sākušies viņas labākie gadi. Un kāpēc gan ne?

Saimniecei Genovefai patīk sēšanas, stādīšanas prieks, patīk, kā viss aug un izaug – puķes, gurķi, tomāti, bērni. Un ja vēl gala

rezultātā kādu latīņu var sauļā paturēt un sev kāroto nopirkt. No malas varbūt izskatās diezgan traki, bet Genovefai nav citur nekur tik labi kā mājās. Ir jau redzēta arī pasaule – spilgtākie iespaidi palikuši no Vācijas, Francijas un Austrijas, no kuras pat kāds puķes zariņš noplūkts un atvests mājās ieaudzēts. Tieši šīs pasaulīgās lietas vienmēr viņai ir devušas jaunus spēkus, jaunas idejas. Un ne tikai tās vien. Prieks un ierosme ir gūta arī tepat vien netālos kaimiņu pagastos. Gribas jau Genovefai to ainavu ap savu māju kādreiz ieraudzīt kā Rozamundes Filčeres romānos, un kāpēc gan ne?

Rūķīšu saimniece uzskata, ka visstiprākais pasaulē ir vārda spēks. Tas nekas, ka augums varbūt sīks un spēka pamaz, vislabākais palīgs un ierocis ir skaidri pateikts vārds. Vai ir Genovefai kāda īpaša veiksmē? Nu tikpat liela kā visām citām un, ja var darīt to, kas patīk, kāpēc tad darīt to, kas nepatīk. Neapskauž viņa nevienu, nenaidojas ne ar vienu, dzīvē visas notiekošās lietas uztver tādas, kādas tās ir – gan labās, gan ne tik labās, vienmēr tāpat notiek tas, kam jānotiek. Dzīve mājās un lauku tūrismā ir radoša un notikumiem pilna, un visā tajā palīdz tikai pozitīva attieksme pret dzīvi. Kā saka pati Genovefa: visu daru tikai sev par prieku! Un tas izdodas!

GENOVEFA SHTALE

Genovefa Stale is the owner of the rural guest house „Rukisi” in Rugaji village. She provides rural tourism services to tourists, offers guest house, van parking place and fresh vegetables. This is the family business. Visiting Germany, France and Austria inspired Genovefa to develop new business ideas. She also likes gardening alot. The life in rural tourism is full of events, and Genovefa’s positive attitude helps handle the business and life.

ГЕНОВЕФА ШТАЛЕ

Геновефа Штале является владельцем сельского гостевого дома „Рукиши” в деревне Ругаи. Она предоставляет услуги сельского туризма, предлагает гостевой дом, парковку для микроавтобусов. Предлагает гостям свежие овощи. Это семейный бизнес. Посещения Германии, Франции и Австрии вдохновили Геновефу развивать новые бизнес-идеи. Она также очень любит заниматься садоводством. Сельский туризм полон событий, и оптимизм Геновефы помогает ей управлять и бизнесом, и жизнью.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Maruta Paidere
 Partizānu 23-16, Balvi, LV-4501
 +371 6392515
 rudzupuke@e-apollo.lv

LAUKU SIEVIETES VEIKSMES STĀSTS "SABIEDRĪBAS DVĒSELE"

Olita Loseva (centrā) Mātes dienas pasākumā Skujetniekos
08.05.2005. g.

Balvu rajona Lazdukalna pagastā sāk pamanīt pasākumus, kur piedalās pagasta pašdarbnieki ar interesantu sniegumu, kuru labprāt pieņem un atzīst dažādu paaudžu cilvēki. Ir radies dāmu vokālais ansamblis "Sonāte" un bērnu vokālais ansamblis "Mazputniņš". Šo ansambļu sniegumu koncertos papildina dažādi skeči, anekdotes, joki un atrakcijas pagasta ļaužu izpildījumā. Šo visu pasākumu scenāriju autore, vadītāja, ansambļa dziedātāja un arī aktrise reizē ir Olita Loseva. Viņa ir jauna sieviete, kurai ir ģimene un divas meitiņas, kas mācās pamatskolas mazajās klasītēs un arī dzied bērnu vokālajā ansablī.

Jau tad, kad vēl Olita mācījās Tilžas vidusskolā, viņa vadīja dažādus pasākumus un bija aktīva sabiedriskajā dzīvē. Pēc vidusskolas beigšanas Olita apguva šuvējas profesiju. Izveidojās ģimene un bija jāaudzina meitiņas. Domājot par viņu drīzajām skolas gaitām, Olita izlēma, ka arī pašai jāmācās tālāk, jāiegūst pedagoga izglītību. Šo 2005. gadu var uzskatīt par viņas veiksmes gadu, jo nu ir pabeigta augstskola un iegūts diploms, līdz ar to radusies iespēja strādāt kā skolotājai un nebūt vairs nošķirtai no cilvēkiem tālā lauku nostūrī, kad vīrs un bērni no rīta aiziet uz darbu un skolu. Olita ir atplaukusi, enerģijas pilna un radoša, spējīga aizraut sev līdzīgi arī citus cilvēkus, radīt patīkamus brīžus, aizraujošus pasākumus. Šovasar Olita Loseva ir kļuvusi arī par Lazdukalna pagasta kultūras darba organizatori un viņas vadībā pagasts piedalījies Aiviekstes svētkos Lubānā un Rugāju pagasta rīkotajos svētkos Vārnienas upes krastos. Viņas vadībā notikuši bērniības svētki un pilngadības svētki. Līgo vakarā pēc viņas pamudinājuma pirmo reizi atkal pēc ilgiem gadiem kopā sāka spēlēt pašu pagasta estrādes ansamblis. Kā paši tā dalībnieki, tā arī sanākušie līgotāji bija priecīgi un apmierināti ar ansambļa sniegumu. Olita ir kļuvusi par Lazdukalna sabiedrības dvēseli.

RURAL WOMAN SUCCESS STORY

Lolita Loseva lives in Lazdukalns rural municipality. She works as coordinator of community cultural life. She has initiated establishment of amateur group (singing, drama, music etc), organized a number of community events and experience exchange visits to neighbour communities. The year 2005 has been a successful year for Olita as she completed her higher education studies and became a teacher.

ИСТОРИЯ УСПЕХА СЕЛЬСКОЙ ЖЕНЩИНЫ

Лолита Лосева живет в сельском муниципалитете Лаздукалнс. Она работает координатором общественной и культурной жизни. Лолита была инициатором организации самодеятельной группы (пение, драма, музыка и т.д), организатором множества общественных мероприятий и встреч по обмену опытом с соседними коллективами. 2005 год был успешным годом для Лолиты, поскольку она закончила учебу, получила высшее образование и стала преподавателем.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Anita Gavare
 p/n Lazdukalns, Balvu rajons, LV-4577
 +371 4545650

DZIESMA – DVĒSELES ATSLĒGA LŪGŠANAI

Šķilbēnu katoļu draudzes koris Aglonā, Anastasija Ločmele (1. no labās)

Jauka Dieva dāvana mums, Šķilbēnu katoļu draudzes locekļiem, ir skaistā katoļu draudzes baznīciņa, maza, omulīga, silta, ar labu akustiku, bet pēc remonta vēl jaukāka. Mūsu draudzē jau trešo gadu kalpo jauns, zinošs prāvests Ivars Babris. Svētajā Misē dzied pieaugušo un bērnu kori, šo koru dvēselīte ir mūsu Stasiņa – tā mīļi savu ērģelnieci Anastasiju Ločmeli uzrunā kora dziedātāji. Viņas darba vieta ir Balvu amatniecības vidusskola. Viņas pretimnākšana vadīt korim mums bija liels prieks! Ērģelnieci gaidīja 45 dziedāt gribētāji! Koriem dziedāšanas mīlestība ir uzplaukusi kā skaists zieds. Radošums un korektums, labā humora izjūta, cieņa vienam pret otru un vēl daudz labu īpašību mājo mūsu

kora draudzīgajā kolektīvā! Mēs ar prieku sanākam uz dziedāšanas mēģinājumiem – vienkārši gribas iet! Korī dzied brīnišķīgi cilvēki, esam gandarīti, ka varam būt kopā un vienoties dziesmā!

Pateicoties Anastasijai bērnu un pieaugušo koris ir izaudzis un saliedējies, tā dalībnieki ir iemācījušies daudz jaunu dziesmu. Iecienījuši esam Ontona Matvejāna dziesmas. Bērnu koris piedalījās bērnu kora salidojumā Svētā Alberta baznīcā Rīgā, bet Ziemassvētkos 26. decembrī Jēzus Sirds katedrālē dziedāja pie Jēzus Bērniņa silītes. Katru gadu 14. augustā bērnu koris dzied Aglonā pie Dievmātes altāra. Baznīcas korim ir draudzīgas attiecības izveidojušās ar Rēzeknes Jēzus Sirds katedrāles kori (vadītājs Vitolds Milasēvics). Sirds saites mūs vieno ar Viļānu katoļu draudzes kori (ērģelnieks Ruļļuks un kora prezidente Veneranda Stramkale).

17. jūlijā mūsu pagastā viesojās dzejnieks un komponists Ontons Matvejāns ar Rēzeknes rajona Dricānu draudzes kori un uzdāvināja savu dziesmu “Šķilbānu bazneicai”. Mūsu koris dziedājis Viļānos, Aglonā, Balvos, Šķilbēnu draudzes kapusvētkos, svētku vakaros – Ančipovā, Lotušos, Plešovā, Kozlovā, Loginos, Vilkovā, Breksīnē, bērēs un visos baznīcas rīkotajos pasākumos.

SINGING IS A KEY TO THE SOUL

Anastasija Locmele is an organ player and conducts Skilbeni catholic church choir. Many community members have joined the church choir and learned new songs. This is also a good possibility for local people to come together and communicate. The choir participates in local events, like concerts, church celebrations, funerals, visits neighbour communities and performs there. People feel better as they have a meeting place, obtain new skills, meet other people.

ПЕНИЕ – КЛЮЧ К ДУШЕ

Анастасия Лочмеле – органистка, также она руководит хором Католической церкви в Шкилбени. Много членов общества присоединилось к церковному хору и выучили новые песни. Это также хорошая возможность для местных жителей встречаться и общаться. Хор участвует в местных мероприятиях, таких как концерты, церковные праздники, похороны; встречает гостей из соседних городов и волостей. Люди чувствуют себя востребованными, поскольку у них есть место для встреч, получения новых навыков, и они имеют возможность встречаться с другими людьми.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/Факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Kora vadītāja Aina Slišāne
 “Šķilbani”, s.n.Šķilbēni, Balvu rajons, LV-4587
 +371 4591782

NO NEVEIKSMES LĪDZ VEIKSMEI

Skaidrīte Stableniece pie "puķu akas".

Balvu rajona Lazdukalna pagasta "Saipetniekos" dzīvo Skaidrīte Stableniece. Viņa ir parasta lauku sieviete, kas nealkst būt ievērojama. Tomēr pēdējo pāris gadu laikā, pateicoties viņas čaklajām rokām un radošajam, izdomas bagātajam prātam, Skaidrītes un Andreja Stablenieku mājas ir kļuvušas par interesantu tūrisma objektu.

Viss sākās ar to, ka kāds nelabvēlis ļaunprātīgi nodedzināja viņu saimniecības ēku. Pirmajā vasarā krāsmatas pārvērtās par ziedošu puķu dārzu. Jau nākamais gads nāca ar jaunām idejām, jaunām puķu dobēm, dīķi ar ziedošu krastu. Nediena pārvērtās veiksmē. Jau agrā

pavasārī Skaidrīte iegādājas puķu sēklas un iesēj tās siltumnīcās turpat pie mājām, tad veido, atjauno un sakopj esošos puķu stādījumus. Darba daudz – katrs stādiņš jāiestāda īstajā vietā, jālaista, jāmēslo, jānovāc pārziedējušie ziedi. Tā visu vasaru kopā ar jaunām idejām citam gadam. Jaunas idejas Skaidrīte rod, vērojot dabu un lasot dzeju tumšajos rudenos. Tā top jaunas oriģinālas puķu dobju kompozīcijas ar senajiem darba rīkiem, spēkratiem un citiem "dzelžiem".

Šovasar uz Stablenieku mājām brauc daudzi interesenti. Skaidrīte kautrīgi raujas maliņā, bet puķes zied un stāsta par cilvēku čaklajām rokām un radošām idejām. Tā lauku sieviete vaļasprieku var pārvērst par atbalstu un ienākumu avotu ģimenei.

FROM BAD LUCK TO SUCCESS

Skaidrite Stableniece lives in Lazdukalns rural municipality and says that she is an ordinary rural woman. She is very creative and hard working person, especially in flower growing and gardening. Some years ago her shed was destroyed by fire, and Skaidrite planted flowers there. Now her house has become an interesting tourism site. Tourists come to her house to see and enjoy flowers and their compositions with ancient tools, engines etc. Visitors also help generate some income which is important in rural areas.

ОТ НЕУДАЧИ К УСПЕХУ

Скайдрите Стаблениеце живет в сельском муниципалитете Лаздукалнс и говорит, что она обычная сельская женщина. Она – очень творческий и трудолюбивый человек, особенно в выращивании цветов и садоводстве. Несколько лет назад ее сарай погиб от пожара, и Скайдрите посадила там цветы. Теперь ее дом стал интересным объектом для туризма. Туристы приезжают в ее дом, чтобы увидеть и насладиться цветами и их композициями со старыми инструментами, механизмами и т.д. Посетители приносят также некоторый доход, который очень важен в сельских районах.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Anita Gavare
 p/n Lazdukalns, Balvu rajons, LV-4577
 +371 4545650

ŠĶILBĒNU PAGASTA KOPIENA "AICINĀJUMS"

Šķilbēnu pagasta kopiena "Aicinājums" ekskursijā pie Stāmerienas muižas pils Milestības ozola

Izveidotās kopienas "Aicinājums" mērķis ir pilnveidot kopienas biedru iemaņas un prasmes saimnieciskās darbības jautājumos. Šim nolūkam tiek organizēti dažādi informatīvie semināri un pieredzes apmaiņas braucieni, iepazīstinot kopienas biedrus ar netradicionālās lauksaimniecības nozarēm, uzņēmējdarbības aktivitātēm un finansiālo resursu piesaistes iespējām. Šķilbēnu pagastā dzīvo un strādā enerģiski, jauki cilvēki, kuri izmanto dotās iespējas izglītoties, darboties, mācīties, gūt zināšanas pieredzes apmaiņā.

Apguvām Balvu Tālākizglītības un Cilvēkresursu attīstības centrā teorētiski un praktiski programmu projekta "Līdzdalība un iespējas Tavai nākotnei" ietvaros pamattēmas:

ģimenes veselība, personības psiholoģija, saskarsme, datoru lietošanas pamati, ģimenes tiesības un iespējas, kā nelieliem līdzekļiem radīt patīkamu vidi, kā papildināt ģimenes budžetu: floristika, audumu apdruka. Sadarbojamies ar sieviešu organizācijām, tiekamies ar Balvu rajona Lazdukalna pagasta sieviešu klubu.

Šķilbēnu pagasta kopiena Lauku partnerības projekta "Nākotne – netradicionālā lauksaimniecība" ietvaros devās gūt pieredzi netradicionālajā lauksaimniecībā. Alūksnes rajonā aplūkojām savvaļas zirgus, zemnieku saimniecībās Polieši, Mauriņi, kas nodarbojas ar gaļas lopu audzēšanu, bioloģisko lauksaimniecību. Degustējām vitamīniem bagātu svaigo ķirbju un ābolu sulu. Apmeklējām gides Maijas zemnieku sētu kalniņā, blakus ezeram, redzējām, kā ar minimāliem līdzekļiem var piesaistīt tūristus. Gaujienas pagastā apskatījāmies dzērveņu un melleņu audzēšanas objektu, vairāku ha platībā. Apskatījāmies, atpūtāmies, guvām pieredzi! Patīkams ieguvums, ka pagasta iedzīvotāji ir pievērsušies netradicionālās lauksaimniecības nozarei – austersēņu un gaļas lopu audzēšanai, daļa nodarbojas ar bioloģisko lauksaimniecību, biškopību, graudaugu ražošanu. Mīļš paldies visiem, kas palīdz mums īstenot mūsu sapņi, tiem, kas mūs atbalstīja un atbalsta patreiz. Vēlam visiem lai izdodas veiksmīgi darboties un sadarboties arī turpmāk!

SKILBENI COMMUNITY

Skilbeni rural community is very active in non traditional agriculture and ecologically sound farming. This is the way they want to live and raise family incomes. Skilbeni community members are active in attending training courses in non traditional farming, rural business development, community participation, project development. They also visits other communities and farms to take over best experiences.

СООБЩЕСТВО ШКИЛБЕНИ

Сельское сообщество в Шкилбени очень активно в нетрадиционном сельском хозяйстве и экологическом земледелии. Это способ их жизни и повышения семейных доходов. Члены сообщества Шкилбени активно посещают учебные курсы по нетрадиционному сельскому хозяйству, развитию сельского бизнеса, участию в сообществе, разработке проектов. Они также посещают другие сообщества и фермы, чтобы перенять их опыт.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Skaidrīte Krokope
 Šķilbēnu pagasts, p/n Rekoņa, Balvu rajons, LV-4587
 +371 6423757, +371 4521242

UPĪTES BĒRNU UN JAUNIEŠU AKTIVITĀTES TRADICIONĀLAJĀ KULTŪRĀ

Šķilbēnu pagasta Upītes etnogrāfiskais ansamblis.
2005. gada vasara.

Upīte Balvu rajona Šķilbēnu pagastā ir viens no mazākajiem un pašiem jaunākajiem pagasta ciemiem, kurš ir kā centrs Upītes kultūrvēsturiskajam novadam ar savām kultūras tradīcijām. Upītes pamatskolas skolotāja Irēna Slišāne iesaistījās Šķilbēnu pagasta kopienas "Aicinājums" darbībā, un viņai savs darbs ar Upītes bērniem, ar Upītes pamatskolas skolēniem tradicionālās kultūras apgūvē un propagandēšanā Upītes bērnu folkloras kopas aktivitātēs izvērtās vēl ražīgāks. Bērnu atbalsta vecāki. Visu gadu tiek svinēti gadskārtu – ierašu svētki, rīkoti Folkloras svētki. Izmantojot Irēnas zināšanas un pieredzi, sarosījās arī Upītes jaunieši. Santa Matisāne spēja savākt kopā bijušos Upītes bērnu folkloras kopas dalībniekus, kuri šobrīd jau ir studenti vai strādā, no kuriem daudzi ir precējušies, audzina savus bērnus, un atsāka darboties Upītes jauniešu folkloras kopa.

Šogad abas Upītes folkloras kopas jau piedalījušās Kūkovas novada folkloras svētkos, Šķilbēnu pagasta pašdarbnieku svētkos, Folkloras svētkos "Trīcēj kalni, skanēj meži, kad dziedāju lejiņā". Abas folkloras kopas piedalās Pagastu skatēs un viesojās Rīgā Rekavas un Upītes etnogrāfisko ansambļu 25 gadu darbības atskaites koncertā Rīgas Latviešu biedrības namā.

Ir liels prieks redzēt un dzirdēt, ka vietējā jaunatne nenoniecina savas tautas tradicionālo kultūru, apgūst un dzīvespriecīgi izpilda senās tautasdziesmas, tautasdančus un rotaļas. Tas ļauj vietējai pagasta kopienai domāt par nākotni un kalt plānus lielākiem kultūras projektiem.

UPITE VILLAGE YOUTH IN TRADITIONAL CULTURE

Upite village in Šķilbēni rural municipality is small but rich in cultural and historic traditions. Teacher Irena Slišane has helped create local youth folklore groups and preserve local traditions and festivals. Santa Matisane has invited former Upite village children – now students at universities – to come back to the village and join the community groups. It is an achievement when local people take care of their traditions and cultural heritage.

МОЛОДЕЖЬ ДЕРЕВНИ УПИТЕ В ТРАДИЦИОННОЙ КУЛЬТУРЕ

Деревня Упите, находящаяся в сельском муниципалитете Шкилбени, хоть и маленькая, но богатая культурными и историческими традициями. Преподаватель Ирена Слишане помогла создать местные молодежные фольклорные группы и вносит свой вклад в сохранение местных традиций и фестивалей. Санта Матисане пригласила бывших деревенских детей из Упите, которые теперь являются студентами университетов, возвратиться назад в деревню и присоединиться к группам сообщества. Это большое достижение, когда местные жители заботятся о своих традициях и культурном наследии.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Antons Slišāns
 Šķilbēnu pagasts, Balvu rajons, LV-4587
 +371 4575648

PRIEKŠ DOD SPĒKU DZĪVOT!

Dāmu klubs "Marienhauzena" (no kreisās) Teresija, Marta, Marija, Vija, Albīna, Antija, Annele, Aija, Veneranda. 2004. g. Knopes ģim. kāzās

Balvu rajona Viļakas dāmu klubs "Marienhauzena" dibināts 1998. gadā, klubiņā vairāki desmiti dalībnieču un atbalstītāju. Katru jautājumu un problēmu risinām komandā. Darbības galvenie mērķi – paaugstināt sabiedrības locekļu labklājības līmeni, mazinot depresiju, veicot individuālo sociālo integrāciju sabiedrībā, pievēršot uzmanību paaudžu saiknei, iedzīvotāju aktivizēšanai un izglītošanai. Savā darbībā pēc iespējas cenšamies saglabāt, attīstīt un popularizēt latviešu, īpaši sava novada, tradīcijas, rokdarbu prasmes. Par veiksmi uzskatām seno tradīciju iedzīvināšanu tagadnē. Cēlām goda vērtus vairākās kāzās un pēc gada visās šajās jaunajās ģimenēs jau audzina pa dēlam, kā tika novēlēts. Tas iepriecina mūs visas.

Mūsu veiksmē ir arī dziedāšana. Kopā piedalāmies daudzos skaņīgos pasākumos, dziedam visās dzīves situācijās: kāzās, gadskārtu svētkos, jubilejās, folkloras festivālos, piemiņas pasākumos, pat bērēs. Dāmu kluba dalībnieces ir arī čaklas rokdarbnieces: ada, šuj, izšuj, veido ādas plastiku, pin no klūdziņām, apglezno zīdu, nodarbojas ar floristiku, audzē istabas un dārza puķes, sakopj mājas apkārtni un piedalās pašvaldības konkursā „Sakoptākais Viļakas īpašums”.

Bieži rīkojam rokdarbu izstādes, salātu pēcpusdienas, puķu sēklu un dēstu apmaiņu, dalāmies ar padomiem zāļu tēju vākšanā un lietošanā, atklājam noslēpumus rudens ražas saglabāšanā un izmantošanā, protams, ar „balli” – degustēšanu. Tas viss sagādā prieku, novērš depresiju, rada gandarījumu, ka varam nodot savas zināšanas un pieredzi jaunajai paaudzei. Lai mums visām veicas!

JOY GIVES STRENGTH TO LIVE

Vilaka ladies club „Marienhauzena” was established in 1998 and now it comprises many Vilaka women and their supporters. The main aim of the club is to increase welfare of local community through social integration activities, community development, activation and training. The main success of the club is participation in common community events as the ladies are famous for their singing, crafts, floral design.

РАДОСТЬ ДАЕТ СИЛУ ЖИТЬ

Вилякский женский клуб "Мариэнхаузена" был основан в 1998 году, и теперь он объединяет много Вилякских женщин и их сторонников. Главная цель клуба состоит в том, чтобы увеличить благосостояние местного сообщества через деятельность по социальной интеграции, развитие сообщества, активизацию и обучение. Главный успех клуба – участие в совместных мероприятиях сообщества, поскольку женщины известны своим пением, ремеслами, флористикой.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Albīna Veina
 Pils iela 30, Viļaka, Balvu rajons, LV-4583
 +371 4563406
 abreniite@inbox.lv

VEIKSME “RUDZUPUKĒS”

Maruta Paidere šūpolēs

Ir sieviete, kuras veiksmes stāsts aizrauj līdzīgi daudzas lauku sievietes un liek atmirdzēt veiksmei arī viņu likteņos. Balvu rajona Lazdukalna pagasta deputāte, Balvu rajona sieviešu biedrības “Rudzupuķe” valdes priekšsēdētāja Maruta Paidere.

Biedrība “Rudzupuķe” ir nodibināta 2004. g. 21. aprīlī, tajā darbojas 28 Balvu rajona sievietes. Ar savu entuziasmu, enerģiskumu un spējām realizēt dažādas idejas Maruta veiksmīgi vada biedrības darbu, kā rezultātā Balvu rajona sieviešu veikums tiek popularizēts visā republikā un arī tuvākajās Baltijas valstīs. Jau biedrības pastāvēšanas pirmajā gadā “Rudzupuķe” noorganizēja Latgales sieviešu konferenci. Katra

mēneša otrajā trešdienā notiek biedrības sanāksmes, kurās sievietes dalās pieredzē, meklē jaunas idejas, mācās dažādas dzīves gudrības, klausoties lekcijas par dažādām tēmām. 2004. g. augustā notika divu dienu vasaras skola viesu namā “Rūķīši”, kur patīkamos apstākļos sievietes mācījās ģimenes psiholoģiju, skatuves runas mākslu, pirts gudrības, dārdārzu veidošanas mākslu un citas prasmes, tajā pašā laikā atpūšoties no ikdienas un gūstot enerģiju dzīvei un darbam. Maruta pārstāv biedrību dažādos pasākumos gan Latvijā, gan citās valstīs: Lietuvā, Igaunijā.

Marutas vadībā tiek realizēti projekti Lauku partnerības ietvaros Balvu rajona Lazdukalna pagastā. Viņa bija tā, kura iedrošināja sievietes saiet kopā un nodibināt sieviešu ansambli “Sonāte”. Tika realizēts arī projekts par ciemata sakopšanu un labiekārtošanu, izveidots lauku cilvēku atbalsta centrs. Viņa ir nodibinājusi kontaktus ar cilvēkiem Dānijā un Zviedrijā, kas palīdz sagādāt humāno palīdzību pagasta trūcīgajiem iedzīvotājiem. Maruta kā pagasta deputāte atbalsta lūgšanas vietas izveidi Lazdukalna pagasta “Skujeniekos”. No parastas daudzdzīvokļu māju kurinātavas lēnām ir izveidota mājīga, patīkama baznīciņa, kur uz svētdienas lūgšanām pulcējas ciemata ļaudis. Pateicoties tādiem cilvēkiem kā Maruta, daudzām lauku sievietēm dzīve kļūst saturīgāka, veiksmīgāka, krāsaināka. Lai viņai veiksmes arī turpmāk!

“RUDZUPUKES” SUCCESS

Maruta Paidere is the leader of „Rudzupukes”, women’s organization in Balvi district. She is full of energy and ideas, and together with other volunteers organizes training courses for women, experience exchange visits to other NGOs and groups. Maruta has helped poor rural families also with the humanitarian aid delivered from Denmark and Sweden. Maruta’s example has helped other rural women become more active.

УСПЕХ “РУДЗУПУКЕС”

Марута Пайдере – лидер „Рудзупукес”, женской организации в Балвском районе. Она полна энергии и идей и вместе с другими добровольцами организует учебные курсы для женщин, визиты по обмену опытом в другие неправительственные организации и группы. Марута помогла бедным сельским семьям гуманитарной помощью, доставленной из Дании и Швеции. Пример Маруты побудил других сельских женщин быть более активными.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Anita Gavare
 Lazdukalna pagasts, Balvu rajons, LV-4577
 +371 4545650

VEIKSME – PARTNERU ATBALSTS

Daiga Kalneja, Svetlana Jaudzema

Balvu rajona Tilžas pagastā ir sabiedriskā organizācija “Tilžas oāze”. Kā pašas saucam – dāmu klubiņš. Šī organizācija “radās” pateicoties Zviedrijas uzņēmīgajām dāmām, kuras brauc uz Tilžu ar savām idejām, pieredzi un palīdzību. Mēs sagatavojam rajona dzemdību nodaļai zīdaiņu pūriņus – no Zviedrijas atsūtītajām drēbītēm. Rīkojam izstādes pārdošanas. Mums ir pašām sava pagasta atvēlēta telpa. Pamazām remontējam, iekopjam apkārtni. Problēmu ir ļoti daudz: šai “mājiņai” nav kanalizācijas, ūdens. Nav labierīcību. Mūsu līdzekļi ir ierobežoti. Šādā situācijā nenovērtējams ir sponsoru atbalsts.

Piemēram, Daigai Kalnejai zviedriete palīdzēja sākt savu uzņēmējdarbību. Daiga pēc profesijas ir friziere. Šogad kā bezdarbiece mācījās Nodarbinātības valsts aģentūras Balvu filiāles organizētajos frizieruursos. Saņēma apliecību, kas norāda uz frizieru profesionālas meistarības 2. līmeni, bet trūka līdzekļu salona labiekārtošanai. Sponsoru sagādāja visas vajadzīgās mēbeles, krēslus, galdīņus, spoguļus utt., arī matu kopšanas līdzekļus, pat dvieļiņš, atveda veļasmašīnu. Zviedru friziere Marianne Nahem Gottfridsdotter un firma “Moduline AB”, kā arī zviedru partnere Anki Rooslien ir priecīgas, ka iecerētais izdevies. Daigai palīdz otra frizierīte Svetlana Jaudzema. Daiga ir vecāka gados, otra – jaunāka. Viņas prasmīgās rokas jau esam “pārbaudījuši” savos matos. Esam ļoti priecīgi, ka mūsu pagastā pēc 10 gadiem atkal ir sava skaista frizētava ar burvīgām, prasmīgām meitenēm. Daiga saviem zviedru sponsoriem mīļi pateicas un ir ļoti priecīga, ka ir darbs. Cer arī, ka turpmāk, kaut arī mainītos frizieri, frizētavai būs nākotne, jo visām pagasta sievietēm tas ir vajadzīgs!

Atziņa ir tāda, ka bez līdzekļiem un pamatkapitāla neko nevar izdarīt. Ja nebūtu Zviedrijas partneru – Tilžā nebūtu ne Oāzes, ne frizētavas. Cilvēki ir jāiedrošina uzņemties sākt darīt un jāpalīdz materiālā ziņā, jo ne visi ir tik uzņēmīgi un laukos trūkst līdzekļu un zināšanu.

SUCCESS – SUPPORT OF PARTNER

NGO „Tilza Oaze” is women’s organization in Tilza rural municipality initiated by Swedish women who visit Tilza and share their ideas, experience and assistance. Women of „Tilzas Oaze” help young mothers, organize exhibitions and auctions to raise funds. They have established their meeting place and developed resources to assist other women in creating their own business. They believe that local people need to be encouraged to start new things but they also need material support as people in rural areas lack finances and skills.

УСПЕХ – ПОДДЕРЖКА ПАРТНЕРА

Неправительственная организация „Тилжас Оазе” является женской организацией в сельском муниципалитете Тилжа, которая была основана шведскими женщинами, посетившими Тилжу и поделившимися своими идеями, опытом и помощью. Женщины „Тилжас Оазе” помогают молодым матерям, устраивают выставки и аукционы, чтобы увеличить фонды. Они организовали место встреч и создали средства для помощи другим женщинам в создании их собственного бизнеса. Они полагают, что местные жители должны поощряться в начинании нового дела, однако, как людям сельских районов, им необходима также материальная поддержка, так как не хватает финансов и навыков.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Anna Sisojeva
 „Gredzeni”, Tilža, Balvu rajons, LV-4572
 +371 6242099

VEIKSMĪGA SAIMNIECE LATGALES LAUKOS

Indra Madarņiece ar ģimeni ekskursijā Āraišos 2004. g. vasarā

Indra Madarņiece dzīvo Balvu rajona Lazdukalna pagasta „Polokoros”. Ģimenē ir vīrs Arvīds un trīs bērni: Arturs, kurš ir 15 gadus vecs, Reinis 13 gadus vecs un Toms 6 gadus vecs. Indra pati arī ir augusi daudz bērnu ģimenē, kur ne viss ir bijis pieejams un kur vecāki ir mācījuši bērniem darba tikumu, cienīt un veidot ģimenes tradīcijas un kultūru, dalīties bēdās un priekos ar pārējiem ģimenes locekļiem. Indrai pieder zemnieku saimniecība „Cīruļi 2” 72,8 ha platībā, kurā notiek lauksaimniecības produkcijas ražošana. Indra regulāri seko līdzi jaunumiem lauksaimniecībā, ievieš savā saimniecībā jaunas, perspektīvas saimniekošanas metodes, izmanto valsts atbalstu. Saimniecībai piederošā zeme tiek labi apkopta, meliorēta un mēslota, tādēļ līdzās citiem, ne tik

labi sakoptajiem īpašumiem tā manāmi atšķiras, rādot priekšzīmi veiksmīgai saimniekošanai. Ģimene strādā ne tikai savā zemnieku saimniecībā, bet arī neatsaka palīdzību un padomu kaimiņiem.

Indra ir Juridiskās fakultātes studente Rēzeknes augstskolā, darbojas Lazdukalna daudz bērnu ģimeņu biedrībā, aktīvi piedalās pagasta sabiedriskajā dzīvē. Šogad Indra ir ievēlēta par Lazdukalna pagasta padomes deputāti un radoši vada saimniecisko komiteju. Bērni mācās Eglaines pamatskolā, nodarbojas ar sportu, ir ļoti aktīvi palīgi vecāku zemnieku saimniecībā. Bērniem ģimenē tiek ieaudzināta darba mīlestība un cieņa pret apkārtni. Brīvajā laikā Arvīds kopā ar dēliem makšķerē. Lai gan zemnieku saimniecība prasa daudz rūpju, ģimene atrod laiku un bieži dodas kopīgos izbraucienos pa Latviju. Indras mājās ir patīkami ciemoties, jo namamāte ir lieliska kulināre un prot ciemiņus pārsteigt ar dažādiem neikdienišķiem gardumiem. Rādot labākās pagasta saimniecības un sētas, vērtētāji noteikti tiek vesti pie Indras uz „Cīruļiem 2”. Madarņieku ģimene šogad bija viena no tām daudz bērnu ģimenēm, kas tikās ar prezidenti Vairu Vīķi-Freibergu. Lai cik grūti reizēm klājas, Indra nekad nekrīt pesimismā, bet atrod risinājumu un pierāda, ka arī dziļajos Latgales laukos cilvēki var dzīvot labi, ja tikai domā ar galvu un strādā ar čaklām rokām.

SUCCESSFUL HOUSEKEEPER IN RURAL LATGALE

Indra Madarņiece is a good example of success in rural country side. She has a family farm with 72 ha of agricultural land and works hard to ensure successful agricultural production. Indra attends training courses and seminars to receive the latest information on farming methods. She also attracts state support. In 2005 she was elected as municipal deputy as she is not only a successful farmer but also an active community member.

УСПЕШНАЯ ДОМОХОЗЯЙКА ЛАТГАЛЬСКОГО СЕЛА

Индра Мадарņiece – хороший пример успеха на сельской окраине. У нее есть семейная ферма с 72 га пахотной земли, и она упорно трудится, чтобы обеспечить успешное сельскохозяйственное производство. Индра посещает учебные курсы и семинары, чтобы получить самую свежую информацию относительно новых методов ведения сельского хозяйства. Она также привлекает государственную поддержку. В 2005 она была избрана представителем в самоуправление, будучи не только успешным фермером, но и активным членом общества.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Anita Gavare
 Lazdukalns, Balvu rajons, LV-4577
 +371 4545650

NO SIRDS UZ SIRDI

Iecavas sieviešu kluba Ziemassvētku pasākumus

Par tradīciju izveidojušās Iecavas sieviešu kluba "Liepas" dalībnieču aktivitātes Ziemassvētku gaidīšanas laikā. Sadarbībā ar pašvaldību un psiholoģi Ilzi Naguraviču ik gadu tiek rūpīgi gatavota akcija "Svētki katram". "Liepas" šajā reizē cenšas sarūpēt svētkus bērniem no disfunkcionālām ģimenēm, kas dažādu iemeslu dēļ nevar savām atvasēm tos dot.

Pieredze veidojas darbojoties un pērn, 2004. gada Ziemassvētkus gaidot, akcijā tika iesaistīti arī paši bērni. "Kā mēs varam bērnam iemācīt veidot svētkus sev un citiem? Tikai darbojoties kopā. Tāpēc kopīgiem spēkiem veidojam apsveikuma kartītes Ziemassvētkos novada vientuļajiem pensionāriem un invalīdiem. Lai svētki aiziet no sirds uz sirdi!" sacīja "Liepu"

valdes priekšsēdētāja Agita Hauka. Akcijas laikā bērni, ģimenes un uzņēmēji iesaistās svētku veidošanas procesā, atbalstot ar ziedojumiem, atnesot uz klubu paštaisītas rotaļlietas, drēbes, mācību piederumus un citas derīgas lietas. Par akciju parasti plaši raksta saziņas līdzekļi, kuros tiek arī publicēti aktīvāko ziedotāju vārdi. No saziņotajiem līdzekļiem un lietām tiek veidotas dāvanas, pirkti kārumi "paciņai" un našķu galdam svētku reizē.

Liepu aktivitātes allaž centusies atbalstīt arī novada pašvaldība. Pērn par pašvaldības līdzekļiem svētku dalībniekus ar saviem priekšnesumiem priecēja Valmieras teātra aktieri. Par to, ka "Liepu" darbības viens no pamatvirzieniem ir ģimenes stiprināšana, liecina arī vasarās rīkotais trīs dienu ģimeņu salidojums astmatiskiem un alerģiskiem bērniem un viņu vecākiem. Sākotnēji idejas atbalsts tika gūts, piedaloties Baltijas - Amerikas partnerattiecību programmas projektos, bet vēlāk – interesentu iedrošinātas, "Liepu" dalībnieces līdzekļus meklēja saviem spēkiem, jo nometne savu lietderību un vajadzību jau bija apliecinājusi. Tā arī "Liepas" darbojas ar atvērtu sirdi pret visiem iecavniekiem.

FROM HEART TO HEART

Women's club „Liepas” in Iecava community has identified local children and elderly people as their main target group, especially children from socially endangered and excluded families. The club is led by Agita Hauka, who managed to involve local businesses in sponsoring the club's activities and the target group. The women's club has put empowering the family as one of its objectives. Baltic American Partnership Programme has funded several projects of the club.

ОТ СЕРДЦА К СЕРДЦУ

Женский клуб „Лиепас” в Иецавском сообществе определил местных детей и пожилых людей в качестве своей основной целевой группы, особенно детей из социально неблагополучных и социально обособленных семей. Женский клуб во главе с Агитой Гаука, которая сумела привлечь местные фирмы для спонсирования деятельности клуба и целевой группы, установил одной из своих целей – поддержку семьи. Балто-американская Партнерская Программа финансировала несколько проектов клуба.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Agita Hauka
 „Liepas”, Iecava, Bauskas rajons, LV-3913
 +371 943238

VEIKSMĪGĀ SIEVIETE AGITA

Agita Hauka (2. no kreisās)

Esmu vienkārša sieviete, ar vīru un trim bērniem. Divi jau ir studenti. Manas sabiedriskās rosības veiksmes stāsts (kurš pašā sākumā nemaz pēc tāda neizskatījās) sākās brīdī, kad pieņēmu lēmumu radikāli mainīt darba vietu – no valsts darba uz privātpraksi. Tas tiešām bija drosmīgs lēmums, jo 21 gadu biju nostrādājusi par ķirurģijas māsu P. Stradiņa slimnīcā. Un pēkšņi – četrdesmit gadu vecumā es uzdrošinājos spert šādu soli, izveidoju savu masiera, kosmētiķa privātpraksi un pieņēmu pati sevi darbā. Sākumā man bija tikai manas zināšanas un kredīts bankā, kas tika ņemts, lai iekārtotu kabinetu. Visu laiku man palīdzējusi ģimene, arī mani vecāki, kuru dzīvokli savu ideju un ieceru virpulī arī biju pamanījusies

iekļīlāt. Nebaidos sacīt, ka dūša man ir liela un ne vienmēr finanses spēj pavilkt sapņu lidojumu, bet nevajag baidīties sapņot, jo naudas grūtības jau vienmēr ir – liels bizness vai mazs. Ir bijuši brīži, kad rokas nolaižas (un tas ir tikai cilvēcīgi un pašsaprotami), bet tad zinu, kur jāmeklē mans trešais plecs. «Liepās» rodu sapratni un atbalstu.

Man prieks, ka «Liepu» aktivitātes nav tikai uz sevi vērstas, bet tajās iesaistās gan mūsu ģimenes, gan novada iedzīvotāji. Neesmu godkāriģa, bet man darbā noteikti vajadzīgs radošs apliecinājums un sajūta, ka mans darbs ir novērtēts. Mana radošā izaugsme noteikti ir saistīta ar jaunu zināšanu apguvi. Šobrīd esmu iecerējusi studēt arrodpedagoģiju Rīgas Tehniskās universitātes humanitārajā fakultātē. Kopā ar vīru esam nodibinājuši ģimenes SIA un mūsu darbības pamatā būs manas pašreizējās prakses pilnveidots un plašāk izmantots modelis – ģimeņu atpūtas un veselības veicināšanas centrs.

Mans vaļasprieks – organizēt sevi, ģimeni, “Liepas” un visus, kas ļaujas, un priecāties par visu, kas labi izdodas. Es lepojos ar savām organizatoriskajām un profesionālajām iemaņām un prasmēm, prasmī ar jebkuru cilvēku atrast kopīgu valodu, kas manā darbā ir ļoti svarīgi. Mans moto: esmu laimīga un man patīk viss, ko es daru, jo es daru to, kas man patīk.

Agita Hauka – sabiedriskās organizācijas “Liepas” valdes priekšsēdētāja, LZF valdes locekle un sieviešu organizācijas vadītāja, Latvijas avīzes konkursa “Radoša sieviete Latvijā 2005” laureāte. Bauskas raj., Iecava.

SUCCESSFUL WOMEN AGITA

Agita Hauka has been working as professional medical nurse for 21 years when she decided drastically change her life and to start her own business. In the beginning she had only her professional knowledge and bank loan to equip the premises. The local women's club „Liepas” has morally supported her. Now Agita has a family business and intends to develop it, creating health centre for families.

УСПЕШНАЯ ЖЕНЩИНА АГИТА

Гаука Агита работала профессиональной медицинской медсестрой в течение 21 года, потом она решила радикально изменить свою жизнь и начать собственный бизнес. Сначала она имела только свои профессиональные знания и банковскую ссуду, чтобы оборудовать помещение. Местный женский клуб „Лиепас” морально поддержал ее. Теперь Агита имеет семейный бизнес и намеревается развивать его, создав центр здоровья семьи.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Agita Hauka
 „Liepas”, Iecava, Bauskas rajons, LV-3913
 +371 9432338

MANU VEIKSMES STĀSTU VEIDO DAUDZAS MAZAS VEIKSMĪTES

Mana veiksmē ir tā, ka esmu pietiekami daudz mācījusies un Dievs man ir devis dažādus talantus. Domāju, ka cilvēks pats veido savas dzīves veiksmes stāstu. Man dzīvē ir bijuši ļoti grūti pārbaudījumi, pēc kuriem atsijājās stabilās un patiesās dzīves vērtības. Uzskatu, ka man ir ļoti veicies, ka allaž esmu sastapusi interesantus cilvēkus, ar kuriem varu sastrādāties un daudz paveikt. Noteikti man ir paveicies, ka esmu kļuvusi par iecavnieci un man ir sava neliela mājiņa, kurā ļoti labi jūtos ne tikai es, bet arī mani draugi un tuvie cilvēki. Vide, kurā dzīvoju, un mani draugi ir mans balsts.

Esmu no tām sievietēm, kam dzīvē nekas nenāk viegli – visā ieguldīts pamatīgs darbs un pūles. Lai kaut ko sasniegtu, es nebaidos sapņot un izvirzīt mērķi. Uzskatu, ka sievietei jābūt pašpārliecinātai par to, ko viņa dara. Pašpārliecinātība nav netikums. Dažkārt domāju – kāpēc sievietes baidās no atbildības? Varbūt tāpēc, ka nav pārliecinātas par savu varēšanu. Lai nu kam, bet mantai es nepiesaistos. Tā nav

vērtība, bet arī šī doma nāk ar laiku un sabiedrības stereotipiem ir sava nozīme. Es lasu daudz grāmatu par pareizu domāšanu un psiholoģiju.

Mans vaļasprieks ir darbs dārzā, vācu valoda, peldēšana un projektu rakstīšana. Neparastas prasmes – protu grozus pīt, mūrēt, malku zāgēt, plaut ar izkapti, veikt remontu mājās. Moto: Dzīvot tā, lai nevienas nodzīvotās dienas man nebūtu žēl.

Astrīda Vītola – sieviešu kluba «Liepas» valdes locekle, iecavas veselības un sociālās aprūpes centra direktora vietniece finanšu un saimnieciskajos jautājumos.

MY SUCCESS STORY

Astrida Vitola is board member of women's club „Liepas”. She has been working hard to achieve the results, she is not afraid to dream and set objectives. She is not afraid of taking responsibilities. Astrida has developed various skills and project management is one of them. Besides Astrida is the deputy director of Iecava Social Assistance Centre.

МОЯ ИСТОРИЯ УСПЕХА

Астрида Витола – член правления женского клуба „Лиeпас”. Она упорно трудилась, чтобы достичь каких-либо результатов, не боялась мечтать и ставить перед собой цели. Она не боится брать на себя ответственность. Астрида освоила различные навыки, и управление проектами – один из них. Помимо этого Астрида – заместитель директора Центра Социальной Помощи в Иецаве.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Agita Hauka
 „Liepas”, Iecava, Bauskas rajons, LV-3913
 +371 9432338

MĪLI OTRU KĀ SEVI PAŠU

Mans veiksmes stāsts slēpjas manā dzīves filozofijā, kura saka – pieņem dzīvi tādu, kāda tā ir, jo nav sliktuma bez labuma, jautājums tikai ir tāds, ko mēs katrā situācijā spējam saredzēt. Dzīvē katru mīļu brīdi mums ir jāmācās – pacietību, lēnprātību, satiecību, mīlestību... Beznosacījuma mīlestību uzskatu par augstāko, ko cilvēks var dzīvē sasniegt, un šī mācību stunda sākas no vārdiem “*Mīli otru kā sevi pašu*”, un šo vārdu iedzīvināšanu katrā dzīves brīdī. Savukārt mīlēt citu/us, ar to saprotot visu dzīvo pasauli un norises tajā, var tikai tad, ja esi bez nosacījumiem sapratis un iemīlējies sevi ar visiem dotumiem un trūkumiem.

Neviena cilvēka dzīvi nevar uzzīmēt kā taisnu līniju, manējā konkrēti veido spirāli, un tai līdz šim ir bijusi tendence vīties uz augšu, katrs nākamais aplis nedaudz līdzīgs iepriekšējam, tomēr ir ar citām vibrācijām. Pēdējais nozīmīgais aplis, kuru šobrīd veicu, ir sācies ar manas ģimenes drosmīgo lēmumu mainīt dzīves vietu no lielpilsētas uz īstu lauku vidi (mūsu māja, kā mēdzam teikt, ir pēdējā sādžā). Jau pirmajā gadā, kuru dzīvojām lecavā, dzīve savijās ar *Liepām*, tā mēdzu saukt visu, kas notiek ar un ap sieviešu klubu “*Liepas*”. *Liepu* pamudināta un mīļotā vīrieša atbalstīta šobrīd jau trešo gadu vadu lecavas veselības un sociālās aprūpes centru. Tas nav vienkāršs, bet ļoti interesants darbs. Šajā laikā arī daudz ko esmu mācījusies un varu teikt, ka katra diena atnes kādu jaunu tikšanos, piedzīvojumu un prieku par to, ka dzīve ir skaista, ja mēs to tādu dzīvojam. Man ļoti nozīmīga ir pleca sajūta, kuru sniedz ģimene, draugi un *Liepas*. Noteikti varu teikt – es esmu komandas spēlētāja.

Mans vaļasprieks – mans nelielais dārziņš, kurā ik brīdī patīk kaut ko mainīt, kā arī dziedāšana, visjaukākie ir tie brīži, kad braucu kopā ar saviem bērniem un visi no sirds izdziedamies. Manas prasmes – galvenokārt tā ir prasme sazināties ar cilvēkiem un diplomātija, kas man noteikti piemīt, brīžos, kad tiek atrasts *zelta* vidusceļš, pārņem gandarījuma sajūta. Mans moto – ko sēsi, to pļausi – kādēļ neizmantoj labu sējas materiālu – mīlestību.

Beāta Mīlgrāve – sieviešu kluba “*Liepas*” valdes locekle, lecavas veselības un sociālās aprūpes centra direktore, Bauskas raj. lecava.

CHERISH OTHER PEOPLE

Beata Milgrave is board members of the women’s club „*Liepas*” and the director of lecava Social Assistance Centre. She is with „*Liepas*” from the very first day and says, that she has received important support from the women’s club in her life. Activities in „*Liepas*” provide opportunity to learn, meet new people, exchange experience and advice.

ЗАБОТА О ДРУГИХ ЛЮДЯХ

Беата Милграве является членом правления женского клуба „*Лиeпac*” и директором Центра Социальной Помощи в Иецаве. Она работает в „*Лиeпac*” с самого первого дня и говорит, что в своей жизни получила важную поддержку от женского клуба. Деятельность „*Лиeпac*” обеспечивает возможность учиться, встречать новых людей, обмениваться опытом и советами.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Agita Hauka
 „*Liepas*”, lecava, Bauskas rajons, LV-3913
 +371 9432338

UZ SĒRAVOTA TAKAS

2003. g. pavasaris. Projekta noslēgumā "Bārbelītes" pārstāves kopā ar ciemiņiem un līdzjutējiem.

Sieviešu klubs "Bārbelīte" radās 2001. gada rudenī. Klubiņā ir 13 dalībnieces. 2002. gadā ar Bauskas raj. padomes un BAPP finansiālo atbalstu sākām savu pirmo un pagaidām lielāko projektu "Nostāsimies kopā uz sēravotu takas". Līdz 2003. gada pavasarim īstenojām savu iecerī par mūsu pagasta dabas objektu sakopšanu un ceļa norāžu izveidošanu un izvietojumu. Strādājām pašas un aicinājām līdz ģimenes locekļus un līdzcilvēkus. Talkās Bārbeles sēravotu teritoriju atbrīvojām no nevajadzīgām atvasēm, koku zariem un lapām. Iztīrījām avota strautu un ierīkojām nelielu atpūtas vietu ar galdiem un soliņiem, ugunsкура vietu. Pagasta centrā ir norāde uz avotu, kuras uzstādīšanas vieta arī tika sakārtota.

Par klubiņa aktivitātēm interesējas arī Bauskas tūrisma informācijas centrs, un dabas objekts ir pieejams visiem ceļotgribētājiem. Veiktās ūdens kvalitātes analīzes liecina, ka šī avota ūdens ir tīrs, garšīgs un droši lietojams uzturā. Šī kopā strādāšana deva apjausmu par savu varēšanu un bija impulss arī turpmākajām aktivitātēm.

ON SULPHUR SPRING

The women's club „Barbelite” was established in 2001 and has 13 members. In 2002 they started their first important project aimed at area improvement and putting up road signs as their area is famous for its sulphur spring. Bauska tourism information centre has become their partner and invites tourists to visit this interesting place.

НА СЕРНИСТЫЙ ИСТОЧНИК

Женский клуб „Барбелите” был основан в 2001 году и объединяет 13 членов. В 2002 они начали свой первый важный проект, нацеленный на реконструкцию и установку дорожных указателей, поскольку эта местность известна своим сернистым источником. Центр информации туризма в Бауске стал их партнером и приглашает туристов посетить это интересное место.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Dace Žuromska
 „Millas”, Bārbeles pagasts, Bauskas rajons, LV-3905
 +371 6518208

SKAISTKALNES PENSIONĀRU KOPA "SAULGRIEZES"

Ziemas sports brīvā dabā.
Pensionāru kopa "Saulgriezes", Skaistkalne.

Mūsu veiksmē ir mūsu satikšanās. Bet satikšanās notika pateicoties Skaistkalnes pagasta darbinieces Laimas Indriķes veiksmīgi uzrakstītam projektam "Arī pensionārs ir cilvēks" 2002. gada rudenī. Sākumā interesentu bija diezgan daudz, bet, kad saprata, ka te neko nedos par brīvu, bet pašiem būs aktīvi jādarbojas, pulciņš noplaka, toties palikušās 9-10 meitenes, kā mēs sevi saucam, ļoti saliedējāmies un turpinājām darboties arī pēc projekta beigām. Jau teju trīs gadus tiekamies reizi nedēļā. Mūsu vecumā pats galvenais ir veselība, tādēļ katrā tikšanās reizē ir obligāta vingrošanas tūre. Pārējais ir kā citos klubos – ārstniecības augu iepazīšana, psihologa lekcijas, dzejas vakari,

salātu pēcpusdienas, kopīga sarīkojumu, teātru un pat baļļu apmeklēšana.

Šķita – redz, kādas modernas vecmāmiņas – nekāda sēdēšana ar adīklīti pie televizora, vieni semināri...Bet tad nāca piedāvājums piedalīties jaunā projektā – „Neturi sveci zem pūra!”, kura mērķis bija celt gaismā pagasta iedzīvotāju prasmes un talantus. Izpurinājām pūra lādes un, izrādās, arī mūsu vidū ir gan prasmīgas rokdarbinieces, gan gardu kūku un maizes cepējas, gan siera sējējas un vēl, un vēl... Tikai bijām šos talantus norakušas pūra lādes dibenā. Sapurinājāmies pašas un sapurinājām citus, jo sekoja nākamais projekts „Skaistums pašu rokām”, kura mērķis bija likt lietā savas prasmes jaunos darbiņos un parādīt tos citiem. Un mēs sākam tamborēt. Arī tās, kas nemācēja nemaz – šajā vecumā ķērās klāt pie tamboradatas! Un prieks par izdošanos bija tik pat liels kā bērnam. Te jāpiebilst, ka tamborējām ne jau sedziņas un cakiņas vien – mūsu stīvie pirksti uzbūra ziedus! Gerberas, rozes, vijolītes, kallas, antūrijas, pat sikās ģipsenes un daudzas citas puķes kārtējās glītās kompozīcijās. Šī ekspozīcija apceļoja teju vai pus Bauskas rajonu, jo pēc izstādes Bauskas rajona padomē mūs aicināja uz daudzām vietām.

Mūsu stāstā nav nekā pārsteidzoša, bet mēs gribam dalīties priekā par savu kopā būšanu, jo katrā tikšanās reizē mēs gūstam tik pozitīvas emocijas, ka nevaram sagaidīt vien nākamo reizi. Šeit neviens nečīkst, neaprunā citus, bet piepilda laiku ar nodarbēm, kas mūs bagātina, kā arī veicina fizisko možumu.

SKAISTKALNE ELDERLY PEOPLE GROUP „SAULGRIEZES”

Elderly women of Skaistkalne community established their group in 2002 within the framework of the Project and are still active even after the project. They come together and organize training and local events. Ladies want to share their experience with other people.

СКАЙСТКАЛНСКАЯ ГРУППА ПОЖИЛЫХ ЛЮДЕЙ „САУЛГРИЕЗЕС”

Пожилые женщины сообщества Скайсткальне основали группу в 2002 году в рамках Проекта и продолжают работать даже после его завершения. Они собираются и организуют обучение и местные мероприятия. Женщины хотят поделиться своим опытом с другими людьми.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Laima Indriķe
 „Tālumnieki”, Skaistkalne, Bauskas rajons, LV-3924
 +371 6346250
 laimaindrike@inbox.lv

SKAISTKALNES PAGASTA BIEDRĪBA "MĒMELĪTE"

Skaistkalnes "Mēmēlītes" veidotais rudens ražas un ziedu paklājs pagasta centrā

"Mēmēlītes" meitenes jau kopš dibināšanas (2001. g.) savā darbībā daudz uzmanības pievērša sava pagasta sakopšanai un uzpošanai, rīkojot vairākas talkas gadā un pievēršoties ne tikai pagasta centram, bet arī attālākajām nomalēm, (Anmēmeles muižas parkam, baltvācu kapiem, muižas ēkas priekšdārzam u.t.t). Pēc Mēmeles upes krasta attīrīšanas no brikšņiem atklājās, ka iecienītāko peldvietu tuvumā vairs nav krūmu aizsega, kur pārgērbties, tas iespējams tikai rāpjoties stāvajā krastā. Tātad vajadzīga ģērbtuve. Bet kur ņemt līdzekļus peldvietu labiekārtošanai? Tā tapa projekts "Mēmēlīte" – Mēmelei", kurš tika iesniegts vietējā pagasta padomē. Skaistkalnes pagasta padome šo projektu atbalstīja un upmalā tika uzstādīta ģērbtuve un soli. Trīs dienas pēc šī

darba – pēc izlaiduma balles – būvējums tika atrasts apgāzts... Pēc pirmā rūgtuma tomēr ir prieks, ka pēc atkārtotas "sastutēšanas" visas vasaras garumā neviens posta darbus vairs nav atkārtojis un skaistie guļbaļķu soli arī vēl turas savās vietās.

Veiksmīgas sadarbības turpinājums ar pagasta padomi ir jau otro gadu ziedošā milzīgā puķu dobe baznīckalnā Skaistkalnes dibināšanas gadskaitļa formā. Par pašvaldības līdzekļiem tiek iegādātas puķes, bet "Mēmēlītes" dalībnieces tās sastāda. Tas nav vienkārši, jo baznīckalna zālīte slēpj kādas vecas ēkas gruvešus – asas ķieģeļu lauskas un akmeņus. Katrai talkā nāk arī bērni, kas no tuvējā strauta nes ūdeni, jo arī laistīšana kalna kraujā nav viegla. Par puķu dobi priecājas ne tikai vietējie iedzīvotāji, bet arī daudzie caurbraucēji, jo Skaistkalne ir pierobežas ciemats, kuram pēc iestāšanās ES cauri plūst lielas ļaužu straumes, un ir prieks redzēt, ka daudzi piestāj, lai ilgāk palūkoties ziedu saspēlē.

Ir jau ļoti iecerētai darbībai iegūt līdzekļus kādos fondos, arī "Mēmēlītei" ir bijuši daudzi veiksmīgi projekti, bet ar savu veiksmes stāstu mēs gribējām pateikt, ka ne vienmēr ideju atbalsts vai palīdzība ir jāmeklē kaut kur tālumā, jo arī vietējā vara var būt priecīga, ka iedzīvotājiem ir iniciatīva dzīves telpas uzlabošanai savā pagastā.

SKAISTKALNE SOCIETY „MEMELITE”

The women's society „Memelite” was established in 2001. The main focus of the NGO was on area improvement and cleaning up activities. The ladies developed project applications and attracted funds to create local swimming place and community flower bed. Their children and families always come and participate in the activities. The women believe that it is important not only to attract foreign funds but also to cooperate with the local government thus proving that local people can take responsibility for improving their area and life.

СКАЙСТКАЛНСКОЕ ОБЩЕСТВО „МЕМЕЛИТЕ”

Женское общество „Мемелите” было основано в 2001 году. Главный акцент деятельности неправительственной организации был в области реконструкции и наведения порядка. Женщины разрабатывали проектные заявления и привлекали фонды для создания мест для плавания и цветников. Их дети и семьи всегда принимают участие в этой деятельности. Женщины полагают, что важно не только привлечь иностранный капитал, но также и сотрудничать с местными органами власти, таким образом доказывая, что местные жители могут взять на себя ответственность за улучшение своей местности и жизни.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона

Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес

Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс

e-pasts / e-mail / Электронная почта

Laima Indriķe

„Tālumnieki”, Skaistkalne, Bauskas rajons, LV-3924

+371 6346250

laimaindrike@inbox.lv

“APVĀRSNIS”

Bauskas lauku sieviešu klubs “Apvārsnis”, reģistrēts 1999. gada 5. jūlijā, ir pirmais sieviešu klubs Bauskas rajonā. Klubā darbojas 22 sievietes no Bauskas rajona 7 pagastiem. Eksprezidente – Eleonora Maisaka, valdes priekšsēdētāja – Raimonda Ribikauska. Viena no problēmām, ko klubs cenšas risināt, ir lauku sievietes un viņu tuvinieku veselības uzlabošana un savstarpējās attiecības ģimenē. Kopš 2002. gada tiek rīkotas 3 dienu vasaras semināri – nometnes „Veselība sievietei – veselība ģimenei un sabiedrībai”. Nometnes notiek jūlija pirmajā nedēļā z/s “Upescelmiņi” Skaistkalnes pagastā, kuru vada Eleonora Maisaka, šo nometņu iniciatore.

Pirmais seminārs par lauku sievietes veselību tika organizēts 2002. gadā no 3. līdz 5. jūlijam, ar finansējumu nedaudz atbalstīja Zviedrijas valdība. Sadarbības partneri bija Skaistkalnes pagasta padome, Skaistkalnes lauku sieviešu klubs “Mēmelīte”, z/s “Mačeni”. Semināram pieteicās 140 cilvēku no visas Latvijas. Lektori bija psiholoģe Daina Reinfelde, dziedniece Laima Kārklīņa, ginekoloģe Maija Broša. Otrajā vasarā runājām par dabas veltēm. Mums pievienojās ārstniecības augu pazinēja Zeltīte Kaviere. Kopā vācām ārstniecības augus. Vakara sarunas vadīja Anita Viksna. Trešās vasaras nometnes tēma bija “Ģimenes veidošana, saglabāšana, tradīcijas”. Nodarbības vadīja Aina Poiša. Par tradīcijām stāstīja un rosināja līdzdarboties pedagoģe no Ķekavas Ineta Grīnberga. Savukārt Lienīte Ozoliņbeika nodrošināja izkustēšanos ar pareiziem vingrojumiem visām paaudzēm. Šīs vasaras semināra tēma bija „Paaudžu maiņa lauku sētā”.

Nometnes ir domātas ģimenēm, uz tām var ņemt līdzi arī bērnus. Junioriem ir sava nometnes programma. Nakšņošana notiek teltīs dārzā vai upmalā. Māmiņas ar maziem bērniņiem un gadus vecākas sievietes var apmesties mājā. Līdztekus lekcijām un pārrunām notiek pārgājiens pa kriteņu takām, laivu brauciens pa Mēmeli, rituāla ugunskurs, pirts gudrību apgūšana. Katru gadu notiek gājiens uz Skaistkalnes baznīcu, kur piedalāmies misē par godu ģimenei. Tiek iesvētīti organizāciju karogi. Tēvs Jānis un Paulīniešu mūki vienmēr laipni mūs sagaida un izrāda baznīcu un kapenes. Pagājušā gada vasaras nometnes dalībnieki Skaistkalnes 515 jubilejai uz baznīcas vaļņa izveidoja puķu dobi ar šo gadskaitli. Turpmāk par šo dobi rūpes uzņēmušās sievas no LSK “Mēmelīte”. Strādājot komandā, tika pārvarētas visas grūtības!

“APVARSNIS”

Bauska rural women club „Apvarsnis” was established in 1999 with the aim to improve health of rural women and family relations. Since 2002, the club organizes summer camps for women and their families. Various lecturers are invited to take part: psychologists, medical doctors, teachers, etc. Each year 140 women participate in summer camps with various activities: training, discussions, excursions.

“АПВАРСНИС”

Бауский клуб сельских женщин „Апварснис” был основан в 1999 году с целью улучшения здоровья сельских женщин и помощи в семейных проблемах. С 2002 года клуб организует летние лагеря для женщин и их семей. Приглашаются принять участие различные лекторы: психологи, медицинские работники, преподаватели, и т.д. Каждый год 140 женщин участвуют в летних лагерях различной направленности: обучение, обсуждения и экскурсии.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Raimonda Ribikauska
 „Rušķi”, Codes pagasts, Bauskas rajons, LV-3910
 +371 9754627
 raimondar@navigator.lv

Ineta Dūna

INETA DŪNA

Ineta dzīvo Bauskas rajona Codes pagastā, ir viena no nevalstiskās organizācijas “Dienas sociālais centrs “Var būt” dibinātājām 2001. gadā. Darbojoties šajā organizācijā, bija dažādu kultūras pasākumu vadītāja un ideju autore. Ir Bauskas tautas teātra dalībniece. Darbošanās NVO un tautas teātrī deva drosmi un pārliecību startēt konkursā uz kultūras darba organizatora amatu Gailīšu pagastā. Un nu jau kopš 2004. gada decembra mēneša Ineta ir Bauskas rajona Gailīšu pagasta kultūras darba organizatore. Tas Inetai ir sirdsdarbs.

Astoņu mēnešu laikā ir sarīkoti daudzi pasākumi, atjaunotas vecās tradīcijas un iedibinātas jaunas. Iepazīstot un uzklusot Gailīšu pagasta ļaudis, radās doma atjaunot kādreiz tik populāro tradīciju “Bērības svētkus”. Svētki tika svinēti 2005. gada 9. jūlijā. Pasākumu atbalstīja Gailīšu pagasta padome. Sarīkojumu ieskandināja Imanta un Ilzes Pauru skanīgās un līksmās dziesmas. Arī Chillī dziedājums visiem radīja svētku sajūtu. Bērības šūpolēs sēdās 16 bērni. Bērnu priekam pašmāju jaunieši iejutās lapsas, kaķa, sivēna un tīģera lomās. Ceļš no sarīkojuma zāles līdz bērnu dārzam “Lācītis” pārtapa braucienā ar

vilcienu. Vairākās pieturās bērni, viņu kūmas, ciemiņi un vecāki piedalījās dažādās aktivitātēs. Pats Dieviņš dāvāja šajā dienā siltu un saulainu laiku, jo priecājās gan lieli, gan mazi sarīkojuma dalībnieki.

Dažas ģimenes vēlējās apvienot šos svētkus ar kristībām baznīcā, bet izrādījās, ka tām jāgatavojas ilgāk. Tādēļ kristības baznīcā notiks rudenī. Viesmākslinieki atvadoties teica, ka Gailīšos ir īpaša gaisotne, vienmēr gribas atgriezties. Prieks, ka ir tādas ģimenes, kas dāvina svētkus sev un bērniem, nevis sūrojas par grūtajiem laikiem. Visām sievietēm Ineta novēl tiekties uz savu mērķi un nepagurt. Jo arī viņa ir strādājusi dažādus darbus, lai uzturētu ģimeni, līdz radās šī iespēja strādāt sev tīkamu darbu, kur var ielikt savu sirdi un dvēseli. Galvenais – ticēt un uzdrīkstēties!

INETA DUNA

Ineta Duna lives in Code and is one of founders of the NGO „Day Social Centre Var But” in 2001. She is also participates in Bauska theatre and works as coordinator of cultural work in Gailisi rural municipality. Ineta has been working really hard to support her family and now she has a job that is her hobby.

ИНЕТА ДУНА

Инета Дуна живет в Цоде и в 2001 году была одним из основателей неправительственной организации – Дневной Социальный Центр “Вар Бут”. Она также принимает участие в деятельности Бауского театра и работает координатором культурной работы в сельском муниципалитете Гайлиши. Инета много и упорно работала, чтобы поддержать свою семью, теперь у нее есть работа, которая так же является и ее хобби.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Raimonda Ribikauska
 „Rušķi”, Codes pagasts, Bauskas rajons, LV-3910
 +371 9754627
 raimondar@navigator.lv

SIEVIEŠU KLUBS "MAIJAS"

Sieviešu klubs "Maijas"

- "Ēteriskās eļļas" – lektore A. Andmane
- "Pirts miesai un dvēselei" – lektore L. Kārkliņa
- "Elpošanas vingrinājumi ar jogas elementiem" – vada I. Meldere
- "Mikrokredīts" – lektore B. Rivža

Esam braukušas ekskursijās gan pa sava pagasta skaistajām sētām, gan pa Vidzemi un Latgali, esam rīkojušas dažādas pēcpusdienas – "zapšu" vārīšanas, "trošu" balli, salātu degustācijas, pašu rokām gatavotā siera baudīšanu u.c.

2004. g. A. Logina atsaucās "Latvijas Avīzes" aicinājumam rakstīt par radošām sievietēm un uzrakstīja vēstuli par Leontīni Grinbergu, kura papildus savam veterinārs darbam, nodibināja Vecumnieku kooperatīvo krājaizdevumu sabiedrību. L. Grinberga iekļuva laureātu sarakstā "Radoša sieviete Latvijā" un pie viņas un sieviešu kluba izvēlējās braukt valsts prezidente V. Vīķe-Freiberga. Pie mums prezidente ciemojās 2004. g. 9. maijā – Mātes dienā. 2005. gadā uzrakstījām projektu Nīderlandes sabiedrības fondiem un guvām atbalstu 19500 eiro apmērā kluba telpu remontam un aprīkojumam. Vēl ir uzrakstīts un iesniegts projekts Sabiedrības integrācijas fondam "Dzīvosim gudrāk!"

WOMEN'S CLUB „MAIJAS”

Vecumnieki women's club „Maijas” was established in 2000. The main activities of the club are training courses on women leadership, health, small business development and micro credits. One of the most active women is Leontine Grinberga who is veterinary doctor by profession and who initiated the establishment of Vecumnieki cooperative credit-savings union. In 2004 the president of Latvia visited her and the women's club. In 2005 the club received grant for creation of the community centre.

ЖЕНСКИЙ КЛУБ „МАЙЯС”

Vecumniekский женский клуб „Майяс” был основан в 2000 году. Основной деятельностью клуба являются обучающие курсы по женскому лидерству, здоровью, развитию малого бизнеса и микрокредитам. Одна из самых активных женщин – Леонтине Гринберга - по профессии ветеринарный врач. По ее инициативе произошло учреждение Vecumniekского кооперативного кредитно-сберегательного союза. В 2004 году Президент Латвии посетила Леонтину и ее женский клуб. В 2005 году клуб получил финансовую помощь на создание общественного центра.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Raimonda Ribikauska
 „Rušķi”, Codes pagasts, Bauskas rajons, LV-3910
 +371 9754627
 raimondar@navigator.lv

DZĪVO VESELS VESELAVĀ

Veselavas "levas" sievietes tiekas, lai dalītos pieredzē, mācītos radīt. Tā tas notiek jau septiņus gadus. Tā ir veiksmē – ilgi kopīgi darboties mazā lauku pagastā! Sieviešu atbalsta izglītības un kultūras centa "leva" dalībnieces kopā aicināja piedalīties projekta īstenošanā tos, kas ir ieinteresēti dabas un veselības lietu kopsakarību izzināšanā. Projekta "Dzīvo vesels Veselavā" pasākumos ikreiz nāca kopā 15 – 45 cilvēki; vairums no Veselavas, arī no Priekuljiem, Vaives, Raunas pagastiem.

Vasarā semināru laikā sievietes patstāvīgi lasīja grāmatas, vāca augus, žāvēja tējas un līmēja herbārijus. Veselavas "Straumēnos" sanāca kopā ļaudis, kam interesē augi dabā, to iepazīšana, lietošana, ārstnieciskais pielietojums. Lai lietotu augu, to ir jāpazīst – ar augu daudzveidību iepazīstināja Gaujas Nacionālā parka botāniķes – bioloģijas speciāliste Ilze Čakare, mežsaimniece Dace Kalniņa. Tika iepazīti dažādi pļavu, meža augi. Augi vācami: salātiem, tējām, pirts slotām, lietojami dārzā, kūtī un mājās; augšanas veicināšanai, kaitēkļu aizbaidīšanai un citām vajadzībām. Rudens pusē tiek apgūti veselību veicinoši vingrojumi. Dalībnieki pie Ineses Ziņģītes vingroja, mācījās masāžu, gūstot mundrumu un veselību dienas garumā; citkārt dzīves laikā. Notika arī pirts prakse mazās grupās. Ieguvām zināšanas par sejas, roku, kāju kopšanu: vienkāršu lauku sievietēm pieejamu sejas masku pagatavošanu no dabīgiem produktiem – no dzīvā rauga un piena maisījuma. Lauku sievietei šīs zālītes ir pieejamas jebkurā brīdī – tas nav nekas dārgs, nepieciešama tikai radoša pieeja. Pilsētniecēm aiz skaudības būtu zaļām jāpaliek, tūkstoš latu jāiztērē, lai kaut nedaudz saņemtu to bagātību, kas lauku ļaudīm pieejama! Tikai jāprot ieraudzīt un pieņemt, jo ikviena pārmaiņa sākas sevī, un ikvienu pārmaiņu jāprot vērst sev par labu. Projektā iesaistais turpinās ikdienā. Daži vērtējumi: „kolosāli, cēlies dzīvesprieks! Un visu varu izdarīt!” (Ināra), „es zinu, kā pareizi jāēd, un tā arī darišu” (Skaidrīte), „man dzīve pilnībā mainījusies! Tagad plunčājos zāļu vannā, vingroju; vīrs skatās, bet gan viņš arī sāks” (Dzintra), „viss dabā lietojams, tik jāzina devas un jālieto!” (Lonija), „ja jau izdodas mainīt domāšanu, tad visu var!” (Valda), „biju pirms pāris gadiem te, tagad skatos – jūs taču paliekat jaunākas!” (Laima). Nekad mūžā neiedomājieties, ka esat kaut kam par vecu. Nosakiet savu vērtību. Kamēr cilvēks var kaut rūgušpienu pārkost, viņam vajag darboties.

LIVE HEALTHY IN VESELAVA

Women's group in Veselava was created 7 years ago. The main activities of the club are training and educational courses and summer camps. Women from Veselava and neighbour communities participate in summer camps where they learn more about healthy way of living, herbal teas, massage. The activities initiated by the first project still continue in life.

ЖИВИ ЗДОРОВЫМ В ВЕСЕЛАВЕ

Женская группа в Веселаве была создана 7 лет назад. Основной деятельностью клуба являются практические и образовательные курсы и летние лагеря. Женщины из Веселавы и соседних сообществ участвуют в летних лагерях, где они больше узнают о здоровом образе жизни, травяных чаях, массаже. Деятельность, начатая первым проектом, все еще продолжается в жизни.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Dace Kalniņa
 Veselavas pagasts, Cēsu rajons, LV-4116
 +371 9330807

RAUNAS AUŠANAS PULCIŅŠ

Raunā sievas ar aušanu nodarbojas kādus 40 gadus. Sākumā aušanu ierādīja skolotāja Ella Platace un Karitone. Aušana notika Raunas slimnīcas verandā, auda medicīnas darbinieki – medmāsas un dakteri. No pirmsākumiem auž Anita Bērziņa. Laika gaitā aušanas vietas ir mainījušās, arī audēju skaits ir audzis. Aušanu ir apguvušas 18 sievietes vecumā no 20 līdz 75 gadiem. Austuvē ir 4 stelles, 1 stelles jostām un 1 stāvstelles. Pulciņā strādā 10 aktīvākās audējas no rudens līdz pavasarim, pārējās auž mājās. Pulciņa vadītāja – skolotāja mums nav. Pagasts atbalsta ar stellēm, siltumu un elektrību.

Braucam uz citu studiju un pulciņu izstādēm: 2004. gadā uz Limbažu studijas “Dzilna” un 2005. gadā uz Saulkrastu audēju kopas 40. darba jubilejas izstādi. Ar Saulkrastu audējām mūs saista sena draudzība. Audējas ir Raunas bibliotēkas lasītājas un interešu grupas “Drellis” dalībnieces, tāpēc bibliotēka 2 gadus saņēma KKF atbalstu projektiem “Mācies aust”. Pasniedzēja – aušanas meistare Rudīte Platā tos vadīja. Katru gadu Raunas bibliotēkā rīkojam rokdarbu izstādes uz Ziemassvētkiem un Lieldienām, ar darbiem, kas darināti šīs sezonas laikā.

RAUNA WEAVING GROUP

Women in Rauna are very much interested in weaving traditions, and the group is active already for 40 years. 18 women in age 20 to 70 have obtained weaving skills while working in local weaving centre. The local government supports the women with covering the running costs of the centre. The group participates in various exhibitions and received support from Latvian Culture Capital Fund.

РАУНСКАЯ ТКАЧЕСКАЯ ГРУППА

Женщины Рауны очень интересуются традициями ткачества, и эта группа действует уже в течение 40 лет. 18 женщин в возрасте от 20 до 70 лет приобрели навыки ткачества, работая в местном текстильном центре. Местное самоуправление поддерживает женщин, покрывая текущие расходы на содержание центра. Группа участвует в различных выставках и получила поддержку от Латвийского Фонда Культурного Капитала.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Irēna Kalniņa
 Rauna, Cēsu rajons, LV-4131
 +371 6178453

AIJA DZĒRVE – SIEVIETE AR TICĪBU TAM, KO DARA

Aija Dzērve

"Aijas kūkas" īpašnice Straupes pagastā, Cēsu rajonā. „Nekas nevar traucēt izdarīt to, ko tu proti”, tāda ir Aijas pārliecība, kas palīdzējusi nonākt līdz savam biznesam un nodibināt uzņēmumu „Aijas kūkas”. Ceļš līdz tam ir bijis gana likumains un nepārredzams, taču pie katra asā pagrieziena izdevies noturēties un doties tālāk ar vēl lielāku apņēmību. Aija ir pabeigusi Latvijas Lauksaimniecības akadēmiju, ieguvusi zootehniķa diplomu. Pēc dažiem darba gadiem sākās pārmaiņu laiks, kolhozs likvidējās, un jaunā speciāliste ar augstskolas diplomu palika bez darba... Vienu brīdi šķitis, ka tā – bez noteiktas nodarbošanās – būs dzīve jāturpina. Pamudinājums cept kūkas nācis nejauši – ar vaļasprieka torti draugiem. Viņi

ieteikuši ar to sākt pelnīt naudu. Pamazām vaļasprieks pārauga ikdienas darbā, jo kūku labā slava izplatījās un pieprasījums auga. Taču auga arī prasības no dažādu instanču puses – bija jāiekārto ceptuve, kas atbilstu Pārtikas un veterinārā dienesta standartiem. Tam tobrīd nebija ne telpu, ne līdzekļu. Nāca vēl citi pārbaudījumi, kas it kā izaicināja: „Nu, vai šo likumu varēsi „izņemt”?” Taču Aija uzdrošinājās nepadoties.

Ar brāļa finansiālo palīdzību viņa tika pie savas mājas Straupē, pārbūvējot to, sāka iekārtot ceptuvi. „Vispirms lūdzu speciālistiem novērtēt, ko un kā es varu izdarīt. Tad vajadzēja naudu. Uzrakstīju projektu, kurā lūdzu atbalstu lauku amatniecības attīstībai. No Eiropas struktūrfondiem piešķīra 3500 latus, no kuriem puse bija neatmaksājamā summa. Kamēr iekārtoju ceptuvi, ieguva arī amatnieka karti un reizē arī tiesības pārdot savu produkciju veikalā. Pieņēmu darbā divas strādnieces,” stāsta Aija. Kūku biznesa projekts tika atbalstīts tādēļ, ka ceptuvē tiek izmantotas tikai dabiskās izejvielas un tradicionālās receptes. Straupē vairāki uzņēmumi nodarbojas ar kūku un smalkmaizīšu cepšanu. Jautāta par konkurenci, Aija atbild: „Neesam konkurenti, mums katram ir sava taka.” Cilvēkiem patīk redzēt procesu, pie mums to var izbaudīt visā pilnībā. Redzēt, sajūst, pasmaržot un tak nogaršot. ”Lielveikalizācija” cilvēkus jau sāk nogurdināt, un viņi tiecas pēc kaut kā personīga. Vienmēr atcerēsimies, cik svarīgi ir citus uzmundrināt, dāvēt mīļu vārdu, tādējādi dodot drosmi. Un kas gan var būt labāks par smaidu, nevis dusmīgu vaigu.

AIJA DZERVE BELIEVES IN WHAT SHE DOES

Aija Dzerve graduated Latvia Agricultural Academy in transition period and had no job. Then she encouraged by friends to develop cake business as she was very good in baking cakes. Since then Aija learned a lot, opened her own business, equipped bakery and employed 2 more people. She also received support from EU Structural Funds as she uses ecologically clean ingredients and traditional recipes. It is so important to encourage each other and believe in good results.

АЙЯ ДЗЕРВЕ ВЕРИТ В ТО, ЧТО ОНА ДЕЛАЕТ

Айя Дзерве закончила Латвийскую Сельскохозяйственную Академию в переходный период и не имела никакой работы. Тогда друзья поддержали ее в развитии пекарского бизнеса, поскольку у нее очень хорошо получалось печь пироги. С тех пор Айя очень многому научилась, открыла свой собственный бизнес, оборудовала пекарню и приняла на работу еще 2 человек. Она также получила поддержку от Структурных Фондов ЕС, поскольку использует экологически чистые ингредиенты и традиционные рецепты. На ее примере видно, как важно поддерживать друг друга и верить в хорошие результаты.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Aija Dzērve
 IU „Aijas kūkas”, Straupes pagasts, Cēsu rajons, LV-4152
 +371 9388378

LIGITA GULBE

**Ligita Gulbe ar ģimeni, z/s "Upmaļi",
kopā ar prezidenti V. Viķi-Freibergu 2003. gada septembrī**

Cēsu rajona zemnieku saimniecības "Upmaļi" īpašnice Ligita Gulbe, darbības lauciņā bija 85 ha zemes un 40 liellopi. Ligita nonāca pie slēdziena, ka ar lauksaimniecības ieņēmumiem nav iespējams izdzīvot (par pienu maksāja 4 santīmi par litru). Tad, kad sirds pilna un vadzīs lūzt, kad saproti, ka par savu darbu kaut kas jāsaņem, bērni jāskolo un izeja vienalga jāmeklē, tika nolemts pāriet uz lauku tūrismu. Pakāpeniski pārdodot lopus, iegūtos naudas līdzekļus ieguldīja lopu novietņu pārveidošanā par konferenču un kamīna zālēm, labiekārtoja viesu izmitināšanas istabiņas, baseinu, pirti u.c. Viesu māja tagad var izmitināt 110 apmeklētājus.

Ne kredīti, ne ES maksājumi šim nolūkam netika saņemti un arī nekādi firmu pakalpojumi nav izmantoti. Visu šo darbu ir izdarījusi Gulbju ģimene, paši ar savām rokām, katrā sienā atstājot daļu sava sirds siltuma. Šīm mājām ir īpaša aura, Ligitas vadībā, ar kopējiem sapņiem un spēkiem ir veidojusies šī vieta. Ligitas stiprais balsts priekos un bēdās ir vīrs Armands un trīs dēli Kaspars, Edgars, Aigars. "Upmaļos" ir arī ģimenes bērnu nams, kurā tiek audzināti 7 bērni. Kāds varbūt teiks: o, kas par palīgiem. Bet, ja padomā, nemaz tik gludi neiet ar saviem, kur vēl svešiem. Tā ir sirds lieta, tas ir acinājums, kurš tikai retam pa spēkam, un ko vairums nekad nesapratīs. Šā gada janvārī Gulbju ģimeni papildināja pirmais mazdēliņš Kristers.

Šobrīd saimniecība sniedz pakalpojumus dažādu pasākumu organizēšanai: viesības, konferences, semināri u.c. Gulbju ģimenes cilvēkiem ir kāds īpašs talants, visi ģimenes locekļi ir muzikāli, vecākais dēls Kaspars ir maģistrs akordeona spēlē. Šis ir ģimenes uzņēmums vārda pilnā nozīmē - visu dara paši: ceļ, remontē, gatavo ļoti garšīgus ēdienus, sniedz koncertus, spēlē deju mūziku, cep brīnišķīgas tortes un kliņģerus, visu nemaz nevar nosaukt. Šogad viesu māja nosvinēja savu 5 gadu jubileju. 2003. gada septembrī kā tikšanās vietu ar republikas lauku sievietēm mūsu viesu māju izvēlējās Latvijas prezidente Vaira Viķe Freiberga (fotogrāfijā), kas mūsu ģimenei likās ļoti liels pagodinājums un arī dzinulis turpmākai darbībai.

LIGITA GULBE

Ligita Gulbe started as a farmer with agricultural land of 85 ha and 40 neats. Then she came to the conclusion that agricultural activities do not bring sufficient income for the family with 10 children (7 of them are foster children). So she decided to sell the neats, restructure the premises and develop rural tourism and her family helped her. Ligita opened guest house for 110 visitors and now offers a range of tourism services. In 2005 the guest house celebrated its 5th anniversary. In 2003 the President of Latvia visited her home.

ЛИГИТА ГУЛБЕ

Лигита Гулбе начинала как фермер с 85 га пахотной земли и 40 голов крупного рогатого скота. Тогда она пришла к выводу, что сельскохозяйственная деятельность не приносит достаточный доход для содержания семьи с 10 детьми (7 из них - воспитанники). Таким образом, она решила продать скот, реструктурировать помещение и развивать сельский туризм. Вся ее семья помогла ей. Лигита открыла небольшую гостиницу для 110 посетителей и теперь предлагает широкий диапазон туристических услуг. В 2005 году небольшая гостиница праздновала свою 5-ую годовщину. В 2003 году Президент Латвии посетила ее дом.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Ligita Gulbe
 „Upmaļi”, Līgatnes pagasts, Cēsu rajons, LV-4110
 +371 9409257

CĒSU RAJONA SIEVIETES

Cēsu rajona lauku sievietes Vasaras skolā

vasaras skolā "Prieks". Pirms tam ir rūpīgs gatavošanas darbs – projekts Cēsu rajona mūžizglītības veicināšanas konkursam, līdzekļu sarūpēšana, sponsoru atrašana.. Nometne notiek Cēsu rajona Līgatnes pagasta zemnieku saimniecībā "Upmaļi". Piedalījās ap simts divdesmit visdažādākā rakstura, temperamenta, vecuma sievietes no Cēsu rajona un dažiem citiem. Sievietes šajās stundās pieredzēja, uzzināja, piedzīvoja daudz – pašu veidotu izstādi un stāstus par lauku sieviešu darbībām Cēsu rajona pagastos; mazu, bet spilgtu Niolas Nagaines loloto liliju ziedu izstādi; par uzņēmējdarbības veicināšanas projektiem lauku sievietēm vēstīja akademiķe Baiba Rivža, vēstījumu no Zemkopības ministrijas par to, kas mainīsies dzīvē laukos pēc 2007. gada, mainoties Eiropas lauku atbalsta politikai; par sievieti sabiedriskā telpā no resursu centra "Marta" lektores Gundegas Tenteres; par zaļo sadzīvi no žurnāla "Vides Vēstis" galvenās redaktores Anitras Toomas-Rijnieces; par seno svētvietu nozīmi, rīkstniecības lietām no Tota - Jāņa Neiberģa. Vēlu vakarā praktizēja pirts būšanas pie Annas Luteris un Anitras Toomas, un agri no rīta vingroja, berzās ar dvieli pēc Ineses Ziņģītes norādījumiem. Sievietes pabija Līgatnes pilsētiņā, tur viņas lieliski uzņēma domes priekšsēdētājs Ainārs Šteins. Svētbriņķi Ķempju baznīcā gaiši un liriski muzicēja Ieva un Aivars Lapšāni. Pēc vakariņām mācījās iesiet grāmatiņas, veidot floristikas kompozīcijas, saprast krāsas, zīmēt mandalu un savas izjūtas izteikt ar dabā sastopamajiem materiāliem. Nometne bija lieliska iespēja cilvēkiem, kas nav tik rosīgi, vai dzīvo dziļāk laukos, kur satiksme nav tik bieža, piedzīvot ko īpašu. Un diez vai saturā vien tas īpašums. Ir lietas, kas nav sveramas ar mēriem, ko nevar uzreiz aprēķināt latos, un tomēr tā ir vērtība, kas pēcāk vairo citas – arī tās skaitāmās un nosveramās, jo ar labu prātu, iedvesmu, pašapziņu lauku sievietes daudz vairāk paveic savās ģimenēs, saimniecībās, valstī. Lielākās un patiesākās ir cilvēciskās vērtības.

Katru gadu no rudens līdz pavasarim Cēsu rajona lauku sievietes, Cēsu lauku konsultāciju biroja galvenās grāmatvedības un finanšu speciālistes Birutas Mežales rosinātas, sabrauc kopā Cēsīs, lai piedalītos nodarbībās. Kopīgi tikušas apgūtas zināšanas visdažādākās jomās – biznesa plānu un projektu gatavošana, grāmatvedības pamati, personības veidošanas ievirzes, netradicionālā māksla, veselības zinības utt. Kopīgi lauku sievas gatavojušās dažādiem pasākumiem – pieredzes apmaiņa citos novados un tuvās kaimiņzemēs, lauku sieviešu izstrādājumu izstāžu sagatavošana utml.

Jau otro gadu augusta sākumā Cēsu rajona lauku sievietes tiek pulcētas kopā divu dienu

RURAL WOMEN OF CESIS DISTRICT

Each year rural women of Cesis district come to Cesis to have training courses in book keeping, personal development, development of business plans and projects guided by Biruta Mezale, book keeper and finansist of Cesis rural extension service. Already for 2 years rural women of Cesis district participate in summer camps where they meet other women, have lectures, discussions, have new experiences.

СЕЛЬСКИЕ ЖЕНЩИНЫ ЦЕСИССКОГО РАЙОНА

Каждый год сельские женщины Цесисского района приезжают в Цесис для прохождения учебных курсов по бухгалтерии, личному развитию, разработке бизнес-планов и проектов. Этими курсами руководит Бирута Межале, бухгалтер и финансист Цесисской службы развития села. Уже в течение 2 лет сельские женщины Цесисского района участвуют в летних лагерях, где встречаются с другими женщинами, слушают лекции, дискутируют, приобретают новый опыт.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Biruta Mežale
 Bērzaines iela 5, Cēsis, LV-4101
 +371 4120324
 biruta.mezale@lisa.lv

LIEPAS PAGASTA SIEVIEŠU KLUBS „BRIGITA”

Dari visu labo, ko vari. Izmanto visus līdzekļus, ko vari, Visos veidos, kā vari, Cik ilgi vien vari.
(Džons Veslejs)

Liepas pagasta sieviešu klubs “Brigita”

To, ka bez darba un mājas rūpēm ir vajadzīgs vēl kaut kas, laikam saprata ikviens no mums, pirms spēra kopības soli. Pirms maizes klaips tiek līdz lizei, top ieraugs. Tas mūsos bija norūdzis jau labi pasen. Tā “krāsni šaušana” notika spontāni – viens telefona zvans, un bariņš sievu pulcējās Liepas bibliotēkā pie Brigitas. Tagad esam klubiņš ar savu vārdu un nu jau ar savu vēsturi, bet sākumā jau tā ir, iemīlēt sevi ir grūtāk kā likt liesmot Jāņu ugunskuram lietainā līgo vakarā.

Jaunas māmiņas, spriganas sievas brieduma gados un kundzes sirmām galvām, laucinieces un izbijušas pilsētnieces; valsts

iestāžu darbinieces, mākslinieces, pensionāres. Vēlme izzināt pasauli, atklāt savu vietu tajā, dalīties sirds siltumā un labestībā. Par to domāja divdesmit liepēnietes, un tagad jau esam klubiņš “Brigita”. Ar visu krusttēvu, krustmāti, viesu grāmatu un kopā sanākšanu divas reizes mēnesī. Trīs gadu pastāvēšanas laikā par tradīciju kļuvas pirmsjāņu pēršanās pirtī pie Rutas, ikmēneša vārda dienas gaviļnieču sveikšana, ekskursijas pa Latvijas novadiem, dārza svētki pie kādas no kluba dalībniecēm, labdarība Ziemassvētkos. Katra tikšanās reize nes kaut ko nebijušu un nedzirdētu. Esam klausījušās filozofiskas lekcijas par sievietes lomu sabiedrībā, neklātienē ceļojušas pa Nepālu, Indiju, Brazīliju, atjaunojušas sen aizmirsto latviskās dzīves ziņas māku, ieklausījušās dvēseles dziednieces Sonjas padomos. Esam mācījušās gan matus kopt, gan siera plati kārtot, uzburt skaistus ziedu pušķus, zīmēt mandalas, apgleznot zīda šalles un keramiku... Ikdienas dzīvē ir jābūt kādam vilcējspēkam, kas visus satur kopā. Ģimenē tā parasti ir māte. Mums tāda “mamma” ir kluba dibināšanas iniciatore Brigita. “Nu, kā klājas?” - silts skatiens, smaids. Un uz galda stāv iedegta svece. Kā mājās...Mīļās sievietes! Ir patiešām laime būt starp savējiem un tikt saprastam! Lai vienmēr ir ko citiem dot, lai vienmēr ir ko samīļot!

LIEPA COMMUNITY WOMEN'S CLUB „BRIGITA”

Liepa community women's club „Brigita” was established 3 years ago. The participants are young mothers, mature and elderly women, artists, pensioners, employees of state institutions, etc. They have common aim – to learn and exchange experience. The club „Brigita” is like a large family where the main driving force is Mother – Brigita, one the founders of the club.

ЛИЕПСКИЙ ОБЩЕСТВЕННЫЙ ЖЕНСКИЙ КЛУБ „БРИГИТА”

Лиепский общественный женский клуб „Бригита” был основан 3 года назад. Участники – молодые матери, зрелые и пожилые женщины, художники, пенсионеры, служащие государственных учреждений и др. Они имеют общую цель – учиться и обмениваться опытом. Клуб „Бригита” похож на большую семью, где главной движущей силой является Мать – Бригита, одна из основателей клуба.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Brigita Buša
Liepas pagasts, Cēsu rajons, LV-4128
+371 4195005

CĒSU RAJONA SKUJENES PAGASTA APZAĻUMOTĀJU PULCIŅŠ „MARGRIETA”

Skujenes pagasta apzaļumotāju pulciņš „Margrieta”

Apzaļumotāju pulciņa „Margrieta” pirm-sākumi meklējami 2004. gadā, kad, gatavojoties Piebalgas novada kultūras svētkiem, pēkšņā sabiedrības vienotības vilnī dzima šī strāva, šī apņēmības pilnā kustība: audzēsim pašas puķu stādus un izdaiļosim savu pagastu! Tas daudz naudas nemaksā, bet skaistums būs visiem! Un pārsteigums bija tas, ka tiešām izdevās, ka bija – atsaucība! Par spīti vietējā sabiedrībā valdošai diezgan izteiktai vienaldzībai un savstarpējai neuzticībai, kuras saknes aizstiepjas daudzu gadu dziļumos krātajos aizvainojumos un norobežošanās tieksmēs: (Tā nav mana daļa. Man par to neviens nemaksā! Citu vietā nestrādāju, lai strādā tie, kuriem par to naudu maksā! utt.). Tāpēc bija vajadzīga gan drosme, gan neatlaidība, lai iesāktu

ko jaunu un stātos pretī šai noliedzošajai attieksmei, šim sāpīgajam solidaritātes trūkumam. Puķu stādīšana nav neparasta nodarbošanās, bet tās pamatā ir jaunu attiecību veidošana starp cilvēkiem.

Sākotnēji izveidojās stabila sieviešu domubiedru grupiņa: Valentīna Ozoliņa, Margarita Dzenīte, Ilze Taškova, Agnija Kolotiļina, Smaida Sproģe, Līvija Rozmane, Aina Jansone. Vairums šo sieviešu ir viensētu mājsaimnieces. Jaunā darbošanās kopienas ietvaros deva iespēju realizēt cilvēkiem tik nepieciešamos sociālos kontaktus un justies sabiedriski vajadzīgām. „Margrietas” mērķis: attīstīt aktivitātes, piesaistīt jaunas dalībnieces un ģenerēt jaunas idejas. Rikojam rudens un pavasara tirdziņus, kuros puķu audzētāji un citi mājražotāji varētu realizēt savu produkciju. Sapratām arī, ka, dažādojot darbošanās veidus, tiek paplašināts cilvēkiniciatīvu loks, attīstās dalībnieču talanti. Piemēram, Margarita kļuva par lielisku tirdziņu organizētāju. Šovasar savās aktivitātēs iesaistījām bērnus, tādējādi audzinot jaunajā paaudzē lepnumu un atbildību par savu pagastu. Rīkosim sakopšanas talkas dažādās pagasta vietās, lai cilvēki kļūtu aktīvāki, iznāktu no savām mājām un darbotos kopā.

Projekta realizācijas laikā gūtas atziņas: (1) darbs (un nevis izklaides aktivitātes) vieno cilvēkus visvairāk; sarunas pie tējaizes pēc padarītā darba rada uzticēšanos; sabiedrībā nemaz nav tik daudz iespēju, lai kopā varētu darboties visdažādāko uzskatu, izglītības un nodarbošanās veidu cilvēki. (2) kopienas darbā svarīgi ir ievērot demokrātijas un uzticēšanās principus; ir svarīgi, lai ideju ģenerēšanā un to realizēšanā piedalītos visi tās locekļi. Ļoti svarīgs uzdevums, atveseļojot sabiedrību, ir balstīt vājākos, pieņemt jebkuru iniciatīvu, nenoraidot arī tos, kuri sava rakstura dēļ varbūt inees vairāk negāciju nekā pozitīva devuma. Tolerances veidošana gan mazajā kopienā, gan arī plašākā sabiedrībā kopumā – tas arī ir bijis visgrūtākais sājā darbā. Tāpēc galvenais ir ne tikai uzdrīkstēties, bet arī – nepagurt.

SKUJENE COMMUNITY GREENING GROUP „MARGRIETA”

Skujene community greening group „Margrieta” was established in 2004 and it comprises local women and their families. The initial idea was to improve and green the area. The main aim is to provide opportunity for people to create social contacts, implement common activities, develop new skills. The group is involved in greening activities, organize fairs for flower growers, craftsmen, farmers.

СКУЕНСКАЯ ОБЩЕСТВЕННАЯ ГРУППА ПО ОЗЕЛЕНЕНИЮ „МАРГРИЕТА”

Скуенская общественная группа по озеленению „Маргриета” была основана в 2004 году, в нее входили местные женщины и их семьи. Первоначальной идеей было улучшение и озеленение местности. Главная цель – предоставить людям возможность социальных контактов, осуществление общей деятельности и развитие новых навыков. Группа вовлечена в деятельность по озеленению, организовывает ярмарки для цветоводов, ремесленников, фермеров.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона

Valentīna Ozoliņa

Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес

Skujenes pagasta padome, Cēsu rajons, LV-4143

Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс

+371 4159280

e-pasts / e-mail / Электронная почта

*Tavs vārds ar dzīvi un cilvēkiem
Vienmēr ir savienots,
Un labā darīšana
Šajā pasaulē
Ir tavas dvēseles gods!
/Kornēlija Apšukrūma/*

BIRUTA MEŽALE

Biruta Mežale, LLSA Cēsu nodaļas vadītāja

Kamēr laukos daudzviet notiek labas lietas, bet par tām zina tikai saujiņa vietējo ļaužu, ir tāpat kā ar ziedošu pļavu: zāle aug, smaržo, priecē klāt bijušos, bet tiek nopļauta, izžāvēta, kaudzē likta, tā top redzama pa gabalu un ir noderīga. Biruta Mežale ir cēsiniece, kuras profesionālā darbība šeit sākas no 1969. gada. Lauksaimniecības pārvaldē bijusi grāmatvede, vecākā revidente, no 1990. gada Cēsu konsultāciju centrā vecākā speciāliste grāmatvedības un finanšu jautājumos. Viņai ir stipra izglītība, kuru ik pa brītiņam nostiprina no jauna. Jau piekto gadu Cēsu rajonā darbojas Latvijas Lauku sieviešu apvienības nodaļa, kuru veidojusi un veiksmīgi vada Biruta. Viņa ir lauku

konsultants. Ar viņas iedrošinājumu un atbalstu daudz lauksaimnieku ķērušies pie nopietnu projektu īstenošanas savās saimniecībās. Par Birutu gribas rakstīt mazliet citu stāstu. Viņas veiktie darbi mijas viens ar otru, lielāki, mazāki, bet tādi, kurus spēj dabūt gatavus tikai viņa. Man šķiet, viņa teiktu – izbaudi veiksmes dienu, vienalga, kāda tā ir, saulaina, lietaina. Priecājies, ka vari to just, redzēt, tikai pašiem tas jāpamana, jo no šīm parastām ikdienas veiktībām veidojas viss labais, ko esam spējīgi dabūt gatavu. Biruta nav likteņa glaudīta un lutināta, viņai ir bijuši vissāpīgākie cirtieni, kādus cilvēkam vispār var sagādāt, bet spēja pacelties, ieraudzīt pasauli skaistu un tajā skaistus cilvēkus ir Birutiņas Dieva dāvana. Pavirpinot atmiņu kaleidoskopu, aizzib notikumi, labie vārdi, darbi, ko viņa ir spējusi dot citiem.

1999. gads. Cēsu rajona Dzērbenes pagasta 78 gadus vecā zemiece Gaida Gulbe ziemīgā novembrī pieteica badastreiku, lai atgūtu saimniecības līdzekļus no koku uzpircēja, kas bija "aizmirsis" norēķināties ar zemnieci, un ilgāk kā nedēļu mita autobusa pieturā netālu no nemaksātāja namdurvīm. Gaidas stiprais atbalsts bija Biruta Mežale. Nauda tika atgūta. (Ziņa no rajona laikraksta "Druva").

2002. gads. Norisinās ilgstošs process par nepamatoti bargo 240 latu VID sodu zemnieku saimniecībai saistībā ar vienīgo neprecīzi aizpildīto dokumentu dažu latu vērtībā. Biruta pārstāvēja tiesās šīs zemnieku saimniecības intereses ilgāk kā gadu. Un palīdzēja arī neskaitāmām citām. Biruta ir vēlēšanu komisijas priekšsēdētāja Cēsu rajonā. Visdažādākās "aizķeršanās" pagastu vēlēšanu komisijās parasti notiek tieši naktīs, skaitot balsis, datoriem „uzkaroties” u.t.t. Tad atliek tikai piezvanīt Birutai un "melnums" izplēn, jo visam ir izeja. Mierīgi, it kā bez steigas, pamatīgi un līdz galam.

2005. gads. Agrs darbdienas rīts. Kurp dodies, Birutiņ? Uz Blomi,... uz Staiceli, ... uz Ērgliem. ...uz Nītauri! Pie lauku ļaudīm, par to pašu vienkāršo grāmatvedību, kā to veikt, sakārtot. Tie, kam lietišķā dokumentācija un grāmatvedība nav ikdienas nodarbošanās, parasti ar to saskaroties, "lielām acīm" ar bažām raugās uz krietno dokumentu kaudzi. Nu nevar tam ne apkārt, ne pāri tikt. Grāmatvedība ir būtiska pamatvajadzība arī mazā lauku saimniecībā. Ja vēlies ko saņemt arī no atbalsta maksājumiem, nākas tikt galā. Atsaucība un labvēlīga attieksme. Ar Birutu vienlaikus tā ir arī dzīva tikšanās, pārliecības par saviem spēkiem atgriešana.

Reiz, vaicājot par rajona lauku sieviešu vienošanu organizācijā, Biruta sacīja, ka konsultāciju biroja pakalpojumus lieto daudz aktīvu, rosīgu un stipru vīru. Viņi veido un vada saimniecības un uzņēmumus. Taču, kas veido un palīdz uzmundrināt stipro vīru garu? Tās ir sievas, sievietes, kas tāpat diendienā laukos daudz un smagi strādā vismaz trīs jomās vienlaikus – saimniecībā, virtuvē un ar bērniem. Viņām arī vajadzīgs stiprinājums, atbalsts un

atzišana arī no sabiedrības puses. Un kur to iegūt? Viena no iespējām ir tikties domubiedru lokā. Tā arī veidojies LLSA Cēsu nodaļas kodols.

Ko domā LLSA Cēsu puses sievietes? Dace Sijāte, strādā zemnieku saimniecībā Raunas pagastā:

„Biruta ir cilvēks, kas pievelk citus ar savu mieru, labestību, pretimnākšanu. Cēsu rajonā ik mēnesi lauku sievietēm tika radīta iespēja sanākt kopā, lai mācītos, parasti tiekamies Pieaugušo izglītības centrā. Bieži šajos gadījumos pat nav tik svarīga mācību tēma, ko apgūst, kā iespēja satikties. Šeit ir svarīgi ar ko esi kopā, ka Biruta tikšanās reizēs ir klāt kā labais gariņš, kas sasilda un vieno. Mūs fascinē tas miers, ko viņa spēj izstarot. Bet būtībā Birutiņa ir ļoti emocionāla un vienkārši sievišķīga. Reiz mums, lauku ļaudīm, no attālā nostūra Rozēs tika piedāvāts tikties ar žurnāla “Sieviete” redakcijas ļaudīm. Laukos tas ir sevišķs gadījums. Kad vaicāju Birutai, kālab tāda izvēle, kālab ne kā parasti, kaut kur centrā vai tuvu pilsētai, viņa sacīja: lai citiem arī tiek prieks un labumi, ne tik tiem, kas vienmēr pie rokas...”

No rudens līdz pavasarim Cēsu rajona lauku sievietes, Birutas rosinātas, sabrauc kopā Cēsīs, lai piedalītos nodarbībās. Kopīgi tikušas apgūtas zināšanas visdažādākās jomās; gan biznesa plānu un projektu gatavošana, grāmatvedības pamati, gan personības veidošana, netradicionālā māksla, veselības zinības utt. Kopīgi lauku sievas gatavojušās dažādiem pasākumiem – pieredzes apmaiņa citos novados un tuvās kaimiņzemēs, lauku sieviešu izstrādājumu izstāžu sagatavošana utml.

Kā radās pirmā lauku sieviešu vasaras nometne “Prieks”? Lauku sieviešu nometne “Prieks” notika pagājušā gada augustā Cēsu rajona Līgatnes pagasta “Upmaļos”. Arī šogad tā bija tur. Piedalījās vairāk kā simts visdažādākā rakstura, temperamenta, vecuma sievietes no Cēsu un citiem rajoniem, kas kopā šajā pasākumā jutās ļoti labi. Nometne ir lieliska iespēja sievietēm, kas pašas nav tik rosīgas, dzīvo laukos, kur pat satiksme nav katru dienu, piedzīvot ko īpašu. Ir lietas, kas nav sveramas ar bezmēnu, ko nevar uzreiz aprēķināt latos, un tomēr tā ir vērtība, kas pēcāk vairo citas – arī tās skaitāmās un nosveramās. Jo ar labu prātu, iedvesmu, pašapziņu, zināšanām lauku sievietes daudz paveic savās ģimenēs, saimniecībās, valstī. Cēsu pusē par to gādā LLSA nodaļas vadītāja Biruta.

BIRUTA MEZALE

Biruta Mezale is rural consultant from Cesis district. She has initiated creation of rural women organization and promotes training courses for women in business planning, project development, accounting, etc. Biruta has encourages many rural farms and bussinesses to develop their activities. Another good tradition is annual women summer camps with more than 100 women participating.

БИРУТА МЕЖАЛЕ

Бирута Межале – сельский консультант из Цесисского района. Она начала создание сельской женской организации и продвигает учебные курсы для женщин по планированию бизнеса, развитию проектов, бухгалтерскому учету и т.д. Бирута поддерживает много сельских ферм и бизнес-направлений в развитии их деятельности. Другая хорошая традиция – ежегодные женские летние лагеря с участием более чем 100 женщин.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона

Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес

Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс

e-pasts / e-mail / Электронная почта

Biruta Mežale

Bērzaines 5, Cēsis, LV-4101

+371 4120324

biruta.mezale@llsa.lv

„VESELĪBAS SKOLA” NAUJENĒ

Naujenes pagasts Daugavpils rajonā ir brīnišķīga vieta ar skaistu dabu un viesmīgiem iedzīvotājiem. Darbs lauku sētā padara cilvēku tuvāku dabai, liek viņam sekot tās untumiem un glābāt tās noslēpumus. Varbūt tieši tāpēc lauku sievietes Naujenē ir tik talantīgas un harmoniskas. Bet dzīve laukos nav nekāda pasaka, dien dienā jārisina sociālās un personīgās problēmas. Kā tikt galā ar visu un nepazaudēt sevi kā sievieti? Kā integrēties daudz nacionālajā sabiedrībā un nepazaudēt savu īpatnējo kultūru? Kā justies aktīvai un noderīgai, kad veselība atgādina par zemei veltītajiem gadiem? Pagastā darbojas sociālais dienests, kas risina sociālās problēmas, bet jebkurai sievietei ir tieksme pilnveidoties un

pagasta vadībai bija svarīgi nodrošināt savām sievietēm šādu iespēju.

Nosaukums „Veselības skola” radās no projekta ar tādu pašu nosaukumu. Tā ir tālākizglītības forma, kas paredz sadarbību un mācīšanos ar speciālistu palīdzību, lai veicinātu gan fizisko, gan psiholoģisko, gan garīgo veselību. Galvenais skolas mērķis ir radīt pašnoteikšanos un integrēt cilvēku sabiedrības dzīvē. Skola nav domāta tikai sievietēm, bet pārsvarā tieši sievietes spēj atrast sevī vēlmi attīstīties un laiku, ko veltīt nodarbībām. Un tās ir tā vērtas! Notiek nodarbības ar psihologu, sievietes mācās pieņemt lēmumus, risināt problēmas. Integrēties var tikai tad, kad pats ar sevi sadzīvo mierā. Speciālisti māca atrast slimību cēloņus un cīnīties ar tiem semināros, autotreniņos, konsultācijās, kas tagad pieejami arī lauku sievietēm. Laukos sievietes ir ļoti stipras, jo viņām ir liela fiziskā slodze darbā, bet sakarā ar to rodas arī smagi kustību aparāta traucējumi. Uzturēt sevi formā palīdz regulāra vingrošana. Grūti piespiest sevi vingrot katru dienu, bet centrā ar jauku skolotāju tas notiek ar prieku. Skola arī māca dziedēt sevi dziedot, pie tam caur dziesmām notiek iepazīšanās ar dažādu tautu kultūrām un tradīcijām.

„Veselības skolas” projektu atbalstīja Naujenes pagasta padome. Nodarbības sievietēm ir bez maksas. Rezultātā pagastā izveidojās aktīvistu grupa, kura labprāt piedalās sociālajā un kultūras dzīvē. Notiek kopīga svētku svinēšana, dažādu kultūru un reliģiju pārstāvji apmainās ar pieredzi un zināšanām. Notiek tik grūti skaidrojamā vārda integrācija īstenošanās. Skolai ir daudz draugu. Bieži ciemos brauc lektori, ansambļi un deju kolektīvi. „Veselības skolas” sievietes gaida ciemos arī Jūs!

HEALTH SCHOOL IN NAUJENE

Health School project was implemented in Naujene community, and the group of active women was created. Different nationality women come together for training sessions, common activities. It is a good possibility to promote social and ethnic integration and community development within the area.

ШКОЛА ЗДОРОВЬЯ В НАУЕНЕ

Проект Школы Здоровья был реализован в Науене, где была создана группа инициативных женщин. Женщины различных национальностей собираются на обучающие сессии и для другой совместной деятельности. Это – хорошая возможность поддержать социальную и этническую интеграцию и развитие сообщества в пределах этой местности.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Viktorija Grišina
 Tukuma iela 1-25, Daugavpils, LV-5417
 +371 6083381

LĪKSNAS SIEVIEŠU MIKROKREDĪTU GRUPA

Līksnas sieviešu mikrokredītu grupa izveidojās 2004. gadā, sanākot kopā 3 sievietēm, katrai no tām bija sava maza biznesa ideja un izstrādāts savs biznesa plāns. 2004. gadā tika īstenots pirmais biznesa plāns – projekts „Ciemiņš bišu dravā”. Tā ietvaros tika uzcelta lapene, kur nobaudīt tēju, degustēt medu un medus produkciju. Tika nopirkti trauki tējas dzeršanai un medum, kā arī bišu stropi, iežogota bišu dravas vieta, iestādītas puķes, iegādāts zāles plāvējs, lai koptu zāli dravā. Saimniecību jau ir apmeklējuši pirmie tūristi.

Vēl divas grupas dalībnieces ir Ilze Žuka un Mārīte Žuka. Ilze Žuka izstrādāja biznesa plānu un iecerējusi attīstīt dzērveņu audzēšanu uz sava zemes gabala. Mārīte Žuka ir iecerējusi pievērsties lauku tūrismam, piedāvājot velosipēdus izbraucieniem un makšķerēšanas iespējas.

2005. gadā Līksnas sieviešu mikrokredītu grupai pievienojās Anna Kazačonoka, kura arī izstrādāja savu biznesa plānu un to realizēja. Projekta ietvaros tika privātīpašumā iegūta zeme, uz kuras izvietota bišu drava, iekopts un uzlabots ābaldārzs ar 500 ābelēm. Kopumā Līksnas sieviešu mikrokredītu grupa darbojas veiksmīgi, visi izstrādātie biznesa plāni un projekti ir ieviesti atbilstoši plānam un sasniegti plānotie rezultāti. Sievietes uzskata, ka Zemkopības ministrijas atbalsts mazās uzņēmējdarbības veicināšanai sievietēm laukos ir laba iniciatīva, un plāno turpināt aktīvi darboties savā grupā, lai veicinātu savas ekonomiskās aktivitātes attīstību, veicinātu nodarbinātību un ienākumu līmeni.

LIKSNĀ WOMEN MICRO CREDIT GROUP

Liksna women micro credit group was established in 2004 and it comprises 3 women from rural areas. The main aim of the group is to support the women to develop small scale economic activities to raise incomes. The women have elaborated their business plans and projects and in the first round have them successfully implemented. They say that the support from the Ministry of Agriculture is very important to stimulate economic activity of rural women.

ЛИКСНЕНСКАЯ ЖЕНСКАЯ ГРУППА МИКРОКРЕДИТА

Ликсненская женская группа микрокредита была основана в 2004 году 3 сельскими женщинами. Основной целью группы является поддержка женщин в развитии малого бизнеса и увеличении доходов. Женщины тщательно разработали бизнес-проекты и успешно начали осуществлять их. Они говорят, что весьма значительной была поддержка со стороны Министерства сельского хозяйства, она стимулировала экономическую активность женщин села.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона Agnese Sitnika

Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес s. Folvarcieši, „Lāčplēši”, Līksnas pagasts, Daugavpils rajons, LV-5453

Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс +371 6557048

e-pasts / e-mail / Электронный адрес

DIENAS CENTRA „TEVI GAIDA” IZVEIDE PENKULĒ

Dobeles rajona Penkules pagasta sieviešu klubs „Liepas” dibināts 2001. gada aprīlī. Mūsu moto – skaistai, gudrai un laimīgai būt! Mūsu mērķis ir veicināt mūžizglītību Penkules pagasta iedzīvotājiem. Arvien vairāk sieviešu izsaka vēlēšanos papildināt savas zināšanas, bet kluba saietiem trūkst telpu. Tāpēc stāsts ir par sieviešu kluba „Liepas” telpu un dienas centra „Tevi gaida” izveidošanu.

Sapratām, ka mūsu vēlmju realizēšanā var palīdzēt maģiskais vārds „projekts”. Atradām, ka mūsu vajadzībām atbilst Nīderlandes Oranjes fonds. Ķērāmies pie projekta izstrādāšanas, iesniedzām un 2004. gada nogalē saņēmām

priecīgu ziņu – mūsu projektam piešķirts finansējums! Vai tā nav veiksmē? Atradām firmu, kas veiktu telpu remontu, sākām sava projekta realizāciju. Telpas ir nodotas mūsu lietošanā uz 10 gadiem. Tās ir atbilstošas gan vietas, gan lieluma ziņā, lai sieviešu klubs tās izmantotu kā sava biroja, semināru telpas un arī Dienas centra izvietojanai. Sieviešu kluba „Liepas” dalībnieces veidos bērnu tematiskās pēcpusdienas, jo īpaši bērniem, kas dzīvo tālu no skolas un kam jāgaida autobuss, kas tos ved mājās. Pasākumos iesaistīs bērnus ar īpašām vajadzībām un bērnus no nelabvēlīgām ģimenēm.

Pagasta jaunās māmiņas, pirmspensijas un pensijas vecuma cilvēki varēs izglītoties, aktīvi iesaistīties pagasta sabiedriskajā dzīvē. Dienas centrā mazturīgie pagasta iedzīvotāji varētu skatīties televizoru, izlasīt jaunāko periodiku, spēlēt galda spēles, izmazgāt veļu vai vienkārši tāpat pie tējas tases parunāt ar domubiedriem. Ieguvēji būs daudzi pagasta iedzīvotāji.

CREATION OF DAY CENTRE „TEVI GAIDA” IN PENKULE COMMUNITY

Penkule community women's club „Liepas” was established in 2001. The main aim is to promote life long learning for local people. More and more women express the need for training, so the club decided to improve the premises as meeting and training place for women and other community groups and for this purpose they established Day Centre. Local municipality has provided premises. To attract funds, the club is implementing the projects.

СОЗДАНИЕ ЦЕНТРА ПОМОЩИ ИНВАЛИДАМ И ПРЕСТАРЕЛЫМ „ТЕВИ ГАЙДА” В ПЕНКУЛЬСКОМ СООБЩЕСТВЕ

Женский клуб „Лиепас” в Пенкуле был основан в 2001 году. Главная его цель состоит в том, чтобы поддержать возможность постоянного обучения для местных жителей. Все больше женщин выражают желание учиться, таким образом клуб решил переделать помещения для встреч и обучения женщин и других групп сообщества. Для этой цели был создан дневной центр. Местное самоуправление обеспечило помещением. Для привлечения фондов клуб разрабатывает проекты.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Gunta Mickāne
 „Ielejas”, Penkules pagasts, Dobeles rajons, LV-3725
 +371 3745407, +371 9482820

MĀRĪTE HINCENBERGA – RADOŠĀ SIEVIETE

Mārīte Hincenberga ar bērniem

Esmu Mārīte Hincenberga, dzimusi 1948. gadā kuplā ģimenē. Arī man pašai ir izveidojusies kupla ģimene – četri dēli (viens adoptēts) un divas meitas (abas adoptētas), jau ir 6 mazbērni. Vecākā meita Linda jau kopš bērnības bija bērns ar īpašām vajadzībām, tādēļ darbojos Dobeles rajona bērnu invalīdu biedrībā. Tā kā Auce no Dobeles ir 40 km tālu, atbalsta grupu invalīdiem nodibinājām arī mūsu pilsētā. Bērnu vecāki mani izvirzīja par šīs grupas vadītāju, un tā es darbojos jau astoņpadsmito gadu. Rūpējos, lai bērni un viņu vecāki saņemtu nepieciešamo informāciju un atbalstu. Īpašs un visu ļoti gaidīts ir Ziemassvētku pasākums. Dažkārt man pašai nākas būt arī Ziemassvētku vecītim. Dāvanas tiek

aizvestas arī mājās, ja kāds no bērniem nevar apmeklēt publisku svētku pasākumu.

Paralēli vadu arī Auces Sarkanā Krusta nodaļu, un jau sesto gadu esmu Auces Latviešu biedrības Krīzes centra „Namiņš” vadītājas vietniece. Rūpējos par humānās palīdzības sagādi, lai nodrošinātu krīzes centra aprūpē esošās ģimenes. Šis atbalsts ar apaviem, apģērbiem un visu nepieciešamo ir ļoti vajadzīgs gan krīzes centram, gan bērniem ar īpašām vajadzībām. „Namiņā” darbojas humānā zupas virtuve, kur ikdienā pusdienas paēd 50 – 60 Auces un apkārtnes trūcīgo ģimeņu bērni, kuri pie nepieciešamības tiek arī apģērbti. Veicu saraksti ar mūsu centra atbalstītājiem un sponsoriem Latvijā un ārpus tās. Pagājušā gadā par Nīderlandes karalienes Juliānas atbalstītā projekta naudu tika nopirkta divstāvu māja ar plašām telpām jaunajam krīzes centram. Sākām telpu remontu, bija ļoti nepieciešams apkures katls... Pieteicu mūsu vajadzību Latvijas televīzijas Ziemassvētku akcijā „Palīdzēsim viens otram”, un katlu mums ziedoja firma „Kalnozols”. Kalpoju arī Vecauces ev. lut. draudzē. Uzturu kontaktus ar mūsu draudzēm Latvijā un ārpus tās. Palīdzu organizēt ekskursijas draudzes locekļiem, nespējīgo aprūpi. Jau otro gadu darbojos Auces Kristīgo sieviešu sabiedriskajā organizācijā.

Mūsu ģimene kopj plašu daiļdārzu. Vairākkārt par dārza sakoptību esam saņēmuši balvas. 2004. gadā dārzu iekļāva ekskursiju objektā. LLSA Dobeles rajona sievietes mūsu dārzā pavadīja 2004. gada vasaras nometnes atpūtas pēcpusdienu. Plānoju dārzu labiekārtot, tādēļ pagājušā ziemā Auces PIIC apmeklēju dārzu dizaina kursus. 2004. g. janvārī saņēmu Latvijas Republikas apbalvojumu „Labā zvaigzne”. 2005. g. 16. jūnijā saņēmu apbalvojumu „Radoša Sieviete Latvijā 2005.” Jau ilgu laiku esmu invalīde – ratiņniece.

MARITE HINCENBERGA – CREATIVE WOMAN

Marite Hincenberga is an active Auce community member. For many years she is leading the local support group for disabled children. She is also the leader of Auce Red Cross organization, Auce Latvian Society, helps with project development, humanitarian aid and food for the local crisis centre. Marite likes to learn new things and to apply them in practice. So has learned English, created a wonderful flower garden. She is awarded „Latvia Creative Woman 2005”.

МАРИТЕ ХИНЦЕНБЕРГА – ТВОРЧЕСКАЯ ЖЕНЩИНА

Марите Хинценберга - активный член сообщества в Ауге. Много лет она руководит местной группой поддержки для детей-инвалидов. Она также является лидером организации Красного Креста в Ауге, Аугецкого Латышского Общества, помогает в разработке проектов, гуманитарной помощью и едой для местного кризисного центра. Марите любит осваивать новые идеи и применять их на практике. Так она изучила английский язык, создала цветочный сад. Она отмечена как „Творческая Женщина Латвии 2005”.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Mārīte Hincenberga
 Kalpaka iela 7, Auce, Dobeles rajons, LV-3708
 +371 6236558

SAPŅI PIEPILDĀS

Ticiet vai nē, sapņi piepildās, vajag tikai to ļoti, ļoti vēlēties...
 ..Grāmatas izdošana un Kāzu muzeja izveidošana bija mans sapnis jau pirms 15 gadiem. Dažādus kāzu atribūtus 1972. gadā sāka krāt mani vecāki Ausma un Aivars. Tētis ir fotogrāfs, bet mammīte strādā Ventpsils dzimtsarakstu nodaļā. Kad biju maziņa, bieži gāju mammai palīgā. Bija iespēja pavērot, kā izskatās jaunie pāri, cik uztraukti vecāki. Agrāk tētis uz kāzām gāja katru sestdienu un mājās nesa gan galda kartes, gan medaļas. Pārfotografēja plakātus un atstājta dažādus atgadījumus no kāzām. Tā mazpamazām klade pildījās ar dažādiem pierakstiem no kāzām. Vēlme saglabāt kaut nedaudz no visa lielā kāzu atribūtikas klāsta kļuva par manu vaļasprieku.

2000. gadā dzīves ceļš aizveda uz mammītes dzimto pusi. Ar dzīvesdraugu Juri sākām saimniekot senā lauku sētā „Rubenes”. Sākumā ieguldot darbu ainavas sakopšanā, izveidojām jauku vietīņu, kur var atpūsties gan pieaugušie, gan bērni. 2003. gadā dzima doma par Kāzu muzeju. Vispirms muzeju iekārtojām vienā mazā piebūvītē, izdomājām programmiņu jaunajam pārim. Ar albumiņu rokā, kur vien gāju, stāstīju par iespējām, ko varam piedāvāt. Tad par mazām naudiņām pasūtījām savu pirmo bukletiņu. Piedaloties dažādos pasākumos, izstādēs, arī iesaistoties LLSA, apmeklētāju pulks kļuva arvien lielāks. Arī muzejs paplašinās. Brauc vedēji pēc padomiem, brauc ekskursanti, muzejā svin kāzu jubilejas. Kā vienmēr, saku – eiroremonts mums nav, viss ir vienkāršs – bet no sirds. Pateicoties vedējparim no Madonas un apkopojot sakrātos materiālus, ir sastādīta grāmata, kura palīdzēs vedējiem gūt priekšstatu par kāzu svinību norisi. Sapnis un reizē arī nepieciešamība, lai atvieglotu vedēju uzdevumu. Pateicībā par visu – grāmatā jaunais pāris dēvēts manu vecāku vārdā. Sapnis piepildījies.... Galvenais ir zināt, ka piepildīsies viss, par ko sapņosi....vajag tikai darboties...

DREAMS COME TRUE

Vivita Poznaka has published a book about Latvian wedding traditions and created the Wedding museum. Her mother and father were involved in wedding ceremonies as an official wedding register and photographer, they also collected all information. Vivita has developed it as a small business (assisting weddings, knowledge about ceremonies, practical advice). Vivita's dream has come true.

МЕЧТЫ СБЫВАЮТСЯ

Вивита Позняка опубликовала книгу о латвийских свадебных традициях и создала Свадебный музей. Ее мать и отец были связаны со свадебными церемониями – мать регистрировала свадьбы, а отец – фотографировал, они также коллекционировали информацию об этом. Вивита информацию и материалы о свадьбах развила в малый бизнес – она помогает свадебным ведущим, знакомит с церемониями, дает практические советы. Мечта Вивиты сбывается.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Vivita Pozņaka
 „Rubenes”, Lizuma pagasts, Gulbenes rajons, LV-4415
 +371 9492964, +371 4497649
 kazumuzejs@inbox.lv, www.kazumuzejs.viss.lv

LABS PIEMĒRS PAMUDINA

Vilces dāmu klubs dibināts 2005. gada 17. februārī. Pašlaik tajā darbojas 12 dažāda vecuma un interešu sievietes. Apvienoties mūs pamudināja lauku sievietes zemais pašvērtējums un pārliecības trūkums. Latvijas lauku teritorijā sievietei ir īpaša loma, bieži tā ir:

- Vienīgā naudas pelnītāja ģimenē
- Bērnu audzinātāja
- Saimniecības pārvaldniece
- Ģimenes kopā turētāja

Kur rast tik daudz spēka, laika un ticības sev? Tikai balstot vienai otru. Laukos sievietes

ne tikai domā un pievēršas materiālām vērtībām, bet tiecas arī pēc garīgā piepildījuma. Vajadzīga mīļa, gudra, saprotoša un arī skaista mamma, sieva, meita – lauku sieviete. Tādai būt mūs mācīja pagasta uzņēmēja, LLSA biedre, dziedniece – Valentīna Uzare, kas dalījās savā karjeras un dzīves pieredzē. Medicīna – cik katrai ar to bijusi saistība, uz ko paļauties kritiskos brīžos? Katra cilvēka dzīvē veselība ir visnozīmīgākā, tādēļ tikšanās ar Valentīnu bija ļoti svarīga, jo palīdzēja ar padomu un konkrētiem ieteikumiem, t.i., kā ārstē brūces un vēl dažādas kaites ar ziedēm. Vairāki cilvēki vēl un vēl vēršas pēc dziednieces padoma un ziedēm, tautas ārstnieciskajiem līdzekļiem. Šī tikšanās bija interesanta – daži sievišķīgi noslēpumi, atziņas, padomi un pārdomas. Kopā radās atziņa – mums regulāri jāsatiekas, jāaicina cilvēki, kuru padomi un lekcijas var mums noderēt, jāaicina jaunas kluba dalībnieces, iespējams, ka sievietes, kurām visvairāk nepieciešams atbalsts un padoms, šeit nav, bet varbūt viņas mūs sadzirdēs un pievienosies?

Mēs sapratām, ka darbošanās lielā sabiedriskajā organizācijā sniedz daudz iespēju. Mēs turpināsim sanākt kopā Vilces dāmu klubā. Katra tikšanās ir jauni iespaidi, atziņas – ieguvēja ir katra no mums, neatkarīgi no mūsu skaita. Paldies tām, kuras vēlas iznākt no ikdienas, būt kopā, iegūt zināšanas sev un tālāk nodot ģimenei! Lai katra sieviete atrod savu īsto, vēlamu vietu dzīvē, izmantojiet šādas iespējas ar sieviešu klubu palīdzību! Lai mums veicas!

GOOD EXAMPLE ENCOURAGES

Vilce women's club is established in 2005 and involves 12 active women of different age and background. The main aim of the club is to raise self confidence of women and provide training and support to them. The results of the work are very positive and Vilce women want to encourage other women to have common activities, to take responsibility of their own life.

ХОРОШИЙ ПРИМЕР ВДОХНОВЛЯЕТ

Женский клуб в Вилце основан в 2005 году и состоит из 12 активных женщин различного возраста и положения. Главная цель клуба – поднять самосознание женщин, обеспечить им поддержку и возможность учиться. Результаты работы очень позитивны и женщины Вилце хотят поддержать других женщин в их желании вести совместную деятельность и взять на себя ответственность за собственную жизнь.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Lolita Duge
 „Terēni”, Ziedkalne, Jelgavas rajons, LV-3027
 +371 6394062, +371 3064236
 lollex@inbox.lv

SĒLIETE MADARA

Šis stāsts būs par SO "Sēlietes" dibinātāju un valdes priekšsēdētāju Madaru Purenu. 2004. gada nogalē Jēkabpils rajona sievietes Madaru ievēlēja par LLSA padomes locekli. Šis pienākums prasa lielu atbildības sajūtu un ir liels gods pārstāvēt rajona sievietes. Gada laikā, īstenojot sen lolotu ideju, ir nodibināta s/o "Sēlietes", iegūts sertifikāts projektu vadībā, pašlaik mācās B kategorijas auto vadītājuursos.

Ir uzrakstīti un apstiprināti divi projekti. Viens s/o "Sēlietēm" – "Mācīsimies un atpūties kopā". Tajā dažādu paaudžu cilvēki mācījās auduma apdrucku un spēlēt galda hokeju. Otrs projekts z/s "Pureni" – "Daļēji naturālo saimniecību pārstrukturizēšanās". Pirmais projekts ir jau realizēts, bet otrais – daļēji. Pirmā projekta ietvaros izveidojās jauniešu grupa, kura darbojas patstāvīgi.

Madaras ģimenē ir četri bērni. Divi lielākie jau strādā, bet Laura un Jānis ar labām un teicamām sekmēm mācās vispārīgā izglītībā un bērnu mūzikas skolās. Abiem labi ir veicies dažādos vokālajos konkursos. Laura veiksmīgi piedalījās rajona latviešu valodas un bioloģijas olimpiādēs, abās iegūstot 3. vietu. Jāņa labākais sasniegums ir 1. vieta konkursā "Aiviekstes lakstīgalas". Madara brīvajā laikā dzied Sēlpils sieviešu vokālajā ansablī "Lira", ada, piedalās dažādosursos un semināros. Viņa labprāt iegūto informāciju un pieredzi nodod citiem, ļoti patīk pāršūt vecus, nmodernus apģēbus, izveidojot savu stilu, kā arī aktīvi vāc ārstniecības augus.

MADARA FROM SELIA

Madara Purena initiated the establishment and activities of the NGO „Selietes” – women organization in Jekabpils district. Madara has a family and 4 children, but still she has time for learning and encouraging other women to learn. Madara has completed training courses in project management and has elaborated already 2 successful projects.

МАДАРА ИЗ СЕЛИИ

Мадара Пурена была инициатором в учреждении и деятельности неправительственной организации „Селиетес” – организации женщин в Екабпилсском районе. Мадара имеет семью и 4 детей, и тем не менее у нее есть время для того, чтобы обучать и побуждать других женщин к учебе. Мадара закончила учебные курсы по управлению проектами и уже разработала 2 успешных проекта.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Madara Purena
 Z/s „Pureni”, Sēlijas pagasts, Jēkabpils rajons, LV-5232
 +371 9579708

ATAŠIENES PAGASTA LAUKU SIEVIEŠU KLUBS "DORE"

Lauku sieviešu klubs "Dore"

Daudzām sievietēm laukos ir pazīstams bezdarbs un finansiālas grūtības. Nereti sievietes un bērni cieš no vīra vardarbības, bet neuzdrīkstas pret to cīnīties, jo vīrs ir vienīgais ģimenes apgādnieks. Lai uzlabotu situāciju mūsu pagastā, mazinātu bezdarbu, veicinātu lauku iedzīvotāju nodarbinātību un finanšu piesaisti, nolēmām rīkot seminārus par uzņēmējdarbību un lauku attīstību pēc iespējas tuvāk mazaktīvo lauku iedzīvotāju dzīves vietai. Lai realizētu savas ieceres, bija nepieciešami finansiālie līdzekļi, telpas, transports, semināru aprīkojums utt., bet mums no tā nekā nebija. Griezāmies pēc palīdzības Atašienes pagasta pašvaldībā. Mums atļāva bez atlīdzības izmantot pašvaldības telpas semināru un mācību rīkošanai.

Tika uzrakstīts pirmais projekts, kurā tika iekļauti pieci semināri par netradicionālo lauksaimniecību, projektu rakstīšana un finanšu piesaiste, lauku tūrisms, ārstniecības augu vākšana, kaltēšana un realizēšana, mazo uzņēmumu attīstības iespējas un uzņēmējdarbības uzsākšana. Rajona padome atbalstīja mūsu izstrādāto projektu, Atašienes pagasta padome atbalstīja ar līdzfinansējumu un vēl piesaistījām Valsts ieņēmumu dienestu, rajona lauku konsultāciju dienestu, pārtikas un veterināro dienestu ar bezmaksas informatīvajiem semināriem. Vienlaikus tika uzrakstīts un iesniegts otrs projekts Baltijas – Amerikas Partnerības izsludinātajā konkursā. Projekta mērķis bija aktivizēt pagasta mazaktīvos cilvēkus, uzkopt pagasta teritoriju un saliedēt dažādas paaudzes. Projekts tika atbalstīts, līdz ar to 2004. gads Atašienes sieviešu klubam bija ļoti radošs, aktīvs un veiksmīgs.

Pēc projektu realizācijas aptaujātie cilvēki atzina, ka ikdienā neapzinājās tās vērtības un iespējas, kas pieejamas laukos. Kā nākamo lielo darbu Atašienes pagastā gribam izveidot mācību un informācijas centru. Lai mazo pagastu iedzīvotāji varētu apgūt dažādas zināšanas un iemaņas, veidot sakarus ar citiem uzņēmumiem un valstīm, meklēt produkcijas realizācijas iespējas. Novēlam Jums: ja strādāsiet priekš tiem, kuri bezcerībā nolaiduši rokas, nedomājot par savu labklājību, būsiet bagāts no laimes, ko sniedz gandarījums.

RURAL WOMEN'S CLUB „DORE” IN ATASIENE COMMUNITY

Quite often rural communities face unemployment and poverty, women suffer from violence. A group of women in Atasiene created their organization with the purpose to promote employment, raise family incomes, ensure training activities. In 2004 the women developed the first successful project and organized 5 training seminars about non traditional agriculture, project development, fund raising to women and other local community groups.

СЕЛЬСКИЙ ЖЕНСКИЙ КЛУБ “ДОРЕ” В СООБЩЕСТВЕ АТАШИЕНЕ

Весьма часто сельские сообщества оказываются лицом к лицу с безработицей и бедностью, женщины страдают от насилия. Группа женщин в Аташиене создала свою организацию для содействия занятости, поднятию семейных доходов и обеспечения учебной деятельности. В 2004 году женщины разработали первый успешный проект и организовали 5 учебных семинаров по нетрадиционному сельскому хозяйству, разработку проектов, сбор средств для женщин и других местных групп сообщества.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Kristīna Rubīna
 Liepu iela 14a, Atašienes pagasts, Jēkabpils rajons, LV-5211
 +371 8709990, +371 5277135
 lsk-dore@inbox.lv

IRĒNA SPROĢE

Irēna Sproģe, (2. no kreisās)
sieviešu vokālā ansambļa "Belcanto" jubilejas koncertā

nacionālajām subsīdijām un struktūrfondiem, kuri izstrādāti, Irēna netieši ir radījusi darba vietas savā pagastā un palīdzējusi Salas pagasta lauku ļaudīm nodrošināt savas ģimenes. 2001. gadā viņa ar lielu neatlaidību, pacietību un entuziasmu nodibināja pirmo Jēkabpils rajonā Salas Kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību, kas apkalpo tikai savus biedrus – sava pagasta iedzīvotājus. 2002. gadā bija 48 biedri, bet 2005. gada sākumā jau ir 170. Darbība balstās uz savstarpēju uzticēšanos un palīdzību pagasta iedzīvotājiem. Aizdevumi tiek izsniegti ar atvieglotiem noteikumiem – studijām, dzīvokļu iegādei, remontiem, apmaksai braucieniem uz ārzemēm un lielākiem pirkumiem.

Arī pagasta bērniem šie ir bijuši veiksmīgi gadi, jo tika uzrakstīts projekts bērnu nometnei vasarā 2003. gadā. 2002. gadā Irēnas neatlaidības rezultātā darbību sāk sabiedriski nevalstiskā organizācija "Esparsete". "Esparsete" ir sieviešu organizācija – zieds, kura ziedkopā ir 40 līdz 60 mazi, rozā un violeto ziediņi. "Esparsete" nozīmē Es Par Sevi un Tevi – tāds ir arī šīs organizācijas moto. "Esparsete" izglītojas, nodarbojas ar labdarību un līdzcilvēkiem. Organizācijai ir divi atzari – viens Biržos un otrs Salas pagasta centrā. To pilsētniekiem ir grūti saprast, ka tā ir vienīgā iespēja realizēt savu vēlmi būt sabiedrībā, aizmirst savas bēdas. Tā ir iespēja apgūt dažādus kursus, lekcijas, seminārus, klausīties pasakas, izzināt vēsturi, uzzināt jaunu informāciju un pat tikties ar valsts prezidentu! "Esparsete" darbojas jaunietes, dāmas ar sirmām galvām...pavisam aktīvi darbojas 15 sievietes. Irēna ir "Latvijas Avīzes" konkursa "Radoša sieviete Latvijā 2005" laureāte – stikla kurpītes īpašniece. Lūk, tāds ir veiksmes stāsts par Irēnu Sproģi.

IRENA SPROGE

Irena Sproge lives in Sala community and works as a rural consultant, providing advice and assistance to local farmers and rural businesses in project development, state subsidies, structural funds. Thus many Sala families have been able to develop their economic activities and generate incomes. In 2002 Irena initiated the establishment of the women NGO „Esparsete” with the main aim to educate women, organize common activities, charity events. Irena is awarded „Latvia Creative Woman 2005”.

ИРЕНА СПРОГЕ

Ирена Спроге живет в сообществе Сала и работает сельским консультантом, предоставляя советы и оказывая содействие местным фермерам и сельским бизнесменам в разработке проектов, привлечении государственных субсидий, структурных фондов. Таким образом много семей Сала смогли развить свою экономическую деятельность и увеличить свои доходы. В 2002 году Ирена была инициатором учреждения женской неправительственной организации „Эспарсете”, главная цель которой – обучение женщин, организация совместной деятельности, благотворительных мероприятий. Ирена была отмечена как „Творческая Женщина Латвии 2005”.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

L. Kadžule
 Salas pagasts, Jēkabpils rajons, LV-5230
 +371 6526895

Anita Pastare

ANITA PASTARE

Anita Pastare, z/s Pilzemnieki saimniece. Viņas sapņi, ābeļu dārzs un darbs rit Viesītes pusē, Jēkabpils rajonā. Kādu laiku aktīvi darbojusies interešu grupā "Ābele". Kā nonākusi līdz augļu dārzam, kā meklējusi iespējas izglītoties un iet līdzīkam, viņa stāsta pati.

„Viss sākās pirms gadiem septiņiem, kad bez ienākumiem no savas gotiņas mēģināju atrast vēl kādu naudiņas avotu. Sāku apmeklēt kursus zemniekiem, kā laikā ieguvu plašas zināšanas lauksaimniecībā. Taču lielākais ieguvums šaisursos bija satiktie cilvēki, ar kuriem šobrīd ir labs kontakts. Daži no viņiem kļuvuši par labiem draugiem. Mūs saistīja un saista vēl šobrīd līdzīgas intereses un vajadzības. Tā rezultātā izveidojās interešu grupa, kurā darbojos arī es. Spilgtākās atmiņas no šiem laikiem saistās ar personības attīstības kursiem „Esi, kas vēlies būt” (projekts "Lauku sievietes: attīstība un sadarbība”), kas notika Saukā. Mani sajūsmināja skaistā un enerģiskā kursu vadītāja Žanna Jeļisejeva no Daugavpils. Biju tādā pacēlumā, ka pēc tam izmantoju iespēju piedalīties apmācībās uzņēmējdarbībā „Biznesa pamati”, kas notika Salacgrīvā. Būtu interesanti tikties un pārrunāt, kā realizējušies (vai nerealizējušies) toreiz rakstītie biznesa plāni, kādas idejas virmo enerģisko lauku sieviešu galvās.

Pēc kursiem visi notikumi risinājās ātri. Presē parādījās informācija par Pasaules Bankas nelielo kredītu mazajiem uzņēmumiem, kuri nekad nebija ņēmuši kredītu. Saprātu, ka iespēju un laiku garām laist nedrīkst, projekts jau bija gatavs. Drīz vien bankā tika noformēts kredīts un varēju ķerties pie pāris hektāru ābeļdārza ierīkošanas. Ar ģimenes locekļu un radu palīdzību līdz rudens salnām dārzs bija sastādīts, žogs apjots. Dārzs palīdzējis man iegūt daudz pažiņu augļkopju vidū. Tas licis man interesēties par jaunāko augļkopībā, apmeklēt dažādus kursus un seminārus. Kā arī lasīt jaunāko literatūru par dārza kopšanu. Būdamā pēc dabas optimiste, es priecājos par katru nodzīvoto dienu, par katru labi padarītu darbu. Mani priecē darbs dārzā un tas ir tik svarīgi, jo tikai tas darbs nes gandarījuma augļus, kurš tiek darīts patīkšanā. Man patīk klausīties griezes dziesmā un smaržot naktsvijoles zem vecās ābeles. Es vienkārši milu skaisto Sēliju, kur dzīvoju. Veiksme nav kaut kas nejausi radies, kā loterijā vinnēts lots. Jāatceras, ka vārds „veiksme” norāda uz panākumiem, kas gūti darot, darbojoties.”

ANITA PASTARE

Anita Pastare is the owner of the farm „Pilzemnieki” in Viesīte community. She is a member of local women group and she is fond of gardening. For the first time 7 years ago Anita attended training courses in personal development and developed many contacts with other women. Then she participated in training courses „Business basics”, developed her first business plan and received World Bank’s credit for small enterprises. It resulted in the apple garden and many new contacts among fruit growers.

АНИТА ПАСТАРЕ

Анита Пастаре – владелица фермы „Пилземниеки” в сообществе Виесите. Она – член местной женской группы, любит садоводство. Впервые 7 лет назад Анита посетила учебные курсы по развитию личности, у нее было много контактов с другими женщинами. Затем она участвовала в обучающих курсах „Основы бизнеса”, разработала свой первый бизнес-план и получила кредит Международного банка для малых предприятий. Результатом этого стал яблоневый сад, в связи с чем она наладила много новых контактов среди садоводов.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона

Anita Pastare

Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес

z/s „Pilzemnieki”, Viesītes pagasts, Jēkabpils rajons, LV-5237

Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс

+371 5243139, +371 6539513

e-pasts / e-mail / Электронный адрес

SKAISTAS SIEVIEŠU KLUBS "HARMONIJA"

Skaistas sieviešu klubs "Harmonija"

Mani sauc Romualda un klubīnā darbojos kopš tā izveidošanas. Es strādāju par tautas nama vadītāju un klubīnā apguvu daudzas sev noderīgas zināšanas. Man noderēja apmācības projektu rakstīšanā, floristikā, piedalīšanās dažādās konferencēs un pasākumos, piemēram, starptautiskajā seminārā "Pilsonība un Eiropas Savienības paplašināšanās", NVO seminārā "Latvija Eiropā – mēs piedalāmies", kuros iepazinos un izveidoju kontaktus ar citu nevalstisko organizāciju pārstāvēm. Daudzas no viņām ir arī aktīvas pašdarbnieces, tāpēc uz pasākumiem Skaistas tautas namā varu uzaicināt šo dalībnieču pašdarbības kolektīvus.

Es jau sen gribēju izveidot kādu veselības grupu, kuru varētu apmeklēt dažādu vecumu sievietes. Vienkārši vingrot ir diezgan garlaicīgi un jābūt lielam gribasspēkam, lai sevi piespiestu vingrot. Es sāku interesēties par līnijdejām. Skaistas pamatskolas deju skolotāja Sandra, kas ir arī mūsu klubīna biedre, tās jau mācījās. Tā nu Sandra sāka arī mums pārējām mācīt līnijdejas – sākumā vienkāršas, tad arvien sarežģītākas. Bija atrasts variants, kā dejojot izvingroties. Sākumā dejojām tikai sev, vēlāk sākām arī uzstāties Skaistas tautas namā. Pirmā reize bija Valentīndienai veltītajā "Mīlestības ballē". Visiem patika, un tas deva drosmi turpināt iesākto. Tagad kā deju grupa "Harmonija" esam uzstājušies arī citos Krāslavas rajona pasākumos. Tā ir mana veiksmē, jo es daru to, kas man patīk – dejoju, un man ir jauns kolektīvs tautas namā.

WOMEN'S CLUB „HARMONIJA” IN SKAISTA

Romualda Umbrasko, director of local community centre, joined the Skaista women's club for training courses in project development, floral design. It was very useful. She also participated in various conferences and seminars and established new contacts, developed new ideas. For example, the exchange of local amateur activity groups between the communities was made possible.

ЖЕНСКИЙ КЛУБ „ХАРМОНИЯ” В СКАЙСТА

Ромуальда Умбрашко, директор местного общественного центра, вступила в женский клуб Скайста для участия в обучающих курсах по разработке проектов, флористике. Для нее это было очень полезно. Ромуальда также участвовала в различных конференциях и семинарах и наладила новые контакты, появились различные идеи. Например, появилась возможность обмена местных любительских групп между сообществами.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Romualda Umbrāško
 Skaistas pagasts, Krāslavas rajons, LV-5671
 +371 5643222

SKAISTAS ATBALSTA CENTRS – MARIJA ČERNENOKA

Marija Černenoka kopā ar vīru un meitu pēc raidījuma "Aina"

Es ļoti labi zinu, kā jūtas bezdarbiece, jo tā es biju 7 garus gadus. Tā ir izmisuma un bezcerības sajūta, kad liekas, ka izejas vairs nav. Mans pārmaiņu laiks sākās ar atbalsta grupas apmeklējumu. Pēc sarunām ar psihologu un apmeklējot atbalsta grupu, labāk izpratu un sāku risināt savas problēmas. Galvenokārt tās ir problēmas darbā un ģimenē. Taču tagad es no tām nebaidos, jo uztveru sevi kā personību, es sevi mīlu un cienu un vēlos to arī saņemt no citiem.

Sāku darboties Skaistas sieviešu klubīnā, tagad esmu arī Skaistas atbalsta centra (SAC) dalībniece. Pateicoties SAC, man ir darbs. Kad Skaistā izveidoja bērnu centru, radās viena darba vieta, un man to piedāvāja. Es piekritu strādāt

šajā centrā, jo man patīk strādāt ar bērniem. Pietrūka zināšanu, un es nolēmu mācīties SDSPA "Attīstība". Iegūtās zināšanas man noderēs turpmāk gan dzīvē, gan darbā. Protams, bez ģimenes atbalsta mana tālākā izglītība nebūtu iespējama. Lai īstenotu manu sapni un pabeigtu mācības, ir vajadzīgs ne tikai morāls atbalsts, bet arī materiāls nodrošinājums. Esmu pateicīga vīram un bērniem, jo katram no viņiem vajadzēja no kaut kā atteikties par labu manai izglītībai. Es to uzskatu par lielu veiksmi manā dzīvē, ka mūsu ģimene turas kopā priekos un bēdās un palīdz viens otram īstenot šķietami neaizsniedzamus sapņus.

SKAISTA SUPPORT CENTRE – MARIJA CERNENOKA

Marija Cernenoka's life improved after she joined activities of the support group being unemployed for 7 years. She learned how to solve problems, raised self confidence, obtained new skills. Now she is an active member of Skaista Support centre and she has a new job – working with children in the Centre. Marija has also joined higher educational establishment to obtain higher education and she is happy that her family supports her.

СКАЙСТСКИЙ ЦЕНТР ПОДДЕРЖКИ – МАРИЯ ЧЕРНЕНОКА

Жизнь Марии Черненко стала лучше после того, как будучи безработной в течение 7 лет, она присоединилась к деятельности группы поддержки. Мария научилась решать проблемы, поверила в себя, приобрела новые навыки. Теперь она является активным членом Скайстского Центра Поддержки, и у нее есть новая работа – занятия с детьми в Центре. Мария также поступила в университет, чтобы получить высшее образование, и она счастлива, что ее семья поддерживает ее.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Marija Černenoka
 Skaistas pagasts, Krāslavas rajons, LV-5671
 +371 5643222
 sac@inbox.lv

SKAISTAS ATBALSTA CENTRS

Prātīgs ir cilvēks, kas neskumst par to, kā viņam nav, bet priecājas par to, kas viņam ir.

Anita Ratkeviča (2. rindas vidū)
un Skaistas atbalsta centrs

Skaistas atbalsta centrs (SAC) radās tā: pēc radikālajām izmaiņām valsts politikajā un sociāli ekonomiskajā sistēmā notika būtiskas izmaiņas Latgales laukos, tai skaitā arī Krāslavas rajona Skaistas pagasta iedzīvotāju dzīvē. 1996. gadā iesaistījāmies Pasaules brīvo latviešu apvienības (PBLA) finansētajā projektā ar mērķi paaugstināt ģimeņu pašorganizācijas spējas, attīstot veselīgu pašcieņu un sociālās drošības sajūtu. Pēc šī projekta izveidojās radošu, darbīgu cilvēku kodols, kas spēja radīt pozitīvu enerģiju mūsu vidē. 2001. gadā izveidojām sabiedrisko organizāciju SAC. Šajā laikā esam realizējuši trīs vērtīgus projektus:

1. “Kā jūtas bērns pieaugušo pasaulē”, 2001. g. finansiāli atbalstīja Ziemeļu Ministru padome. Šī projekta ietvaros izveidojām Dienas centru un bērnu rotaļu istabu.

2. “Atbalsta grupu vadītāju apmācības darbam ar ģimenēm”, 2003. g. finansiāli atbalstīja PBLA. Pēc projekta izveidojās atbalsta grupa lauku sievietēm, kas ļāva viņām radoši izpausties, organizējot atpūtas pasākumus pagasta iedzīvotājiem, iesaistoties kulinārijas konkursos, dejojot līnijdejas. Kopš 2003. gada izveidojusies rezultatīva sadarbība ar LLSA, kas vēl vairāk iedrošināja lauku sievietes apliecināt sevi, piedaloties starptautiskajā izstādē “Sieviete uzņēmējdarbībā” ar saviem izstrādājumiem. Gūtas jaunas atziņas, pieredze, iepazīti jauni domubiedri gan Latvijā, gan ārpus tās.

3. „Programma Skaistas atbalsta centra darbinieku zināšanu un prasmju padziļināšanai”, 2003. g. atbalstīja BAPP. Apguvām projekta rakstīšanas prasmes.

Pēdējos gados mēs aktīvi darbojamies pašdarbībā. G. Ļaksa-Timinska raksta lugas, kuras mēs iestudējam un rādām pagasta un rajona iedzīvotājiem. Pagājušogad parādījām lugu “Vienmēr noskuvies un tīrs”, bet šogad mūsu izrāde “Bobu večerinka” ieguva 1. pakāpes diplomu un žūrijas atzinību. Izrāde ir ugunīga, optimistiska un mazliet arī skumja, jo tajā parādīta Latgales sievu dzīve. Par aktieru trūkumu pagastā nevar sūdzēties. Aktīvi izrādes tapšanā piedalījās Skaistas atbalsta centra dalībnieces Antonija Vecele, Gunta Ļaksa-Timinska, Romualda Umbraško, Aija Ļuta, Marija Černenoka un Ināra Vecele. Uzskatām, ka tā ir mūsu 2005. gada lielākā veiksmē.

SKAISTA SUPPORT CENTRE

The establishment of Skaista Support Centre (2001) was preceded by community initiative to ensure family training to increase self confidence and social safety of families (1996). The Centre is non governmental organization, and it works on project basis. The most important projects are creation of day centre and children play room (2001), training for family group leaders (2003), training courses for staff and volunteers of the Centre in project management. The Centre hosts also the activities of local dramatic group.

СКАЙСТСКИЙ ЦЕНТР ПОДДЕРЖКИ

Основанию Скайстского Центра Поддержки (2001 г.) предшествовала инициатива сообщества по обучению семей для увеличения самооценки и социальной безопасности семей (1996 г.). Центр – это неправительственная организация и работает на проектной основе. Самые важные проекты – создание дневного центра и детской игровой комнаты (2001 г.), обучение лидеров семейных групп (2003 г.), обучающие курсы для персонала и добровольцев Центра по руководству проектами. Центр также руководит деятельностью местной драматической группы.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Anita Ratkeviča
 Skaistas pagasts, Krāslavas rajons, LV-5671
 +371 5643222
 sac@inbox.lv

NOTICĒT SEV

Pārmaiņu laiks manā dzīvē sākās 1996. gadā, iesaistoties Pasaules brīvo latviešu apvienības projektā, kura mērķis bija veidot atbalsta grupas laukos, aktivizēt cilvēkus. Dalība atbalsta grupā palīdzēja labāk izvērtēt sevi, dzīvi, darbu, savu vērtību sistēmu. Dzīves izvērtēšanas laikā sapratu vienu būtisku lietu – lai mainītos pasaule, ir jāmainās pašai.

Izsverot visus par un pret, pieņēmu lēmumu pedagoģisko darbu mainīt pret sociālo, jo nevēlējos vairs nevienu mācīt. Paralēli ieguvu izglītību sociālajā jomā. Strādājot kopā ar lauku sievietēm, piedzīvots daudz, meklējot līdzsvaru dzīves polaritātē, kad zaudējums pārvēršas uzvarā, naidis pāraug mīlestībā, ciešanas mijas ar prieka asarām. Svētīgs ir brīdis, kad cilvēks notic sev un savām spējām, atraisoties no mazvērtības kompleksa pinekļiem un uzdrošinās sevi radoši apliecināt daudzveidīgās dzīves jomās. Organizējot un veicot šo darbu, jūtos kā dārzniece, kurai dota iespēja nemanāmi vērot augļu dārza ziedēšanu un nobriešanu. Darbs ar lauku sievietēm ir mans sirdsdarbs un šī dzīves posma veiksmē. Kopā ar viņām mainos arī es.

Sociālais darbs man ir cieši saistīts ar sabiedriskajām aktivitātēm. 1998. gadā izveidojām sieviešu klubu, bet 2001. gadā SO Skaistas atbalsta centru. Veicam izglītojošo darbu, kā arī sniedzam sociālo palīdzību un atbalstu. Tā es augu un to novēlu arī jums.

BELIEVE IN YOURSELF

The positive changes in the life of Anita Ratkevica started in 1996 when she joined the project with the aim to develop support groups in rural areas and to activate rural people. The knowledge gained helped her to become a social worker and obtain the higher education. Now she is working with rural women, helping them to gain self confidence, organizing common community activities with the women's club and NGO Skaista Support Centre.

ПОВЕРИТЬ В СЕБЯ

Положительные перемены в жизни Аниты Раткевичи начались в 1996 году, когда она присоединилась к проекту с целью развития групп поддержки в сельских районах и активизации сельских жителей. Знания помогли ей стать социальным работником и получить высшее образование. Теперь она работает с сельскими женщинами, помогая им поверить в себя, организовывая совместную деятельность сообщества с женским клубом и неправительственной организацией – Скайстский Центр Поддержки.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Anita Ratkeviča
 Tenesmuiža, Skaistas pagasts, Krāslavas rajons, LV-5671
 +371 5643222
 sac@inbox.lv

DZĪVE

Irita Kociņa

Mani sauc Māra Bergmane. Esmu bioloģiskās saimniecības „Upmaļi” saimniece. Pirms kāda kārtējā semināra es pirmoreiz mūsu sētā ieraudzīju Igitu. Pagājuši jau 12 gadi kopš tās dienas, bet sajūta un situācijas neparastums ir palicis...Diezgan nobraukts žigulītis, jauns, izskatīgs vīrietis, kas nezin kādēļ neizkāpj no mašīnas, un enerģijā pilnīgi virmojoša un simpātiska sieviete, kas atbraukusi interesēties par iespējām saimniekot bez visa tā, ko tajos laikos ieteica gan ķīmijas ražotāji, gan zinātnieki, gan konsultanti. Saimniekot tā, lai aiz tevis paliek dzīva zeme, dzīvs kukainis un veselīga maizes rīka pilsētas bērniem. Tolaik es vēl nezināju, ka tikko 2 gadus atpakaļ Igitas vīrs Aldis, labojot traktoru savā sētā, cietis smagā negadījumā, kura sekas

– ārstu diagnoze: „ratiņkrēslā uz mūžu”. Te nu būtu vietā Igitas dzīves pārstāsts.

Irita dzimusi 1960. gadā, Kuldīgā, macijās Jelgavas Lauksaimniecības akadēmijā. Lauku zēns Aldis, viņa ģimenē mīlestībā dzima seši bērni. Tad 1990. gadā, dienu pirms dziesmu svētkiem, kuros Igitai ar Aldi vajadzēja dejojot kopā ar pārējiem Īvandes deju kolektīva vīriem un sievietēm, notiek nelaime. Igitai nākas izlemt, ko darīt tālāk. 1992. gadā kopā ar vīru un bērniem viņa uzsāk darbu – viņa sāk būvēt māju un iekārtot saimniecību vietā, kur nav ne ceļa, ne elektrības, ne sakoptu lauku vai dārzu...Te nu ir Igitas darba lauks. Es nezinu, cikos viņa cēlās, nezinu, kā viņa varēja iemācīties braukt ar mašīnu, traktoru, kombainu, kā iemācījās art, apsēt laukus ar sējmašīnu, nokult labību ar kombainu, slaukt govīs un aizvest bērnus uz skolu, mūzikas skolu un visām citām nodarbībām. Tagad Zāģeri ir 120 ha liela sertificēta bioloģiskā saimniecība ar vairāk kā 45 liellopiem, zirgiem, slaucamajām govīm, aitām, cūkām, dāliju apaudzētām ceļa malām, skaistu dzīvojamo māju un lauku tūrisma piedāvājumiem. Irita darbojas kā Kuldīgas rajona pārstāve LBLOA padomē, vērtē rajona bioloģiskās saimniecības, bet no 2005. gada uzņēmusies vadīt apvienības problēmām bagātāko nozari – cūkkopību.

Bet es gribēju teikt vēl kādu vārdu par mīlestību. Kopā ar Aldi Irita dod cilvēkiem ticību saviem spēkiem, zināšanas un prasmes, kā var veikt gandrīz vai visus darbus, jo Aldis var ne tikai strādāt pie kokapstrādes darbavaldā, bet pat remontēt kombainu. Būtu ko pamācīties... Igitas bērni ir izglītoti, strādīgi un viņas vīrs mīlēts, dzīvot un darboties spējīgs. Irita ir radījusi. Visupirms pati sevi, savu pasaules uzskatu, zināšanas un prasmes, ar kurām viņa gatava dalīties, tad savu ģimeni, kāda tā ir tagad, savu saimniecību, par kuru ir prieks ikvienam, kas iebrauc Zāģeros. Irita Kociņa Īvandes pagastā “Zāģeros”, LV-3313, tālrunis: +3719161321.

LIFE

Mara Bergmane from Latvia Biological Farming Association tells about Irita Kocina who is biological farmer for 12 years, has a family with 6 children and a husband Aldis. They have struggled quite hard to achieve all the results: farm with 120 ha of land, big family and good understanding.

ЖИЗНЬ

Мара Бергмане из Ассоциации биологических хозяйств Латвии рассказывает об Игите Коцине, которая уже 12 лет работает в биологическом хозяйстве, у нее в семье 6 детей и муж Алдис. Они прилагают много усилий для достижения результатов, и у нее есть хозяйство с 120 га земли, большая семья и хорошее взаимопонимание.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Māra Bergmane
 „Upmaļi”, Rendes pagasts, Kuldīgas rajons, LV-3319
 +371 6555532, +371 3347280

PRIEKŠ BŪT KOPĀ

Durbes sieviešu interešu klubs

“Durbes sieviešu interešu klubs” dibināts 1996. gadā 8. februārī ar mērķi rosināt sieviešu pašapziņu un sabiedrisko aktivitāti, attīstīt konkurētspēju, veicināt ģimenes stabilitāti, organizējot izglītojošus kultūras un labdarības pasākumus. Mūsu devīze: “Darbojoties iekustināt citus darbībai!” Mūsu lielākā veiksmē ir tā, ka klubs joprojām darbojas. Ilggadīgās darbības rezultātā, veiksmīgi īstenojot projektus, Durbē 3 gadus darbojas “Durbes tautskola”, kas aizsāka pieaugušo izglītības kustību novadā. Visas kluba dalībnieces ir atradušas darbu un kopīgiem pasākumiem paliek arvien mazāk laika. Pēdējo gadu iecerēs un projekti vairāk vērsti uz sevis pilnveidošanu un sev interesantas

vides radīšanu. Mācījāties psiholoģiju, kulināriju, floristiku. Iepazināties ar austrumu dejām, sarīkojām fantastisku karnevālu.

Pēdējais lielākais projekts ar Mosedas (Lietuva) sievietēm, ar kurām 3 gadu laikā esam cieši sadraudzējušās. Mosedā ir nodibināts sieviešu klubs “Ognele”, kopīgi veidota puķu dobe, notikusi pašu darinātu spilvenu izstāde. Taču vislielākā vērtība ir kopīgās sarunas un iespēja uzmundrināt citai citu, pieredzes apmaiņa un jaunu ideju radīšana, savstarpējās kultūras bagātināšanās. Tās ir ciemošanās reizes Mosedā un Durbē ar atraktīvu atpūtu, veiksmīgu uzņēmēju iepazīstināšanu un kopīgu nākotnes projektu izsapņošanu.

Mūsu vēlējums ir nebaidīties no neizdošanās, jo ir lietas, kuras vajag tikai iesākt, lai dzīvi padarītu veiksmīgu un interesantu. Un vissvarīgākais ir darboties kopā. Kopā ar draugiem, labiem kaimiņiem, lai cits citu uzmundrinātu un neļautu apstāties!

HAPPINESS TO BE TOGETHER

Durbe women's club was established in 1996 with the aim to raise self confidence and social activity of the women, to develop competitiveness and social stability of families, provide training and charity activities. Due to the project implemented, they have successfully established adults education system in Durbe. All the participants of the club have found a job and are active community members. They cooperate with women organization in Lithuania.

СЧАСТЬЕ БЫТЬ ВМЕСТЕ

Дурбский женский клуб был основан в 1996 году с целью укрепления веры в себя и повышения социальной активности женщин, развития конкурентоспособности и социальной стабильности семей, обеспечения обучения и благотворительной деятельности. Благодаря осуществленному проекту, они успешно основали систему образования взрослых в Дурбе. Все участники клуба нашли работу и являются активными членами сообщества. Они сотрудничают с женской организацией в Литве.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Inese Ceriņa
 Durbes pagasts, Liepājas rajons, LV-3440
 +371 3497230

BĀRTAS SIEVIEŠU KLUBS "AIJA"

Bārtas sieviešu klubs "Aija"

SIK "Aija" savu darbību sāka 2000. gada martā Liepājas rajona Bārtas pagastā. Tā dibināšanas iemesls – vēlēšanās turpināt pieaugušo izglītīšanās iespējas. Uz kluba dibinātājas un vadītājas Aijas Birzes uzaicinājumu atsaucās 20 sievietes, aktīvi darbojas 11 dalībnieces. Mācījāmie psiholoģiju, personības un karjeras attīstības programmu "Sieviete biznesā", apgūvām lietišķo etiķeti, programmu "Uzņēmējdarbības pamati". Mēs sākām novērtēt saskarsmes nozīmi, mācījāmie celt savu pašapziņu, noteicām savas vērtības dzīvē, izvirzījām mērķus un īstenojām tos. Gandarījumu sniedza arī "Ģimenes atbalsta koordinācijas centra" nodarbības A. Poišas vadībā.

Esam rīkojušas vasaras nometnes kopā ar citiem Liepājas rajona klubiem. Tur bija praktiskās darbnīcas, īstas emocijas un izklaide. Kopā gūstam prieku, spēku un iedvesmu tālākam darbam. Par to liecina fakts, ka 2000. gadā no 11 dalībniecēm 7 bija mājsaimnieces vai ar profesiju "zemnieku sievas". Tagad daudzas studē augstskolās, veic algotu darbu. Mēs varam lepoties, ka mūsu vidū ir titula "Radoša sieviete Latvijā 2004" ieguvēja Gunta Jansone. Kopīgi atzīmējam šo svarīgo notikumu. Arī 2005. gadu sākām ar piedalīšanos kopējā projektā ar citiem Liepājas rajona klubiem. Veiksmi, jaunas un radošas idejas mums un visiem pārējiem sieviešu klubiem!

WOMEN'S INTEREST CLUB „AIJA” IN BARTA

The club was established in 2000 in Barta community with the aim to provide such training courses as „Women in Business”, „Business Basics” to the women. Together with other Liepaja district women's club they have participated in common women summer camps. One of the results is the increased number of women obtaining their higher education and having paid regular jobs.

ЖЕНСКИЙ КЛУБ ПО ИНТЕРЕСАМ „АЙЯ”

Клуб был основан в 2000 году в Бартском сообществе с целью организации для женщин таких учебных курсов как „Женщины в бизнесе”, „Основы бизнеса”. Вместе с другим женским клубом Лиепайского района они участвовали в совместных женских летних лагерях. Один из результатов – увеличилось количество женщин, получивших высшее образование и постоянную оплачиваемую работу.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

SIK „Aija”
 Bārtas pagasts, Liepājas rajons, LV-3482
 +371 3468133

GROBIŅAS RADOŠAIS KLUBS "EFEJA"

Grobiņas radošais klubs "Efeja"

Grobiņas klubs "EFEJA" darbojas 9 gadus. Tas sevī apvieno 12 sievietes – visdažādāko profesiju pārstāves, kuras vieno kopīgs vaļasprieks – floristika, un vēlme nepārtraukti pilnveidoties, attīstīties un darīt savu dzīvi ne tikai interesantāku, bet arī krāsaināku.

Pēdējos gados rakstītie un finansējumu guvušie projekti ir cēlušies mūsu pašapziņu, darījuši mūs drošākas un stiprākas, jo aizmirstot vārdus "es nevarēšu", "es to nemācēšu", "man nesanāks", esam paveikušas brīnumu lietas un atklājušas sevī talantus, par kuriem līdz šim mums nebija ne jausmas. Esam gleznojušas uz zīda, stikla un auduma, esam kā īstas mākslinieces sēdējušas pie molberta un gleznojušas brīnišķīgas gleznas, esam stiprinājušas floristikas zināšanas pie lieliskiem pasniezējiem Latvijā un Lietuvā, apmeklējušas izstādes. Vienā projektā iegūtās zināšanas liekot par pamatu nākamajā, esam guvušas pieredzi, ko izmantojam, piedaloties ziedu izstādēs un festivālos.

Par tradīciju kļuvusi piedalīšanās ikgadējos Liepājas Ziedu Svētkos, kuros piedalāmies jau 9 gadus un varam lepoties ar augstu žūrijas un skatītāju vērtējumu. Arī Ventspils Ziedu paklāja festivālā piedalāmies jau no 2000. gada, kad tas notika pirmo reizi. Mūsu radošais klubiņš ar savu veiksmīgo darbību ir pazīstams ne tikai Liepājas rajonā, bet arī ārpus tā. Mūsu moto ir: nebaidīties uzdrīkstēties, tad veiksmē vienmēr būs blakus. To vēlam arī jums!

GROBINA CREATIVITY CLUB „EFEJA”

The club „Efeja” works for 9 years and comprises 12 active women who have common interest – floral design – and common goal to develop themselves. The women have learned new skills and have developed the traditions of the club, like participation in various flower festivals in Liepaja and other communities.

ГРОБИНЬСКИЙ КРЕАТИВНЫЙ КЛУБ „ЭФЕЯ”

Клуб „Эфея” работает в течение 9 лет и включает в себя 12 активных женщин, у которых общие интересы – флористика, и общая цель – саморазвитие. Женщины приобрели новые навыки и развили такие традиции клуба как участие на различных цветочных фестивалях в Лиепае и других сообществах.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Biruta Ignatova
Lielā iela 54, Grobiņa, Liepājas rajons, LV-3430
+371 9105421
pic@apollo.lv

MAIJA MARTINOVA

Maija Martinova (2. no kreisās) kopā ar Puikules lauku sieviešu klubu "Naktsvijoles" mācību centra atklāšanā 2003. g.

Maija Martinova kopš 1996. gada aktīvi darbojas LSK "Naktsvijoles" Viņa ir šī kluba dibinātāja un varētu teikt – dvēsele. Ir daudzas lietas, ko Maija ir noorganizējusi, atradusi, novedusi līdz galam. Manuprāt, lielākais ieguldījums ir viņas daudzie rakstītie projekti. Viens no visnozīmīgākajiem un raženākiem bija projekts "Mācību un veselības centra izbūve" 2003. gadā, lai klubs tiktu pie savām telpām. Ar Nīderlandes Karalienes Juliānas un Oranje fonda 38000 eiro lielu materiālo atbalstu ir tapušas telpas Puikules muižas pagrabstāvā. Šis projekts Maijai paņēma visu vasaras brīvo laiku, pat sestdienas un svētdienas. Celtniecības darbi bija jāuzrauga, jo jāatskaitās naudas devējam par katru santīmu. Jāiekļaujas termiņos, jāsaskaņo vēlmes ar iespējām

piemērotāko materiālu izmantošanā. 2003. gada 28. septembrī notika jauno telpu atklāšana. Ir mācību telpa, atpūtas telpa ar kamīnu, trenāžieru zāle, sauna. Lai telpas racionāli apsaimniekotu, tika radīta jauna darba vieta – telpu pārzinis. Laukos no svira ir katra jauna darba vieta. Tā telpās sākās rosīga dzīve.

Maija uzrakstīja mazākus projektus, lai varētu notikt bezmaksas mācības bezdarbniekiem, kurās tika apgūtas prasmes rakstīt CV, izturēšanās darba intervijās, stila veidošana, psiholoģija, angļu valodas kursi. Vērtīgs bija viņas vadītais projekts jauniešiem "Mēs par veselīgu dzīves veidu", kurā tika runāts par atkarībām no alkohola, narkotikām, azartspēlēm. Mācību spēki brauc uz Puikuli, nevis bezdarbnieki uz Limbažiem, kā tas bija visu laiku. Tāpat notikuši daudzi semināri zemniekiem par Eiropas struktūrfondi, kooperatīviem, augsnes ielabošanu, gan daudz dažādu citu pašu sievām interesējošu nodarbību un tikšanos ar Latvijā pazīstamiem cilvēkiem. Uz Mācību un veselības centru nāk cilvēki ne tikai no pašu pagasta, bet brauc no apkārtnējiem pagastiem un pilsētām. Pozitīvākais ir tas, ka Maijas redzeslokā vienmēr ir mazāk nodrošinātais, bez darba palikušais pagasta cilvēks. Jo nav jau māksla ieraudzīt tos, kuri ir viegli pamanāmi, kuri stabili turas uz kājām un paši var sniegt palīdzīgu roku vai padomu. "Ja tev pajautās, kas ir derīgāks – saule vai mēness? – atbildi: mēness. Jo saule spīd dienā, kad tāpat ir gaišs, bet mēness – naktī."

MAIJA MARTINOVA

Maija Martinova is an active member of the women's club „Naktsvijoles” since 1996. She has developed many projects for the women's club. The project „Creation of Training and Health Centre” is one of the most important projects. Due to the project, the club has its own premises with training and activity rooms, sauna. The club has employed one person to manage the rooms, thus contributing to improving employment situation in rural areas. Other Maija's projects are focused on training delivery to the unemployed, the youth, farmers.

МАЙЯ МАРТЫНОВА

Майя Мартынова является активным членом женского клуба „Нактсвиелес” с 1996 года. Она разработала множество проектов для женского клуба. Проект „Создание Центра обучения и здоровья” является одним из самых важных. Благодаря этому проекту, клуб имеет свое собственное помещение с комнатами для обучения и работы, сауной. Клуб нанял одного человека, присматривающего за помещениями, таким образом внося свой вклад в улучшение ситуации в области занятости в сельских районах. Еще один проект Майи связан с обучением безработных, молодежи, фермеров.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Maija Martinova
 „Kamenes”, Puikules pagasts, Limbažu rajons, LV-4063
 +371 6590156
 kamenes@inbox.lv

JOLANTA RĀBANTE

Jolanta Rābante

Jolanta Rābante, 36 gadus jauna sieviete, kas savu vietu atradusi vectēva dzimtas mājās "Stūrīšos", Limbažu pagastā. Likteņa vadīti, viņi ar vīru Edvīnu, dēliem Dāvi un Reini, 1994. gadā pārcēlās no Rīgas uz laukiem. Tagad viņa ir sieviešu klubu "Ūdensroze" un „Madaras” aktiviste. Viņa par savu dzīvi stāsta: „Kad Latvijā aizsākās lauku sieviešu kustība, nolēmu tajā iesaistīties, lai papildinātu savas zināšanas dažādās lauku ikdienā noderīgās jomās. Limbažos notika interesantas lekcijas, praktisku lietu gatavošana, arī psihologa padomi noderēja katrai. Lai zināšanas dotu arī citām, pēc lauku sieviešu kluba “Ūdensroze” dibināšanas piedalījos tā darbībā. Lauku sieviešu kustība atplauka kā zieds, visur bija dzirdamas jaunas aktivitātes, garīgs un morāls pacēlums. Arī blakus ciemā sanāca lauku sieviešu klubiņš "Madaras". Kopīgi tika rakstīti pirmie projekti, kopīgi plūkti pirmie uzvaras lauri. Piedalījāties kopīgajās vasaras nometnēs ar citu pagastu un rajonu sieviešu klubu dalībniecēm. Tagad, braucot uz kādu konferenci vai pasākumu pa visu Latviju, tu brauc ar prieku par patīkamu atkalredzēšanos ar seniem draugiem. Vai šis sajūtas tu varētu iegūt, ieraujoties sevī un skaužot citu veiksmes? Nu nē! Tev jādod pašam, vispirms savam tuvākajam, tad blakusesošajam, un tā šis vilnis kādā brīdī atnāks pie tevis atpakaļ ar milzīgu spēku.

Kolēģu mudināta, ķēros pie projekta par izglītības biedrības "IMANTA" atjaunošanu "Stūrīšos", to atbalstīja Limbažu rajona pa-dome un Baltijas – Amerikas partnerattiecību programma. Biedrības atjaunošana 2004. gada 5. janvārī bija milzīgs gandarījums. "Stūrīšu" tradīcija ir gadskārtu ieražu svētki, darbojas privātā bibliotēka ar trimdas rakstnieku grāmatām, notiek darbs ar jauniešiem. Šogad kļuva ar partneri Eiropas Sociālā fonda apmācību projektā, kurš aptver 3 pagastu iedzīvotājus. Svarīga bija 2003. gada nogale, kad saņēmu titulu "Gada cilvēks – 2003", šāda atzinība neļauj tev apstāties. Vēlreiz līdzcilvēku uzticību iemantoju, kļūstot par Limbažu pagasta padomes deputāti, tas paver lielākas iespējas mainīt dzīvi uz augšu visiem pagastā dzīvojošiem, kuri to vēlas. Uzņēmos veidot arī pagasta avīzi. Lai arī lielākas karjeras iespēju laukos nemaz tik daudz nav, tev jābūt lepnam par to, ka tu te dzīvo, ka tu vari skolot savus bērnus un veidot dzīvi pēc saviem ieskatiem savā etniskajā vidē. Gribētu novēlēt citām sievietēm dalīties ar savām vispusīgajām zināšanām, būt drosmīgām un pierādīt, kaut pašai sev, ka tu taču arī to vari!"

JOLANTA RABANTE

In 1994, Jolanta Rabante and her family moved from Riga to the country-side, grandfather's house in „Sturisi”. She actively joined local village women’s club „Udensroze” and „Madaras” and participated in trainign courses and common events. One of her major projects is revivalisation of educational society IMANTA: people have meeting place, private library, youth activities. Jolanta is awarded „Person of Year 2003” and she has become elected deputy of Limbazi rural municipality.

ИОЛАНТА РАБАНТЕ

В 1994 году Иоланта Рабанте вместе с семьей переехали из Риги в сельскую местность, на дедушкин хутор „Стуриши”. На селе она стала активной участницей местных женских клубов „Уденсрозе” и „Мадарас” и участвовала в обучающих курсах и общих мероприятиях. Один из ее главных проектов – восстановление образовательного общества IMANTA: жители обрели место для встреч, частную библиотеку, занятия для молодежи. Иоланта награждена званием „Человек Года 2003”, и ее выбрали депутатом сельского муниципалитета Лимбажи.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона

Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес

Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс

e-pasts / e-mail / Электронная почта

Jolanta Rābante

“Stūrīši”, p/n Stiene, Limbažu rajons, LV-4021

+371 6465813

yolantarabante@inbox.lv

ZIEDĪTE JIRGENSONE

Ziedīte Jirgensone pieredzes braucienā
Vācijā 2005. g. pavasarī.

Limbažu rajona Brīvzemnieku pagasta Ziedītes Jirgensones ģimenes saimniecība nodarbojas ar lauksaimniecību. Pamatnozāre ir piena lopkopība, bet blakusnozāre ir cietes kartupeļu audzēšana. Ziedīte stāsta: "Sākumā mums bija 1 gotiņa, tad 2, tad 5 un tagad 42. Tā kā ganāmpulks aizvien palielinājās, vairs ciemata centrā nevarēja izmitināt, ne izganīt, tad nācās pieciest „ceļojošās lopkopības” statusu un katru dienu vairākas reizes mērot 10 km (uz vienu pusi) līdz fermai, kuru nomājām. Tas nebija pārāk viegli. Un tā grūtību spiesti nonācām pie secinājuma, ka jābūvē pašiem sava ferma, atbilstoša mūsdienu prasībām. 2004. gada maijā uzrakstījām projektu, lai varētu pretendēt uz ES fondu līdzekļiem. Augustā saņēmām pozitīvu atbildi. Un tad sākās smagākais: bankas lielu kredītu maziem zemniekiem ne labprāt izsniedz. Bet bez liela kredīta mūsdienīgu fermu uzcelt nevar. Tā gājām no vienas bankas uz otru, līdz Valmieras Unibanka piekrita sniegt aizdevumu uz 10 gadiem. Par šiem un pašu līdzekļiem Valmieras būvfirma SIA "Grods" uzbūvēja fermu 99 govīm, ar De Laval slaukšanas zāli un piena dzesētāju. Celtniecības darbi pabeigti, vēl tikai jāsaņem ES finansējums un jāatmaksā bankai parāds. Bet strādāt šādā fermā ir bauda."

Reizēm ir jāriskē, jāuzdrošinās. Ir jāieklausās sevī un jāiet līdz saviem sapņiem. Ļoti patiesus vārdus saka Saulcerīte Viese: "Vai, pieejot tuvāk, mēs redzam visskaidrāk? Vai, saņemot rokā, mēs jūtam vispareizāk? Pasmel ūdeni saujā, bet tā vēl nebūs upe. Paļaujies uz sirdi, māci sirdi redzēt."

ZIEDITE JIRGENSONE

Ziedite Jirgensone has a farm involved in milk production and potato growing. She has developed a project and attracted European funds to build a new cow shed (99 cows) with a new milking equipment and milk cooler. It was not easy to receive bank loan to implement the project as they were a small farm, but they managed. Sometimes you have to take a risk and fulfill your dreams.

ЗИЕДИТЕ ЙИРГЕНСОНЕ

Зиедите Йиргенсоне имеет ферму по производству молока и выращиванию картофеля. Она разработала проект и привлекла европейские фонды для строительства нового хлева (на 99 коров) с новым доильным оборудованием и холодильниками для молока. Получить кредит на осуществление проекта было нелегко, поскольку это была маленькая ферма, но они справились. Иногда необходимо рискнуть, чтобы осуществить свои мечты.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Ziedīte Jirgensone
 „Melderī”, Brīvzemnieku pagasts, Limbažu rajons, LV-4041
 +371 6590156

SALACGRĪVAS LAUKU SIEVIEŠU S/O "MEŽĀBELE"

Projekta „Tavs prieks=mans prieks” nodarbība, 2003. gads.

S/O „Mežābele” izveidota 2002. gadā ar mērķi veicināt sabiedriski neaktīvo sieviešu iniciatīvas veidošanos un iesaistīšanos sabiedriskās aktivitātēs un uzņēmējdarbībā laukos.

Viens no Limbažu rajona padomes fonda atbalstītajiem projektiem ir 2004. gadā realizētais “Tavs prieks = mans prieks”. Projektā iesaistījām Salacgrīvas lauku teritorijā dzīvojošās sievietes. Projekta pamatideja bija vecāku sadarbība ar bērniem, rosinot bērnus līdzdarboties, bagātinot bērnu emocionālo pasaules uztveri. Praktiski tika šūtas no audumu atgriezumiem rotaļlietas, tapa arī sadzīvē noderīgas lietas, kuras vēlāk tika atdāvinātas veco ļaužu pansionāta iemītniekiem. Vienu no nodarbībām vadīja pieaicinātā stiliste, kura ar praktiskiem piemēriem un uzdevumiem

palīdzēja labāk izprast stilu, imidžu un gaumes izjūtu. Piedalījāmies Ziemassvētku pasākumā maznodrošinātajām ģimenēm ar pašu darinātajām rotaļlietām. Projekta dalībnieki, redzot saņēmu prieku, jutās ļoti gandarīti par savu veikumu, kas deva stimulu turpināt iesākto. Projekts tapa viegli. Atsaucība no lauku sieviešu un bērnu puses bija liela. Projekta mērķis tika sasniegts un par rezultātu visi bija gandarīti. Projekta ideja turpinās. Nozīmīga atziņa, ko guvām, ir kopā darbošanās prieks. Iegūtā pieredze strādājot grupā ļauj uzņemties lielāku atbildību. Mēs uzskatām, ka mazām kopienām ir jāsadarbojas savā starpā, jo tā ir gan ideju daudzveidība, gan pieredzes apmaiņa, kā arī iespēja realizēt apjomīgākus projektus, tā ceļot savu pašapziņu. Novēlam nebaidīties uzņemties atbildību un realizēt savus sapņus.

SALACGRIVA RURAL WOMEN NGO „MEZABELE”

The NGO „Mezabele” was established in 2002 with the aim to activate and promote initiatives of women, to involve them in community life and in rural entrepreneurship. The first project was implemented in 2004. It involved women living in rural Salacgriva and it was focused on fostering cooperation between parents and children. Now the women have common traditions and events. They believe that small communities have to cooperate, thus generating new ideas and for larger scale projects.

САЛАЦГРИВСКАЯ СЕЛЬСКАЯ ЖЕНСКАЯ НЕПРАВИТЕЛЬСТВЕННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ „МЕЖАБЕЛЕ”

Неправительственная организация „Межабеле” была основана в 2002 году с целью активизации и продвижения женских инициатив, вовлечения их в жизнь сообщества и сельское предпринимательство. Первый проект был осуществлен в 2004 году. Это привлекло женщин, живущих на селе в Салацгриве, и было направлено на развитие сотрудничества между родителями и детьми. Сейчас у женщин сложились общие традиции и мероприятия. Они полагают, что маленькие сообщества должны сотрудничать, таким образом возникают новые идеи и крупномасштабные проекты.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Ruta Birkenberga
 Salacgrīva, Limbažu rajons, LV-4033
 +371 6431634 +3714041050

Ināra Mīze ar ģimeni

ZEM GULOŠA AKMENS ŪDENS NETEK

1984. gadā Ināra Mīze kopā ar savu vīru Anatoliju Ludzas rajona Malnavas pagasta „Drikaškos” iegādājās vecu lauku māju. 1991. gadā nodibināja z/s „Eglaine,” kura pašlaik apsaimnieko 114 ha zemes. Izmēģināja turēt gan liellopus, gan cūkas, nodarbojās ar graudkopību, tad nolēma pievērsties tūrismam. Šim nolūkam vajadzēja celt jaunu māju. „Kas neriskē, tas nevinnē,” sprieda Ināra un nolēma piedalīties dažādos valsts rīkotajos konkursos. Pirmā veiksmē bija uzvara Ludzas rajona organizētajā konkursā „Par algotu pagaidu sabiedrisko darbu” un republikas mēroga a/s NVD (nodarbinātības Valsts dienests) konkursā „Par algotu pagaidu sabiedrisko darbu projektu izsoli,” kurā Ināra pieteica projektu „Viesu māja” un 2000. gada decembrī dabūja līdzfinansējumu projekta realizācijai. 2000. gadā Ināras saimniecība saņēma Latvijas Republikas atzinības rakstu “Par veiksmīgu saimniekošanu z/s „Eglaine” un piedalīšanos konkursā „Sakoptākais Latvijas pagasts.” 2002. gadā Ināras sagatavotais pieteikums uzvarēja NVD izsludinātajā pilotprojekta konkursā „Par sociālajiem uzņēmumiem ilgstošo un pirms pensijas vecuma bezdarbnieku nodarbināšanai”, kurš paredz piecu bezdarbnieku nodarbināšanu kamīnmalkas sagatavošanā. 2003. gadā ar projektu „Viesu mājas labiekārtošana” veiksmīgi piedalījās Hipotēku bankas rīkotajā konkursā „Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības attīstība laukos”. 2003. gadā Mīžu ģimene tika pieteikta alus darītavas „Kimmels Rīga” sadarbībā ar Latvijas televīzijas žurnālistu Jāni Dimantu organizētajā konkursā ar mērķi apzināt mūsu republikas cilvēkus, kas lauku apvidū 2002. gadā veikuši kādu labu darbu, sekmējuši vides sakopšanu, snieguši palīdzību laukos dzīvojošiem, izaudzējuši labu ražu, iekārtojuši kādu viesu māju vai vienkārši veicinājuši dzīves līmeņa uzlabošanu. Konkursa kārtībā komisija izraudzījās apbalvošanai Ināras un Anatolija Mīžu ģimeni no Malnavas, kuri īsā laikā prata pievērsties tūrismam.

Ināra un Anatolijs paspēj ļoti daudz: audzina trīs bērnus: dēls Māris mācās RTU pirmajā kursā, meita Līga Kārsavas vidusskolā 8. klasē, dēls Kaspars Kārsavas vidusskolā 7. klasē, bet no mācībām brīvajā laikā palīdz vecākiem; brauc apgūt pieredzi semināros Latgalē, Vidzemē un Kurzemē, iesaistās sabiedriskajā dzīvē, apmeklē vietējos pasākumus. Ināras saimniecība nodrošina mācību prakses vietas savā saimniecībā Malnavas lauksaimniecības tehnikuma audzēkņiem.

INARA MIEZE

Inara Mīze together with her family established a farm in 1991 with 114 ha of land. They started with cattle and pig breeding, grain production but then decided to develop rural tourism. To built the tourism house and provide services they have implemented a number successful projects, supported and co-funded by the state and private institutions, and provide jobs to local people. The family farm has received awards for contribution to improve area, provide assistance to other people, increase welfare.

ИНАРА МИЕЗЕ

Инара Миезе вместе с семьей основали в 1991 году ферму на 114 гектарах земли. Они занялись выращиванием крупного рогатого скота и свиноводством, производством зерна, а позже решили развивать сельский туризм. Для строительства гостевого дома и предоставления соответствующих услуг они осуществили несколько успешных проектов, поддержанных и софинансируемых государственными и частными учреждениями, и предоставили рабочие места местным жителям. Семейная ферма получила призы за вклад в улучшение своего края, оказание помощи другим людям, увеличение благосостояния.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона

Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес

Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс

e-pasts / e-mail / Электронная почта

Ināra Mīze

„Eglaines”, p/n Nesteri, Malnavas pagasts, Ludzas rajons, LV-5728

+371 6333749 +371 5737348

z/s eglaine @ inbox.lv

PORUKA IELAS SVĒTKI

Es iemīlējos Poruka ielā, bet vēl tuvāk patiesībai – Poruka ielas cilvēkos. Kā citādāk to var nosaukt, ja Poruka ielas svētku rītā, jau pulksten sešos ir nepieredzēta rosība: vieni slauka ielu, citi noformē skatlogus, citi piedomā par „vizītkartēm”, jo tās vērtēsot Rūķis. Un Rūķis arī darbojas pa Poruka ielu visas dienas garumā. Jāuzteic arī apgabaltiesas kolektīvs par izpušķotām telpām, par lielajiem ābolu un pīrāgu groziem, par sirsnīgo pateicību mūzikas stundas veidotājiem, par suvenīrsveicieniem ielas vecajiem un labdarību pelnījušajiem ļaudīm. Mīļums un atsaucība vienāda – vai tas pārdevējs, vai advokāts, vai gaļas izcirtējs skārņī, vai bibliotēkas vai bankas darbinieks.

Kā gatavojās Madonas ģimnāzijas skolēni? Lai sagatavotās dzejas montāžas būtu dvēseliskākas, viņi iepriekš apmeklēja Druvienu – Poruka dzimto pusi. Svētkos dzeja un prozas fragmenti izskanēja kopā ar mūzikas skolas audzēkņiem gan patērētāju biedrībā, gan nodarbinātības aģentūrā, gan vairākos veikalos. Kādi pārsteigumi savīļņoja klātesošos? Dzejolītis – veltījums Porukam, ko pasniedza 5. klases zēns, brūklenāju vainadziņš no Druvienas, brūkleņu zapte, kurai piemīt Pērles sila spēks, no dzejnieka piemiņas akmens Liezērē, ziedu vītnes no bērnodārziem, grezna Gaiļa (Madonas simbols) apsveikums. Ko izdomāja atbildīgais par spēlēm – Māris? Pieteica Buņģa un Cibiņa komandas, kas piedalījās „kaujās pie Knipskas” ar avižpapīra veidotām „sniega pikām”. Svētkos īpaši tiek aicināti uzņēmēji, kuri tiekas ar pilsētas domes deputātiem, stāsta par savām veiksmēm un neveiksmēm Poruka ielā, apmainās savstarpēji ar apsveikumiem. Vislielākais gandarījums ir tad, ja tavs ieguldītais darbs sagādā prieku citiem: dalībniekiem, iedzīvotājiem, un tu jūti, ka tas nav bijis veltīgi. Es turpinu mīlēt savu pilsētu, Poruka ielu un Poruku!

CELEBRATION OF THE PORUKA STREET

Poruka Street is in Madona. Each year people have celebrations of Poruka Street. Then early in the morning people wake up, come out of their homes to clean the street, to furnish and decorate the shop windows and do other nice things because – Gnome will come to see them. There are various institution on Poruka Street and the employees are actively involved in the celebration. People come with fruit and pastry, songs and charity. Madona's Gymnasium students also participate with attractive performances. Business people and city councillors have meetings to discuss cooperation.

ПРАЗДНОВАНИЕ УЛИЦЫ ПОРУКА

Улица Порука находится в Мадоне. Каждый год празднуется День улицы Порука. Рано утром люди пробуждаются, выходят из своих домов, чтобы убрать улицу, оформить и украсить витрины магазинов и сделать много других хороших дел, потому что увидеть все это придет Гном. На улице Порука находится много различных учреждений, и служащие активно вовлекаются в празднование. Люди приходят с фруктами и печеньем, поют песни и занимаются благотворительностью. Студенты Мадонской гимназии также участвуют с интересными представлениями. Деловые люди и члены городского совета встречаются для обсуждения вопросов сотрудничества.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Beāte Ozoliņa
 Raiņa iela 23a, Madona, LV-4801
 +371 6015716

DZĪVE KĀ KRĀSAINS PIEDZĪVOJUMS

S. K. "Mežrozīte"

Ļaudonas pagastā 2000. gadā aktīvākās pagasta sievietes sanāca uz pirmo tikšanos un izteica vēlmi kopīgi veidot sieviešu klubu "Mežrozīte". Nu jau mēs aktīvi tajā darbojamies piekto gadu. Savā darbības laikā esam organizējušas daudzas interesantas tikšanās ar dzejniekiem, mediķiem, māksliniekiem, psihologiem un citiem saistošiem lektoriem. Darbojamies veselības skolā: "Gribu palīdzēt sev". Organizētas pieredzes apmaiņas ekskursijas un organizēti dažādi kultūras pasākumi gan savā pagastā, gan kaimiņpagastos. Mūsu klubīnā darbojas senioru vokālais ansamblis "Sendienas" un dāmu deju grupa "Mežrozīte".

Par veiksmīgāko pasākumu klubiņa dzīvē atzīstam pasākumu – ansambļa "Sendienas" Simtos dziesmu svētkus, ko svinējām 2005. gada 6. martā ļoti kuplā draugu pulkā. Tas bija patiešām jauks notikums, kas paliks atmiņā ilgi jo ilgi. Priecājamies par draugiem no Madonas, Saikavas, Vestienas un Ļaudonas, kas bija kopā ar mums un dāvāja daudz siltuma un sirsnības. Mēs dzīvi uztveram kā daudzkrāsainu pārdzīvojumu virkni un noticam tam, ka sliktu dienu nav.

LIFE AS COLOURFUL ADVENTURE

In 2000 the most active women of Laudona community came together for their first meeting and decided to establish women's club „Mezrozite”. Since then the women have organized many interesting activities like meetings with poets, artists and other professionals. They have organized experience exchange visits with other communities. One of the main events in 2005 was celebrations of the 100th anniversary of the ensemble „Sendienas” Song festival when a lot of guests visited the club.

ЖИЗНЬ КАК КРАСОЧНОЕ ПРИКЛЮЧЕНИЕ

В 2000 году самые активные женщины Ляудонского сообщества собрались на первую встречу и решили учредить женский клуб „Межрозите”. С тех пор женщины организовали много интересных мероприятий, провели встречи с поэтами, художниками и другими профессионалами. Они организовали обмен опытом с гостями из других сообществ. Одним из главных событий 2005 года было празднование 100-ой годовщины ансамбля „Сендиенас”, фестиваль Песни, во время которого клуб посетило много гостей.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная пнрсона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Nellija Gaidlazda
 Dzirnāvu 7, Ļaudonas pagasts, Madonas rajons, LV-4862
 +371 4848262, +371 6149433

“MĀRTIŅROZĒM” PIECI BAGĀTI GADI

Īsts svētvakars “Mārtiņrozēm” bija 2004. g. 10. novembris, jo 1999. g. 10. novembrī Cesvainē kultūras namā tika dibināts sieviešu klubiņš “Mārtiņroze”. Pieci gadi aizritējuši vēja spārnos. Ir bijuši gan prieki, gan bēdas, bet visam pāri esam klājušas tikšanās prieku. Šajos gados esam sadraudzējušās un izaugušas līdzjūtībā, izpalīdzībā un savstarpējā sapratnē. Esam daudz mācījušās viena no otras. Esam bijušas kopā teātros, baletos, cirkā, muzejos, arī izstādēs. Esam ik vasaru braukušas ekskursijās. Ir bijušas tikšanās ar ārstiem, psihologu, kosmetologu, dzejniekiem, domes darbiniekiem, deputātiem un vēl, un vēl. Esam piedalījušās floristikas izstādē, rokdarbi rādīti Cesvainē, Madonā un pat Igaunijā. No “Mārtiņrozēm” izaugusi dāmu deju grupa “Kamene”, kas dejo ne tikai Cesvainē, Madonā, bet vairākkārt arī Rīgā un pat Vācijā. No “Mārtiņrozēm” izauguši dziedātāji ansamblī “Virši”, kas dzied sev un citiem par prieku.

Piecu gadu jubileja bija īsti svētki kafejnīcā “Kaimiņi”, kur pie klātiem galdiem ritinājām atmiņu kamoliņu, krājās ziedi un laba vēlējumi, skanēja dziesmas kopā ar ansambli “Virši”. Tā bija neaizmirstama pēcpusdiena, kas pierādīja mūsu dzīvotspēju un nosprauda nākotnes plānus. Tā patiesi ir veiksmē, ka mēs jau tik ilgi esam kopā, ka mums ir savas telpas, kur katru trešdienu ikviens ir gaidīta, kur dalāties savos priekos un bēdās. Kopā ir vieglāk tikt galā ar visām problēmām.

FIVE YEARS OF „MARTINROZES”

The Cesvaine women's club „Martinrozes” was established in 1999. The women have participated in various activities, they have visited theatre and ballet performances, museums. Many training activities have taken place and women have obtained practical skills in floral design, needlework and participated in the exhibitions in Latvia and Germany.

ПЯТЬ ЛЕТ „МАРТИНЬРОЗЕС”

Цесвайнский женский клуб „Мартиньрозес” был основан в 1999 году. Женщины участвовали в различных видах деятельности, посещали театр и балет, музеи. Было проведено много учебных занятий и женщины получили практические навыки флористики, рукоделия и приняли участие в выставках в Латвии и Германии.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Dzidra Lāce
 Pils iela 6-1, Cesvaine, Madonas rajons, LV-4871
 +371 4852459

RAST GAISMU DZĪVĒ

“Ziedu diena” pie Viktorijas Līces “Baltizēnos”, 2004. g. augusts

Mēs esam 26 Gaiziņkalna sievietes. Sieviešu klubs “Vestienas varavīksne” ir oficiāli reģistrēta nevalstiska sabiedriska organizācija, kura apvieno lauku sievietes, lai sekmētu to vispusīgu izglītību. Klubs sāka darboties jau pirms sešiem gadiem, kad, sanākot kopā vienā mājā strādājošām četrām kundzēm, tika nolemts kopīgi pavadīt kādu brīvo brīdi. Vispirms bija kulinārijas receptu apspriešana, ēdienu degustēšana, puķu pušķu veidošana. Pamazām palielinājās kluba draudzeņu skaits un bija jāsāk domāt, kā vienkāršas pasēdēšanas pie kafijas tases padarīt saturīgākas un interesantākas. Tad mēs piedalījāmies Sieviešu attīstības un sadarbības tīkla rīkotajā konkursā un ieguvām iespēju vienu nedēļu mācīties personības

attīstības kursos “Esi, kas vēlies būt”.

Tās bija tik aizraujošas un iedvesmojošas mācības, ka mūs burtiski pacēla spārnos. 2001. g. 23. aprīlī mēs reģistrējām savu klubu, turpinājām rakstīt un īstenot dažādus projektus. 2001. g. mācījāmies angļu valodu, 2002. apguvām veselīga dzīvesveida pamatus. Savācām, apkopojām un izdevām divas apsveikumu pantiņu grāmatas. Vienreiz gadā rīkojam lielo braucienu uz kādu teātra izrādi Rīgā. 2004. gadā aizsākām mācību ciklu “Mūsu iespējas laukos” par to, kā lauku sievietēm iestāties biznesā, šogad turpinām saskarsmes mācību, kura noder ikvienā dzīves situācijā. Līdzekļus mācību organizēšanai ieguvām, piedaloties Madonas rajona pieaugušo izglītības centra un BAPP rīkotajos projektu konkursos.

Sešos pastāvēšanas gados apgūts daudz, bet vissvarīgākais ieguvums ir atziņa, ka tikai pašas aktīvi darbojoties varam izmainīt savu domāšanu un iegūt pozitīvu attieksmi pret dzīvi. Sieviešu kluba “Vestienas varavīksne” moto: “Ja dvēselē ir gaisma, tad personība būs skaista”.

TO FIND LIGHT IN LIFE

Twenty six women of Gaizinkalns community are active participants of women's NGO „Vestienas varavīksne”, comprising rural women with the aim to promote their knowledge and skills. In the beginning 4 women started with exchanging cooking recipes and floral design. Later more women joined and it was decided to have trainign activities and to join women development and cooperation network (1 week training course in personal development). A number of successful projects have been implemented, such as training for women start-ups in rural business, communication skills. The women are sure that their active involvement and participation can help gain positive attitude towards the life.

НАЙТИ СВЕТ В ЖИЗНИ

Двадцать шесть женщин Гайзинькалнского сообщества являются активными участницами женской неправительственной организации „Вестиенас варавиксне”, вступившими в нее для совершенствования своих знаний и навыков. В самом начале 4 женщины обменивались кулинарными рецептами и цветочными композициями. Затем к ним присоединились другие женщины, и было решено организовать учебные занятия и принять участие в программе женского развития и организации сети сотрудничества (1 неделя обучающего курса по развитию личности). Было осуществлено множество успешных проектов, таких как обучение женщин начальным шагам в сельском бизнесе, навыкам общения. Женщины уверены, что их активное участие поможет сформировать положительное отношение к жизни.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона

Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес

Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс

e-pasts / e-mail / Электронная почта

Anīta Ozoliņa

Vestienas pagasts, Madonas rajons, LV-4855

+371 4871658

TEIKSMAINS VEIKSMES STĀSTS

Liezēres pagasta sieviešu klubiņš "Teiksma"

Madonas rajona Liezēres pagastā 2003. gada pirmajā Adventes svētdienā izveidojās sieviešu klubiņš "Teiksma". No pirmās dienas kopā esam 4 no pašreizējām 13 dalībniecēm. "Teiksmas" lielākā vēlēšanās ir: atjaunot kopā būšanas tradīcijas, aicināt pagasta cilvēkus parādīt savas prasmes un talantus. Tāpēc nolēmām nodarboties ar kultūras pasākumu organizēšanu. Pirmās uguns kristības mums bija "Kaimiņu dienas", kurās aicinājām iepazīt savus vistuvākos kaimiņus, izsaukt viņus uz jautrām sporta spēlēm, kopīgi padziedāt un padancot. Pasākuma nagla bija katras mājas un pagasta iestāžu prezentācijas, augu kompozīciju un atraktīvu priekšnesumu

veidā. Ļaudis un arī pagasta padome bija aktīvi. Pasākums "Mirdzi, labā zvaigzne!" sākās ar aptauju, kurā vajadzēja nosaukt gada notikumu un gada cilvēku pagastā, nosaukt cilvēkus, kuriem gribētu pateikties par palīdzību, atbalstu un labdarību. Lielu darbu veica visas klubiņa dalībnieces. Katrs anketās minētais tika īpaši uzaicināts uz pasākumu. Pasākuma noslēguma vakars notika 2005. gada 29. janvārī. Nevar izteikt to sajūtu, kas mūs pārņēma, redzot pilno kluba zāli! Ierodoties pasākumā, katrs tās apmeklētājs pie simboliskām Liezēres debesīm piesprauda savu zvaigzni. Tās deva gaismu un sildīja mūs – liezēriešus.

Pagasta iedzīvotāji atbalsta sieviešu klubiņu "Teiksma". Kopā organizējam Meteņdienas balli ar miežu biežputras vārīšanu un ēšanu, vizināšanos zirgu kamanās Ozolkalnā. Pavasari gaidījām ar rūpēm par Ūsiņdienas tirgus izdošanos. Īsti pavasarīgas domas atraisīja pašu spēlētais realitātes šovs "Liezēres Jānis meklē sievu" Blaumaņa garā. Ikvienai no mums uz pleca šogad nolaidies veiksmes tauriņš, ceram, tas nedosies ziemas miegā, vasarai beidzoties! Dibinot klubiņu, mūsu mērķis bija kļūt vienotām, dot citiem savu prasmī, parādīt savus talantus. Gribējām vairāk gūt pašas, bet dzīvē iznācis savādāk. Pagaidām esam vairāk devušas saviem līdzcilvēkiem, bet tas mums visām nesis veiksmi.

FANTASTIC SUCCESS STORY

In 2003 Liezere community women established their club „Teiksma” with the to maintain local traditions and promote community development. They decided to concentrate on community and cultural events, like „Festival of Neighbours” where all the local people participated and some other events. Local community supports the activities of the club.

ФАНТАСТИЧЕСКАЯ ИСТОРИЯ УСПЕХА

В 2003 году женщины Лиезерского сообщества основали свой клуб „Тейксма” для того, чтобы поддерживать местные традиции и содействовать развитию сообщества. Они решили особое внимание уделять культурным мероприятиям, таким как „Фестиваль Соседей” с участием всех местных жителей, а также и некоторым другим мероприятиям. Местное сообщество поддерживает деятельность клуба.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Dace Madalāne
 Vidzemes 3, Liezēres pagasts, Madonas rajons, LV-4884
 +371 4846221, +371 8757640

SAPNIS, KURŠ PĀRTOP ĪSTENĪBĀ

2002. gada sākumā atbrīvojās telpas Parka ielā 4, un Madonas pilsētas domes priekšsēdētājs Andrejs Ceļapīters piedāvā tās izmantot Madonas Invalīdu atbalsta centram. 2003. gada vasarā, neskatoties uz iebrukušajiem griestiem, seminārs notiek Madonas rajona lauku sievietēm, kuru vada Eleonora Maisaka no Bauskas un Daina Reinfelde. Nemīlīgajā pagraba zālē, kur sienas ir no tumši apdedzināta koka, notiek Anitas Vīksnas apmācību cikla „Baltā stunda ģimenei” nodarbības. Madonas Invalīdu atbalsta centru vada Lidija Spilberga. Sieviete, kura neatkāpjas no sava mērķa. Rakstot projektu, Lidija Spilberga domā par tiem, kuriem

tas nepieciešams. Projekta mērķis – izveidot Madonas sociālās palīdzības centru kā organizatorisko un metodisko dienas centru Madonā krīzes situācijā nonākušajiem cilvēkiem. Projektā paredzēta telpu renovācija Parka ielā 4: iekārtot mācību un atpūtas zāli, dušas telpas – kurās iespējams nomazgāties arī cilvēkiem no rajona lauku nostūriem un tiem, kuriem nav tādas iespējas mājās, virtuve – zupas šķīvis, mikroautobuss – iespēja invalīdiem un sadarbības organizācijām izmantot transportu. Pēc pusgada uz Parka ielu 4 pārceļas Madonas sociālās palīdzības nodaļa, Madonas bāriņtiesa, Madonas pilsētas pensionāru biedrība, Latvijas Sarkanā Krusta Madonas komiteja, Madonas represēto biedrība, noslēgts sadarbības līgums ar 6 sabiedriskām organizācijām. L. Spilberga uzrakstīja un iesniedza projektu Karalienes Julianas fondā, kuru apstiprināja un piešķīra 400000 EUR Madonas invalīdu atbalsta centram. Viņa saka: ”Padomājiet paši, nekas jau nepiederēs man, bet paliek Jums – madoniešiem. Tas, ka Madonā būs Sociālās palīdzības centrs, tikai cels pilsētas spožumu un ievēribu.” Nodarbinātības Valsts aģentūra līdzfinansē projektu par subsidētām darbavietām invalīdiem – 2 invalīdiem un 2 darba vadītājiem Madonas sociālās aprūpes centrā. Atbalstu sniedza arī Vācijas sadraudzības partneri ar inventāru un mēbelēm. 6.02.2004. notiek Madonas sociālās palīdzības centra atklāšana. Zupas virtuvē (no sākuma 10, bet tagd jau 60 porcijas) gatavo bērnudārza ‘Saulīte’ saimnieces. Projekts turpinās – darbojas arī frizētava, jauniešu pagrabtelpas tiek izmantotas semināriem, plašāka un mājīgāka ēdamzāle.

DREAMS COME TRUE

Lidija Spilberga is the chair of Madona Society for the disabled and coordinator for cooperation projects. Due to her knowledge, energy and skills the Society has obtained renovated and equipped premises, day centre has been established with a number of services for poor and social risk groups (free soup kitchen, shower, catering, raining rooms etc).

МЕЧТЫ ОСУЩЕСТВЛЯЮТСЯ

Лидия Спилберга является председателем Мадонского Общества инвалидов и координатором проектов сотрудничества. Благодаря ее знаниям, энергии и навыкам Общество получило отремонтированное и оборудованное помещение, был основан центр помощи инвалидам и престарелым, предлагающий множество услуг для малоимущих и групп социального риска (бесплатная раздача супа, душ, обслуживание и т.д).

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Lidija Spilberga
 Parka iela 4, Madona, LV-4801
 +371 9336273

SIEVIEŠU KLUBS “ĶEGUMA SAULESPUĶES”

Sieviešu klubs “Ķeguma Saulespuķes”

Doma par organizāciju Ķeguma sievietēm radās jau 1996. gadā. Toreiz kopā sanāca vietējās skolotājas, pašvaldības darbinieces, uzņēmējas, kā arī pensijas vecuma dāmas, lai veidotu savu interešu klubu, kurā sievietes pēc ikdienas darbiem varētu satikties, paplašināt savu redzesloku, apgūt jaunas zināšanas un celt pašapziņu. 1999. gadā sieviešu klubs kļuva par oficiāli reģistrētu sabiedrisku organizāciju “Ķeguma Saulespuķes”. Par kluba prezidenti tika ievēlēta Liāna Čodore, kura arī pašlaik veic šos pienākumus. Mūsu kluba simbols ir saules puķe, ir arī pašam sava kluba himna. Mēs esam ļoti dažādas, katra no mums ir kā ziedlapiņa ar savām problēmām, interesēm, raksturu, bet mūs

visas vieno dzīvesprieks, vēlēšanās pilnveidot un palīdzēt citiem.

“Ķeguma Saulespuķu” dāmas darbības 6 gadus sevi pilnveidojušas dažādosursos un lekcijās. Esam apguvušas datorprasmes, turpinām mācīties angļu valodu. Viesos aicinām sieviešu auditoriju interesējošos lektoros – stila konsultantus, psihologus, mediķus, žurnālistus...Svarīgs mūsu darbības virziens ir labdarība. Ar savu ārzemju sadarbības partneru atbalstu regulāri materiāli palīdzam mūsu problēmģimenēm. Katru gadu Ziemassvētkos rīkojam labdarības akcijas, apciemojot un ar dāvanām iepriecinot mūsu vecos un vientuļos ļaudis, daudzbērnu ģimenes. Lai piesaistītu līdzekļus organizācijas darbībai, piedalāmies dažādos projektu konkursos. Daudzas aktivitātes iespējam, pateicoties mūsu ārzemju sadarbības partnerēm – dažādu valstu sieviešu organizācijām. Sieviešu klubs “Ķeguma Saulespuķes” ir arī Pasaules sieviešu organizācijas biedrs (ACWW). Vairākus gadus sadarbojamies ar Norvēģijas Hordlandes apgabala sieviešu organizācijām. 2003. gadā norvēģu dāmas viesojās Ķegumā un iepazīnās ar Latvijas sieviešu dzīvi, problēmām, bet 2004. gadā ķegumieties Bergenā tikās ar vairākām norvēģu sieviešu organizācijām. Laba sadarbība ir ar Rembates sieviešu klubu “Liepas” un “Vērgales Katēm”. Aicinām draudzēties!

WOMEN'S CLUB „KEGUMA SAULESPUKES”

The women's club NGO „Keguma Saulespuķes” was established in 1999 with the aim to provide opportunities for women to meet, develop skills and raise self confidence. The women have learned computer skills and English. They invite different lectures to provide training. The women together with their European partners are involved in charity and help poor and social risk families. The women's club cooperate with other local and international women organizations, they are members of ACWW.

ЖЕНСКИЙ КЛУБ „КЕГУМА САУЛЕСПУКЕС”

Женский клуб неправительственная организация „Кегума Саулеспукес” был основан в 1999 году с целью обеспечения возможности для встреч женщин, развития своих умений и навыков, повышения веры в себя. Женщины научились работать с компьютером, прошли курсы английского языка. Для обеспечения обучения они приглашают различных лекторов. Женщины вместе со своими европейскими партнерами вовлечены в программы милосердия, помогают малоимущим и семьям социального риска. Женский клуб сотрудничает с другими местными и международными женскими организациями, они являются членами ACWW.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Liāna Čodore
 Ķeguma pilsētas dome, Ogres rajons, LV-5020
 +371 5038514

ZINTA MIHAĻSKA

Mihaļska Zinta 1. no labās

Mēdz teikt, ka cilvēks bagātinās, iepazīstoties ar citiem cilvēkiem. 2005. gadā man ir bijušas daudzas veiksmīgas iespējas šādi bagātināties. Viena no lielākajām radās, sadraudzējoties ar darbīgajām Latvijas Lauku sieviešu apvienības pārstāvēm. Kaut gan pati darbojos tikai nepilnus divus gadus, esmu sev ieguvusi pozitīvu enerģiju tālākai personiskās dzīves izaugsmei. Būdam Latvijas Lauku sieviešu apvienības Ogres rajona koordinatore un apkopojot informāciju par rajonā esošajiem sieviešu klubiem, esmu iepazinusies ar daudzām jaukām sievietēm. Ir nodibinātas draudzīgas saites starp Ķeguma sieviešu klubu „Saulspuķes” un Suntažu „Suntavniecēm”. Pieredze senioru deju kolektīvā „Ogrēnietis” man

ļāva izveidot labas attiecības ar tām sievietēm, kuras arī vēlas darboties Latvijas Lauku sieviešu apvienībā. Viena no tām ir Aina Gredzena, kas man aktīvi palīdz vasaras skolas organizēšanā Ogres rajonā. 2004. gada beigās 50 NVO nodibināja koalīciju seksuālās un reproduktīvās veselības interešu aizstāvēšanai, kurā Latvijas Lauku sieviešu apvienība pilnvaroja darboties mani. Koalīcija izstrādāja un apstiprināja „Konceptiju par jauniešiem draudzīgiem veselības aprūpes pakalpojumiem” iesniegšanai Ministru kabinetā. Konceptijas idejas tālākai popularizēšanai es uzaicināju koalīcijas dalībnieci – LĢPSVA „Papardes zieds” direktori Ivetu Ķelli un ārsti ginekologi Zani Krastiņu uz Latvijas Lauku sieviešu apvienību. Mums izvērtās interesanta diskusija par veselības aprūpi Latvijā. Tādējādi konceptijas ideja tika nodota lauku sievietēm un tālāk – lauku rajoniem.

Man ir saimniecība, kur jau 10 gadus veiksmīgi nodarbojamies ar zemeņu audzēšanu un pārdošanu, pielietojam bioloģiskās lauksaimniecības metodes. Mūsu audzētās zemenes pēc to garšas un smaržas pazīst ievērojams skaits pircēju. Cilvēki arī paši brauc pie mums un lasa zemenes tieši no lauka, gūstot prieku no zemeņu lasīšanas un iegādājoties produkciju lētāk.

Liela veiksmē sastāv no mazām veiksmēm. Ikdienā jāpārvar vairāki šķēršļi, un, manuprāt, lielākais šķērslis ir daudzu lauku sieviešu neinformētība par to, kas notiek valsts pārvaldē un kādi lēmumi tiek pieņemti. Mans aicinājums sievietēm ir – darboties ne tikai savā saimniecībā, bet iesaistīties sabiedriskajā darbā, tikties ar citām sievietēm, veicināt mūsu valsts augšupeju.

ZINTA MIHALSKA

Zinta Mihalska is a representative of Ogre district rural women in Latvia Association of Rural Women. She joined the rural women organization 2 years ago and she has found there a lot of energy for further activities and personal development. Zinta wants to encourage other rural women not only to work on their farms but also to participate in community and social life, meet other women and promote growth of Latvia.

ЗИНТА МИХАЛЬСКА

В Латвийской Ассоциации Сельских Женщин Зинта Михальска является представителем сельских женщин Огрского района. Она присоединилась к организации сельских женщин 2 года назад и почерпнула там много энергии для дальнейшей деятельности и личного развития. Зинта хочет способствовать тому, чтобы другие сельские женщины не только работали на своих фермах, но также и участвовали в жизни сообщества и социальной жизни, встречались с другими женщинами и содействовали процветанию Латвии.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Zinta Mihaļska
 „Unas”, Ikšķīles novads, Ogres rajons, LV-5015
 +371 6132626
 zinta.mihalska@inbox.lv

KĀ IET „LĪDZI DZĪVEI”

Marta Gavrilova (vidū),
Ogres KC Starptautisko senioru deju grupa “Artava”.

Šis stāsts ir par Ogres KC Starptautisko senioru deju grupu „Artava”. Jau vairāk kā 10 gadu garumā „Artava” izaugusi no vecākās paaudzes sievietēm – rokdarbniecēm, mājsaimniecēm, folkloras cienītājām – ar domu būt derīgām sabiedrībai un pašām relaksēties tajā. Vēlme neturēt „svēci zem pūra”, bet savu prasmu dažādās jomās parādīt citiem, apstiprinājusies izstādēs, degustācijās kulinārijas brīnumos, kur blakus rokdarbiem ir „pankūku dienas”, „salātu dienas”, „kotlešu dienas”, „saldās dienas” u.c. kā mazi saules svētki iespīdējuši pensionāru pelēkajā, šodienas drūmajā veco ļaužu dzīvē. Visam minētajam blakus vijas latviešu tautas dziesmas – folkloras ar gadskārtu svinībām.

Kad 2002. gada rudenī radās iespēja apgūt starptautiskās senioru dejas, čaklās sievas, kurām pāri 50, aizrāvās ar dejošanu. Problēma – tērpi! Lieti noderēja katrai savi vakartērpi, sākumam, lai varētu iziet uz SSD festivālu, piedalīties KC pasākumos.

Kad Ogres rajona padome izsludināja projektu – konkursu „Ogres rajona iedzīvotāji – demokrātiska, saliedēta, pilsoniska sabiedrība”, uzdrošinājos izstrādāt projektu savai SSD grupai „Artava” – „Līdzī dzīvei” ar mērķi iegūt finansējumu deju atbilstošu tērpu iegādei. Ar Ogres rajona padomes un Ogres KC līdzfinansējumu veiksmīgi startētais projekts ir devis iespēju SSD grupai jaunus tērpus būt līdzvērtīgam dalībniekam visos festivālos ne tikai dejas prasmē, bet arī vizuāli. Kolektīvā deju 20 sievietes, kurām ir audzis pašapziņas līmenis, fiziski un garīgi uzlabojusies veselība, integrējušās sabiedrībā, novērstas vientulības un depresijas iezīmes ikdienā, lietderīgi izmantots brīvais laiks. Lai arī jums veicas! Folkloras kopas un starptautisko senioru deju projekta „Līdzī dzīvei” vadītāja ir Marta Gavrilova.

SENIOR DANCE GROUP „ARTAVA”

For more than 10 years women of Ogre participate in the senior dance group „Artava”. The ladies have not only dancing rehearsals but they are also active community members and have various activities to share their experience and knowledge. One of their initiatives is participation in the international festival of senior dance groups. In order to have new costumes for this purpose, the ladies of the dance group together with their leader Marta Gavrilova developed the project and had it approved.

СТАРШАЯ ТАНЦЕВАЛЬНАЯ ГРУППА „АРТАВА”

Более 10 лет Огрские женщины участвуют в старшей танцевальной группе „Артава”. Они не только танцуют и репетируют, но и являются также активными членами сообщества и привлечены к различным видам деятельности, где могут поделиться своими знаниями и опытом. Одна из этих инициатив – участие в международном фестивале танца среди старших групп. Для того, чтобы приобрести новые костюмы, женщины танцевальной группы вместе со своим лидером Мартой Гавриловой разработали проект и он был утвержден.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Marta Gavrilova
 Jaunogres prospekts 37, Ogre, LV-5001
 +371 5047091

ATKLĀTAIS SABIEDRISKAIS FONDS „LAZDUKALNI 2000”

Benita Špakovska (centrā),
Atklātais sabiedriskais fonds „Lazdukalni 2000”, Ogre

Pārogrē atrodas dendroloģiskais ainavu parks „Lazdukalni”. Parks izveidots kalnainā ielejā, saglabājot esošos kokus un lazdu krūmus, kā arī no jauna iestādīta unikāla koku un krūmu kolekcija. Stādījumu kopskaits ir 3150 vienības. Izveidotas takas: Saules taka (ved saules loku pa parka pakalniem un iepakām); Mareka taka (saglabāta esošā koku audze); Purva taka (izbūvēta laipa purva apskatei un atpūtas „Vigvams” filozofiem); Rakstniektaka „Nāc līdzi” (šogad izveidota, tā aizved līdz parka „Sirdsakmeņiem” ar šeit labvēlīgo valdošo auru). Vienā no ielejām izvietota seno dzirnakmeņu kolekcija, tālāk kalnup ved 100 monolītu pakāpienu. Uzsākta skatu torņa celtniecība, no kurienes pavērsies skaista panorāma.

Vairāku gadu garumā mēs, Jānis un Benita Špakovski, kopā ar nedaudziem draugiem ar lielu entuziasmu, milzīgu gribasspēku esam izveidojuši šo dabas stūrīti, kas paliks nākamajām paaudzēm. Mūsu mērķis ir saglabāt, pilnveidot ekoloģiskās un etnogrāfiskās vērtības. Ne tikai darbs, bet senos laikos latvieši pēc padarītā darba svinēja svētkus. Šīs tradīcijas turpinām ik gadu, svinot vasaras saulgriežus kopā ar ļaudīm, kas vēlas redzēt, kā saulīte rotājas.

Šogad tiks rīkoti IV rudens svētki, kuros ik gadu piedalās vairākas folkloras kopas. Priecēja tas, ka Hipotēku un Zemes banka rīkoja talku parkā, pēc tam sniedzot apkārtējiem ļaudīm grupas „Bellaccord” koncertu. Parku iemīļojuši ne tikai Ogres rajona ļaudis, bet arī cilvēki no citiem Latvijas nostūriem, kā arī ārzemju viesi. Jauka ir jaunlaulāto sagaidīšana ar mīlestības ugunsķūri. Ļaudis saka: „Šajos kalnos zvaigznes mirdz košāk, un šis dabas stūrītis sniedz trejdēviņu spēku!”

OPEN FOUNDATION „LAZDUKALNI 2000”

Janis and Benita Spakovski have put a lot of energy and efforts to preserve, maintain and develop the Lazdukalni dendrological landscape park near Ogre. Each year they facilitate organization of Autumn festivals in the park when many people from other parts of Latvia come to participate and concerts are held. Janis and Benita Spakovski appreciate the support and assistance provided by their friends with the aim to protect this unique park.

ОТКРЫТЫЙ ФОНД „ЛАЗДУКАЛНИ 2000”

Янис и Бенита Шпаковские приложили много энергии и сил, чтобы сохранить, поддерживать и развивать дендрологический ландшафтный парк Лаздукални возле Огре. Каждый год они помогают в организации Осенних фестивалей в этом парке. В них принимает участие много людей из других районов Латвии и проводятся концерты. Янис и Бенита Шпаковские принимают любую поддержку и помощь, предоставленную их друзьями для того, чтобы восстановить этот уникальный парк.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Benita Špakovska
 Pavasara gatve 6, Ogre, LV-5001
 +371 5067503

VIJA ANCĀNE

Vija Ancāne dzīvo Aglonas pagasta Jaunaglonā, kur ir izveidojusi savu Maizes ceptuvi, kurā darbojas 12 cilvēki. 2005. gada 28. jūlijā durvis vēra pirmais Maizes muzejs Latvijā, un tas atrodas Aglonā. Tajā varēs apskatīt dažādus ar maizi saistītus eksponātus, kā arī iepazīties ar maizes pirmsākumiem. To, protams, ir izveidojusi V. Ancāne, un tas nebūt nav viss, ko viņa ir ieplānojusi. Rit jau remontdarbi Maizes ceptuves jaunajās telpās, tāpēc pavisam drīz tā arī pārcelsies uz Aglonu. Tajā pašā ēkā ir paredzēta arī degustāciju – semināru zāle, kā arī veikals, kur varēs iegādāties maizi, baltmaizi, cepumus, picas, pasūtīt kliņģerus, kas ir ļoti garšīgi un izslavēti dažādās Latvijas vietās un pat valstīs. Vijai nekad neaptrūkst ideju par maizes lietām, cepšanu, maizes godināšanu.

Viņa ir ļoti mīļa mamma diviem dēliem – Ivaram un Edgaram. Un blakus vienmēr stiprais balsts, cilvēks ar “zelta rokām” – Artūrs. Ja ko vajadzēs salabot, viņš vienmēr to izdarīs. Ja kādreiz viņai nepavisam negribas neko darīt, tad viņš būs atbalsts, kurš dāvās mundru vārdu, kas dod spēku saņemties un grūtai ikdienai vieglāku soli.

Vija Ancāne, jauks, sirsnīgs, atsaucīgs un labs cilvēks, kas nevienam neatteiks, pat visgrūtākajā brīdī, kura nealkst pateicības. Jo tās sajūtas, kuras rodas dodot, ir daudz saldākas, nekā ņemot. Kā viņa pati par sevi saka: “Pirmajā vietā man ir labie cilvēki, kas man ir apkārt, bet tikai otrajā vietā esmu es.” Viņai ļoti nepatīk, ja tiek slavēta, jo viens jau nav lielākais cīnītājs, ir vajadzīgi cilvēki, kas tevi saprot un atbalsta. Vija atrod laiku gan darbam, gan atpūtai. Par sasniegto vislielākais paldies ir jāsaka pašai sev, par uzdrīkstēšanos, drosmi un ticību saviem spēkiem. Labi ir noderējusi māka rakstīt projektus uz valsts un ES institūcijām, tādā veidā piesaistot līdzekļus. Vija ir “Radoša sieviete 2004” viena no 20 laureātiem. Tas ir liels pagodinājums, prieks un atbildība. Ticiet saviem spēkiem, nebaidieties uzņemties atbildību. Mīliet sevi un vienmēr pietiks spēka palīdzēt otram.

VIJA ANCANE

Vija Ancane is a rural business woman in Aglona community. She has established bakery where she bakes fresh and tasty bread. A small shop is near-by and people can buy various kinds of bread and pastry. In addition she has created and opened Bread Museum with interesting exposition of break history and baking tools. Vija was awarded „Creative Woman 2004” and she wants to encourage other women not to be afraid to take responsibilities.

ВИЯ АНЦАНЕ

Вия Анцане – это сельская деловая женщина в Аглонском сообществе. Она основала пекарню, где выпекает свежий и вкусный хлеб. Маленький магазинчик находится рядом, и там люди могут купить различные виды хлеба и печенья. Кроме того, она создала и открыла Музей Хлеба с интересной выставкой по истории выпечки и инструментов для выпекания. Вия была награждена званием „Творческая Женщина 2004”, и хочет содействовать тому, чтобы другие женщины не боялись брать на себя обязательства.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Vija Ancāne
 Jaunaglona, Aglonas pagasts, Preiļu rajons, LV-5313
 +371 9287044

SABIEDRĪBAS FORUMS

Projekta dalībnieki pie Rāznas ezera, 2004. g. jūlijs

Biedrības "Baltā māja" projekts "Sabiedrības forums" tika realizēts no 2004. gada jūnija līdz 2005. gada maijam, līdzfinansēja Pasaules Banka / ANO Attīstības programma. Projekta dalībnieki – 17 lauku teritoriju sabiedriskās organizācijas vai iniciatīvas grupas no Latgales reģiona. Projekta mērķauditorija bija Latgales reģiona lauku iedzīvotāji, neaizsargāto un riska grupu iedzīvotāji. Projekta aktivitātēs lielāko ieinteresētību izrādīja pagastu sievietes, kuru darbošanās savās dzīves vietās sekmēja sabiedriskās dzīves rosināšanu pagastos kopumā. Projekta ietvaros veicām pagastu sociālās situācijas izpēti, iedzīvotāju anketēšanu,

pieredzes apmaiņas braucienus, organizējam pasākumus. Darbošanās kopā sekmēja izpratnes padziļināšanos par sabiedrisko organizāciju lomu un palīdzēja izprast problēmas, kas traucē uzlabot dzīvi lauku iedzīvotājiem un meklēt risinājumus šo problēmu novēršanai. Projekta norises sekmēja sabiedrisko organizāciju sadarbība ar vietējām pašvaldībām un iestādēm, arī vietējiem uzņēmējiem. Dalībnieku galvenais ieguvums ir zināšanas, pieredzes apmaiņas iespējas. Sievietes no dažādiem Latgales pagastiem secināja, ka problēmas, kas tieši skar lauku iedzīvotājus, ir līdzīgas, bet to risināšanas iespējas daudzveidīgas un ir tikai jāizmanto konkrētajai situācijai piemērotākā. Uzsākto iniciatīvu finansēja arī fonds "Stichting Gamma Dienstverlening" (Nīderlande).

COMMUNITY FORUM

In June 2004 to May 2005, NGO Livani Foundation „Balta Maja” implemented the project „Community Forum” with the main aim to activate local rural community, rural groups and NGOs. 17 groups participated and mainly these were rural women. They learned how to define local problems and how to solve them, had experience exchange and community events. Further support to the activation of rural communities is supported by the Dutch Foundation “Stichting Gamma Dienstverlening”.

ФОРУМ ОБЩЕСТВА

С июня 2004 года по май 2005 года НГО из Ливаны “Балта мая” реализовало проект “Форум общества” с основной целью активизировать местные сельские общины, сельские группы и НГО. В нем приняли участие 17 групп сельских женщин. Они изучали, как осознать местные проблемы и решать их, получили опыт их сглаживания и изменения ситуации. Кроме того, поддержку активности сельских обществ оказал Фонд “Stichting Gamma Dienstverlening” (Нидерланды).

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Inguna Badune, projekta koordinatore
 Stacijas iela 2, Līvāni, Preiļu rajons, LV-5316
 +371 5381707, +371 5381707
 inguna@baltamaja.lv

MĀRĪTES VEIKSMES STĀSTS

Mārīte Mežinieca ar meitiņu Beāti

Tas ir parasts stāsts par lauku sievieti, kurai 37 gadi. Dzīve ritēja savu gaitu – darbs, ģimene un brīvajā laikā lauku saimniecības jaukumi. Pēc profesijas esmu juriste, strādāju atalgotu darbu, ir divi dēli, vīrs un lauku saimniecība ar slaucamām govīm, aitām, augļu dārzu un dārzeņu platībām. Bija viss, par ko es sapņoju, bet kvēlākā vēlēšanās bija meitiņa. Es esmu ticīga un katru rītu lūdzu Dievmāti, lai tā dāvā jauku meitiņu, kas būtu ilgu piepildījums. Pagāja neilgs laiks, un es jau gaidīju savu meitiņu. Tā bija īpaša mīlestība, ko es izjutu, gaidot bērniņu. Meitiņa piedzima un viņu nosauca par Beāti, tas nozīmējot – laimīgā. Dzīvē ienāca daudz pārmaiņu, bet tikai pozitīvas!

Esmu sapratusi, ka kopā ar ģimeni spēju darīt interesantākas lietas. Es nolēmu nodarboties ar lauku tūrismu, sakārtot savu saimniecību, vidi sev apkārt. Šogad jau ir trīs gadi, kā mana un brāļa ģimene nodarbojas ar lauku tūrismu. Šajā laika posmā mēs sapratām, ka tas ir mūsu ģimeņu darbības lauciņš. Strādājot kopā, mūsu ģimenes ir kļuvušas saliedētākas. Bērni tiek audzināti kā darbu mīloši cilvēki, viņi prot novērtēt darba mīlestību un darba augļus, bet galvenais, ka visi ģimenes locekļi ir apzinājušies, cik svarīgi ir saglabāt ģimeniskumu, otra sapratni un savu senču tradīcijas. Šo trīs gadu laikā ir izveidota dabas taka, kurā apmeklētājiem tiek mācītas zināšanas par dabu, augiem.

Mana ģimene ir pierādījusi, ka arī laukos var veiksmīgi darboties un saglabāt savu ES. Es bieži domāju, vai tas bija liktenis, ka mūsu dzīve piedāvāja mums arī citas iespējas? Bet viss taču sākās ar mūsu meitiņas piedzimšanu. Viņa mums lika izvērtēt savu dzīvi, saprast to, ka katrs dzīvo vienu reizi. Jādzīvo tā, lai būtu gandarījums par sevi un saviem darbiem. Atrodiet celiņu, pa kuru ejot būtu laimīgi visi, visi Jūsu mīļie, tuvākie!

MARITE'S SUCCESS STORY

Marite Meziniece is a lawyer by profession, she has a rural farm as well. When she gave a birth to her daughter, a lot of changes came into her life. 3 years ago Marite started to develop rural tourism business. She and the family has benefited a lot: it is not only increased income level but also better cooperation and understanding within the family.

ИСТОРИЯ УСПЕХА МАРИТЕ

Марите Межиниеце по профессии юрист, у нее есть хозяйство на селе. Когда у нее родилась дочь, в жизни произошло много перемен. 3 года назад Марите начала заниматься сельским туризмом. Она и ее семья поняли, что выгода – это не только материальная прибыль, но и хорошее сотрудничество и взаимопонимание в семье.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis / fakss / Phone / fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Mārīte Mežinieca
 „Gūteņi”, Aglonas pagasts, Preiļu rajons, LV-5305
 +371 9234425

SUTRU PAGASTA KLUBS "ARTAVA"

Sutru pagasta sieviešu klubs "Artava"

Preiļu rajona Sutru pagasta sieviešu klubs "Artava" dibināts pirms vairākiem gadiem pēc M. Rusiņas iniciatīvas. Sākumā mācījāmies rakstīt projektus, tad kopā ar Upmalas sieviešu klubu kursos apguvām psiholoģijas zinības. Katrai dalībniecei izsniedza sertifikātu par kursa "Esi, kas vēlies būt" beigšanu. Esam rīkojušas akciju maznodrošināto bērnu atbalstam, tikušās ar Līvānu fonda "Baltā māja" dalībniecēm.

Šogad sanākam kopā reizi mēnesī, lai diskutētu par sasāpējušām problēmām, lemtu kā tās risināt. Esam nolēmušas, ka no runām

jāpāriet pie darbiem un jāiesaistās kādā projektā. Tā kā kultūras dzīve mūsu pagastā ir mazaktīva, tad esam nolēmušas to aktivizēt. Novēliet mums izdošanos!

THE CLUB „ARTAVA”

The activities of the women's club „Artava” in Sutri community (Preili district) started several years ago. The women learning how to elaborate project proposals. They established cooperation with the women's club in Upmala and together participated in training courses in psychology. Another good partner is Livani Foundation „Balta Maja”. The „Artava” women have also organized charity events to help marginalized children. They come together each month to discuss problems and find solution. The next aim is to activate cultural life of the community.

КЛУБ «АРТАВА»

Деятельность женского клуба «Артава» в сообществе Сутри (Прейльский район) началась несколько лет назад. Женщины научились детально разрабатывать проектные предложения, установили сотрудничество с женским клубом в Упмале и совместно участвовали в обучающих курсах по психологии. Другой хороший партнер – Ливанская организация «Балта Мая». Женщины «Артавы» также организовали благотворительные мероприятия в помощь изолированным детям. Они собираются вместе каждый месяц для того, чтобы обсудить различные проблемы и попытаться найти решения. Следующая цель клуба – активизация культурной жизни сообщества.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Rita Meļņika
p/n Sutri, Preiļu rajons, LV-5334
+371 5336694

NESAVTĪGS CILVĒKS

Lidija Pundure, Rožupes pagasta sieviešu kluba dalībniece,
kopā ar ģimeni

Līvānu novada Preiļu rajona Rožupes pagasta sieviešu kluba veiksmes stāsts ir par kluba jaunāko un aktīvāko dalībnieci Lidiju Punduri, par viņas uzņēmību un par to, kā, izmantojot savas zināšanas un prasmes, var palīdzēt ļoti daudziem saviem līdzcilvēkiem. Lidijai ir tikai 29 gadi, bet veiksmīga karjera, uzņēmums, kas attīstās, vīrs un divas mazas meitiņas kā veiksmes simbols. 1995. gadā Lidija ar ģimeni no pilsētas pārcēlās uz dzīvi laukos – Rožupes pagastā – un uzsāka pati savu uzņēmējdarbību. Viņa savā saimniecībā nodarbojas ar segto platību apsaimniekošanu, kurās tiek audzēti puķu un dārzeņu stādi, kā arī grieztie ziedi. Ģimene daudz darba ir ieguldījusi arī sakoptas vides veidošanā un sekmīgi

piedalījies konkursos "Sakoptākā lauku sēta". Iegūtais ekonomistes diploms ļauj Lidijai savas zināšanas izmantot, strādājot Preiļu Lauku konsultāciju birojā par speciālisti ekonomikas jautājumos. Arī Līvānu novada domes deputāti viņu ir pamanījuši kā aktīvu jaunu cilvēku un veiksmīgu uzņēmēju, un izvirzījuši par Rožupes pagasta valdes locekli.

Rožupes sieviešu kluba dalībnieces pārrunā problēmas, kas ir aktuālas pašām un citiem pagasta iedzīvotājiem. Viņas secināja, ka Rožupes pagastā ļoti lēni attīstās uzņēmējdarbība, ir augsts bezdarba līmenis. Neliels iedzīvotāju skaits izmanto iespējas piesaistīt ES finansējumu savu saimniecību attīstībai. Galvenā problēma ir lauku cilvēku nepietiekamās zināšanas informācijas tehnoloģiju izmantošanā. Lidija strādā Lauku konsultāciju birojā un skaidro lauku cilvēkiem ES atbalsta iespējas. Nu jau Lidija ir izstrādājusi 200 projektus, no tiem 45 projekti – apstiprināti Rožupes pagasta iedzīvotājiem un tiek finansēti.

Veiksmīgi aizsāktais darbs nes augļus. Tagad daudzi pagasta iedzīvotāji, vērojot sava kaimiņa, rada vai drauga veiksmīgo pieredzi, jau daudz drošāk nāk un izstrādā projektus savām zemnieku saimniecībām. Varbūt pašai tā īsti nemaz neapzinoties, Lidija ir devusi lielu ieguldījumu sava pagasta attīstībā. Tas ir nenovērtējams ieguvums – cilvēks, kurš palīdz ar padomu, izskaidro nesaprasto, nežēlojot savu laiku, ar vienu mērķi – palīdzēt saviem līdzcilvēkiem.

ALTRUISTIC PERSON

Lidija Pundure is the youngest member of Rožupe women's club (Preiļi district). She is energetic and unselfish person as she shares her knowledge and skill with rural people, inspiring and motivating them to apply for assistance from EU Structural Funds to develop their farming. She has assisted in developing 200 projects for local farmers.

АЛЬТРУИСТИЧЕСКАЯ ЛИЧНОСТЬ

Лидия Пундуре является самым молодым членом Рожупского женского клуба (Преильский район). Она энергична и бескорыстна, так как с удовольствием делится своими знаниями и навыками с сельскими жителями, вдохновляя и побуждая их к получению поддержки из Структурных фондов ЕС для развития своих ферм. Лидия помогала в разработке 200 проектов для местных фермеров.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Lidija Pundure
 Rožupes pagasts, Preiļu rajons, LV-5327
 +371 5358534

SARMĪTE SLŪKA

Sarmīte Slūka ir sieviete uzņēmēja, I. K. „Bonuks” īpašnice. Kā viņa pati saka, par savu dzīvi varētu grāmatu uzrakstīt. Sarmīte ar vīra Gunāra atbalstu 1997. gada 19. maijā nodibināja savu uzņēmumu. Kāpēc gan dibināt savu uzņēmumu? Tajā laikā tas bija moderni – būt sievietei uzņēmējai. Bet daudzas atziņas nāca ar laiku. Un Sarmīte stāsta: „Tikai vēlāk sapratu, ka man būs darbs un varēšu pabarot, apgērbt un skolot savus bērnus. Pirms uzņēmuma dibināšanas man bija 2 bērni: meita Agnese un dēls Rolands. Bet pats interesantākais ir atskatoties atpakaļ, jo tagad 2005. gada 19. maijā palika 8 gadi mūsu uzņēmumam. Ar uzņēmuma nodibināšanu mums piedzima meita Lāsma. Ar uzņēmuma telpu restaurāciju un autoveikala nodibināšanu mums piedzima meita Kintija.

Saņemoties un pārkāpjot ļoti lielus šķēršļus, mēs savam uzņēmumam – veikalam uzbūvējām pilnīgi jaunas telpas šogad, kā arī vēlreiz veikala nodošanas priekšvakarā piedzima meita Daniela. Katra bērna piedzimšana man ir devusi spēku un drosmi spert jaunus soļus biznesā. Es varu teikt vienu, ka darbā un dzīvē vispār ir daudz grūtību, it sevišķi biznesā, kur ir jācīnās nopietni, lai izdzīvotu. Citreiz pat rokas nolaižas bezspēkā. Bet man kā piecu bērnu māmiņai ir pieci saules stariņi, kuri drūmās dienās skatās man pretī tik mīļi un silti, tas atkal dod spēku un izturību. Kā arī vīra atbalsts un stiprais viņa plecs, pie kura var droši turēties. Visus pastāvēšanas gadus esam sākuši un strādājuši, ņemot kredītus, kuriem pateicoties esam tik tālu tikuši. Arī kredītus ņemt vajag uzdrīkstēties un riskēt, jo tas nav viegli. Man prieks pašai, ka es varu dot 7 cilvēkiem darba vietas, kā arī nākotnē gribu vēl 3 – 4 cilvēkiem sagādāt iespēju strādāt mūsu uzņēmumā, jo domājam uzsākt nelielu ražošanu priekš sava veikala un autoveikala.

Visām sievietēm novēlu uzdrošināties un spert pirmo soli pārliecinoši par sevi, tad arī viss izdosies. Jo ne jau no neveiksmēm jābaidās, jo nekļūdās tikai tas, kurš nedara nekā. Mana veiksmes formula ir: ģimenes atbalsts + uzdrīkstēšanās = iesākto darbu attīstīšana un realizēšana.

SARMITE SLUKA

Sarmite Sluka established her private company „Bonuks” in 1997 with the aim to raise income level and have a job. Her business is selling food and household goods in rural areas. She is the mother of 5 children. She says that her children give her strength to develop her business, taking risks and obtaining bank loans for further development. Her success formula is: family support + challenge = further development of the started initiatives.

САРМИТЕ СЛУКА

Сармите Слука основала свою частную компанию «Бонукс» в 1997 году для того, чтобы иметь работу и поднять уровень своих доходов. Ее бизнес – продажа продуктов и бытовых товаров на селе. Сармите говорит, что ее 5 детей дают ей силу развивать собственный бизнес, брать риск и получать банковские займы для дальнейшего развития. Формула ее успеха – это поддержка семьи + вызов = дальнейшее развитие начатых инициатив.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Sarmīte Slūka
 Latgales 3, Siļukalns, Preiļu rajons, LV-5331
 +371 6410558, +371 5337443

SIEVIEŠU NOMETNE "ATELPA"

Preiļu sieviešu klubs Zolvā

Mēs – Preiļu sieviešu klubs – ļoti lepojamies ar pasākumu, kuru aizsākām turpat 10 gadus atpakaļ. Tās ir vasaras sieviešu nometnes, kuras katru gadu notiek Aglonas apkaimē atpūtas bāzē pie Zolvas ezera. Ik gadus "Atelpā" piedalās apmēram 40 sievietes no visiem Latvijas novadiem. "Atelpas" mērķis ir nodrošināt iespēju sievietēm tikties, apmainīties ar informāciju un pieredzi, apgūt jaunas prasmes un zināšanas.

Nometnes organizēšanu brīvprātīgi veic pašas Preiļu sieviešu klubu dalībnieces, piesaistot arī citas interesentes. Nometnes sagatavošanā ar lielu entuziasmu darbojas Preiļu sieviešu kluba vadītāja Elita Jermolajeva, ārste Viktorija Šmukste, profesore Baiba Rivža, uzņēmēja Lidija

Dzalba. Lielākā daļa no nepieciešamā finansējuma tiek piesaistīta caur projektiem, daļu sedz pašas dalībnieces, lai ievērotu līdzdalības un subsidiaritātes principus. Nometnes darbības laiks ir 3 – 4 dienas, un tās dalībniecēm tiek nodrošinātas interesantas nodarbības, lekcijas, apmācības, radošas darbnīcas, kā arī gardas maltītes, izmitināšana vasaras namiņos, vakara izbraucieni ar laivām, dziedāšana vakarā pie ugunsкура.

Nometnes dalībnieces pašas veido nometnes programmu un daudzas aizrautīgi vada lekcijas, nodarbības un radošās darbnīcas. Dažas no tēmām: sabiedriski politiskā situācija Latvijā, Eiropas Savienības plusi un mīnusi, sievietes loma un iespējas darba tirgū, uzņēmējdarbības uzsākšana, mikrokredītu iespējas utml. Radošās darbnīcas nodrošina labu garastāvokli vēl ilgi pēc nometnes noslēguma un ļauj pilnā mērā izpausties spējām un talantiem, kuri tālāk izmantojami dažādās dzīves situācijās. Notikušas nodarbības gleznošanā, astroloģijā, psiholoģijā, veselības uzlabošanā, kulinārijā, rokdarbos, kā arī līnīdejās un sporta aktivitātēs, bet katra diena sākas ar rīta rosmi. Nometne nav iedomājama bez valmierietes Ainas Božas koncerta sveču gaismā, bez peldēm ezerā un pirts.

"Atelpas" nometnes ir ļoti nepieciešamas, lai vismaz reizi gadā par minimālu samaksu sievietes var aizbraukt atpūsties un izglītoties. Par to liecina arī citāts no nometnes dalībnieces anketas: "Atelpa" – tā tiešām ir atelpa lielajā laika un darbu trakajā skrējienā. Lai pietiek spēka un pacietības sagaidīt nākamo atelpu!"

WOMEN'S CAMP „ATELPA”

For more than 10 years Preiļu Women's club has been organizing 4-day summer camps for women „Atelpa”. Each year 40 women participate in the summer camp near the Zolva lake (Aglona). They exchange information, learn, obtain new skills. The women have had practical classes in painting, health care, cooking, needlework. Some of the training themes are as follows: women in labour market, start-ups in business, micro credits for women's groups.

ЖЕНСКИЙ ЛАГЕРЬ «АТЕЛПА»

В течение более 10 лет Прейльскй женский клуб организовывал для женщин 4-дневные летние лагеря «Ателпа». Каждый год 40 женщин участвовали в женском лагере возле озера Золва (Аглона). Они обменивались информацией, изучали и приобретали новые навыки. У женщин были практические занятия по рисованию, кулинарии и рукоделию, они учились заботиться о своем здоровье. Вот некоторые из тем обучения: женщины на рынке труда, начало в бизнесе, микрокредиты для женских групп.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Ineta Liepniece
 Brīvības iela 7, Preiļi, LV-5301
 +371 6596653, +371 5321603
 nvo@axel.lv

BIEDRĪBA SABIEDRISKAIS CENTRS „AIZKALNE”

Sabiedriskais centrs „Aizkalne”

Sabiedriskais centrs „Aizkalne” izveidots 2002. gada 31. augustā Preiļu novada Aizkalnes ciemā projekta „Sabiedrība sabiedrībai” ietvaros ar Līvānu fonda „Baltā māja” atbalstu. Mājvietu esam radušas Aizkalnes pagastmājas telpās. Sanākot kopā pagasta aktīvākajām sievietēm, pamazām radās doma, ka mūsu ciemā ir samērā daudz sieviešu, kuras sēž mājās, audzina bērnus, ir ieslīgušas savos ikdienas darbos un gandrīz nemaz neiziet sabiedrībā, kur nu vēl domāt par tādu lietu kā veltīt kādu laiku sprīdi sev. Liela daļa no viņām ir depresīvi noskaņotas. Sākām ar anketu palīdzību noskaidrot, kas varētu interesēt mūsu pagasta sievietes un kādi varētu būt mūsu centra darbības virzieni.

Šajos gados ir veiksmīgi darbojies angļu valodas pulciņš ar 12 dalībniekiem. Esam darbojušas nodarbību cikla „Stils un mode” ietvaros, stilista Andra Ruskuļa vadībā ar SIA „Oriflame” atbalstu, viesojušās pie friziermeistas Anitas Čačas un priedājušās par viņas veidotajiem matu griezumiem. Sadarbībā ar kultūras darbinieku un J. Raiņa muzeju aktīvi piedalījušās pasākumā „Piedzīvosim Jāņus”, ar savu līdzdarbošanos kuplinājušas vairākas vietējo amatieru izrādes. Pavisam nesen uzsākām nodarbību ciklu „Dzejas pasaule”, ļoti emocionāli tika lasītas un klausītas Ā. Elksnes dzejas vārsmas, viena no nodarbībām tika veltīta mūsu pašu sieviešu jaunrades darbiņiem. Tikko aizvadītas divas ziedu izlases „Ir liliju un rožu laiks” un rudens ziedu izstāde. Nākamā būs floristikas darbiņu izstāde. Plānots vietējo daiļdārzu konkurss. Tā mēs dzīvojam un darbojamies....

Mēs esam veiksmīgas sievietes. Bet galvenā mūsu veiksmē ir tā, ka joprojām esam kopā un viss notiek, ka no sešām iesācējām mūsu skaits patlaban ir septiņpadsmit, ka uz šodien mēs esam jau Biedrība sabiedriskais centrs „Aizkalne” un joprojām pilnas ideju un darboties gribas. To novēlam arī citu organizāciju sievietēm.

COMMUNITY CENTRE „AIZKALNE”

Community centre „Aizkalne” was established in 2002 by local women with the support of Community Centre „Balta Maja”. The main aim was to activate and involve rural women and also have premises for meetings and activities. They have had a number of activities: learning English, personal development, participating in drama group, organizing exhibitions. Aizkalne women say that they are successful women because they are together, they have ideas to implement.

ЦЕНТР СООБЩЕСТВА «АЙЗКАЛНЕ»

Центр сообщества «Айзкалне» был основан в 2002 году местными женщинами при поддержке центра «Балта Мая». Основной целью было активизировать и вовлечь сельских женщин в работу центра, а также получить помещение для встреч и деятельности. У них было несколько видов деятельности: изучение английского, личное развитие, участие в драмкружке, организация выставок. Айзкалнские женщины – успешные женщины, потому что они вместе и у них есть идеи для воплощения.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

J. Beča
 Raiņa iela 5, Aizkalne, Preiļu rajons, LV-5305
 +371 6596653, +371 5321603
 nvo@axel.lv

“SIDRABRASAS” LEPNUMS

Tautas tērpā Anna Adijāne LLSA izstādē Vilandē, Igaunijā

Katrs no mums šajā pasaulē ir veiksmīgs cilvēks. Cits to jūt, saprot, cits, savukārt, ar to lepojas. Veiksme vienmēr uzsmaida tiem, kam liela ticība, cerība, mīlestība. Starp “Sidrabrasas” biedrēm ir unikāla, jauka un veiksmīga sieviete Anna Adijāne, kura prot pat neveiksmē saskatīt veiksmi. Viņas koptais krāšņo liliju un savdabīgo īrisu dārzs iepriecina daudzus. Puķu skaistumu Anna iemūžina fotogrāfijās, lai iepriecinātu savas klubīņa draudzenes. Viņa “netur sveci zem pūra”. Visas jaunapgūtās prasmes Anna cenšas iemācīt arī apkārtējiem cilvēkiem.

Anna ir ideju un iedvesmas sieviete, kura pēc iespējas ātrāk grib redzēt sava darba augļus. Arī darba rezultāts ir veiksmes apliecinājums, kas

rosina darboties vēl radošāk. Kad 2001. gadā Annu aicināja iesaistīties “Sidrabrasas” organizācijā, viņai neklājās viegli: lauku darbi, mājsaimniecība un citas rūpes. Taču viņa piekrita un uzņēmās pildīt “Sidrabrasas” koordinators pienākumus Viļānos. Ar to brīdi Annai sākās sabiedriski aktīva dzīve ārpus mājas. Viņa piedalās daudzu projektu realizācijā un citās LLSA aktivitātēs. Anna ar “Sidrabrasas” sieviešu rokdarbiem ir piedalījusies izstādēs arī ārpus Latvijas – Igaunijā un Polijā. Viņa ir “Sidrabrasas” lepnums!

Annas lielākā bagātība ir ģimene, bez kuras garīgā un morālā atbalsta viņa nevarētu tik radoši darboties. Arī tagad viņa sapņo papildināt zināšanas rokdarbu mākslā, jo domā, ka tā sieviete spēj sevi apliecināt. Patīkami apzināties, ka starp “Sidrabrasas” biedrēm ir tik atsaucīga, dzīvespriecīga sieviete, uz kuru vienmēr var paļauties. Lai vairāk šādu gaismu un mīlestību izstarojošu cilvēku!

PRIDE OF „SIDRABRASA”

Anna Adijane is a unique woman and a participant of the women’s NGO „Sidrabrasa” (Rezekne district). Anna has got her own country side farm. Her hobby is flower growing and taking pictures. When she joined „Suidrabrasa” in 2001, her life changed a lot because she became the women’s coordinator in Vilani town. Now she is actively participating in coordination of rural women activities throughout Latvia.

ГОРДОСТЬ «СИДРАБРАСА»

Анна Адияне – уникальная женщина и участница женской негосударственной организации «Сидрабраса» (Резекненский район). Анна имеет свою собственную сельскую ферму, ее хобби – выращивание цветов и фотография. Ее жизнь сильно изменилась после того, как она в 2001 году примкнула к организации «Сидрабраса», став женским координатором в городе Виляны. Теперь она активно участвует в координационной деятельности сельских женщин по всей Латвии.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Aija Kuzminska
 Kaunatas pagasts, Rēzeknes rajons, LV-4622
 +371 9474627

RĒZEKNES RAJONA SABIEDRISKĀ ORGANIZĀCIJA „SIDRABRASA”

Anna Adijāne (no kreisās), Ināra Kuzminska amatnieku izstādē pārdošanā
“Sirds pateicības svētki” 2004. gada decembrī

Ik mēnesi sanāk kopā “Sidrabrāsas” lauku sievas, lai savu dzīves pieredzi papildinātu ar jaunām domām, idejām. Kopā nāk varens pulciņš no Rēzeknes rajona: Viļānu, Kaunatas, Gaigalavas, Feimaņu un citu pagastu sievas. Viņas netur sveci zem pūra, viņas dalās pieredzē ar visiem, kas to vēlas. Bet vēlas daudzi, to apliecina pasākumos cilvēku būšana. Organizācijā darbojas vairāk kā 25 dāmas, taču ir divas uzņēmīgākās sievietes: Ināra Kuzminska un Anna Adijāne, kuras vada un koordinē visu notiekošo “Sidrabrasā”. Ināra katrā cilvēkā saskata Dieva bērnu un vēlmi dzīvot pilnvērtīgu dzīvi. Savukārt Anna ir čaklā skudriņa, kura vēlas visu izdarīt profesionāli kvalitatīvā līmenī. “Sidrabrasā” viņas uztur veiksmes gariņu.

Katra ir unikāla sieviete ar savām vērtībām un izglītošanās iespējām. Tikai visas kopā veido veiksmīgu darbošanās grupu, kā rezultātā tiek rīkotas izstādes, konferences, sapulces, realizēti projekti, organizēti apmaiņas braucieni uz kaimiņzemēm. Sievas cītīgi strādā, bet prot arī organizēt vasaras nometni un atpūsties. Cik tas ir patīkami! Jo tieši nometnē cilvēks spēj atklāt priekš sevis vēl nezināmas lietas, kā arī izbaudīt rīta rosni, iegūt jaunas paziņas, iepazīt dabu, un pats galvenais, izprast pašas sievietes būtību, savu “Es”. Tās ir veiksmes sev, ģimenei un sabiedrībai. Tas ir kā spēka avots, no kura tu pasmel ilgam laikam un no kā vēl pietiek dalīties mājās, darot ierasto un gana grūto ikdienas soli.

“Sidrabrasa” ir veiksmīga organizācija, jo prot piesaistīt tajā līdzdarboties arī ministrus un deputātus, lai lauku ļaudis tiktu uzklausti un pieņemti pareizi lēmumi, veiksmīgai cilvēku izaugsmei. Un tas ir svarīgi, ka satiekas tik dažādi ļaudis, tas tikai paplašina mūsu redzesloku un izaugsmi. Ļevs Tolstojs ir teicis: “Ja tu kaut ko dari, dari to labi! Ja nevari vai negribi, tad nedari nemaz!” Tas ir tik vienkārši un patiesi, grūtākais ir tā izdarīt. Lai mums izdodas!

REZEKNE DISTRICT NGO „SIDRABRASA”

More than 25 active women are involved in the activities of the NGO „Sidrabrasa” in Rezekne district. The 2 most energetic are Inara Kuzminska and Anna Adijane who have the responsibility of leading the work of the NGO. „Sidrabrasa” is really a successful organization, it is able to involve in its activities ministers and elected deputies to listen to the needs of local people in decision making process.

НГО РЕЗЕКНЕНСКОГО РАЙОНА «СИДРАБРАСА»

Более 25 активных женщин вовлечены в деятельность негосударственной организации «Сидрабраса» в Резекненском районе. Две самые энергичные женщины, ответственные за руководство работой негосударственной организации – Инара Кузминска и Анна Адияне. «Сидрабраса» – действительно успешная организация, она может вовлекать в свою деятельность министров и депутатов для того, чтобы были услышаны нужды местных жителей в процессе принятия решений.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Ināra Kuzminska
 Rāznas 18-1, Kaunata, Rēzeknes rajons, LV-4622
 +371 6337454
 ilarija@one.lv

VIĻĀNU PUSAUDŽU CENTRS "SLIEKSNIS"

Viļānu pusaudžu centrs "Sliekšnis"

Viļānu Pusaudžu centrs "Sliekšnis" tapa, pateicoties norvēģu kolēģu no Ārendāles materiālajam atbalstam. 2003. gadā tika veikts telpu remonts Viļānu bāriņtiesas priekšsēdētājas V. Vaivodes vadībā. 2004. gada pavasarī tika uzsākts darbs ar riska grupas jauniešiem, kā rezultātā organizēta nedēļu gara vasaras nometne, kur kā nometnes vadītāja piedalījās Sociālās palīdzības nodaļas sociālā darba organizatore V. Pužule un kā audzinātāja darbojās Sociālās palīdzības nodaļas vadītāja D. Strupiša. Viņa arī pēc nometnes darbojās ar šiem jauniešiem, organizējot PC "Sliekšnis" vīf skatīšanos, diskusijas un pārrunas par jauniešus interesējošiem jautājumiem. Šo iesākto darbu turpināja SPC vadītāja S. Kauliņa,

kas 2004. gada rudenī riska grupas jauniešus vecumā no 14 līdz 18 gadiem aicināja uz centru ar mērķi interesanti un lietderīgi pavadīt brīvo laiku.

Centrā jauniešiem ir iespēja spēlēt novusu, galda spēles un klausīties mūziku. Laika posmā no 2004. gada oktobra līdz 2005. gada jūnijam jauniešiem bija iespēja piedalīties dažādās tematiskās nodarbībās: pozitīvu savstarpējo attiecību veidošana; konflikti un to risināšanas iespējas; atkarības profilakse. Veiksmīga sadarbība izveidojusies ar 8. Saeimas deputātu S. Fjodorovu, kurš jauniešiem divās tikšanās reizēs stāstīja, kā top likumi, kāpēc ir svarīgi jauniešiem šajā vecumā interesēties par savā valsti un ārvalstīs notiekošo, atbildēja uz jauniešu jautājumiem, kā arī pastāstīja par V. Viķes-Freibergas vizīti Ķīnā.

Pusaudžu centra "Sliekšnis" darbības laikā jaunieši ir kļuvuši atvērtāki, iemācījušies pozitīvi vērtēt sevi un citus, atklājuši sevī radošuma dzirksti.

VILANI YOUTH CENTRE „SLIEKSNIS”

Vilani Youth Centre „Sliekšnis” was established in 2003 and cofunded by Norwegian partners and Vilani municipality. The important thing about it is that women had initiated and implemented the project focused at work with youth at risk. Some of the activities of the youth centre: summer camp, discussions, meetings. Young people can listen to music here, play table tennis and have training, i.e. personal development, conflict management, prevention of addiction, etc. The young people of Vilani have become more open, they have learned to treat others in a positive way and they have developed new skills.

ВИЛЯНСКИЙ МОЛОДЕЖНЫЙ ЦЕНТР «СЛИЕКСНИС»

Виланский молодежный центр «Слиекснис» был основан в 2003 году и софинансируется норвежскими партнерами и Виланским муниципалитетом. Важным является тот факт, что женщины инициировали и осуществили проект, сфокусированный на работе с молодежью из группы риска. Вот некоторые из видов деятельности молодежного центра: летние лагеря, дискуссии и встречи. Молодые люди могут послушать здесь музыку, поиграть в настольный теннис, пройти обучение по некоторым направлениям: личное развитие, управление конфликтами, борьба с пагубными привычками и т.д. Молодые люди Вилан стали более открытыми, научились положительно общаться с другими людьми, развили новые навыки.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

D. Strupiša
 Celnieku iela 7-31, Viļāni, Rēzeknes rajons, LV-4650
 +371 4660237
 vilanu_dome@navigator.lv

AIJA KAZĀKA

Aija Kazāka

Rēzeknes rajona Dekšāru pagastā ir skaista lauku sēta "Pumpuriņi", kurā jau piecpadsmito gadu saimnieko Aija Kazāka ar ģimeni. Aijas dzimtā puse ir Preiļi, bet skolas gadu atmiņas saistās ar Viļānu vidusskolu. Jau bērnībā Aijai ļoti patika ziedi, tāpēc viņa nolēma mācīties Stučkas arodvidusskolā par puķkopī, dekoratīvās dārzkopības meistari. Tur iegūtās zināšanas noder arī šodien, veidojot un iekopjot dārzu ar savu māju un strādājot Viļānu veikalā "Zieds".

Ar stingru un nelokāmu raksturu, lielu pacietību un neatlaidību viņa ir izveidojusi brīnišķīgu dārzu, kurā no agra pavasara līdz vēlam rudenim valdzina krāšņo ziedu

daudzveidība. Uzmanību piesaista dārza lampas priēžu ielokā un šogad celtā pirts ar niedru jumtu, kā arī dīķis ar ziedošām ūdensrozēm. Visi stādi ir izaudzēti pašas siltumnīcā, tos var iegādāties arī citi interesenti. Aija patstāvīgi pilnveido savas zināšanas, apmeklējot dažādus kursus ainavu arhitektūrā, dārzkopībā un floristikā. Šogad janvārī Aija ieguva Amatniecības kameras meistara diplomu floristikā. Aija ir laba floriste un savās zināšanās labprāt dalās ar citiem.

2003. gada daiļdārzu konkursā Aija saņēma speciālbalvu par skaistāko Latgales dārzu. Arī šogad puķu draugu saietā vairākus tūkstošus dalībnieku priecēja viņas brīnišķīgais dārzs. Aijas darba diena sākas līdz ar gaismu un beidzas ar saulrietu, tomēr tiek atlicināts laiks arī vaļaspriekiem – ekskursijām kopā ar ģimeni vasarā un adīšanai garajos ziemas vakaros. Aija tāpat kā viņas krāšņie ziedi aug un tiecas pretī saulei.

AIJA KAZAKA

Aija Kazaka lives in Dekšare community (Rezekne district) and for 15 years manages her family farm. Aija is famous for her nicely kept house and yard with a flower garden, sauna and pound with water lillies. She has a green house and people can come and buy seed material, plants, flowers. Aija has attended training courses and developed her skills in floral design, landscape architecture, gardening. Aija gladly shares her knowledge and skills with other people.

АЙЯ КАЗАКА

Айя Казака живет в Декшарском сообществе (Резекненский район) и в течение 15 лет управляет своей семейной фермой. Айя известна своим хорошо ухоженным домом, двором с цветочным садом, сауной и искусственным водоемом с водяными лилиями. У нее прекрасный дом, и люди могут прийти и купить у нее цветы, растения, различные семена. Айя посещала обучающие курсы и приобрела навыки по флористике, ландшафтной архитектуре и садоводству. Айя с удовольствием делится своими знаниями и навыками с другими людьми.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Aija Kazāka
 Dekšāru pagasts, Rēzeknes rajons, LV-4614
 +371 4661537

SILVIJA ASSARE

Silviya Assare Jeruzalemē 2003. g. martā

Silviya Assare ir sieviete, kas sevi uzskata par veiksmīgu cilvēku. Viņa vienkārši zina, ka sevi ir jāmīl, lai būtu mīlestības un spēka dalītājs ar citiem. Piedalīšanās dažādos konkursos, semināros un pasākumos ļāvusi iegūt zināšanas un pieredzi, kas lieti noder turpmākajā dzīvē. Viņa ir no tām retajām sievietēm Latvijā, kurai ir šoferas tiesības, kas ļauj vadīt arī autobusus un automašīnas ar piekabēm. Pateicīga liktenim, ka savulaik varēja mācīties Jāņmuižā, kur bija lielisks skolotāju kolektīvs. Tehniskā ievirze palīdzējusi apgūt prasmi strādāt savā saimniecībā ar motorzāģi un krūmgriezi, pamācot arī kaimiņieni ar tiem rīkoties.

Silviya aktīvi darbojas sabiedriskajā darbā: ir SO "Sidrabrasa" valdē, SO "SOFIA"

izpildītore, Feimaņu katoļu draudzes valdes locekle. Realizējusi divus projektus: 2003. g. 12 cilvēki tika apmācīti datorkursos, 2005. g. tika veikta Feimaņu baznīcas būvuzpēte. Silviya organizējusi trīs izstādes Feimaņos. Uzvaras konkursos devušas iespējas apceļot Latviju, Bulgāriju, Čehiju. Lielākais iespaids palicis par Izraēlu, kad piedalījās MASHAV internacionālajosursos "Sievietes līderes pilsoniskā sabiedrībā".

Viņas lielākais gandarījums un prieks, ja pasākumos un konkursos var iesaistīt citus cilvēkus, kuriem varbūt mazliet reizēm pietrūkst drosmes, uzņēmības, jeb vienkārši mundrs vārds un blakus kāds.. Vietējā šuvēja Eugēnija Kurma "Katūna ballē" tika finālā, bet pieteiktā Tekla Utināne no Silajāņu pagasta ieņēma otro vietu pašceptās rudzu maizes konkursā, ko rīkoja "Praktiskais latvietis". Viens no nozīmīgākajiem semināriem apmācībās viņai ir tas, ko rīkoja Lauku partnerības programma, pēc kuras Silviya Assare ir Rēzeknes rajona Feimaņu pagasta kopienu koordinatore. Protams, ir gandarījums par paveikto. Bet vēl milzīgāks darbs priekšā. Tādēļ jau vērts dzīvot. Pieņemiet un iemīliet sevi, pieņemiet šo pasauli tādu, kāda tā ir. Tieši mīlestību pret sevi, nevis patmīlību un egoismu. Tā ir māksla, ko vajag apgūt.

SILVIJA ASSARE

Silviya Assare from Feimani community is a successful woman. She devotes her time to learning and personal development. She is a board member of women's NGO „Sidrabrasa” and director of the NGO „SOFIA”. Silviya is really good at community project development and involving local people in community activities. For instance, she has organized training courses for local people in computer skills. Silviya has diploma in practical community development and voluntarily works as community facilitator.

СИЛВИЯ АССАРЕ

Силвия Ассаре из сообщества Феймани – успешная женщина. Она много своего времени посвятила обучению и личному развитию. Силвия – член правления женской негосударственной организации «Сидрабраса» и директор негосударственной организации «София». Она умеет разрабатывать проекты и вовлекать местных жителей в деятельность сообщества. Например, она организовала компьютерные курсы для односельчан. Силвия имеет диплом по практическому развитию сообщества и добровольной работе в качестве куратора сообщества.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Silviya Assare
 p/n Krāces, Feimaņu pagasts, Rēzeknes rajons, LV-4624
 +371 6240129

Izolde Beķere

IZOLDE BEĶERE

Izolde Beķere ir sieviete uzņēmēja no Rēzeknes rajona Feimaņu pagasta. Izolde (bet bez Tristana) ieradās Feimaņos desmit gadus atpakaļ. Ar pietiekošu drosmes devu un uzņēmību viņa sāka darboties tirdzniecībā, lai gan tobrīd centrā jau bija trīs veikali. Būtu jau labi, ja viss, kam dzīvē pieķeramies, aiziet pa dziedziņu un nes augļus. Tā nebija ar Izoldi, tika piedzīvots bankrots, kurš nevis sievieti salauza un lika padoties, bet gluži otrādi, lika pārdomāt kļūdas, neveiksmes un iemeslus. Ticība un vēlme nebankrotēja, tāpēc ar jauniem spēkiem nodibināja kopuzņēmumu "Kaferi un KO". Veikals ir paplašināts – 2 nodaļas, kurās strādā 6 darbinieki. Izolde domā radoši un pie sasniegtā neapstājas. Šobrīd ir iegādāta bijušā ēdnīca, kura pakāpeniski tiek atremontēta. Kāda ēka Feimaņos atkal atgūs dzīvību un jaunu tērpu. Drīz tirdzniecība notiks šajās telpās, jo līdz šim tās tiek irētas. Veikalā var norēķināties arī ar kredītkartēm, kas ir ļoti perspektīvi un ērti, tātad pietiekami moderna tirgotava ar plašu produkcijas klāstu. Tas liecina, ka uzņēmēja nesēž uz lauriem, bet nemitīgi domā par attīstību un pircēju ērtībām.

Feimanieši priecājas, ka Izoldei ne tikai padodas biznesa lietas, bet arī viss skaistais ir tuvu sirdij. Ar labu estētisko gaumi sakopusi iekārtojusi krāšņu, puķēm bagātu vietu pagasta centrā, kas priecē acis pašiem un pagasta viesiem. Izolde darbojas neregistrētajā grupā "Savējie", vienmēr atbalsta vietējos pasākumus. Ar viņas gādību un palīdzību organizētas trīs dažādas izstādes. Nekad netiek aizmirsti pamatskolas izlaiduma absolventi. Un tā ir liela dzīves patiesība, ka dots devējam atdodas, jo vislielākais prieks ir no sniegšanas, nevis ņemšanas.

Izolde iesaistās projektā un 2004. g. nodarbina 4, bet 2005. g. 6 jauniešus vasaras mēnešos, tādējādi ļaujot tiem uzlabot materiālo stāvokli. Atceramies, cik svarīga padsmiņģadnieku laikā bija pašu pelnītā pirmā naudiņa un apziņa, ka arī es varu ģimenē ielikt savu artavu. Šobrīd šīs darba iespējas ir gaužām niecīgas, tāpēc liels paldies par šo doto iespēju. 2005. g. Izolde Beķere kļuva par Rēzeknes rajona Feimaņu pagasta deputāti. Tā ir pagasta cilvēku abpusēja uzticība. Tā ir drosmē, tas ir pienākums, tā ir mīlestība pret sevi un saviem cilvēkiem. "Ar dzīvi ir tāpat, kā ar lugu teātrī: svarīgi nevis, cik tā gara, bet kā to nospēlē." (Erskins Koldvels)

IZOLDE BEKERE

Izolde Bekere is a woman – rural entrepreneur from Feimani community (Rezekne district) who started her business 10 years ago. She owns a company that is selling food stuff and goods in rural areas. Izolde employes 6 people and in summer 6 more young people have a possibility to have a job and earn some income. Izolde Bekere elaborates project for her business development. She is also active in community life.

ИЗОЛДЕ БЕКЕРЕ

Изолде Бекере – это сельская бизнес-вумен из Фейманского сообщества (Резекненский район), начавшая свой бизнес 10 лет назад. Она владеет компанией, которая продает продукты и товары на селе. В подчинении Изолде работают 6 человек и летом 6 молодых людей имеют возможность получить работу и немного подзаработать. Изолде Бекере детально разрабатывает проект развития своего бизнеса. Она также очень активна в жизни сообщества.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Izolde Beķere
 p/n Krāces, Feimaņu pagasts, Rēzeknes rajons, LV-4624
 +371 6517333

ZEMNIECES VEIKSME

Rita Ikauniece

Zemnieku saimniecību izveidojām 1992. gadā. Abi ar vīru un trim dēliem esam veidojuši un paplašinājuši saimniecību līdz 130 ha zemes un 40 slaucamām govīm, 35 jaunlopiem. Saimniecības augšupeju esam panākuši, izmantojot kredītus, soli pa solim, lai atvieglotu un mehānizētu smago zemnieku darbu. 2004. gadā saņēmām strukturālo fondu atbalstu.

Pēdējā, sestā kredīta ņemšana bija visinteresantākā. Kādā sieviešu žurnālā izlasīju vēstuli par sievieti, kura tika pie labas mašīnas. Viņa uz darbu braukājusi ar žigulīti. Tā kārtējo reizi bija sabojājusies un nosaldējusi

savu vadītāju, viņa teikusi vīram, ka jāliek abas algas kopā un būs pirmā iemaksa mašīnas iegādei. Pēc četriem mēnešiem mašīna bijusi nomaksāta.

Mums salūza vecais traktors. Lopbarības sagatavošanai vajadzīgi 2 traktori, tāpēc iedevu žurnālu lasīt saviem vīriešiem. Nākamajā dienā tēvs ar dēliem brauca lūkot traktoru, bet pēc tam uz banku kārtot kredītu. Ar banku mums ir laba sadarbība – pēc pusotras nedēļas nopirkām traktoru un turpinājām gatavot lopbarību.

SUCCESS OF THE FARMER

Rita Ikauniece together with her family established an agricultural farm in 1992, they have 130 ha of land, 40 milking cows and 35 neats. The family is working hard to develop their rural business, they quite often use bank loans and EU funds for development projects. Rita is always ready to try and implement new ideas.

УСПЕХ ФЕРМЕРА

Рита Икауниесе вместе со своей семьей в 1992 году основала сельскохозяйственную ферму. У них 130 га земли, 40 молочных коров и 35 голов молодняка. Семья усердно работает, чтобы развивать свой сельский бизнес. Они довольно часто используют банковские займы и фонды ЕС для проектов развития. Рита всегда готова испытать и воплотить в жизнь новые идеи.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Rita Ikauniece
 Dekšāru pagasts, „Lazdumāja”, Rēzeknes rajons, LV-4614
 +371 4661537

...Ir Rēzeknes rajona Kaunatas pagasts, kurā paliek arvien mazāk jaunu, pārmaiņas radīt un veikt alkstošu cilvēku. Kaut gan visi saprotam, ka tik bezatbildīgi dzīvot nedrīkst, paši mainīties baidāmies. Vajadzīgs kāds, kas rāda, cik vienkārši ir pieņemt pareizu lēmumu, ja to piemērojam sev...

AIJA KUZMINSKA

Aija Kuzminska (2. no kreisās), "Sidrabrāz" dalībniece, seminārā "Organizāciju attīstība un ilgtspēja" Kaunatas pagastā

Pēc ilgāka prombūtnes laika savā dzimtajā pagastā atgriezās Aija Kuzminska ar vīru un divām meitiņām. Ir viņai divas augstākās izglītības – pedagoģiskā un juridiskā. Varēja turpināt strādāt un veidot karjeru Rīgā. Bet, paklausot sirdsbalsij, 2001. gadā visa ģimene atgriezās Latgalē, lai koptu šo zemīti, kuru viņi mīl un vēlas, lai tā priecētu arī nākamās paaudzes. Vislielākā bagātība ir ģimene. Visbrīnišķīgākie brīži – kopā raudzīties saulrietā.

Aija kļuva par mājsaimnieci. Lai papildinātu ģimenes budžetu, viņa izmanto visu savu prāta gudrību un jebkurus pieejamos resursus, sākot no sētnieku slotām līdz pašnodarbinātai – intervētājas amatā. Aija labi saprot lauku iedzīvotāju vajadzības un grūtības, jo pati ar tām

saskaras ik dienu. Ar savu pozitīvās domāšanas filozofiju iedvesmo daudzus pagasta iedzīvotājus nepadoties. Vēlme mainīt depresīvo pagasta dzīvi deva Aijai drosmi kopā ar vīru izveidot deputātu kandidātu sarakstu "Jaunrade" un startēt pašvaldību vēlēšanās. Tagad viņa ar savu neatlaidību un pozitīvo domāšanu ietekmē pagasta padomes deputātu attieksmi pret pieņemamajiem lēmumiem. Lai Dievs dod mums vairāk šādi noskaņotu, drosmīgu cilvēku ar patiesiem dzīves mērķiem.

Arī viena degoša sirds var ienest gaismu. Bet lai izklienētu sabiezējušo tumsu, vienas sirds ir par maz. Katram, kas vēlas, lai dzīve uz šīs zemes nestu prieku un mieru, ir jāuzņemas atbildība par to dzīves sfēru, kurā darboties viņu aicina sirds, kā to ir izdarījusi Aija un viņas ģimene. Pamēģiniet arī jūs katru dienu dzīvot ar skaidrām domām, labiem vārdiem un mīlošām sirdīm.

AIJA KUZMINSKA

In 2001 Aija Kuzminska together with her family (husband and children) returned to her home land in Latgale region and became a housewife and a farmer. Her higher education (lawyer and teacher) could help her to stay in Riga but Aija's decision was to come home. Now she is using all her knowledge and skills to generate some income for the family. She is also actively participating in community life.

АЙЯ КУЗМИНСКА

В 2001 году Айя Кузминска вместе с семьей (мужем и детьми) вернулась на свою родную землю в Латгальский регион и стала домохозяйкой и фермером. Ее высшее образование (юрист и учитель) позволяло ей остаться в Риге, но решение Айи было ехать домой. Сейчас она использует все свои знания и навыки, чтобы приносить доход для своей семьи. Она также очень активно участвует в жизни сообщества.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Ināra Kuzminska
 Rāznas 18-1, Kaunata, Rēzeknes rajons, LV-4622
 +371 6337454
 ilarija@one.lv

LATGALES PUĶU DĀRZU SASAUKŠANĀS

Rēzekniete Vanda Logina priecājas par skaisto puķu dārzu Sīļukalnā, 2005. g.

Sabiedriskā organizācija – radošā sieviešu kopa „Riekšava” ir dibināta 2000. gada martā. Darbības mērķis – celt Latgales iedzīvotāju pašapziņu, apzinoties savu nozīmi Latvijas kultūrvides kontekstā, veicinot vides izglītību, lauku teritorijas un ainavas labiekārtošanu, popularizējot bioloģisko lauksaimniecību.

Mēs lepojamies ar akciju „Latgales puķu dārzu sasaukšanās”, kuras ideju pirms 4 gadiem izloloja rēzekniete Daina Zvejsalniece, daiļdārzniece un floriste. Idejas būtība ir apzināt Latgales novada sakoptākās mājas un puķu dārzus. Četrus gadus laikā akcijā ir piedalījusies 61 ģimene. Piemēram, Rēzeknes rajona Dekšāru pagasta saimnieces – Daina Latkovska un Aija Kazāka – piedalījās Latvijas daiļdārzu konkursā un ieguva godalgotās vietas. Šogad pie

viņām viesojās vairāk kā 1000 Latvijas puķu draugu žurnāla „Dārzs un Drava” saietā. Laba pieredze ir Skaidrītes Stablenieces saimē Balvu rajona Lazdukalna pagastā, kur atrodas viens no interesantākajiem privātajiem Latgales vēstures muzejiem. Preiļu rajona Stabulnieku pagastā dzīvo Mazais Princis, kurš ar savu audžumammu – skolotāju Olgu Pastari rūpējas par pasakaini skaistu dārzu lielceļa malā. Daugavpils rajona Vaboles pagastā dzīvo sirna kundze Emīlija Pudāne, kura rūpējas par 36 bišu saimēm. Ludzas rajona Mežvidu pagastā mazpulcēnu vadītāja Janīna Širina kopā ar saviem mazpulcēniem rūpējas par puķu dārzēm. Latgales laikraksts „Vietējā” veido regulāras reportāžas par jaukākajiem daiļdārzēm. Daina Zvejsalniece dāvā ģimenēm stādus no savas stādaudzētavas „Gunda Z”.

Bet laikam interesantākais – akcija „Latgales puķu dārzu sasaukšanās” nav uz papīra rakstīts projekts un naudas izteiksmē tam nav sadarbības partneru. Akcijai nav nobeiguma termiņa, nav plānotu grafiku. Kur tad slēpjas popularitāte un veiksmē? Pašos Latgales cilvēkos, dvēselē, atvērtībā, sirsnīgumā, kādu nav nekur citur. Māju saimnieki, sagaidot mūs, ir speciāli cepuši torti, dārza vidū muzikants spēlē akordeonu, vakara krēslai iestājoties, saimniece celiņa malā ir sadegusi svecītes. To nevar ierakstīt projektā, tikai sirdī un puķu valodā.

CALLING TOGETHER FLOWER GARDENS OF LATGALE

The women's NGO „Riekšava” was established in 2000 with the aim to raise self confidence of rural people, educate them in environment, area improvement, ecologically sound farming. The NGO participants are very proud of the annual event „Calling Together Flower gardens of Latgale” initiated by Daina Zvejsalniece, gardener and floral designer. Many rural families – 61 – have participated in the event with their flower gardens and benefited from it. All the participants are awarded seed material and flowers to enrich their flower gardens. The interesting fact about the event is that the volunteers are organizing it and do not have sponsors.

СОБРАННЫЕ ВМЕСТЕ ЦВЕТОЧНЫЕ САДЫ ЛАТГАЛИИ

Женская негосударственная организация «Риекшава» была основана в 2000 году с целью поднятия самосознания сельских жителей, чтобы ознакомить их с вопросами охраны окружающей среды, улучшения местности, экологически правильного фермерства. Участники негосударственной организации очень гордятся своим ежегодным мероприятием «Собранные вместе цветочные сады Латгалии», которое было инициировано Дайной Звейсалницей, садоводом и цветочным дизайнером. Очень много сельских семей – 61 – участвовали в мероприятии, представляя свои цветочные сады, а также смогли получить от этого мероприятия прибыль. Все участники были награждены семенами и цветами, чтобы они смогли обогатить свои цветочные сады. Очень интересным фактом в этом мероприятии является то, что его организуют добровольцы и у него нет спонсоров.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона

Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес

Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс

e-pasts / e-mail / Электронная почта

Ieva Trimalniece

„Dītlova”, p.n. Puša, Rēzeknes rajons, LV-4635

+371 9173469

i.trimalniece@eclub.lv

AUGŠANAS UN DĀVINĀŠANAS PRIEKŠS

Siguldas dāmu klubs "Madaras"

Siguldas dāmu klubs "Madaras" darboties sāka 2002. gada 15. augustā. Dalībnieces vieno rokdarbi – adīšana, tamborēšana. Klubiņā darbojas dažādu profesiju un dažādu gada gājuma sievietes. Regulāri notiek pašizglītošanās lekcijas par dažādiem jautājumiem, dalāmiem pieredzē, parādām savus rokdarbus, cenšamies tos dažādot ar savu izdomu un citu palīdzību. Nemitīgi papildinām savas zināšanas, pateicoties kluba "Madaras" vadītājas Skaidrites Roštoka iniciatīvai, piedalāmies Latvijas Lauku Sieviešu apvienības rīkotajos pasākumos republikas mērogos. Apskatām un iztīrām visus iespējamus rokdarbu žurnālus. Mācāmies jaunu, sarežģītāku tehniku ar tagad nopērkamām modernām efektīvajām, lentītēm u.c. Pirmajā

darbības gadā iesaistījām klubiņā un mācījām adīšanas prasmi Siguldas Valsts ģimnāzijas meitenēm.

Kopā braucam ekskursijās pa Latviju ciemos pie citiem interešu klubiņiem, gūstot pieredzi jaunu darbu darīšanai. Aicinām šo klubiņu dalībnieces ciemos uz Siguldu. Aktīvi iesaistāmies Siguldas novada sabiedriskajā dzīvē. Piedalāmies dažādos Siguldas pilsētas pasākumos, kuros rīkojam savu darbu izstādes. Visinteresantākais pasākums bija 2004. gada jūlijā – Siguldas novada sabiedrisko organizāciju un atbalsta grupu sporta diena "Veselā miesā vesels gars", uz kuru ieradāmies vienādos tērpos, uzstājāmies ar priekšnesumu dejā un dziesmā. Organizējam tematiskas lekcijas, veltītas aktīvam dzīves veidam, pareizam uzturam, dabīgām, uzturu bagātināšām vielām. Interesējamies par veselīgu dzīvesveidu. Ar mūsu gatavotām dāvanīņām un priekšnesumu – apsveikumu – reizi mēnesī jaukā atmosfērā pie kafijas tases sveicam ikvienu dalībnieci vārda un dzimšanas dienā. Redzesloku paplašina un jaunas idejas dod pieaicinātās republikā pazīstamas rokdarbnieces. Klubiņa dalībnieces cenšas apzināt, kur iespējams nopirkt skaistas dzijas un modernas adatas.

Kopā darbotamās, esam sadraudzējušās. Piedalāmies labdarībā: gatavojam rokdarbus Siguldas novada bērniem invalīdiem, bērnu aprūpes centra "Inčukalns" un Baldones bērnu nama bērniem. Katra klubiņa dalībniece ir izvēlējusies vienu bērniņu invalīdu (bērnu, kas dzīvo kopā ar vecākiem), kuru apsveikt dzimšanas un vārda dienās ar pašas gatavotu darbiņu – noadītu jaku, džemperu, zeķītēm, cimdiem, šalli – un sagatavotu sirsnīgu apsveikuma kartiņu, pievienojot dāvanai arī kādu saldumu vai rotaļlietu. Dāvinot prieku citiem, gūstam prieku arī pašas, izglītojamies un augam. Labu darbu darīt nekad nav par vēlu un par daudz. Novēlam arī jums izbaudīt šo prieku!

THE JOY OF DONATING

Sigulda women's club „Madara” was established in 2002. The participants are active in educational and training activities: they have lectures, they exchange needle work experience. They have also trained students of Sigulda State Gymnasium in knitting. Sigulda women's club have developed cooperation with other women groups in Latvia. They also actively participate in community activities and events in Sigulda. The women are involved in charity: they take care of the children at Baldone orphanage.

РАДОСТЬ ДАРИТЬ

Сигулдский женский клуб «Мадара» был основан в 2002 году. Участницы очень активны в области образования и обучения: они посещают лекции, обмениваются опытом рукоделия. Женщины обучали студентов Сигулдской Государственной гимназии вязанию. Женский клуб Сигулды сотрудничает с другими женскими группами в Латвии. Они также активно участвуют в деятельности сообщества и событиях Сигулды. Женщины вовлечены в благотворительную деятельность: заботятся о детях из Балдонского сиротского приюта.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Skaidrite Roštoka
 Dubura iela 11-11, Sigulda, Rīgas rajons, LV-2150
 +371 7973610

NO LAUKU SĒTAS LĪDZ BRISELEI

Latvijas lauku sieviete Briselē

Stāsts ir par to, kā darbošanās Latvijas Lauku sieviešu apvienībā (LLSA) veicināja manu izaugsmi. Darba jau lauku sētā vienmēr pietiek, trūkst pašrealizācijas iespēju. Tādēļ 2001. gadā nodibināju sieviešu klubu "Ābele", 2002. gadā sāku darboties LLSA. Tieši šo radošo, darbīgo sieviešu atbalsts ļāva man krāt zināšanas, pieredzi un uzdrošināties to, par ko pati tagad brīnos. LLSA vadītāja Rasma Freimane vienmēr rūpējas par to, lai padome katrā kopā nākšanas reizē mācītos un uzliek pienākumus, no kuriem nedrīkst atteikties. Arī tā augam – caur kļūdišanās un pieredzi – soli pa solim – uz augšu.

Šajos gados esmu vadījusi sava klubiņa darbu, esam kopā augušas garīgi un mācījušās praktiskas lietas, rokdarbus. Esmu uzdrošinājusies noorganizēt 2 rajona sieviešu konferences, 3 vasaras nometnes skolas, daudzus seminārus, ekskursijas, ar saviem darinājumiem piedalījies izstādēs, arī starptautiskās. Aizstāvēju LLSA intereses sarunās ar dažādiem ministriem, TV, presē, radoraidījumos. Šogad jūnijā kā LLSA delegāte piedalījos 4. EAPN (ES sadarbības tīkls nabadzības mazināšanai) konferencē Briselē.

Lūk, tā – 4 gados no savas lauku sētas līdz Briselai. Kādreiz iedomājos – vai tas notiek ar mani? Jā! Arī katra no jums tā var, vajag tikai uzdrošināties un darīt. Viegli nebūs – ir bailes, trūkst zināšanu, skauģi vienmēr atradīsies. Svarīgs ir gandarījums – es to varu, es augu, es to paveicu. Un, ja vēl jūti, ka no tavas darbošanās ir reāls labums daudziem...Arī tu to vari! Tikai uzdrīksties! Lai izdodas!

FROM RURAL FARMSTEAD TO BRUSSELS

Maija Zaluma tells how Latvia Rural Association promoted her personal development. In 2001 Maija helped to establish local women's group „Abele” and in 2002 she became involved in the activities of the Association. She says that the support of other women was very important and that the Association focuses on training activities for women very much. Now Maija is representing the interests and needs of the Association in the meetings with the ministers, TV broadcasting, radio. In 4 years of activity Maija has developed her activities from a rural farmstead to Brussels.

ИЗ СЕЛЬСКОЙ УСАДЬБЫ В БРЮССЕЛЬ

Майя Залума своим примером показывает, как Латвийское Объединение сельских женщин содействовало ее личному развитию. В 2001 году Майя помогла основать местную женскую группу «Абеле» и в 2002 году она включилась в деятельность Объединения. Она рассказывает, что поддержка других женщин была очень важна и что это Объединение основное внимание уделяет деятельности по обучению женщин. Сейчас Майя представляет интересы и нужды Объединения на встречах с министрами, теле- и радиорепортерами. В течение 4 лет упорной работы Майя развила свою деятельность от сельской усадьбы до Брюсселя.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Maija Zaļuma
 „Sapnīši”, Jaunlutrīņu pagasts, Saldus rajons, LV-3876
 +371 3831619
 sapsnisi@sveiks.lv

ANITAS IZAUGSME

Anita Hmelņicka (sēž) un Marija Zaļuma ar saviem darbiem izstādē Valgā 2005. g. maijā pārstāv Saldus rajonu

Esmu profesionāla sieviešu apģērbu šuvēja. Savu šūšanas darbnīcu Saldus pagastā atvēru 2002. gada 3. jūnijā. 2005. gada jūnijā absolvēju Rīgas Purvciema Amatu skolu un ieguvu modistes diplomu. Mācību programmā ietilpa arī tērpu vēsture, stila mācība, kā arī speciālā zīmēšana. Galvenais uzsvars tika likts uz piegrieztnes konstruēšanu un modelēšanu.

Laikā no 2005. gada 11. līdz 14. maijam LLSA Saldus rajona nodaļas sastāvā piedalījos konferencē izstādē Valgā, Igaunijā, kur iepazinos ar Latvijas, Lietuvas, Igaunijas un Somijas sieviešu darbiem un idejām. Mēs noklausījāmies radošo sieviešu pieredzi uzņēmuma izveidošanā

un vadīšanā. Iepazināties ar uzņēmumu, kurus vada sievietes, darbu. Radās ļoti daudz ideju, kas ļaus arī maniem tuvākiem un tālākiem mērķiem un sapņiem piepildīties. Lauku sievietēm ir jāizmanto katra iespēja izglītoties, veidot savu biznesu un nodrošināt savu ģimeni. Izstādē piedalījos ar bērnu apģērbiem no dabīgajiem materiāliem – lina, kokvilnas. Somu uzņēmējas izrādīja lielu interesi par maniem darbiem.

Mani lielākie pasūtījumi: teātra kostīmi divām izrādēm Druvas teātra kolektīvam, Druvas vidusskolas diviem koriem svētku apģērbs, kostīmi kantri ansamblim, teātra kostīmi Saldus Bērnu Jaunatnes centram, tautiskās blūzes Saldus pagasta mazajiem dejojājiem. Lai arī jums veicas! Ar cieņu, Anita.

ANITA'S DEVELOPMENT

Anita Hmelņicka is a professional dressmaker. In 2003 she started her own business and opened her dressmaking workshop in Saldus community. She continued her education and obtained the diploma of modiste in 2005. In 2005 she participated in the women's conference in Valga (Estonia) and exchanged ideas and experience with other women from EU countries. She is proud of the costumes she has designed for the Druva drama group, choirs of the Druva secondary school etc. Anita believes that training and education help women to gain self confidence and develop their economic activity.

РАЗВИТИЕ КАРЬЕРЫ АНИТЫ

Анита Хмельницка – профессиональная портниха. В 2003 году она начала свой собственный бизнес и открыла мастерскую по пошиву одежды в Салдусском сообществе. Анита продолжала свое обучение и в 2005 году получила диплом модистки. В том же 2005 году она принимала участие в женской конференции в Валге (Эстония) и делилась своими идеями и опытом с другими женщинами из стран ЕС. Она гордится костюмами, которые создала для Друвского драматического кружка, а также для хора Друвской средней школы. Анита верит, что подготовка и обучение помогают женщинам приобрести веру в себя и развивать свою экономическую деятельность.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Anita Hmelņicka
 Vienības iela 15/17, Saldus pagasts, Saldus rajons, LV-3862
 +371 9360944, +371 3839129

VASARAS SKOLA "MŪSU ZEME"

Saldus rajona sieviešu Vasaras skola "Mūsu zeme"

LLSA Saldus rajona sieviešu vasaras skola "Mūsu zeme" jau trešo gadu pulcēja dalībniekus uz kopīgām mācībām un atpūtu. No dažādām Latvijas vietām sabrauca cilvēki, kuriem svarīgi saglabāt folkloru, tautasdziesmas, tradīcijas, lai mēs neizkustu lielajā Eiropas Savienībā. Te iesākās mūsu kopīgās tradīcijas – zaļā un dzeltenā krāsā (zaļā zeme un zelta saule) batīkots karogs, apģērbs, dziesmas, vakarēšana ar pirti, sveču plostiņu peldināšana pusnaktī ezerā.

Vasaras skolā dienas ir piepildītas ar daudzveidīgām nodarbībām un lekcijām, kontaktu dibināšanu un domu apmaiņu. Katra dalībiece var piedalīties radošajās darbnīcās floristikā un rokdarbos. Pagājušogad mēs darinājām rotas,

šogad – tērpu dekorēšanas elementus no dažādiem materiāliem. Vasaras skolā ir viesojušies folkloristi, astrologi, ārsti, zinātnieki un citi speciālisti, ar kuriem izveidojusies ilgtermiņa sadarbība: ārste antropozofe Māra Meijere, folkloras kopa "Silavoti", astrologs Andis Biedris, floriste Biruta Ignatova, šuvēja modiste Anita Hmeļņicka. Biznesa menedžmenta konsultante Anita Mežinska stāsta par saskarsmi un konfliktu risināšanu. Tas ir brīnišķīgi – katru vasaru pavadīt divas pilnīgi bezrūpīgas dienas! Cik mums, lauku sievietēm, to ir? Tāpēc tās izbaudām pilnībā.

NO KOPĒJĀS NOMETNES „MŪSU ZEME” DIENASGRĀMATAS

„Kādā slapjā dienā sieviešu kluba „Ābele” skaistās sievietes izdomāja rīkot vislabāko, darbīgāko sieviešu jautro nometni. Dziedošā nometne notiek klukšķošā vietā bailīgajās „Mednieku” mājās. Briesmīgas sievietes sacēla plikas teltis, apskatīja citas peldošas, varošas sievietes un sāka griboši rīkoties. Viņas lasīja maigus, zaļus ziedus, no tiem darināja bargus, runīgus floristikas darinājumus. Vēl viņas šuva smilšainas, mitras puķes un lietainus dekorus. Kad bija gana izpriecājušās, sēdās pie ugunīga galda un ēda skaļus, varonīgus ēdienus, dzēra visuvarošus dzērienus. Tad līda iekarsušā pirtī un šmaugi lēca pārkarsušā dīķī. Pēc tam traki gulošas dziedāja spalvainas, spārnotas dziesmas, dejoja neīstas dejas. Kad bija pliekani nogurušas, gāja gulēt trauslajās, glumajās teltīs. No rīta pamodās ar cietu, sausu dūšu un mīkstu, sarkanzaļu izskatu, un sāka atkal visas dedzīgās, garšīgās procedūras no gala. Lai mums visām saldi noveicas palikt skaļi dzīvām un tikt uz savām trobelīgajām, drūmi-reti-riebīgajām mājām!”

SUMMER SCHOOL „MUSU ZEME”

The Summer School in Saldus district invite rural women to join the training, socializing and experience exchange activities. The women participate in creative workshops and lectures. They learn floral design, dressmaking elements, etc. The lecturers are medical doctors, astrologer, folklore specialists, communication professionals. They say that the summer school is very useful and they receive sufficient information for the rest of the year.

ЛЕТНЯЯ ШКОЛА «МУСУ ЗЕМЕ»

Летняя школа в Салдусском районе приглашает сельских женщин присоединиться к деятельности по обмену опытом, обучению и общению. Женщины принимают участие в творческих мастерских и лекциях. Они изучают флористику, элементы портняжного искусства и т.д. Лекторами являются врачи, астрологи, специалисты по фольклору, профессионалы в области коммуникации. Женщины единодушны во мнении, что летняя школа очень полезна и дает достаточное количество информации на весь оставшийся год.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Dace Paulauska
 Jaunlutrīņu pamatskola, Saldus rajons, LV-3876
 +371 3831690

“ĀBELĒM” SAVAS MĀJAS

Sieviešu kluba “Ābele” dalībnieces jaunajās telpās

atsevišķu ieeju. Protams, varējām rakstīt projektu kādam fondam. Varbūt atbalstītu, varbūt nē, bet laiks būtu zaudēts. Latviešu sievietes vienmēr izcēlušās ar izdomu – kā defektu pārvērst par efektu. Nolēmu – nu neaiztiksim tās brūkošās sienas, aizklāsim tās visā platumā un garumā ar skaistiem aizkariem. Nokrāsojām logus, grīdas, durvis. No veca tenisa galda tapa liels darba galds. Remontējām pašas par savu naudu, tikai nedaudz piesaistījām sponsorus. Kopējās izmaksas ap 250 Ls. Tagad telpas ir mājīgas, mīļas un varam rīkot nodarbības jebkurā laikā un nodarboties ar visu, ko sirds kāro – stikla apgleznošanu, auduma apdruku, floristiku u.c. Šajā ziemā esam iemācījušās ļoti daudz, un dažkārt vakari iestiepušies vēlu naktī, bet varam pusgatavos darbus droši atstāt žāvēties līdz nākamajai reizei

Kopīgās mājas mūs ir vienojušas vēl vairāk. Klāt nākušas jaunas klubiņa dalībnieces. Galvenais ir sajūta – tās ir MŪSU MĀJAS. Šī stāstiņa morāle – ar lielu gribu, neatlaidību un izdomu arī var panākt ļoti daudz, ne vienmēr vajag to lielo fondu naudu. Arī ar mazumiņu var izdarīt daudz. Vēlu arī citiem mēģināt risināt problēmas radoši un netradicionāli.

THE CLUB „ABELES” HAS ITS HOME

Women's club „Abeles” in Jaunlutrini community was established in 2001 with the aim to activate local community. It comprises 20 local active women who are involved in charity events, local cultural and training activities. The women decided to improve their premises and they did it on voluntary basis. Now the women's club has a comfortable meeting place – their home. The activities of the club have attracted more members and supporters.

КЛУБ «АБЕЛЕС» ИМЕЕТ СВОЙ ДОМ

Женский клуб «Абелес» в Яунлутринском сообществе был основан в 2001 году с целью активизировать местное сообщество. В него входят 20 местных активисток, которые вовлечены в благотворительные мероприятия, местную культурную и обучающую деятельность. Женщины решили обустроить отведенные им помещения и сделали это на добровольной основе. Сейчас у женского клуба есть комфортабельное место для встреч – их дом. Деятельность клуба привлекает новых членов и сторонников.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Maija Zaļuma
 „Sapniši”, Jaunlutriņu pagasts, Saldus rajons, LV-3876
 +371 3831619
 sapnisi@sveiks.lv

SABILES AMATNIECĪBAS CENTRS

Sabiles amatnieku centrs – brīvdabas muzejā

Sabiles novada amatnieku centrs dibināts 2002. gadā. To dibināja Latvijas Amatniecības kameras trīs amata meistari, piesaistot novada aktīvākos amatniekus. Centra mērķis ir apvienot visus novada amatniekus un izveidot centru kā patstāvīgu organizāciju ar savām telpām un izstāžu zāli, kur var redzēt lauku sieviešu amatnieku darinājumus.

2004. gadā Sabiles amatnieku centrs sadarbībā ar Talsu rajona lauku sieviešu apvienību "Īves" izveidoja aktīvu sieviešu grupu no visa rajona. Izstrādāja projektu lauku sieviešu apmācībai "Darbs tekstilmozaikā", iesniedzot to Talsu rajona padomes projektu fondā, un

guva atbalstu. Šī projekta mērķis bija iemācīt sievietēm no mājās esošām tekstilijām pagatavot nepieciešamus priekšmetus, neieguldot lielus kapitālieguldījumus. Apgūstot šo amatniecības veidu, izgatavot izstrādājumus, ko varētu arī realizēt tirgū, tādējādi gūstot arī peļņu. Esošie projekti nebija lieli, bet noderīgi, jo apvienoja amatniekus kopējam darbam un iemācīja, ka reizēm arī no nekā var pagatavot labas lietas. Iemācīja uzticēties sev un attīstīt savu amatnieku prasmi.

Tagad jau Sabiles amatnieku centrs apvieno vairāk kā 50 amatniekus, piedalās dažādās izstādēs, republikas amatniecības pasākumos, kā arī starptautiskos simpozijos rāda savus darbus. Galvenais – šajā projektā sievietes iemācījās hobiju pārvērst mazajā biznesā.

SABILE CRAFTS CENTRE

Sabile Crafts Centre was established in 2002 with the aim to unite all the local craftsmen and to create the centre with its own premises and exhibition hall for produce of craftsmen and rural women. In 2004 the Centre together with Talsi district rural women's organization developed the project to assist women and train them how to use textiles to produce different things without major costs for sales in the market. The project was a success and the women learned new skills.

САБИЛЬСКИЙ РЕМЕСЛЕННЫЙ ЦЕНТР

Сабильский ремесленный Центр был основан в 2002 году с целью объединения всех местных ремесленников и создания Центра со своими помещениями и выставочным залом, в котором представлены работы ремесленников и сельских женщин. В 2004 году Центр совместно с организацией сельских женщин Талсенского района разработали проект помощи женщинам, в котором их обучали ткацкому искусству для производства различных вещей с наименьшими затратами для их реализации на рынке. Проект был успешным и женщины обучились новым навыкам.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Ina Valtere
 Rīgas iela 25, Sabile, Talsu rajons, LV-3294
 +371 6152461
 tic_sabile@inbox.lv

TALSU RAJONA ĢIBUĻU PAGASTA SPĀRES DĀMU KLUBA „HARITA” VEIKSME

Dāmu klubs „Harita” ekskursijā dendroloģiskajā parkā „Sauleskalni”
14.08.2005. g.

„Harita” darbojas kopš 2000. gada un apvieno sievietes informācijas un zināšanu iegūšanai. Rīkojam izglītojošas lekcijas, tikšanās un pieredzes braucienus, piedalāmies apkārtnes sakopšanā, apmeklējam kultūras pasākumus, sadarbojamies ar citām sieviešu organizācijām. Mūsu veiksmē ir klubiņa sadarbība ar Stendes sieviešu klubu „Efeja”. Mūsu veiksmē ir projekts „Misija – sievietei”: Stendes aprūpes un attīstības biedrības „Mežazīle” projekts Stendes, Strazdes un Spāres sieviešu klubiem, kā rezultātā izveidojām labu sadarbību. Strazdē piedalījāmies „Ziedu svētku” konkursā, sniedzām priekšnesumus, gatavojām darba tērpu un salātus. Stendē floriste skolotāja Inta Ose mācīja veidot ziedu pušķus, ja pie rokas ir tikai viens

ziediņš, izmantot lauku puķītes, zariņus, koku mizas. Spāres tautas nama vadītāja Tabita rosināja zīmēt dvēseles ceļojumu un mandalas, un mēs uzzinājām, ko nozīmē izvēlētas krāsas un zīmējumu formas. Protams, dalījāmies arī savā pieredzē.

Visas projekta nodarbības bija par sievišķīgām tēmām. Kosmetologa nodarbības vadīja Sanita Lagzdiņa no salona „Anete”. Kosmetoloģe stāstīja, kā savu seju un ķermeni palutināt, izmantojot netradicionālas metodes: aromaterapiju, stouterapiju jeb masāžu ar akmeņiem, par kristāla iedarbību masāžas laikā un daudz ko citu. Stila un modes nodarbības vadīja Edīte Jansone, kura noteica katrai sievietei krāsu paleti, deva vērtīgus padomus par ģērbšanās stilu, rādīja, kā pareizi uzlikt grīmu u.c. Galda kultūras nodarbības vadīja Larisa Matisone un deva padomus, kā rīkoties svinīgās pieņemšanās, kā uzvesties restorānos, u.c. Noslēguma dienā iepazīnām aktīvās atpūtas parku „Godeļi”.

Noslēgumā secinājām, ka projekts bija ļoti veiksmīgs un radās jaunas idejas. Nodarbībās redzētais un dzirdētais apkopots žurnālā, ar ko varēs iepazīties citi rajona sieviešu klubi.

SUCCESS OF SPARES LADIES' CLUB „HARITA”

The ladies' club „Harita” was established in 2000 with the aim to unite women for better access to information and knowledge. The members of the club organize educational lectures, meetings, experience exchange, area clean up activities; they cooperate with other women clubs. Their major success have been good cooperation links among the women clubs in Stende, Strazde and Spare and the project they have implemented together.

УСПЕХ ЖЕНСКОГО КЛУБА “ХАРИТА” ИЗ СПАРЕ

Женский клуб “Харита” основан в 2000 году с целью объединить женщин для получения знаний и информации. Члены клуба организуют обучающие лекции, встречи, обмениваются опытом, занимаются уборкой окружающей среды, они объединились с другими женскими клубами. Их самый большой успех – сотрудничество с женскими клубами из Стенде и Стразде и создание проекта, который реализовали совместно.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Velga Brikmane
„Pironi”, p/n Spāre, Ģibuļu pagasts, Talsu rajons, LV-3298
+371 8787489, +371 3236603
velgabibls@inbox.lv

“EKSTRAKLASES” IZAUGSME

Džūkstes “Ekstraklase”

Tukuma rajona Džūkstes pagasta sieviešu klubiņa “Ekstraklase” dibināšanas laiks – 1997. gada 7. oktobris, darbojas Džūkstes vidusskolā, vadītājas Dace Pole un Gunta Matveja. Dalībnieču skaits – 13-15. Mūsu mērķis – izglīties un būt SIEVIETĒM jebkurā situācijā, būt labām mammām saviem bērniem un gudrām sievām saviem vīriem. Mūsu aktivitātes ietver lekcijas par dažādām tēmām (psiholoģiju, vēsturi, ģeogrāfiju, politiku, veselību, kulināriju, tieslietām, pilsonisko izglītību); praktiskās nodarbības – sieviete un cepures, jaunākās modes tendences, ādas kopšana un kosmētika, frizūras; garšaugu degustācija un noformējumu gatavošana dažādiem svētkiem, darbi dārzā un

augļu koku kopšana; teātru un koncertu apmeklējumi, ekskursijas; klases un pirts vakari, izlaidumi mācību gada beigās. Mēs arī piedalījāmies projektā “Pilsoniskā izglītība etniskajai integrācijai reģionos”.

Pateicoties iegūtajām zināšanām, esam augušas kā personības. Leonarda Zeipiņa ir kļuvusi uzņēmīgāka, tic saviem spēkiem un veiksmīgi realizē Džūkstes baznīcas atjaunošanu, ir galvenais vilcējspēks. Gundega Jēkabsone – zemnieku saimniecības “Geidas” saimniece – ļoti veiksmīgi raksta projektus, prot atrast un pielietot jaunāko informāciju savai saimniecībai un vada Džūkstes 307. mazpulku. Gunta Matveja agrāk iegūtās zināšanas tagad pielieto kā skolas šefpavāre. Gunta vienmēr parūpējas par skaistu un garšīgu kūku uz klubiņa jubilejām, viņa ir klases vecākā. Olga Dobuma ir mūsu klubiņa vecākā apmeklētāja, šogad viņai svinēsīm 80. šūpuļsvētkus. Olga kļuvusi par pensionāru apvienības priekšsēdētāju. Dace Pole ir klubiņa tapšanas iniciatore, satur kopā kluba dalībnieces, meklē lektoros, dažkārt māca pati to, ko apguvusi citosursos. Savukārt klubiņā iegūtās zināšanas veiksmīgi pielieto darbā skolā, projektu rakstīšanā un līdzekļu piesaistē skolai. Mēs esam ieguvušas daudz un līdz ar mums arī mūsu ģimenes. Novēlam arī citiem veiksmi un mīlestību!

GROWTH OF „EKSTRAKLAŠE”

The women’s club „Ekstraklase” was established in 1997 in Dzukste community (Tukuma district) with the aim to educate women, her families. The activities include lectures (psychology, history, geography, politics etc) and practical classes (cosmetics, gardening, sauna etc). The women have raised their confidence, grown as personalities, developed entrepreneurial spirit. They successfully use their new skills in labour market.

РОСТ “ЭКСТРАКЛАШЕ”

Женский клуб «Экстракласе» был основан в 1997 году в Джукстском сообществе (Тукумский район) с целью обучения женщин и членов их семей. Его деятельность включает в себя лекции (по психологии, истории, географии, политике и т.д.) и практические занятия (по косметологии, садоводству, оздоровительные процедуры и т.д.). Женщины укрепили веру в себя, выросли как личности, выработали предпринимательский дух, они успешно применяют свои новые навыки на рынке труда.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Dace Pole
 Džūkstes pagasts, Tukuma rajons, LV-3147
 +371 3145398

INTAS VEIKSME – GANDARĪJUMS

Inta Krūmiņa (vidū) un dāmu kluba "Vīgriezēs" (Jaunpils pag.) dalībnieces Lapmežciema nometnē "Spridzeņu vasara" 2004. gadā

Dāmu klubu "Vīgriezēs" nodibināja 2000. gada 8. martā, tajā darbojas Inta Krūmiņa, Ērika Meldere, Ginta Medne, Liene Didrihsone, Inga Mozerte. Dzīves straujajā skrējienā arvien mazāk laika katrai sievietei atliek sev. Tāpēc pienācis laiks nedaudz piestāt, lai kaut brītiņu pažēlotu, palutinātu sevi. Tādu vietu esmu atradusi savās "Vīgriezēs". Vīgriezēs no seniem laikiem ir devušas mieru, bērniem liktas spilventiņos, lai mierīgāks miegs. Un vīgriezēs jāiebrien jebkurai sievietei, gan jaunās un skaistās, gan tikai vairs skaistās brien "Vīgriezēs", lai rastu jaunas idejas mājas soļā atvieglošanai, uzzinātu par jaunāko medicīnā, piemeklētu efektīvākus kosmētiskos līdzekļus, iepazītos ar augstās modes jaunumiem un vēl, un vēl. Arī lai vienkārši atpūstos jaukā domubiedru pulkā.

Kopā ar savām dāmām esam organizējušas tikšanos ar aktrisi Olgu Dreģi, LNT ziņu vadītāju Egilu Zariņu un cepurnieces Initas Pučas cepuru šovu, kur katra dāma varēja justies kā īsta cepuru karaliene. Organizējot Jaunpils dāmām dažādas tikšanās, braucienus uz izrādēm, teātriem un ekskursijām, jūtu, ka šis darbs ir nepieciešams, tas dod jaunus spēkus, idejas, jaukus draugus, draugu kopīgo plecu izjūtu. Arī pretī es saņemu smaidus, mīļus vārdus un savu līdzcilvēku pateicību.

2001. gada 6. janvārī saņemta Labklājības ministrijas labdarības atbalsta akcijas "Labās zvaigznes" pateicības raksts. Arī 2003. gada 6. janvārī saņemām "Labās zvaigznes" pateicības rakstu, bet 2003. gada 18. novembrī saņemām Jaunpils pagasta Atzinības rakstu par ieguldīto darbu Latvijas izaugsmē. Saņemot šos pateicības rakstus, zinu, ka tas ir mērķis veicināt labdarības tradīcijas Latvijā. Tas ir darbs, kurš nepieciešams un ļoti vajadzīgs mūsu Jaunpils cilvēkiem.

SUCCESS OF INTA – SATISFACTION

The women's club „Vīgriezēs” was established in 2000. The club offers the local women in Jaunpils community the possibility to meet and socialize, to obtain new information and skills. The women have lectures in house keeping and house economics, health care etc. They invite famous people to come and share their experience. The Ministry of Welfare has twice awarded the club the „Good Star” diploma: in 2001 and 2003. The club has received awards from the local government for the contribution into social development of Latvia.

УСПЕХ ИНТЫ – УДОВЛЕТВОРЕННОСТЬ

Женский клуб «Вигриезес» был основан в 2000 году. Клуб предлагает местным женщинам Яунпилсского сообщества возможность встречаться и общаться, получать новую информацию и приобретать различные навыки. Женщины посещают лекции по домоводству, домашней экономике, здоровью и т.д. Они приглашают известных людей прийти и поделиться своим опытом. Министерство Благосостояния дважды награждало клуб дипломом «Хорошая Звезда»: в 2001 и в 2003 годах. Клуб получил награды от местного управления за вклад в социальное развитие Латвии.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Inta Krūmiņa
 „Ābelītes”, Jaunpils pagasts, Tukuma rajons, LV-3145
 +371 6535011
 Velga_Pavlovska@inbox.lv

IVETA MEIERE

Iveta Meiere, Lapmežciema sieviešu klubs "Spridzenes"

Iveta Meiere – vienmēr starojoša, jautra, smaidīga. Sieviete, kurai nepietrūkst laba vārda, sirds siltuma vai pat dāvaniņas. Viņa vada Tukuma rajona Lapmežciema sieviešu klubu „Spridzenes” un apvienoja Tukuma rajona sieviešu klubus kopīgā darbā. Iveta ir tā, kas neļauj pagurt un ieslīgt pašapmierinājumā. Ivetas dzimšanas diena ir Lāčplēša dienā, varbūt taisni tāpēc viņa ir tikusi pie tik lielas enerģijas devas.

No 1996. gada Ivetas nosacīti vienīgā darba vieta ir Lapmežciema pamatskola. Pārējais laiks tiek veltīts zīda apgleznošanai, sieviešu klubiem, LLSA, sevis izglītošanai un ģimenei – vīram, īstam zvejniekam, un diviem bērniem. Iespējams, ja Ivetas darba augļi norobežotos vien ar Tukuma

rajona sieviešu klubu sadraudzēšanu, apvienošanu un kopīga darba uzsākšanu, varētu teikt, nu kas tad tur tik liels, bet ... Pagājušajā gadā LLSA 5. konferencē Iveta tika atzīta par LLSA goda biedri. Jautāsi, kāpēc?

2003. gadā Latvijā notika Pirmā Baltijas valstu lauku sieviešu apvienību konference, kurā tika noslēgtas vienošanās arī par sadarbību amatniecībā. Pateicoties Ivetai mūsu lauku sievietes amatnieces iepazīna starptautiskās izstādes "Sieviete uzņēmējdarbībā" Igaunijā – Vīlandē dalībnieki un apmeklētāji. Nākamā izstāde notika Rāmavā, kad tur risinājās īstēni vīrišķīgs pasākums – lauksaimniecības tehnikas izstāde "Lauku sēta 2004". LLSA apmeklētājiem piedāvāja stendu par Latvijas lauku sieviešu prasmi, izdomu un čaklumu, pat ātrumā sarīkotu modes skati. Šobrīd Ivetas galvenais uzdevums ir apzināt visas lauku sievietes amatnieces. Nepieciešams apmeklēt katru amatnieci, iepazīties ar viņas darbiem, lai izveidotu bukletu par amatniecēm. Nepieciešama arī amatnieču iedrošināšana, jo daudzām šķiet, ka viņas taču neko tik dižu nav sastrādājušas, tas taču ir tikai hobijs, ar ko aizpildīt garos ziemas vakarus... Par viņai uzticēto misiju Iveta pati "Hedvigas kundzes avīzei" sacījusi: "Mūsu lauku sievu amatniecība tikai šogad tā īsti tiek apzināta. Man ir uzdots uzmeklēt un pārzināt, ko viņas dara, ar ko var sevi parādīt. Es tagad vēl eju kā pa tumšu tuneli un cenšos uztvert, ko darīt un kā darīt. Notikumi man gāžas pāri. Es skrienu un cenšos..." "Hedvigas kundzes avīze" 16.11.2004.

IVETA MEIERE

Iveta Meiere is the leader of the women's club „Spridzenes” and she is coordinating all the women groups in Tukuma district. Iveta works at school. She also devotes time to her family, self development and community activities. In 2004 Iveta was nominated as Honorary Member of Latvia Rural Women Association. Her main responsibility is to contact all the rural women involved in crafts and needlework and to compile the information about them and their produce.

ИВЕТА МЕЙЕРЕ

Ивета Мейере является руководителем женского клуба «Спридженес» и координирует все женские группы Тукумского района. Наряду с работой в школе она также много времени уделяет своей семье, саморазвитию и деятельности в сообществе. В 2004 году Ивета была номинирована как Почетный Член Объединения сельских женщин Латвии. Ее основная обязанность – поддерживать контакты со всеми сельскими женщинами, занимающимися ремеслами и рукоделием, и собирать информацию о них и их деятельности.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Iveta Meiere
 Ozolu 12, Lapmežciems, Tukuma rajons, LV-3118
 +371 6444449
 ivetameiere@navigators.lv

JAUNPILS PAGASTA DĀMU KLUBS „VĪGRIEZES”

Dāmu klubiņa „Vīgriezēs” kopīgā ekskursija ar Annenieku dāmu klubiņu „Sākums”, 2001. g. vasara

Brižiem dabas un dzīves skaistumu cilvēki nepamana, jo viņus nomāc ikdienas raizes un dažādi sociāli neatrisināti jautājumi. Tādēļ ir nepieciešams atrast nodarbes, kurās rast možumu, dzīvesprieku un domubiedrus, just, ka esi kādam nepieciešams. Liela laime ir būt kopā ar cilvēkiem, kas mūs aizrauj ar savu degsmi un iedvesmo darīt labu. Tāda ir Inta Krūmiņa, kura jau piecus gadus vada Tukuma rajona Jaunpils pagasta dāmu klubu „Vīgriezēs”. Vienmēr, kad ir jāpiedalās kādā pasākumā, Intas iemīļotais teiciens ir: ”Meitenes, darām, mums to vajag, mēs to varam!”

Šajos piecos gados ir paveikts daudz. Organizētas ekskursijas pa Latviju un ārzemēm,

tikšanās ar slaveniem cilvēkiem, braucieni uz izrādēm Rīgā, Jaunpils audēju izstādes pārdošanas. Arī Jaunpils pensionāri piedalās šajos pasākumos, viņi ir organizējuši arī savu līnijdeju grupu, pensionāru balles, draudzības vakarus, kas aptver Dobeles un Tukuma rajonu kaimiņu pagastus! Neaizmirstamas ir Tukuma rajona sieviešu nometnes Lapmežciemā „Spridzeņu vasara” un Pūrē „Zaķišu pirtiņa”. Bez Intas līdzdalības, zināšanām un organizatoriskajām spējām tas diez vai būtu realizējies. Ne velti mazā, mīļā anketiņā „Spridzeņu vasarā” Inta par sevi raksta: ”Labi protu pārliecināt, iedvesmot, organizēt. Man patīk būt visur, kur aicina un arī neaicina.”

Kā tas sākās? 2000. gada 8. martā Jaunpilī viesojās burvīgā aktrise Olga Dreģe, kura klātesošos iedvesmoja lieliem darbiem. Tā vakara noslēgumā tika nodibināts dāmu klubs „Vīgriezēs”. Nosaukums likās pašsaprotams, jo gribam atpūsties un noreibt kā vīgriezēs. Daudz vairāk par mantu un zeltu spēj mirdzēt cilvēka sirds. Lai mēs vēl ilgi varētu veldzēties šajā mirdzumā, paveikt daudz labu darbu sev un citiem. Inta Krūmiņa (vidū) un dāmu kluba „Vīgriezēs” dalībnieces Inga un Rita Lapmežciema nometnē „Spridzeņu vasara” 2004. gadā.

JAUNPILS COMMUNITY LADIES' CLUB „VIGRIEZES”

Jaunpils community ladies' club „Vigriezes” was established in 2000 with the aim to activate local people and common activities. Inta Krumina is one of the key persons of the club: she is the leader of the ladies' club. She also works with the group of pensioners. The club organizes excursions, trips, exhibitions, women's summer camps.

ЖЕНСКИЙ КЛУБ «ВИГРИЕЗЕС» ЯУНПИЛСКОГО СООБЩЕСТВА

Женский клуб «Вигриезес» Яунпилского сообщества был основан в 2000 году с целью побуждать местных жителей к активной деятельности. Инта Круминя – одна из ключевых фигур клуба – она является лидером женского клуба. Инта работает также с группой пенсионеров. Клуб организует экскурсии, поездки, выставки, женские летние лагеря.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Inta Krūmiņa
 „Ābelītes”, Jaunpils pagasts, Tukuma rajons, LV-3145
 +371 6535011
 Velga_Pavlovsk@inbox.lv

„Pures Dzirnu” biedres Valgā
pēc starptautiskās izstādes apmeklējuma Valgā

VIESOS “ZAĶĪŠU PIRTIŅĀ”

“Pures Dzirnas” Tukuma rajona Pures pagastā. Sieviešu klubīnš izveidots 2001. gadā ar mērķi rast iespēju sociāli aktīvām sievietēm radoši izpausties, organizējot dažāda satura lekcijas, pārrunas, diskusijas. Tādējādi nodrošinot informācijas un zināšanu izplatīšanu lauku iedzīvotāju vidū, mazinot sociālās atstumtības risku un ceļot pašapziņas līmeni. 2003. gadā „Pures Dzirnas” sāka sadarboties ar citiem Tukuma rajona sieviešu klubīniem, organizējot kopīgus pasākumus, piedaloties vietēja un starptautiska mēroga konferencēs un pasākumos. „Pures Dzirnu” pastāvēšanas laikā esam organizējušas divus lekciju ciklus (psihologa un bērnu ārsta) un vairākas atsevišķas lekcijas. Kā arī „Pures Dzirnu” biedres ir sekmīgi realizējušas divus nozīmīgus projektus – „Nacionālā identitāte kultūru daudzveidībā” (INTERREG) un „Sakrālā tūrisma infrastruktūras attīstība” (Tūrisma attīstības valsts aģentūra).

2005. gada vasarā no 1. līdz 3. jūlijam „Pures Dzirnas” organizēja Tukuma rajona sieviešu klubīņu Vasaras nometni „Zaķīšu pirtiņa”, kurā bija uzaicinātas piedalīties arī citu rajonu sieviešu klubīņu pārstāves. Nometni finansiāli atbalstīja Latvijas Lauku sieviešu apvienība FEM projekta ietvaros, Tukuma rajona padome un Pures pagasta pašvaldība.

Nometnes mērķis bija nometnes dalībnieču izglītošana par sievietes veselības jautājumiem, ar iegūtajām zināšanām sekmējot sieviešu pašapziņas celšanu.

Nometne bija laba iespēja sievietēm aizmirst par ikdienas rūpēm. Iegūtās zināšanas un izjustā kopības sajūta iedvesmoja sievietes jaunu ieceru realizācijai. Veiksmīgi organizēts komandas darbs atviegloja projekta sagatavošanu un realizāciju. Ļoti nozīmīgs ir komandas darbs un savlaicīga darbu plānošana.

VISITING „ZAKISU PIRTINA”

Women’s club „Pures Dzirnas” was established in 2001 in Pure community with the aim to involve socially active women, provide training courses and possibility for self development thus ensuring information exchange and combating social exclusion in rural areas. In 2003 the club developed cooperation with other women’s clubs in Tukuma district. The club has implemented two major projects in the fields of preserving national identity and developing sacral tourism infrastructure. In 2005 the club started a new tradition, women summer camp.

ПОСЕЩЕНИЕ «ЗАКИШУ ПИРТИНЯ»

Женский клуб «Пурес Дзирнас» был основан в 2001 году в Пурском сообществе для того, чтобы привлечь социально активных женщин, организовать для них образовательные курсы и дать возможность для саморазвития. Это поможет женщинам в обмене информацией и борьбе с социальной изоляцией на селе. В 2003 году клуб установил сотрудничество с другими женскими клубами Тукумского района и воплотил в жизнь два больших проекта в сфере сохранения национального своеобразия и развития инфраструктуры обрядового туризма. В 2005 году клуб выступил инициатором новой традиции – женские летние лагеря.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Līga Lepse
 „Vārpas”, Pures pagasts, Tukuma rajons, LV-3124
 +371 6185596, +371 9419049
 pures dzirnas@inbox.lv

SARMĪTE MAŠINA

Valkas rajona Palsmanes pagasta „Kalnagrīvas” saimniece. Triju dēlu māmiņa. Optimistiska, enerģiska un darbu mīloša sieviete, kura nav sabrukusi pēc vīra tragiskās zaudēšanas, bet gan meklējusi risinājumus tālākai dzīvei. Hobijs ir pārvērties par ienesīgu biznesu. Sarmīte pati saka: ”Mans veiksmes stāsts aizsākās sen, pašai pat neapzinoties, ka tas ir manas dzīves veiksmīgākais darījums. Tā kā man ļoti patīk suņi, tad daudziem gan savas ģimenes locekļiem, gan apkārtējiem par izbrīnu, pārdevu 2 izaudzētās cūkas un nopirku sanbernāra kucēnu. Laukos nomainīt tik ļoti saimniecībai vajadzīgo naudu pret suni daudziem

šķīta dulls gājiens. Taču vīrs mani atbalstīja, jo zināja, ka man tie patīk. Tie, kam ir mājās suņi, mani sapratīs, cik daudz pacietības, darba un arī līdzekļu vajadzīgs, lai no maza nevarīga kucēna izaugtu veselīgs, labi kopts un audzināts suns. Pamazām auga arī manas zināšanas un pieredze, līdz es sapratu, ka ar šo lietu varu pelnīt naudiņu. Braucu uz izstādēm, suņu dresūras skolām. Paplašināju savu suņu saimniecību, iegādājoties vēl doga, rotveilera un vēl viena sanbernāra kucēnus. Mans hobijs pārvērtās par ienesīgu biznesu. Ar nopelnītās naudiņas palīdzību restaurēju māju. Vienmēr interesējos par jaunumiem kinologu biedrībā. Man ir mani suņi. Pati esmu visam izgājusi cauri, ne no viena neesmu bijusi atkarīga, daru to, kas man sagādā prieku. Neveiksmes man vispār neeksistē, nav tādu. Ja kaut kas neizdodas tā, kā esmu iecerējusi, izdodas citādi. Nu un? Nav ko krist panikā.

Izdaru secinājumus un daru atkal. No kļūdām taču mācāmies, tās dara mūs stiprākus, vērīgākus. Esmu laimīga, jo man ir mani puikas, mani tuvie, mans darbs, man ir mani lauki, mana zeme, mana saimniecība, mani lopiņi, tai skaitā mani suņi, man patīk braukt ar auto, patīk audzēt dažādus stādus, protu iedzīt naglu sienā un vēl neskaitāmus vīriešu darbus, bet galvenais, ka es protu izdomāt un saplānot savu laiku. Es esmu savas dzīves noteicēja un lēmēja. Pēc labi padarīta darba sevi palutinu ar interesantu atpūtu, sekoju līdzī savam izskatam un veselībai. Es mīlu šo dzīvi, jo es mīlu sevi!”

SARMITE MASINA

Sarmite Masina has developed her hobby into the business activity. She is a real dog fancier and she is involved in canine breeding. This activity brings additional incomes to her family. It is not easy and Sarmite collects all the information about dogs and the breeding. She is happy about her children, her dogs, she likes driving a car, and most important – about her ability to plan her time and she is not afraid of making mistakes as it is always good to learn from them.

САРМИТЕ МАШИНА

Сармите Машина превратила свое хобби в бизнес. Она – настоящий разводчик собак и серьезно занимается их выращиванием. Эта нелегкая деятельность приносит дополнительный доход ее семье. Сармите собирает всю информацию о собаках и их выращивании. Она рада за своих детей, работа с собаками доставляет ей удовольствие, ей нравится водить машину, а самое главное – она умеет планировать свое время. Сармите не боится ошибок, потому что на них она учится.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Sarmīte Mašina
 „Kalnagrīvas”, Palsmanes pagasts, Valkas rajons, LV-4724
 +371 9473695

MAIJA MIKELSONE

Maija Mikelsone kopā ar bērniem ģimenes svētkos

Maija Mikelsone dzīvo Valkas rajona Variņu pagastā. Cilvēks, kurš meklē iespējas, risinājumus un atbildes, jo kurš meklē – tas arī atrod. Kā jau visur, līdz ar neatkarības atgūšanu laukos notika lielas pārmaiņas. Likvidējās kolhozi un padomju saimniecības, likvidējās darba vietas. Cilvēki bija neziņā, kā dzīvot tālāk, apjukuši. Pienāca arī Maijai brīdis, kad palika bez darba. Skaidrs bija viens – jāmeklē ko darīt, līdz pensijai vēl laiciņš jādzīvo. Maija sāka apmeklēt dažādus seminārus un lekcijas. Tā kādā seminārā iepazinās ar Lailu Baigu, kura stāstīja par projektu vadību. Te saprata, kas ir projekts un ar ko to “ēd”. Pats pirmais projekts tika uzrakstīts Latgales reģionam, to gan tālāk nevirzīja – vairāk bija kā mācību darbs.

Pagastā darbojās Sieviešu klubiņš “Saules-puķe”, kas organizēja dažādus kopīgus pasākumus. Un tā uz šī klubiņa bāzes tiek nodibināta nevalstiskā organizācija “Lauku iedzīvotāju sadarbības apvienība” (LISA “Variņi”) ar vēlmi piesaistīt papildus līdzekļus sava pagasta iedzīvotāju izglītošanai un iesaistīšanai darbībā citu labā. Tika izstrādāts un Pasaules Bankā akceptēts projekts “Sekmēsī saliedētību, informāciju un rīcībspēju laukos!”. Tas deva iespēju maznodrošinātajiem lauku iedzīvotājiem bez maksas iegūt jaunas zināšanas kvalificētu lektoru vadībā. Šajos semināros, lekcijās viņi paaugstināja savu pašapziņu, pilnveidoja prasmes atrast savu vietu sabiedrībā un darba tirgū. Dalībnieku izrādītā interese, atsaucība un vēlme vēl piedalīties šāda veida projektos dod stimulu turpināt savu darbību. Un tā Maija kopā ar Agitu Birkenšteinu jau šogad projekta ietvaros dodas uz Norvēģiju iepazīties ar pieaugušo mūžizglītības risinājumiem, skolu un nevalstisko organizāciju darbību, zemnieku dzīvi un iespējām Norvēģijā.

Patreiz Maija darbojas savā organizācijā, veicinot lauku iedzīvotāju pilnvērtīgu un radošu attīstību harmoniskā vidē. Jo reizēm jau cilvēkam vajag tikai drusku, lai viņu iedrošina, lai iedod padomu, vai vienkārši pasaka “Tu to vari”. Mums katram šai dzīvē ir kāds uzdevums un, ja mēs esam uz sava pareizā ceļa, tad vienmēr būs ko dot citiem un no kā smelties spēkus priekš sevis. Lai veicas.

MAIJA MIKELSONE

Maija Mikelsone has great life experience. She can help other (unemployed) women with advice because she has been an unemployed person herself. She started attending various seminars and courses. One of the major courses was the one in project development. It gave her the needed skills. Maija got involved in the activities of the local NGO. Now she is a successful, active woman and her aim is to promote local community development and participation.

МАЙЯ МИКЕЛСОНЕ

У Майи Микелсоне богатый жизненный опыт. Она может помочь другим (безработным) женщинам советом, потому что сама была безработной. Майя начала посещать различные семинары и курсы, одни из основных – разработка проектов. Эти курсы дали ей необходимые навыки. Майя занялась деятельностью в местной негосударственной организации. Сейчас она успешная, активная женщина и ее цель – способствовать развитию местного сообщества и участие в нем.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Maija Mikelsone
 Oktobra iela 15, Variņu pagasts, Valkas rajons, LV-4724
 +371 9771065
 mmikelsone@inbox.lv

CEĻŠ UZ MIKROKREDĪTU

Iveta Purmale

Par mikrokrēdītu biju dzirdējusi, rajona avīzē es izlasīju par Kārķu mikrokrēdīta grupu. Sazvanījos ar Kārķu meitenēm, un no viņām arī uzzināju vairāk par šo krēdīta veidu. Nolēmu – man arī būs, un ātri savācu grupu. Manā pirmajā grupā bija – 2 šuvējas modistes, friziere un studente, topošais psihologs. Sazinājos ar profesori Baibu Rivžu, no viņas nāca pamudinājums rakstīt biznesa plānu. Toreiz nebija ne mazākās nojausmas, kas tas tāds ir. Meita nolika priekšā grāmatu “Biznesa pamati” vidusskolām. Uzrakstīju savu pirmo patstāvīgo biznesa plānu. Tomēr izrādījās, ka esam kaut ko pārpratušas – biznesa plānu rakstījām priekš visas grupas, bet vajadzēja katrai savu. Ideja jau

mums bija ļoti skaista un cēla, bet tā nerealizējās – grupa izjuka.

Sāku mācīties Rīgā Jaunciema arodskolā, jo tur bija piegriezēju modelētāju neklātienes grupa. Mācījos divus gadus un vēl pēc gada tur atgriezos papildināt zināšanas – apgūt vīriešu uzvalku izgatavošanas tehnoloģiju. Biju nolēmusi, ka par atbalstu manām mācībām uzšūšu vīram uzvalku. To arī izdarīju. 2004. gada aprīlī laikrakstā izlasīju paziņojumu, ka organizācija “Līdere” rīko semināru “Dalīsimies pieredzē”. Šeit satiku Rasmu Freimani. Rasma uzaicināja uz Lauku sieviešu apvienības tikšanos Rīgā, bet tomēr ilgāku laiku tas neiznāca.

Šoziem Blomes sieviešu klubs rīkoja tikšanos ar Rasmu Freimani, aizbraucu arī es. Tika runāts par mikrokrēdīta iespējām. Pēc kāda laika tika rīkots arī seminārs par mikrokrēdītu. Tā es satikos ar Rasmu un arī ar savām mikrokrēdīta grupas sievietēm. Izveidojām Blomes mikrokrēdīta grupu. Tagad esmu jau saņēmusi mikrokrēdīta 500 latus. Bija jāiziet garam sagatavošanās posmam, lai nokļūtu pie mērķa. Es savu ceļu salīdzinu ar ābeli un tās augļiem – ir jāpaiet zināmam laikam, lai varētu baudīt sava ieguldījuma nobriedušos augļus. Arī ceļa galā var nonākt, tikai noejot visus tā posmus. Mana veiksmē ir cilvēki, kurus esmu sastapusī savā ceļā uz mikrokrēdītu. Lai mums visām veicas arī turpmāk!

THE WAY TO MICRO CREDIT

Iveta Purmale wanted to initiate women's micro credit group in her community. She contacted prof. Baiba Rivza who encouraged local women to establish a group and to develop business ideas and plans. Rasma Freimane also encouraged women. The women participated in training courses and met with other groups in Latvia. In 2005 they succeeded to create the group and are working together.

ПУТЬ К МИКРОКРЕДИТАМ

Ивета Пурмале хотела основать женскую группу по микрокредитам в своем сообществе. Она установила контакты с профессором Байбой Ривжа, которая поддержала местных женщин в основании группы и развитии бизнес-идей и планов. Расма Фреймане также поддержала женщин. Они участвовали в обучающих курсах и встречались с другими группами Латвии. В 2005 году женская группа достигла своей цели, и сейчас ее участницы работают вместе.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Iveta Purmale
 Saltupi 59, Launkalne, Valkas rajons, LV-4729
 +371 9138044
 iveta@inbox.lv

BIOCENTRS VALMIERAS RAJONĀ

KS "Biocentrs" izstādē "Rīga Agro" Ķīpsalā 2005. g.

Dažu uzņēmīgu lauku sieviešu mudināti 8 zemnieki 2004. g. februārī nodibināja bioloģiskās lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvo sabiedrību "Bio-centrs". Šodien arvien vairāk cilvēku saprot, kāda nozīme savas un bērnu veselības saglabāšanā ir pilnvērtīgam un dabiskam uzturam – produktiem, kas audzēti bez minerālmēsliem, pesticīdiem, herbicīdiem, jebkādas ķīmijas. Bioloģiski audzētiem dārzeņiem, kartupeļiem ir pavisam cita garša un smarža, šajā procesā ielikts daudz roku darba.

Pirmais darbības gads parādīja daudz problēmu, ar ko nācās saskarties zemniekiem, produkcijas veidu ir daudz – sākot ar šitake sēnēm, medu, dārzeņiem, kartupeļiem un

beidzot ar graudaugiem. Tas sarežģīja atrast stabilu produkcijas noietu, arī tādēļ, ka bioloģiskais produkts maksā vairāk nekā konvenciāli audzēts. Ražošanas uzņēmumi ar bioloģisko produktu pārstrādi nenodarbojas, tāpēc pašiem bija jāveido savi pārstrādes ceļi. Neskatoties uz visu, 2004. gadu kooperatīvs beidza ar plus zīmi un nākotni redz gaišās krāsās. Savu izaudzēto produkciju "Biocentrs" piedāvāja Valmieras gadatirgos, Rīgas ekovirtuvei un citām kafējnicām. Priekšā pavasaris, vasara un neatlaidīgs darbs dārzeņu laukā un bišu dravā. Ramatas pagasta z/s "Viķi" saimnieces Ingridas Viķes bišu saimes sanes garšīgu meža medu, bioloģiski ražotu. Ilona Gulbe no Bērzaines pagasta "Puķītēm" audzē zaļumus, tomātus, gurķus, viņai izcili padodas ķīploki un sīpoli. Aigita Balode-Milovankina no Rencēnu pagasta "Dulbeņiem" brīvā dabā – mežā – audzē ļoti garšīgas un veselīgas šitake sēnes. Rasma Lāne no Ipiķu pagasta "Pumpurim" audzē gan upenes, gan jānogas, gan dārzeņus, pīles, zosis, vistas. Inese Zirnīte no Skaņkalnes pagasta "Veckalējiem" izveidojusi pamatīgu šķirnes trušu audzētavu ar vairākiem simtiem mīluļu. Un vēl viņai atliek laika uztamborēt brīnišķīgas trušu vilnas šalles.

Lauku sieviešu veiksmē iet roku rokā ar lielu uzņēmību, pacietību un ticību nākotnei. Šīs īpašības piemīt ikvienai šī kooperatīva "Biocentrs" dalībniecei. 2005. gada maijā "Biocentrs" pēc LLSA uzaicinājuma jau piedalījās starptautiskā izstādē "Prasmīgā sievietē" Valgā.

BIOCENTRE IN VALMIERA DISTRICT

A group of active women motivated local farmers to develop biological farming in the area. So in 2004, 8 farmers established ecologically sound agricultural cooperative „Biocentrs”. In the first year of activity it was rather difficult to find market for the produce (mushrooms, honey, vegetables, potatoes). The “Biocentrs” decided to develop processing of the produce as other processing companies did not process ecologically sound produce. Now they sell their produce in Valmiera market, deliver it to catering companies in Riga and other places.

БИОЦЕНТР В ВАЛМИЕРСКОМ РАЙОНЕ

Группа активисток побудила местных фермеров к развитию биологического фермерства в этой зоне. Так в 2004 году 8 фермеров основали экологический сельскохозяйственный кооператив «Биоцентр». В первый год деятельности было довольно трудно найти рынок сбыта продукции (грибы, мед, овощи и картофель). «Биоцентр» решил заняться переработкой продукции, так как другие компании не продвигают экологически чистую продукцию. Сейчас они продают свою продукцию на рынке Валмиеры, снабжают ею поставщиков в Риге и других местах.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Aigita Balode-Milovankina
 Rencēnu pagasts, Valmieras rajons, LV-4232
 +371 6476905, +371 9165986

RUDĪTE KLEINBERGA – VISNOTAĻ NEPARASTA SIEVIETE

Pašlaik Rudīte ir atpūtas kompleksa “Rīts” vadītāja, grāmatvede, SIA “Rūteskrogs” valdes locekle, viesu mājas “Krustmaļi” īpašniece, Latvijas Lauku Sieviešu apvienības Valmieras rajona valdes locekle, Sieviešu kultūras un apmācības centra “Burtniecietes” prezidente. Visa Rudītes dzīve ir tik interesanta, ka vajadzētu daudz laika, lai izstāstītu visus tos spilgtākos notikumus, ko viņa ir pieredzējusi, protams, kopā ar vīru Armandu, kas viņai vienmēr ir bijis un ir liels atbalsts. Rudīte ir 3 bērnu māmiņa, mīļa sieva. Strādāja algotu darbu, vēlāk Rudīte ar Armandu kļuva par tā sauktiem jauniem “Breša” zemniekiem, audzēja govīs, cūkas, aitas, vistas, piedevām vēl audzēja pelēkos zirņus. 1994.

gadā Rudīte atvēra 2 veikalus, 1997. gadā blakus veikalam atvēra arī kafejnīcu. Tiek uzņemti pirmie viesi viesu mājā “Krustmaļos”. 1999. gadā viņas uzņēmums iegūst diplomu “Latvijas Labākais Ceļmalas krodziņš”. 2000. gadā uzņemas Burtnieku vidusskolas virtuves apsaimniekošanu un skolēnu ēdināšanu. Viņa uzsver, ka nestrādā naudas dēļ, bet gan tādēļ, ka viņu gandarī pašas izdarītais darbs un apkārtējie cilvēki, kas ar to ir apmierināti.

Rudīte ir 2000. gada “Radoša sieviete laukos” laureāte. 2003. gadā paveras iespēja uzrakstīt projektu un startēt SAPARD programmā. Vienā ziemā tiek rakstīts projekts, otrā – celta brīnišķīgi liela piebūve jau esošajam uzņēmumam “Rīts”. 2004. gadā viņa pilnveido uzņēmumu ar jaunu juridisko nosaukumu SIA “Rūteskrogs” jeb atpūtas kompleksu “Rīts” papildina ar banketa zāli, istabiņām, saunu un baseinu, kur var atpūsties ikviens garābraucējs. Šeit var gan paēst, gan padzert, gan iepirkties un nopērties, gan izgulēties pēc kārtīgas balles. Un ikvienu Rudīte sagaida pati, jo saviem viesiem viņa atdod visu to laipnību un mīļumu, kas viņā mīt. Rudīte ir ļoti sabiedriska un inteligenta sieviete, kas nedomā tikai par savu labumu, bet gan arī par citiem, veidojot dažādus kursus un seminārus lauku ļaudīm, lai arī viņi mācītos un skolotos. Rudīte ir ļoti aktīva, iesaistās dažādos semināros, aktivitātēs. Viņa dejo Burtnieku līnijdeju kolektīvā, ar saviem draugiem iet “čigānos” uz kāzām, organizē dažādus interesantus pasākumus. Viņas vaļasprieks – zemledus makšķerēšana.

Rudīte patiešām ir sieviete ar milzu enerģiju un nekad neapstājas. Viņa ir laba un enerģiska mamma saviem bērniem un arī sunim Roberto, kuru katru nedēļu vadā uz suņu skolu. Nenoliedzami – viņa paspēj visu un par to Rudīti var tikai apbrīnot.

RUDITE – QUITE EXTRAORDINARY WOMAN

The life of Rudite is very interesting: she is the board member of Latvia Rural Women Association Valmiera district women organization, President of the training centre “Burtniecietes”, owner of the guest house, book keeper etc. She with her family started with farming and cattle growing. In 1994 she opened a shop. In 1997 she started a catering business. Besides, she is a good project developer and succeeded to attract SAPARD funding for developing her business.

РУДИТЕ – ДОСТАТОЧНО ЭКСТРАОРДИНАРНАЯ ЖЕНЩИНА

Жизнь Рудите очень интересна: она является членом правления отделения Валмиерского района Объединения сельских женщин Латвии, президентом обучающего центра «Буртниецетес», хозяйкой гостевого дома, бухгалтером и т.д. Она вместе со своей семьей начинала с занятия сельским хозяйством и выращивания крупного рогатого скота. В 1994 году она открыла магазин, в 1997 году – занялась ресторанным бизнесом. Кроме того, Рудите хороший разработчик проектов, и преуспела в привлечении финансирования SAPARD для развития своего бизнеса.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Rudīte Kleinberga
 „Rūteskrogs”, Burtnieku pagasts, Valmieras rajons, LV-4206
 +371 9428708
 rudite@inbox.lv

Zaiga Rozenberga

ZAIGA ROZENBERGA

Zaiga Rozenberga, Ziemeļvidzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes ES tiešo maksājumu daļas ierēdne, Vidzemes augstskolas Biznesa vadības tālmācības studente, bijusī lauksaimniecības kooperatīvās sabiedrības "Cempi" valdes priekšsēdētāja, "Radoša sieviete laukos 2002." gada balvas ieguvēja, četru bērnu mamma. Zaiga dzīvo Brenguļu pagastā Valmieras rajonā savos laukos un joprojām slauc govī. Jau 18 gadus Zaiga ir iejūtusi Cempjos: „Viens no smagākajiem laikiem bija pārmaiņu laiks laukos, kad viss juka un bruka. Cilvēki bija kā no laivas izmesti. Daļa joprojām ar tādu sajūtu dzīvo. Tai laikā, lai palīdzētu paši sev un citiem, nodibinājām kooperatīvo sabiedrību "Cempi". Sākums bija labs, bet pamazām graudu iepirkuma cenas samazinājās, minerālmēsli, degviela un ķīmikālijas kļuva dārgākas. Tas arī daudzās ieceres apcirpa. Arī lielais nodokļu slogs nekādi nedeķa spēku atsperties. Kooperatīvs vēl joprojām pastāv, taču tur klājas grūti. Pati padoties nekādi nedrīkstēju, biju atbildīga par saviem četriem bērniem. Par to kā pabarošu, skološu, kā palīdzēšu netālu dzīvojošai mammai. Atceros mammas teikto, ka Sibīrijā izdzīvojuši tie, kam bijusi sava govjs. Varbūt tādēļ man vienmēr bijusi un vēl joprojām ir govjs. Ticiet vai ne, ne reizi vien tā mūs izvilka. Īstajā reizē sastapu tādas optimisma pilnas lauku sievas kā vaidavieti Zeltīti Kavieri, kas iemācīja audzēt zāļu tējas un meklēt izeju no bezizejas. Kauguriete Rasma

Freimane aicināja mācīties. Sekoja projektu rakstīšana un vēl citas mācības. Darbojoties rajona sieviešu apvienībā, lielākais guvums ir ne tikai zināšanas, bet arī iepazīšanās ar stipra rakstura sievietēm. Arī mācību braucienā uz Izraēlu, guvu daudz vielas pārdomām. Nu stingri pieturos pie tā, ka no sevis vai sava labuma desmitā daļa jādod otram. Jo arī tad, kad liekas – nekā nav, tomēr vienmēr kas atrodas. Tās ir burvīgas izjūtas, ko saņemam dāvinot. Pienāca brīdis, kad sapratu – ar kursiem un semināriem būs par maz – ir jāmacās. Saņēmos un iestājos Vidzemes augstskolā. Nu jau būs jāķeras pie diplomdarba. Tālmācība prasa lielu gribasspēku. Katru sestdienu braucu uz konsultācijām. Viss tolaik ģimenē bija pakārtots mācībām. Nebija mums tolaik vēl ne automātiskās veļasmašīnas, ne ledusskapja, un kur vēl datori. Bet ja cilvēkam ir sapņi, mērķi un vēlšanās, viss notiek. Mērķtiecība ir visai mūsu ģimenei. Šobrīd sāp, ka mūsdienu sabiedrība vāji orientējas likumos un savās tiesībās, nepatīk, ka to izmanto. Bieži vien šādi cilvēki nonāk kā nolemtībā un no tās laukā netiek. Prieks par jaunajiem cilvēkiem, kuri nomaina veco paaudzi. Jaunajiem līdzī nenāk padomju laika bagāža. Viņi ir ar citu pasaules uztveri, daudz brīvāki un zinošāki. Ticu, pozitīvisms uzvarēs."

ZAIGA ROZENBERGA

Zaiga Rozenberga lives in Brenguļi community (Valmiera district) and works at North Vidzeme Regional Agricultural Department. She is also Business administration student at Vidzeme College. Zaiga was awarded "Creative Rural Woman 2002". For several years she has been chair of the cooperative "Cempi". She is an active member of the district women organization and she has gained not only new useful skills but also met really strong personality women there. Zaiga is glad to share her knowledge and experience with other people.

ЗАЙГА РОЗЕНБЕРГА

Зайга Розенберга живет в Бренгульской волости (Валмиерский район) и работает в Региональном департаменте сельского хозяйства северной части Видземе. Она является также студенткой факультета управления предпринимательской деятельностью в Видземском колледже. Зайга была награждена как «Творческая сельская женщина 2002». В течение нескольких лет она была председателем кооператива «Цемпи». Является активным членом районной организации женщин, и не только приобрела новые полезные навыки в этой организации, но и встретила женщин с действительно сильным характером. Зайга рада делиться своими знаниями и опытом с другими людьми.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона

Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес

Tālrunis / fakss / Phone / fax / телефон/факс

e-pasts / e-mail / Электронная почта

Zaiga Rozenberga

„Lazdas”, Cempi, Brenguļu pagasts, Valmieras rajons, LV-4212

+371 9233176

zaiga.rozenberga@lad.gov.lv

DARBS SAVAM UN CITU PRIEKAM

Vai šis ir veiksmes stāsts? Lielākā vai mazākā mērā – jā, jo viss iecerētais izdodas. Pirmā veiksmē bija tā, ka ar Valmieras rajona lauku sieviešu apvienības atbalstu aizbraucu uz Kanādu. Bet stāsts būs par ko citu.

Atgriežoties mājās, manas domas bija tik pārņemtas ar šīs man līdz šim nepazīstamās zemes iedzīvotāju brīvprātīgā darba izpausmēm, ka tūlīt vēlējos kaut ko uzsākt šajā jomā. Zinot, ka manai ģimenei pieder ēka, kurā tuvāko gadu laikā biznesa jomā nekas nopietns netiks uzsākts, nolēmu, ka šī būs īstā vieta, kur pulcēties

sievietēm, kuras vēlas izrauties no nekad nepadarāmajiem mājas darbiem un iemācīties kaut ko jaunu. Šajā ēkā iekārtojām 7 stellas, sameklējām skolotāju un sākām apgūt aušanas prasmes. Tā nebija tikai mācīšanās, kas mūs šeit piesaistīja. Tās bija sarunas par to, ko mums ir iemācījuši vecāki un vecvecāki. Tās bija atmiņas par bērnu dienām, par to, kā šīs lietas tika darītas kopā ar vecmāmiņu. Tā bija latviešu kultūras pārmantojamība vārda tiešākajā nozīmē. Mans lielākais gandarījums ir vārdi, ko man veltīja kāda vecāka kundze – “Tu esi izmainījusi manu dzīvi”, viņa teica. Tiešām, mūsu kopējā dzīve pamazām mainījās. Mēs braucām un piedalījāmies dažādās izstādēs, iepazīnām interesantas personības, darbnīcas otrajā galā iekārtojām savu izstāžu zāli.

Mēs savu kopējo prieku gribam dot arī citiem, jo tikai cits caur citu kļūst bagātāks. Mēs atkal kaļam jaunus plānus, un tas viss sākās tikai tāpēc, ka plašajā pasaulē mīt cilvēki, kuri brīvprātīgi stāda puķes, lai būtu skaisti, krāso sienas, tā ir glītāk, un kuri slimnīcās daļa grāmatas, lai viņu līdzcilvēki, zinot, ka par viņiem rūpējas kāds svešinieks, justos labāk!

WORK FOR YOURSELF AND OTHERS

Dace Cilipane went on a study tour to Canada (Latvia Rural Women Association supported her) and when she returned, she wanted to start voluntary work on behalf of local community. Dace helped to improve the premises for the meeting and activity place for the local women's group. They succeeded. Dace is sure that life gets better if there are volunteers who try to assist other people.

РАБОТА ДЛЯ СЕБЯ И ДРУГИХ

Даце Чилипане поехала на стажировку в Канаду (Объединение сельских женщин Латвии поддержало ее) и, вернувшись, захотела начать добровольческую работу в своей волости. Даце помогала улучшить помещения для собраний и работы групп местных женщин. Они преуспели. Даце уверена, что жизнь становится лучше, если существуют добровольцы, которые пытаются помочь другим людям.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss/ Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Dace Čilipāne
 Ošu iela 16, Valmiera, LV-4201
 +371 9144926
 dacec7@one.lv

DIENAS CENTRA IZVEIDE ĶOŅU PAGASTĀ

Organizācija "Ķoņu kalna dzīves skola"

Pēc vairākiem pašu spēkiem rakstītiem un veiksmīgi realizētiem projektiem organizācijas SO "Ķoņu kalna dzīves skola" aktivistēm radās ideja par savām telpām, kurās rīkot iknedēļas apspriedes un nelielus pasākumus dažādām iedzīvotāju grupām. Līdz šim tika izmantotas skolas telpas, tā teikt, zem sveša jumta. Tātad – 2002. gadā radās ideja par savām telpām. Telpas atradās. Turpat blakus skolai esošajā kādreizējā internāta ēkā. Pusi ēkas izmantoja skolas vajadzībām, otra puse stāvēja tukša un diezgan sliktā stāvoklī. Organizācija noslēdza nomas līgumu ar pagasta padomi uz 10 gadiem par telpas izmantošanu un uzturēšanu. Ne bez grūtībām un atkārtotiem labojumiem 2002.

gada novembrī tika iesniegts projekts ar lūgumu piešķirt finansējumu telpu remontam "Oranje" fondam. 2003. gada vasarā fonda pārstāvji viesojās Ķoņos, lai apskatītu telpas un izvērtētu tās. Viņi neteica "nē". Atlika gaidīt. Gaidījām līdz 2003. gada decembrim, kad pienāca laimīgais paziņojums par 19 000 eiro piešķiršanu. Tā bija visa projektā prasītā summa. Vairāk nevarēja vēlēties, sajūta bija, kā laimējot loterijā. Bija pagājis gads un viens mēnesis kopš projekta iesniegšanas. Steidzīgi 2004. gada janvārī tika uzsākti remontdarbi un ilga līdz 2004. gada septembrim. Galarezultātā pilnībā atjaunotas 2 mācību telpas, mazuļu rotaļu istaba, no jauna ierīkotas divas dušas telpas un trīs tualetes, kā arī gaitenis ar kāpnēm uz otro stāvu, kur tuvākā nākotnē, kāda cita projekta ietvaros, paredzētas guļamistabas jeb internāts. Pateicoties Ķoņu pagasta padomes līdzfinansējumam, telpās ir mājīgi, silti un gaiši.

30. septembrī notika svinīga Ķoņu pagasta dienas centra atklāšana ar lentas griešanu, ziediem, dāvanām, dziesmām, veiksmes vēlējumiem un preses pārstāvju piedalīšanos. Pašreiz dienas centrā pēcpusdienās pulcējas skolas jaunieši ar savām idejām, rada savam vecumam atbilstošus šovus un pasākumus, trešdienās uz mazuļu istabu atceļo māmiņas ar bērniem, notiek tematiski pasākumi pagasta iedzīvotājiem, SO "Ķoņu kalna dzīves skolas" iknedēļas sapulces, datorkursi iesācējiem. Nākotnes plānos vēl daudz jaunu un jauku ideju realizēšana!

CREATION OF DAY CENTRE IN KONU COMMUNITY

In 2002 the NGO "Konu Kalna Dzives Skola" members decided they need premises for the activities of the NGO and the target groups and submitted a project proposal to Oranje foundation (The Netherlands). In 2004 the people of the organization started the renovation and improvement of the premises. Now they have two training rooms, children play-room, two shower rooms and 3 toilets, and the stairs ready and serving the community needs. The local government provided co-funding. The local people and especially kids are happy to come to the day Centre and have the activities there.

СОЗДАНИЕ ДНЕВНОГО ЦЕНТРА В ОБЩИНЕ КЁНЮ

В 2002 году члены организации «Школа жизни горы Кёню» решили, что им нужны помещения для работы их организации и целевых групп и предоставили проектное предложение фонду «Оранже» (Нидерланды). В 2004 году члены этой организации начали реконструкцию и усовершенствование помещений. Теперь у них есть две комнаты для обучения, детская игровая комната, две душевые и три туалета, готова лестница, и все это служит нуждам общины. Местное самоуправление обеспечило софинансирование. Все жители и особенно дети счастливы приходить в дневной центр и заниматься там.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона Agnese Auniņa- Linmeiere
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес SO „Ķoņu kalna dzīves skola”, Ķoņu pagasts, Valmieras rajons, LV-4247
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс +371 9916802
e-pasts / e-mail / Электронная почта

SIEVIEŠU KLUBS „KAUGURIETE”

Sarma Alksne, sieviešu klubs “Kaugurietes”

Sieviešu klubs “Kauguriete” ir Valmieras rajona Kauguru pagastā. Klubiņš ar senu un labu vēsturi. Pirmā kopā nākšana notika pirms trīsdesmit gadiem. Mūsu darbības lauks bija – apgūt aušanas pamatus, mezglošanu, knipelēšanu un citus rokdarbu veidus. Atmodas laikā mācījāmies biznesa pamatus un projektu rakstīšanu. Kopš 2002. gada februāra esam SO “Kaugurietes”.

Mums ir veiksmē, jo Rasma Freimane, LLSA prezidente, ir kauguriete. Viņas zināšanas, plašais redzes lauks, radošā attieksme ir mudinājusi iesaistīties dažādās aktivitātēs, atrast draugus ārpus republikas. Tēlaini izsakoties, es Rasmu salīdzinu ar lokomotīvi, kas aizrauj mūs ar jaunām idejām, sirdsdegsmi, enerģiju un neatlaidību mērķa

sasniegšanai. Otra liela veiksmē mums uzmaidīja, kad satikām kolosālu, erudītu cilvēku ar plašām zināšanām un reālu skatījumu. Tā ir psihoterapeite Anita Serma-Piroga. Tas būs mūsu “veiksmes stāsts”. Sākām ar kursu “Personības attīstība un veiksmīga saskarsme”, tad “Izzini pats sevi”. Abi šie kursi klausītājiem palīdzēja atbrīvoties no mazvērtības kompleksa un stiprināja mūsu pašapziņu. Patreiz Anita mūs ievada floristu pasaulē, apgūstam ziedu kārtotāšanas mākslu, esam iepazīstinātas ar dabas daudzveidību un tās izmantošanas iespējām. Daba ir mūsu dzīvības avots. Tajā viss pakārtots cilvēkam. Tagad mēs dabu uzlūkojam ar mākslinieku un praktiķu vērīenu. Katrai puķītei dabā atrodam pielietojumu. Vai tā būs vācama tējai? Vai saglabājama ziemas sauso ziedu kompozīcijām? Vai patreiz izmantojama? Kursantes ar floristikas darbiem piedalījušās Starptautiskā izstādē Rāmavā “Lauku sēta - 2004”, kuplinājām Ziemassvētku izstādē Medicīnas muzejā Rīgā, 2005. gadā maijā Valgā izstādē “Prasmīga sieviete” un Kauguru pagasta dziesmu un deju svētkos. Patreiz gatavojam floristikas izstādi Krimuldas baznīcas 800 gadu svētkiem. Mūsu zināšanas un praktiskās prasmes floristikā prasa tālākas zināšanas komercdarbības pamatos, lai savus darbus varētu arī pārdot.

Jaukas ir mūsu kopā nākšanas reizes, tad iepazīstam jaunas puķu šķirnes, dalāmies ar dēstiem un papildinām savas puķu kolekcijas. Galvenā “rozīnīte” ir mūsu tikšanās, kad aizmirstas ikdienas steiga, rūpes un nebūšanas, bet iegūstam pozitīvas emocijas nākamajai darba nedēļai. Vēlreiz raksturošu Anitu. Viņa ir vērīga, praktiska, pacietīga, prasīga pret sevi un citiem, apveltīta ar humoru un lieliskām spriešanas spējām, vadās no uzkrātās dzīves pieredzes, ir liela atbildības un pienākumu apziņa. Prieks par tādu stipru cilvēku, katra tikšanās mums dod spēku, izturību, stiprina gribu un māksliniecisko izaugsmi.

WOMEN'S CLUB “KAUGURIETE”

The women's club “Kauguriete” was established in 2002, although its history started 30 years ago. The first training courses the women had was project development and business basics. The Kauguri women say that they are successful because (1) they have Rasma Freimane who is active, creative, knowledgeable, (2) Anita Serma-Piroga, who is a bright person with knowledge and skills. Anita delivered training courses in personal development to the women, to raise confidence; she also trained women in floral design. The Kauguri women are happy to come together at their regular meetings and have activities.

ЖЕНСКИЙ КЛУБ «КАУГУРИЕТЕ»

Женский клуб «Кaugуриете» был основан в 2002, хотя его история началась 30 лет назад. Первыми обучающими курсами для женщин были – разработка проекта и основы бизнеса. Женщины Каугури говорят, что они успешны, потому что (1) у них есть Расма Фреймане – активная, творческая, знающая женщина, (2) Анита Серма-Пирога – яркая личность со знаниями и опытом. Анита провела обучающие курсы для личного развития женщин (повышения уверенности в себе); она также обучала женщин флористике. Женщины Каугури счастливы встречаться на своих регулярных собраниях и занятиях.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона

Sarma Alksne

Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес

„Ievlejas”, Kauguru pagasts, Valmieras rajons, LV-4224

Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс

+371 4246312

e-pasts / e-mail / Электронная почта

PUZES SABIEDRISKĀ ORGANIZĀCIJA "NIEDRE"

Puzes pagasta sabiedriskā organizācija "Niedre"

1996. gadā pie Puzes draudzes izveidojās Dāmu komiteja, tās mērķis – izprast Dieva vārdu, veikt labdarības darbu. Nedaudz vēlāk Dāmu komiteja pārtapa par Dāmu klubu. Dāmu klubs, sadarībā ar baznīcu, pašpārvaldēm, bibliotēku, skolu organizēja daudzas labdarības akcijas: Zemeņu prieks – apmeklēti 27 māju iedzīvotāji un pārsteigti ar kādu zemeņu kārumiņu, "Baznīca Tava un mana", līdzekļu vākšana baznīcas jumta remontam, "Dalīta bēda – pusbēda" – palīdzība ugunsnelaimē cietušajiem, Piparkūku svētki – dāvāja piparkūkas ļaudīm, kas paši tās nespēj vairs izcept, Dalies mīlestībā – nelielas dāvaniņas vientuļajiem pensionāriem, invalīdiem. Tam visam līdzās ikdienas darbs un rūpes par līdzcilvēkiem

grūtā brīdī. Dāmu klubs 2001. gadā reģistrēts kā sabiedriskā organizācija "Niedre", kuras mērķis: celt lauku cilvēku pašapziņu tā, lai viņi varētu līdzvērtīgi ar pilsētniekiem ieiet modernās tehnoloģijas laikmetā, nezaudējot garīgumu.

Tāpēc tika strādāts un realizēts projekts: "Internets Puzē". Projekta mērķis bija panākt jauno informācijas tehnoloģiju ienākšana Puzē. Par veiksmīgu šā projekta realizāciju var uzskatīt tādēļ, ka izdevās izveidot kopdarbību ar pašvaldību, vietējiem uzņēmējiem un organizācijām, kā SIA "Lattelekom", Pašvaldību sadarbības apvienību "Ziemeļkurzeme" un Ventspils Uzņēmējdarbības atbalsta centru un mūsu neatlaidību un spēju ziedot savu darbu un laiku citu labā. Realizētā projekta ieguvumi: interneta pieslēgums pagastā; sabiedriskā interneta pieejas punkta (SIPP) atvēršana pagasta centrā un tā nodrošināšana ar 3 datoriem; pagasta ļaužu vēlme apgūt konkrētas prasmes un zināšanas par IT pielietojumu ikdienā; datorkursi 5 apmācību grupām (cita projekta ietvaros).

Veiksme neļauj apstāties, bet pilnveidot sasniegto, tādēļ "Niedre" nākamā projekta ietvaros cer attīstīt SIPP darbību, lai plašākā apjomā apmācītu pagasta iedzīvotājus reaģēt uz dažādām iespējām, pārmaiņām un līdzdalību pagasta un valsts dzīvē, kur attālumam nav nozīmes.

PUZES NGO "NIEDRE"

The women's club "Niedre" was established in 2001 (although it has longer history) with the aim to raise confidence of the rural people so that could have equal opportunities with the urban people. The successful project implemented by the NGO was development of IT skills for 5 groups and internet in Puze, purchase of 3 computers. It was a good cooperation project also with the local government, local businesses and organizations. In the framework of the next project the NGO intends to develop the work of public internet access point in order to further train the local community and actively involve in the local and national life.

НГО «НИЕДРЕ» ИЗ ПУЗЕ

Женский клуб «Ниедре» был основан в 2001 году (хотя у него более длинная история) с целью повысить уверенность сельских жителей настолько, чтобы они имели равные возможности с городскими жителями. Успешный проект, осуществляемый НГО, способствовал развитию навыков в области информационной технологии в пяти группах, а также опыта работы с Интернетом в Пузе, было приобретено 3 компьютера. Это был также хороший проект сотрудничества с местным самоуправлением, местными фирмами и организациями. В рамках следующего проекта НГО намеревается развивать работу относительно доступа к общественному Интернету, чтобы далее обучать местных жителей и активно вовлекать их в местную и национальную жизнь.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Niedra Indriksone
 „Mežnora”, Puzes pagasts, Ventspils rajons, LV-3613
 +371 6480189

VALDA PORNIECE

Valda Porniece

1996. gadā Puzes ev. luterāņu draudzē radās Dāmu komiteja, kas gadu gaitā pārtapusi par sabiedrisko organizāciju "Niedre", tajā joprojām darbojas aktīvas Puzes pagasta sievietes. Valda Porniece kļuva par šīs organizācijas valdes priekšsēdētāju un prasīgi virzīja darbu sabiedrības labā. Apveltīta ar radošu garu, labu izdomu un prasmi aizraut citas sievietes, Valda aicināja savas kolēģes izglītoties un celt pašapziņu. Darbošanās sākumā sievietes kopā pulcējās reizi nedēļā, katrai sarunai Valda ļoti nopietni gatavojās un centās pēc iespējas vairāk savas zināšanas nodot pārējām dalībniecēm. Valda Porniece kopā ar kolēģēm pagastā organizēja un pati arī apmeklēja dažādus kursus: angļu valodas, datoru, šoferu, ziedu kārtšanas, rokdarbu u.c. Kopīgi organizētās mācības ir veidojušas daudzas

īemaņas un prasmes, par kurām mūsu pagasta sievietes agrāk pat iedomāties nevarēja, ka tās ir viņu spēkos. Valda ir neskaitāmu mākslas izstāžu, interesantu tikšanos un izbraukumu iniciatore un organizatore. Pateicoties Valdai Porniecei mūsu pagastā ir viesojušies ievērojami dzejnieki, rakstnieki, mākslinieki, mūziķi, sportisti, politiķi un sabiedriskie darbinieki, realizēti daudzi projekti pagasta iedzīvotāju labā, piemēram, par autobusu satiksmi ar Rīgu, dažādas labdarības akcijas, kuru laikā sniegta palīdzība vientuļajiem pensionāriem vai ļaudīm ar īpašām vajadzībām. Lai pagastā būtu vietiņa, kur sarīkot tematiskus pasākumus un izstādes vai vienkārši pabūt kopā, SO "Niedre" dalībnieces labiekārtoja kamīnzāli vecajā pagastmājā, bet pagasta centrā iekārtoja savu biroju. Sākās intensīva projektu rakstīšana un prieks par panākumiem. Par nozīmīgāko joprojām uzskata projektu par sabiedriskās interneta pieejas punkta izveidošanu. Pēc plašajiem Interneta svētkiem Puzes ļaudīm radās iespēja izmantot interneta pakalpojumus. Aizvadīto gadu laikā sabiedriskajai organizācijai "Niedre" ir radušās draudzīgas attiecības ar sievietēm daudzos Latvijas novados un ārpus valsts robežām, pabūts interesantos tikšanās brīžos, saviesīgos pasākumos un pieredzes apmaiņā.

Par aktīvo darbošanos un nopelniem Puzes pagasta kultūras un sabiedriskās dzīves pilnveidošanā Valda Porniece ir apbalvota ar Ventspils rajona Padomes Goda rakstu un par ieguldīto darbu lauku sieviešu garīguma un pašapziņas celšanā, vidējās un vecākās paaudzes cilvēku izglītošanā un citiem labiem darbiem sabiedrības labā Pateicības pasākumā brīvprātīgajiem "Padari pasauli labestīgu!" Latvijā viņa saņēma Pateicības rakstu. Lai arī Valda nu vairs nav SO "Niedre" valdes priekšsēdētāja, viņas padoms joprojām noder sabiedriskās organizācijas darbībā un ideju viņai nekad nepietrūkst, joprojām viņa dāsni tās sniedz savām kolēģēm.

VALDA PORNIECE

Puze community women are actively involved in the work of the women's club "Niedre". Valda Porniece has been the chair of the NGO and still works on behalf of the community. Valda is organizing the training courses for women (English, computer skills, floral design, needlework etc) and inviting interesting people to the meetings of the club (poets, writers, musicians, politicians, etc). She also inspired the women to elaborate projects. Valda's contribution has been highly evaluated by Ventspils municipality. She has a lot of good ideas and she shares her ideas with other people.

ВАЛДА ПОРНИЕЦЕ

Женщины общины Пузе активно вовлечены в работу женского клуба «Ниедре». Валда Порницеце была председателем НГО и все еще работает от имени общины. Валда организует обучающие курсы для женщин (английский, компьютерные навыки, флористика, шитье и т.д.) и приглашает интересных людей на собрания клуба (поэтов, писателей, музыкантов, политиков и т.д.). Она также воодушевила женщин на разработку проектов. Вклад Валды был высоко оценен самоуправлением Вентспилса. У нее есть много хороших идей, и она делится своими идеями с другими людьми.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона

Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес

Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс

e-pasts / e-mail / Электронная почта

Ginta Rodere

Puzes pagasts, Ventspils rajons, LV-3613

+371 9154311

ciruligr@inbox.lv

VENTSPILS SIEVIEŠU BIEDRĪBA „SPĀRNI”

Ventspils novada sieviešu biedrība „Spārni”

Ventspils sieviešu biedrība „Spārni” dibināta 2001. gadā. 40 aktīvas rajona sievietes izveidoja biedrību, lai apzinātu un risinātu Ventspils novada sieviešu vēsmes un problēmas, ceļot pašapziņu, izglītojot un pilnveidojot.

„Latvijas dvēsele dzīvo laukos...”. Jūras apskalots, biezu mežu ieskaits ir Ventspils rajons; šeit dzīvo atturīgi, noslēgti, bet darbu mīloši ventiņi. Sieviešu biedrība „Spārni” pulcina rajona aktīvākās sievietes un, lai latviskā dvēselē izdzīvotu šodienas lauku vides grūtajos apstākļos, jāveicina aktivitātes, kas ļautu vērst plašumā amatniecību, rokdarbu tapšanu un popularizēšanu. Tā radās doma un projekts „Pagastu diena”. Pasākums „Pagastu diena” Ventspils rajonā ir kļuvis par tradīciju un notiek katra gada pirmajā

svētdienā Ventspils Piejūras brīvdabas muzejā. Tajā piedalās 11 rajona pagasti un Piltenes pilsēta. Svētkos katrs pagasts izveido amatnieku un rokdarbu stendu izstādi un sniedz koncertu. Izstādē demonstrē gada garumā tapušos rokdarbus: adījumus, tamborējumus, izšūtas gleznas, dekoratīvos spilvenus, austos izstrādājumus; amatnieki: pinumus, kokgriezumus, ādas izstrādājumus, floristu veidotās kompozīcijas utt. Dalībnieki var nobaudīt pēc sentēvu receptēm gatavotus latviešu ēdienus un dzērienus. Izskan ventiņu pagastu etniskās aktivitātes – dziesmas, dejas, teatrāli skeči. Jau tradicionāli „Pagastu dienā” piedalās delegācija no Lietuvas Radvilišķu rajona, kura uzstājas ar savu kultūras programmu un iepazīstina ar lietuviešu amatniecības izstrādājumiem.

Jaunajai paaudzei ir iespēja padziļināti izzināt laukos esošo kultūru, tautas tradīcijas, pārņemt prasmes no vidējās un vecākās paaudzes. Svētkos „Pagastu diena” godinām gan sievieti, gan ģimeni, gan cilvēkus, kuri dod ieguldījumu latviskās vides saglabāšanā, popularizēšanā un pilnveidošanā. Pagastu dienas ietvaros izvērtē pagastu iekārtotos standus, kuros izvietoti daiļamatū meistarū darinājumi un informācija par pagastu. Trīs oriģinālākos un vizuāli interesantākos apbalvojām. Biedrības „Spārni” sievietes ir ļoti gandarītas par šiem svētkiem. Latviešu tautas gars, dvēsele un spēks dzīvo tieši lauku cilvēkos, viņu rokdarbos, amatniecībā, tautas dziesmās un dejās. Taču tradīcijas ir jākopj, jāatbalsta, jāsaudzē, un tas nenotiek bez cilvēka labās gribas. Ikviens ir laipni aicināts piedalīties šajos, tieši lauku cilvēkam domātajos svētkos!

VENTSPILS WOMEN'S SOCIETY “SPARNI”

Ventspils Women's Society “Sparni” was established in 2001 by 40 local active women in order to address the problems of women, raise their self confidence, and provide training. The women believe that the soul of Latvia lives in rural areas. So the Society works for the women of the whole district. They have different traditions and activities (crafts, twinning of communities, exhibitions, area improvement activities, etc). The club members are inviting everybody to join the activities and festivals.

ЖЕНСКОЕ ОБЩЕСТВО ВЕНТСПИЛСА “СПАРНИ”

Женское общество Вентспилса “Спарни” было основано в 2001 году 40 местными активными женщинами, чтобы обратиться к проблемам многих женщин, повысить их уверенность в себе и обеспечить обучение. Женщины верят, что душа Латвии находится в сельской местности. Поэтому общество работает для женщин всего района. Они охватывают различные традиционные виды деятельности (ремесла, сливание общин, выставки, деятельность по улучшению местности и т.д.). Члены клуба приглашают всех присоединиться к кружкам и фестивалям.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Zigrīda Krauze
 Andreja iela 7-4, Ventspils, LV-3601
 +371 6425597
 sparni.ventspils@inbox.lv

VASARAS NOMETNE BĒRNIEM

Latvijas Bērnu fonda Ventspils nodaļa

Latvijas Bērnu fonds ir sabiedriska labdarības organizācija, dibināta 1988. gadā. Darbības mērķis ir bērnu aizsardzība, viņu attīstības un izglītošanas veicināšana, veselības nostiprināšana, ģimenes audzināšana un īpaši talantīgu bērnu atbalsts. Lai realizētu mērķus, izstrādātas 4 programmas: "Veselība", "Bāreņi", "Ģimene", "Attīstība, kultūra, talants". Ventspilī LBF nodaļa dibināta 2002. gadā. Mūsu galvenie rūpju bērni ir bērni ar īpašām vajadzībām.

2005. gadā trešo gadu pēc kārtas 25 bērniem ar invaliditāti rīkota vasaras nometne, kura notika Ventspils rajona Usmas pagasta pamatskolā. Bērni 14 dienas dzīvoja pasaku

valstībā "Aiz trejdeviņiem kalniem, aiz trejdeviņām zemēm...", kurā bija iespējams izzināt, redzēt, nosvinēt svētkus un paražas gada garumā kopā ar dažādiem pasaku tēliem. Katru dienu darbojās darbnīcas: veidojām plastiku, lējām ģipsi, lipinājām mālu, apgleznojām flīzes, stiklu, keramiku, audumus un, protams, dziedājām dziesmas un klausījāmies, kā to dara citi. Vēl bērniem bija iespēja izstaigāt Slīteres dabas takas, bijām tālu, tālu jūrā, braucām ar krasta apsardzes mašīnām, atradām sen apraktus dārgumus Ventspils Livonijas pilī... Divas nedēļas pārsteidza un priecēja mūs ar pārdzīvojumiem un piedzīvojumiem, priekiem, jaunām iemaņām un draugiem.

CHILDREN SUMMER CAMP

Ventspils organization of Latvia Children Foundation was established in 2002. The main target group of the organization is children with special needs. In 2005, the Ventspils people organized already the 3rd summer camp for children with special needs. The children 14 days spent in a real fairy-tale. They learned about different traditions, festivals and fairy-tales. They also had practical classes and worked with clay, glass, ceramics, and textiles. They sang songs, went to the sea with boats. During the two weeks the children learned new skills and found new friends.

ДЕТСКИЙ ЛЕТНИЙ ЛАГЕРЬ

Вентспилская организация Латвийского Детского фонда была основана в 2002 году. Основная целевая группа организации – это дети с особыми потребностями. В 2005 году жители Вентспилса организовали уже третий летний лагерь для детей с особыми потребностями. Дети провели 14 дней в настоящей сказке. Они узнали о различных традициях, фестивалях и волшебных историях. У них также были практические занятия – работа с глиной, стеклом, керамикой и текстилем. Они пели песни, выходили на лодках в море. В течение двух недель дети приобрели новые навыки и встретили новых друзей.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронный адрес

Ieva Sāmite
 Brīvības iela 23-17, Ventspils, LV-3601
 +371 9807987, +371 3663233

KRĪZES CENTRS ĢIMENĒM AR BĒRNIEM "PASPĀRNE"

Krīzes centru ģimenēm ar bērniem "Paspārne" 2003. gada 28. augustā dibinājušas 3 sabiedriskas organizācijas :

- Ventspils Bērnu un pusaudžu atbalsta centrs "Nāc līdzi!",
- Alternatīvās aprūpes centrs "Žēlsirdības māja"
- Ventspils reģionālais NVO atbalsta centrs.

Izveidojot šo organizāciju, uzsākts darbs pie vērienīga projekta – "Diennakts krīzes centra izveide Ventspilī". 2003. decembrī Bērnu un pusaudžu atbalsta centrs "Nāc līdzi!" sadarbībā ar Ventspils reģionālo NVO atbalsta centru un Viļņas sieviešu patversmi programmas „Pilsoniskās sabiedrības attīstība Latvijā – 2001” ietvaros

uzsāka realizēt projektu "Ventspils diennakts krīzes centrs bērniem un ģimenēm ar bērniem". Šim projektam piesaistīts finansējums no ES un Ventspils pilsētas domes – Ls 37557. 2004. gada maijā Krīzes centrs ģimenēm ar bērniem "Paspārne" šī projekta tālākai realizācijai saņēma finansējumu arī no Bērnu un ģimenes lietu ministrijas – Ls 10000. 2004. gada oktobrī partnerībā ar Bērnu un pusaudžu atbalsta centru "Nāc līdzi!" un Ventspils pilsētas domes Sociālās aprūpes pārvaldi uzsākta projekta īstenošana. Projektu finansēja ES un Latvijas valsts, kopējās izmaksas – 38932 EUR. Šo projektu ietvaros notika centra izveide: remontdarbi, aprīkojuma un mēbeļu iegāde, darbinieku sagatavošana darbam centrā, psiholoģiskās palīdzības sniegšana bērniem un viņu ģimenes locekļiem, izmantojot bērnu un pusaudžu atbalsta centra "Nāc līdzi!" speciālistu (pedagogu, psihologu, sociālo darbinieku) pakalpojumus, sadarbība ar plašsaziņas līdzekļu pārstāvjiem, aktualizējot pastāvošo vardarbības problēmu. 2005. gada vasarā ir saņemts apstiprinājums par finansējuma saņemšanu no Eiropas reģionālā attīstības fonda (ERAF). Šie līdzekļi bija nepieciešami, lai pabeigtu remontdarbus un uzsāktu centra darbību.

Šobrīd varam droši apgalvot, ka 2005. gada nogalē Talsu ielā 39, Ventspilī, Krīzes centrs ģimenēm ar bērniem "Paspārne" sniegs rehabilitācijas pakalpojumus bērniem un sievietēm, kuri cietuši no vardarbības, un viņu ģimenes locekļiem. Izveidojot drošu patvērumu – diennakts krīzes centru, varēs sniegt kompleksu sociāli psiholoģisko palīdzību ne tikai Ventspils pilsētas iedzīvotājiem, bet arī Ventspils rajona pašvaldībās dzīvojošajiem un citiem Kurzemes reģiona iedzīvotājiem. Vēlam visiem un visām uzdrīkstēties, kā arī atcerēties: jaunais ir tepat blakus, nedomāt par to, kādas ir grūtības, bet par to, kādas ir iespējas, idejas aug, kad par tām domā, jaunām idejām jāļauj dzīvot, ideju augļi nenāk tūlīt! Mēs esam guvuši lielisku pieredzi, zināšanas un esam pārlicināti, ka viss jaunais nenāk viegli, bet interesanti – noteikti!

CRISIS CENTRE FOR FAMILIES WITH CHILDREN "PASPARNE"

In 2003, three NGOs of Ventspils established the crisis centre with the aim to ensure rehabilitation for women, children who have suffered from violence and their family members. In order to have the centre operational, the NGO people had to manage several major projects. A number of partner organizations were involved in the implementation of the projects from Latvia and Lithuania. They managed to attract the EU Structural funds.

КРИЗИСНЫЙ ЦЕНТР «ПАСПАРНЕ» ДЛЯ СЕМЕЙ С ДЕТЬМИ

В 2003 году три НГО Вентспилса основали кризисный центр с целью обеспечения реабилитации для женщин и детей, а также членов их семей, которые пострадали от насилия. Чтобы центр работал, члены НГО должны были организовать несколько крупных проектов. Несколько организаций-партнеров из Латвии и Литвы были вовлечены в осуществление проектов. Они смогли привлечь структурные фонды ЕС.

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/адрес
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Ruta Senkevica
 Talsu iela 39, Ventspils, LV-3601
 +371 6480162

Elīta Reinharde un Skaidrīte Kreitūze

PĀRDOMAS

Šis raksts mazliet atšķirsies no pārējiem, jo radās, lasot daudzos stāstus, kuri atsūtīti grāmatas veidošanai. Kad piekritu Rasmus Freimanis piedāvājumam pārskatīt rakstus, nebija ne mazākās nojausmas, kas tur īsti jādara, ar ko saskaršos un kāpēc grāmata vajadzīga. Man pat prātā nenāca doma, ka arī pati varētu dalīties pārdomās, jo mūsos tik bieži sēž pieņēmums; ko tad es un par sevi, citi tak labāki. Šeit arī slēpjas mūsu daudzu vājums, ka nepaskatāmies uz sevi no malas, nepamanām savus labi padarītos darbus, un to, cik mīļi cilvēki mums līdzās. Šobrīd droši varu teikt, ka šie stāsti ir vieni no manām veiksmēm. Jo uz brīdi esmu pabijusi daudzos rajonos. Tie ir fantastiski cilvēki, ar kuriem iepazīnos neklātienē. Sievietes ar dažādiem likteņiem, dzīvesstāstiem un darbiem. Ar katru no viņām esmu runājusies, daudz par viņām domājusi, diemžēl, kopā tikai ar datoru. Viņas ir kā stiprinājums un pamudinājums darboties. Kas tad vispār ir veiksmē? Šķiet, tas ir mainīgs lielums, jo veiksmē var būt arī neveiksmē, tikai – kā paši to uztveram? Arī neveiksmes mums daudz pasaka priekšā, tajās jāieklaušās. Veiksmē var būt maziņa, bet patiesībā ļoti liela, bet vai to pamanām? Zinu, ka manā dzīvē veiksmē ir sastaptie cilvēki. Tie, kuri ļoti, ļoti mīļi, tie, kuri mīļi, un tie, kuri vienkārši ir cilvēki. Jo katrs no viņiem manī ir ko radījis. Ļāvis iepazīt prieku, mīlestību, arī sāpes. Un no tā visa kopā veidojos es un mani darbi. Jo kas tad ir vērtības? Diemžēl tās svarīgākās nav materiālās, tās vienkārši

ir pakārtotas, jo, ja būsi viens, kā miets, nebūs jau ar ko tajā dalīties. Daudzas lietas šodien redzu citādi, jo man ir laime sastapt Skaidrīti Kreitūzi. Zinu, ka tie, kuri viņu pazīst, man piekristu. Viņa māca uz dzīvi raudzīties daudz vienkāršāk, ar paļāvību uz Dievu un ticību sev. Es vēl joprojām to mācos, bet jūtu, ka gribu dzīvot savu dzīvi, nevis kaut kur un pēc kaut kā auļot. Tās ir tik vienkāršas patiesības, ka jāmil sevi, lai arī citiem patiktu. Biežāk jāieklaušās savā sirdī, nevis prātā, lai pieņemtu pareizo lēmumu. Man ļoti patīk teiciens, kuru man nolasiņa Skaidrīte: bagāts ir nevis tas, kuram daudz ir, bet kuram pietiek. Vai tas neatrisina daudzas mūsu problēmas? Jo kad uz mērķi ejam par katru cenu, tas sasniedzams daudz grūtāk. Tāpēc mana veiksmē ir ne tik daudz padarītie darbi, kā tie cilvēki, kas līdzās. Kaut kā vienmēr blakus bijuši tie labākie. Ģimene ir ārpus visa, kuriem vienmēr par maz mīļu vārdu pasakām. Šobrīd cenšos dzīvot, dzīvi baudot. Smejot visgardākos smieklus, raudot vissāpīgākās asaras, darbu darot ar mīlestību un vienmēr secinot, ka visas grūtības, kuras mums rodas, mēs tomēr radām paši. Ar mani tā noteikti notiek, jo tad, kad esmu tikusi galā ar kādu problēmu, to sapratusi, liktenis pamet nākamo. It kā no malas ar smīnu sakot: nu, un vai ar šo tiks galā, augsi vai kritīsi atpakaļ? Jo tik bieži gribas, lai viss notiek pēc mūsu prāta un kad tā nav, ir vilšanās. Mišels de Montēns ir teicis "Jebkurš ilgi var būt nelaimīgs tikai paša vainas dēļ. Kā gan lai palīdz tam, kuram nav drosmes paciest ne nāvi, ne dzīvi, kurš nevēlas ne pretoties, ne bēgt?" Jo katram mums ir tik, cik vēlamies iegūt, redzam tik, cik gribam ieraudzīt, un arī mīlestības ir tik, cik paši to sniedzam un mākam ņemt.

THOUGHTS

Elīta Reinharde was closely involved in the publishing of this book. She was responsible for collecting stories from the rural women's groups, reading the stories, formatting them and lay out of the book. After reading more than 100 stories, she thought that she had some findings and conclusions to share with the readers. She believes that it was major luck and success to have the possibility to read all the stories and to visit all the districts. She has contacted (in some cases through internet) the women. This experience, the life stories and achievements of Latvia's rural women give the energy and inspiration for further life!

МЫСЛИ

Элита Рейнхарде была тесно связана с публикацией этой книги. Она была ответственна за обобщение историй о группах женщин села, их чтение, форматирование и составление книги. После прочтения более чем 100 историй она решила, что имеет важные сведения и находки, которыми может поделиться с читателями. Элита верит, что это было большой удачей – иметь возможность ознакомиться со всеми историями и посетить даже отдаленные районы. Она связывалась с женщинами (в некоторых случаях посредством Интернета). Этот опыт, жизненные истории и достижения сельских женщин Латвии дают энергию и вдохновение для дальнейшей жизни!

Kontaktpersona / Contact person / Контактная персона
Pasta adrese / Postal address / Почтовый адрес
Tālrunis/fakss / Phone/fax / Телефон/факс
e-pasts / e-mail / Электронная почта

Elīta Reinharde
„Eicēni”, Straupes pagasts, Cēsu rajons, LV-4152
+371 9108512
eiceni@inbox.lv

3. Sadaļa

LATVIJAS LAUKU SIEVIEŠU APVIENĪBA

ORGANIZĀCIJAS DARBĪBAS MĒRĶI UN SASNIEGTAIS 2003. GADĀ

Sākot savu 2003. gada darbību, Latvijas Lauku sieviešu apvienības padome (LLSA) vadās pēc 2002. gada atskaišu konferencē pieņemtas darbības stratēģijas turpmākajiem gadiem. Kā svarīgākie notikumi šajā gadā bija tikšanās ar Valsts Prezidenti V. Viķi-Freibergas kundzi, Baltijas valstu lauku sieviešu 1. konferences noorganizēšana un sadarbības līguma parakstīšana, gadskārtējā apvienības 4. konference.

2003. g. augusts. Jaunsvīlauku padomes vasaras skolas dalībnieces

Lai stiprinātu un veidotu darbotiespējīgu padomi, padomes locekles apguvušas iemaņas:

- Kursos „Prasme sarunāties un darboties”, lektore L. Pavlovska
- Kursi „Sapulču vadīšana”, lektore L. Pavlovska
- Kursi „Līderu apmācība”, A. Pastore

Izveidotas četru novadu apvienības darbības koordinācijas padomes: Latgales, Vidzemes, Kurzemes un Zemgales.

2. Konferences:

Noorganizēta 1. Baltijas valstu lauku sieviešu konference, kura notika 10. un 11. oktobrī Jelgavā LLU. Piedalās Latvijas, Lietuvas un Igaunijas lauku sieviešu delegācijas. Konferencē piedalās 78 Latvijas delegātes, 42 Igaunijas delegātes un 38 Lietuvas delegātes. Pārrunāti jautājumi par sadarbību ar vietējām pašvaldībām, iniciatīvas veidošana laukos un pieaugušo izglītība.

Rezultātā tiek parakstīts savstarpējās sadarbības līgums par pieredzes apmaiņu, sadarbību starptautiskos projektos un sadarbības tīkla izveidošanu starp triju valstu lauku sieviešu organizācijām.

21. novembrī Rīgā Zemkopības ministrijā notiek 4. Latvijas Lauku sieviešu konference – „Sievietes sūtība šajā laikā”. Par savu darbu atskaitās LLSA padomes priekšsēdētāja un novadu padomju koordinatori. Notiek pasražoto mājas sieru degustācija un vērtēšana.

Konferencē piedalās 381 delegāte no 150 organizācijām.

3. Piedalīšanās starptautiskos pasākumos:

- 8. un 9. februārī Varšavā ES uzaicināto dalībvalstu konferencē „Lauku sievietes ES” piedalās: Laima Indriķe (Bauskas rajona Skaistkalnes pagasts), Staņislava Igaune (Rēzeknes rajona Bērzgales pagasts), Zaiga Rozenberga (Valmieras rajona Cempu pagasts);

- 19. – 21. februārī Tartu konferencē „Paplašinātajā ES visiem vienādas iespējas” piedalās un pirmo reizi ar Igaunijas lauku sieviešu apvienības priekšsēdētāju Urve Kaasik tiekas Rasma Freimane, LLSA padomes priekšsēdētāja, Ingūna Liepiņa (Valmieras rajona Ramatas pagasts), Daina Liepiņa (Cēsu rajona Dzērbenes pagasts);

- 28. – 30. martā pieredzes brauciens pie Igaunijas lauku sieviešu apvienības, piedalās 19 rajonu 45 pārstāves;

- 12. – 18. septembrī Varšavā ACWW (Pasaules Lauku sieviešu asociācijas) Austrumeiropas valstu darba grupā Varšavā piedalās: Rasma Freimane, LLSA padomes priekšsēdētāja, un Ilze Karsa, Valmieras rajona sieviešu padomes priekšsēdētāja;

- 8. un 9. decembrī Tartu SME N.O.R.T. (Tartu uzņēmējdarbības atbalsta centrs) Projektā „Women skills” LLSA darbojas kā partneri, notiek projekta sākuma seminārs;

- Gada garumā sadarbībā ar LLU profesori B. Rivžas kundzi un docenti M. Krūzmētras kundzi FEM projekta ietvaros notiek mācības visos novados par strukturālo fondu apguvi, iestājoties ES. Izveidotas jaunas 5 mikrokrēdīta grupas.

4. LLSA padomes organizētās mācības:

- pieredzes apmaiņas braucieni novadu aktīvistēm republikā. Apvienības atbalstīti ir četri braucieni, kuros piedalās 168 novadu līderes.
- sadarbībā ar LLKC – apmācību kursi lauku sievietēm visos rajonos. Kursu tematika pēc rajonu izvēles, katrs rajons raksta darbības projektu un atskaitās par izlietotajiem līdzekļiem. LLSA padome koordinē mācības. Atskaite par padarīto pievienota beigās.

5. Tikšanās ar valdību:

- 11. septembrī visu rajonu 102 pārstāves tiekas ar Prezidenti Vairu Viķi-Freibergas kundzi Līgatnē zemnieku saimniecībā „Upmaļi”.
- Galvenās pārrunātās tēmas – pieaugušo izglītība laukos un sievietes veselība.
- 4. decembrī LLSA padomes 6 pārstāves tiekas ar LR Izglītības un Zinātnes ministru K. Šadurska kungu, pārrunājot pieaugušo mūža izglītības likumu un finansējumu lauku iedzīvotāju izglītībai.

6. Sadarbība ar citām sabiedriskām organizācijām:

- Uzsākta sadarbība ar SO „Sieviete pret vardarbību”
- Nolemts parakstīt sadarbības līgumus ar SO „Latvijas pieaugušo izglītības apvienību”, SO „Glābiet bērņus”
- Aktīva dalība organizācijas „Latvijas sieviešu lobījs” izveidošanā
- Sadarbība ar starptautisko sieviešu organizāciju „ZONTAS” projektā INTERREG III B

7. Sadarbība ar masu mēdijiem un informācija par apvienību:

- Reizi ceturksnī aktuāla informācija žurnālā „Agropols”
- Žurnālistes I. Strodas 10 intervijas dažādos raidījumos Latvijas radio
- Žurnālistes A. Mellupes regulāri sagatavotās 8 preses relīzes par LLSA
- Rajonu laikrakstu 115 publikācijas par klubu darbību rajonos
- LLSA padomes izdots kalendārs buklets 2004. gadam
- LLSA buklets angļu valodā
- Mājas lapas sagatavošana www.llsa.lv sāks darboties 2004. gadā

Rasma Freimane

LLSA padomes priekšsēdētāja

Projekts Five-O, Valmieras un Cēsu rajonu mācību grupa

ORGANIZĀCIJAS DARBĪBAS MĒRĶI UN SASNIEGTAIS 2004. GADĀ

Sākot savu 2004. gada darbību, Latvijas Lauku sieviešu apvienības padome vadās pēc 2002. gada atskaišu konferencē pieņemtas darbības stratēģijas turpmākajiem gadiem. Kā svarīgākie notikumi šajā gadā bija dalība starptautiskos projektos, informācija par ES fondiem, Baltijas valstu lauku sieviešu 2. konference Lietuvā, gadskārtējā apvienības 5. konference.

2004. g. augusts.
Tikšanās ar ACWW Eiropas reģiona prezidenti May Kidd

1. Padomes sēdes:

2004. gadā LLSA padomei ir notikušas 12 padomes un valdes sēdes, kurās esam tikušas ar dažādu organizāciju pārstāvjiem un pieaicinātām personām:

- A. Gaile – LM dzimumlīdztiesības departaments par sadarbību projektos
- J. Kleins – ZM LAD par LEADER programmu
- M. Dāme – LM – EQUAL programma, divi semināri
- I. Lamberts – LM ESF seminārs
- N. Babajevs – A. Vītes Astroloģijas akadēmijas direktors
- LLSA valdes mācības BAP projekts
- LLSA valdes mācības „Lietišķā etiķete” – D. Reinfeldē
- I. Kulitāne – ENAP tīkli „Baltā māja”

- I. Polāne – Bērnu un ģimenes lietu ministrija – audžu ģimeņu veidošanās Latvijā
- Tikšanās ar ES komisāri Sandru Kalnieti
- Tikšanās ar NVA nodarb. koord. depart. direktori Solveigu Rozīti – izglītība un nodarbinātība
- Tikšanās ar ACWW Eiropas valstu prezidenti May Kidd – Rīga, Bauska, Rēzekne un Valmiera

2. Konferences:

- 21. maijs – Pirmā Latvijas lauku sieviešu klubu vadītāju sanāksme Rīgā
- 15. – 16. oktobris – Baltijas valstu lauku sieviešu organizāciju 2. konference Birstonā – Lietuva. ”Kā mazajām tautām saglabāt savu identitāti lielajā ES”
- 22. oktobris – PREPARE konference Saulainē
- 26. novembris – 5. LLSA konference „No mikrokredīta līdz FEM projektam”

3. Piedalīšanās starptautiskos projektos:

- „Sieviete biznesā un lauksaimniecībā” – Norvēģija, Islande, Grieķija, Latvija
- „Uzņēmējdarbības iespējas laukos”, Five-O un Soroptimistes projekts
- „Sieviete uzņēmējdarbībā un sadarbības tīklu veidošana”, Igaunija, Lietuva, Latvija, Somija, Zviedrija, Ungārija un Sanktpēterburga
- Izstāde „Prasmīgā sieviete” Vilandē, piedalās 16 rajoni
- INTERREG III B FEM projekts „Sieviešu resursu centru izveidošana Baltijas jūras reģionā”, 10 valstis

4. LLSA padomes organizētās mācības un pieredzes braucieni:

- Pieredzes brauciens pie Lietuvas Lauku sieviešu apvienības un sadarbības tīklu veidošana
- I. Meiere Turku – Somija – pieredzes brauciens
- A. Šulce, Talsi, un R. Sondore, Madona – Baltijas jūras reģiona NVO tikšanās
- Vasaras skolas „Ģimene un tradīcijas” 24 rajonos piedalās 932 sievietes
- Polija – Punsko, Mājamatnieku gadatirgus – pārstāvēti visi 4 novadi
- Dalība republikas nozīmes izstādē „Lauku sēta 2004”, Rāmava – 7.– 9. oktobris, piedalās 94 dalībnieces no 18 rajoniem
- INTERREG III B seminārs Kajaanos – Somijā, 27.– 29. septembris
- Mikrokredīta apmācību semināri

5. Tikšanās ar valdību:

- Izglītības ministru K. Šadurska kungu – par pieaugušo tālākizglītību laukos
- Ministru prezidentu I. Emša kungu – par „māmiņu algām” lauku sievietēm
- Bērnu un ģimenes lietu ministru A. Baštika kungu – par „māmiņu algām” lauku sievietēm
- Bērnu un ģimenes lietu ministru A. Baštika kungu – par bērnu tiesību aizsardzību

- Labklājības ministri D. Staķes kundzi – par nodarbinātības attīstību laukos

6. Sadarbība ar citām sabiedriskām organizācijām:

- Dalība ACWW – Pasaulē lauku sieviešu asociācijā
- Latvijas pieaugušo izglītības apvienība – sadarbības tīkla izveidošana
- SO „Glābiet bērnus” – sadarbības tīkls
- SO „Zontas” FIVE-O projekts
- SO „Līderes” organizētajā seminārā „Dalīsimies pieredzē”
- SO „LAPA” informācija par sadarbības iespējām ar 3. pasaules valstīm
- Dalība NVO koalīcijā par reprodūktīvās sistēmas veselību valstī
- Dalība NVO aliansē par NVO interešu aizstāvību
- Dalība NVO koka veidošanā

7. Sadarbība ar masu mēdijiem un informācija par apvienību:

- Žurnāls „Kapitāls”, jūnija un jūlija numuri
- LTV 1 „Dzīvīte” – par pieaugušo mūža izglītību, par vasaras skolām un FEM projektu
- LTV 1 „Lauki ES” – D. Bruņinieces raidījums
- LTV 7 „Eiroprocess”, nodarbinātības dažādošana laukos
- LTV 1 diskusija „Iespējas ES”, K. Streipa raidījums “Izglītība un nodarbinātība”
- Visi vietējie rajonu laikraksti
- Pirmais buklets par mājamatniecību
- Sarakste ar Nīderlandes lauku sieviešu asociāciju
- Tikšanās ar Indijas sieviešu resursu centra vadītāju Dr. Rukmini Rao

Rasma Freimane

LLSA padomes priekšsēdētāja

LLSA padome ciemos pie Lietuvas Lauku sieviešu apvienības,
2004. gada aprīlis

LATVIJAS LAUKU SIEVIEŠU APVIENĪBAS VADĪBA UN KONTAKTINFORMĀCIJA

LLSA padomes priekšsēdētāja:

Rasma Freimane, telefons +371 6483511

Padomes sekretāre:

Raimonda Ribikauska, telefons +371 9754627

LLSA padomes priekšsēdētājas vietnieki:

1. Maija Zaļuma – vietnieks LLSA sabiedriskajās attiecībās, telefons +371 6522857

2. Maiga Krūzmētra – zinātniskais un stratēģiskais konsultants, telefons +371 6395355

3. Iveta Meiere – vietnieks kultūras un mākslas jautājumos, telefons +371 6444449

4. Raita Sondore – vietnieks lietvedībā un arhivēšanā, telefons +371 6153813

LLSA valde:

Latgales reģions – Maruta Paidere, Ināra Kuzminska

Vidzemes reģions – Biruta Mežale, Jautriete Rudzīte

Zemgales reģions – Silva Bērenfelde, Laima Indriķe

Kurzemes reģions – Maija Zaļuma, Iveta Meiere

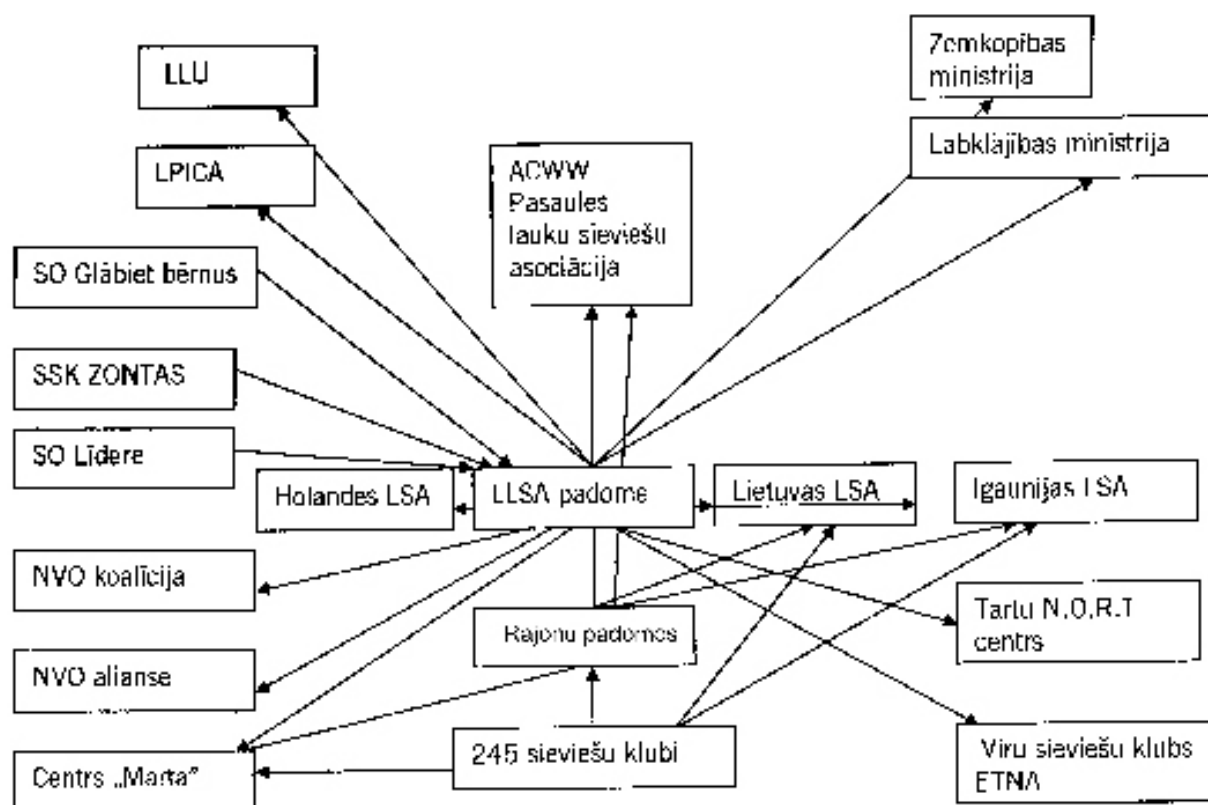
LLSA padome :

Padomes locekļa vārds, uzvārds, telefons	Rajons, klubi	Padomes locekļa vārds, uzvārds, telefons	Rajons, klubi
1. Silva Bērenfelde Telefons 9123991	Aizkraukles rajons, 5 klubi	15. Maija Zaļuma Telefons 6522857	Saldus rajons, 7 klubi
2. Maruta Paidere Telefons 6392515	Balvu rajons, 7 klubi	16. Dženeta Marinska Telefons 9475692	Talsu rajons, 18 klubi
3. Anna Adijāne Telefons 6426196	Rēzeknes rajons, 22 klubi	17. Iveta Meiere Telefons 6444449	Tukuma rajons, 7 klubi
4. Aldona Auziņa Telefons 5908948	Dobeles rajons, 18 klubi	18. Laima Indriķe Telefons 6346250	Bauskas rajons, 12 klubi
5. Vivita Pozņaka Telefons 9492964	Gulbenes rajons, 10 klubi	19. Rasma Freimane Telefons 6483511	Valmieras rajons, 19 klubi
6. Liene Feldmane Telefons 9334520	Jelgavas rajons, 4 klubi	20. Raimonda Ribikauska Telefons 371975462	Padomes locekle
7. Kristīna Rubīna Telefons 8709990	Jēkabpils rajons, 8 klubi	21. Maiga Krūzmētra Telefons 6395355	Pārstāve no LLU
8. Anita Ratkeviča Telefons 6388637	Krāslavas rajons, 2 klubi	22. Ināra Kuzminska Telefons 6337454	Rēzeknes rajons, 22 klubi
9. Zigrīda Krauze Telefons 6425597	Ventspils rajons, 9 klubi	23. Biruta Mežale Telefons 9488942	Cēsu rajons, 19 klubi
10. Jautriete Rudzīte Telefons 6445102	Limbažu rajons, 16 klubi	24. Raita Sondore Telefons 6153813	Madonas rajons, 9 klubi
11. Anita Markova Telefons 5920524	Madonas rajons, 24 klubi	25. Daiga Sliņķe Telefons 6808175	Alūksnes rajons, 11 klubi
12. Zinta Mihaļska Telefons 6132626	Ogres rajons, 10 klubi	26. Māra Ceriņa Telefons 9184869	Liepājas rajons, 7 klubi
13. Ineta Liepniece Telefons 6596653	Preiļu rajons, 17 klubi	27. Eleonora Maisaka Telefons 9286411	Bauskas rajons
14. Aina Giptere Telefons 6544725	Rīgas rajons, 5 klubi	28. Ženija Daudziete Telefons 6229318	Valkas rajons, 2 klubi

LLSA revīzijas komisija: Māra Nāburga, Anna Adijāne

LLSA grāmatvede: Ruta Poikāne

LLSA padomes sekretāre: Raimonda Ribikauska

(No kreisas) R. Ribikauska, R. Freimane, M. Krūzmētra, B. Rivža, E. Jermolajeva
 Starptautiskā sieviešu uzņēmējdarbības projekta vadības
 komitejas locekles, Malme, Zviedrija, 2005. g.

4. Sadaļa

BALTIJAS SIEVIEŠU KONFERENCE

IGAUNIJAS, LATVIJAS UN LIETUVAS SIEVIEŠU KONFERENCES „BALTIJAS VALSTU LAUKU SIEVIEŠU IEGULDĪJUMS VALSTU IDENTITĀTES SAGLABĀŠANĀ GLOBALIZĀCIJAS LAIKMETĀ”

15.-16. oktobris, 2004.

Birštonas, Lietuva

REZOLŪCIJA

Vairāk kā viena trešdaļa no visiem Baltijas valstu iedzīvotājiem ir tieši lauku un mazo pilsētu iedzīvotāji. Lauki ir nacionālās, etniskās kultūras sirds un lielā mērā katras valsts dzīvo tradīciju pārmantotāja, radītāja un iedzīvinātāja nacionālajā kultūrā. Tajā pašā laikā lauku teritorijas ir piederīgas globalizācijas laikmetam jaunajā, paplašinātajā Eiropā.

Vairāk kā 60 % no visiem Baltijas valstu lauku teritoriju iedzīvotājiem ir sievietes. Lielākā daļa lauku dzīves problēmas ir arī viņu problēmas, tāpat kā nesakārtotā infrastruktūra, sociālās palīdzības un servisa pakalpojumu trūkums atšķirībā no “vecām” Eiropas Savienības dalībvalstīm. Sievietes no laukiem un mazajām pilsētām diendienā saskaras ar šīm problēmām, meklējot risinājumus sev tuvējā apkārtnē. Tajā pašā laikā viņām ir vajadzīga palīdzība un atbalsts, kā rezultātā mēs iestājamies par sekojošo:

1. Paredzēt īpašu atbalstu reģionālajām NVO, to attīstības un darbības programmām, lai veicinātu šo organizāciju lielāku līdzdalību sabiedrības sociālās, ekonomiskās un kultūras dzīves sfērās.

2. Izveidot sistēmu, kas veicinātu ekoloģiski dabīgo produktu patēriņu, atbalstītu un stimulētu reģionālo bioloģisko saimniecību veidošanos.

3. Izstrādāt ekonomiskus un juridiskus priekšnosacījumus lauku sabiedrības izglītības veicināšanai, sekmēt tautas paražu un tradīciju iedzīvināšanu, kas nākotnē veidotu pagastu centrus kā reģionu etniskās kultūras centrus.

4. Baltijas valstu un to lauku teritoriju nākotnes attīstība ir bērnu un jaunu cilvēku rokās. Līdz ar to ir vairāk kā nepieciešams veidot speciālu valsts atbalsta programmu un speciālus atbalsta fondus ģimenēm ar bērniem, kas dzīvo lauku teritorijās, lai veicinātu vecāku izglītības līmeni, izplatītu mūsdienīgas izglītības formas un stimulētu jauniešu tālākizglītību augstākajās izglītības iestādēs.

5. Izveidot atvieglotus nodokļu priekšnosacījumus lauku amatniekiem (uzņēmējiem), uzsākot biznesu, un atbrīvot jaunizveidotos mājamatnieku individuālos uzņēmumus no nodokļu maksājumiem to pirmajos trīs darbības gados.

6. Uzlabot nodokļu atskaitījumu sistēmu ģimenēm, kuras audzina 3 un vairāk bērnus. Izveidot lauku apvidos dzīvojošo spējīgu un apdāvinātu bērnu tālākizglītību veicinošu programmu.

Vērst vecāku un sabiedrības uzmanību uz masu medijos izplatīto slēpto un atklāto vardarbības popularizēšanu. Prasīt, lai masu mediji, reklāmdevēji un to izgatavotāji ievērotu preses likumu attiecībā pret slēptās un atklātas vardarbības popularizēšanu.

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

October 11, 2003

Jelgava

Representatives of Rural Womens organisations from Latvia, Estonia and Lithuania in the framework of 1st Baltic conference have discassed actual questions and understood, that organisations have common interests and tasks, and therefore concluded:

1. to organise in fucture workshop of Baltic Rural women's organisations to exchange experience;
2. to co-operate in eleboration and realization of international projects;
3. to form working group for elaboration lobby structure of Baltic Rural women's organisations to represent them in EU institutions.

Rasma Freimane

The association of Rural Women, Latvia

Urve Kaasik

Tartu Country Women's Union, Estonia

Romualda Rimkuviene

The Lithuanian Farmers Women Union